

Yasushi Inoue

Nobila doamnă din Yodo

roman

HUMANITAS
fiction

Roman istoric amplu, ***Nobila doamnă din Yodo*** reconstituie destinul unei femei legendare, al cărei curaj e întrecut numai de ambiție. Povestea curtezanei Chacha se desfășoară pe fundalul celei de-a doua jumătăți a violentului secol al XVI-lea, când lupta pentru putere a clanurilor atinsese apogeul. Istoria făurită de bărbați este privită prin ochii eroinei principale, în al cărei portret Inoue își arată adevărata măsură a talentului. Fiica unui senior feudal omorât în luptele dintre clanuri, Chacha devine, prin uniunea cu puternicul Hideyoshi (ucigașul tatălui și al fratelui ei), o figură centrală în complicatul joc politic ce va duce la unificarea Țării Soarelui-Răsare. Însă ambiția nemăsurată a lui Chacha se hrănește din dragostea pentru fiul său, iar ea, ajutată de ultimii vasali loiali, își va înfrunta până la capăt destinul cu demnitate și neînfricare.

Yasushi Inoue

Nobila doamnă din Yodo

Traducere din japoneză și note de
MAGDALENA CIUBĂNCAN

HUMANITAS
fiction

Redactor: Raluca Popescu
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corector: Iuliana Glăvan
DTP: Andreea Dobreci, Carmen Petrescu

Tipărit la Proeditură și Tipografie

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Inoue, Yasushi
Nobila doamnă din Yodo / Yasushi Inoue; trad.: Magdalena Ciubăncan. –
București: Humanitas Fiction, 2016
ISBN 978-606-779-034-4
I. Ciubăncan, Magdalena (trad.)
821.521-31=135.1

EDITURA HUMANITAS FICTION
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 0372 743 382 / 0723 684 194

Capitolul I

Era în a douăzeci și șasea zi a lunii august din primul an al erei Tenshō (1573) când, încurajat de victoriile pe care le obținuse asupra lui Yoshikage Asakura[1], căruia îi luase provincia Echizen, Nobunaga Oda l-a împresurat pe Nagamasa Azai[2], forțându-l să se retragă în Castelul Odani. Yoshikage, care-l sprijinise multă vreme pe Nagamasa, era acum mort, așa că acesta din urmă nu mai avea pe nimeni care să-i sară în ajutor. În goana lui după Yoshiaki Ashikaga[3], Nobunaga trecuse prin foc și sabie până și templele de pe Muntele Hiei[4], în timp ce dintre aliații lui Nagamasa nu mai rămăseseră decât o mână de oameni

---

1 Yoshikage Asakura (1533-1573), nobil japonez, guvernator al unei părți din vechea provincie Echizen, aflată în partea de nord-vest a Japoniei.

2 Clanul Azai, care guverna vechea provincie Ōmi (actuala prefectură Shiga din centrul Japoniei), a fost, alături de clanul Asakura, unul dintre principalii oponenți ai clanului Oda.

3 Yoshiaki Ashikaga (1537-1597) a fost cel de-al cincisprezecelea și ultimul shōgun al shōgunatului Ashikaga și a guvernat între anii 1568-1573, perioadă cunoscută și sub numele de Muromachi. Inițial călugăr, l-a înlăturat de la putere pe vărul lui, Yoshihide, cu ajutorul protectorului său din acea vreme, Oda Nobunaga, preluând titlul de shōgun. Ulterior, va deveni rivalul lui Nobunaga, care însă îl va alunga din Kyōto în 1573, punând astfel capăt shōgunatului Ashikaga.

4 Aflat în partea de nord-est a orașului Kyōto, muntele sacru Hiei adăpostește principalele temple ale sectei budiste Tendai, din care făceau parte temuții călugări războinici *sōhei*. În perioada feudală, puterea acestora

la templul Hongan-ji, însă nici aceştia nu mai aveau puterea să-l ajute.

Din tabăra sa, aflată pe Muntele Toragoze, Nobunaga scruta Castelul Odani, ce se zărea către miazănoapte. Şi-l amintea mai mare. Ca o pisică ce-şi pândeşte şoarecele, ţintuia cu privirea locul în care cei din clanul Azai, care altădată îi stăteau necontenit în cale din tabăra lor aflată între Kyōto şi provincia Gifu, erau acum înconjuraţi, singuri şi neajutoraţi, în castelul acesta mic, nemaiputând face nici o mişcare.

Privind dinspre Toragoze, pe versantul împădurit al Muntelui Odani se distingeau bine cele trei corpuri ale castelului: corpul central, corpul secundar şi corpul Kyōgoku. Lumina roşiatică a apusului cobora peste turnul corpului din mijloc, în timp ce copacii din spate se îndoiau sub rafalele vântului. Lui Nobunaga toate acestea îi păreau împietrite. Vântul ce sufla dinspre lacul Biwa era îngheţat, dar pe Nobunaga nu-l atingea nimic. Când îi luase capul lui Yoshikage Asakura, nu simţise răceala vântului de toamnă. La fel ca atunci, până când nu avea să le ia capetele lui Nagamasa şi tatălui său, Hisamasa, nu era loc pentru asemenea slăbiciuni. Cucerise provincia Echizen în mai puțin de o lună, iar bucuria uciderii lui Yoshikage nu-i pierise nici acum de pe chip și-l făcea să privească țintă, cu ochii mijiți, la Castelul Odani. Își imagina cum capetele lui Nagamasa și al tatălui său, alături de cel al lui Asakura, vor fi puse la păstrare acoperite cu lac și foiță de aur până la Anul Nou, când va sărbători așezându-le alături de sticlele de *sake* pe care avea să le bea cu comandanții ce îl slujeau.

Tōkichirō Kinoshita a fost cel care, în ziua următoare, cea de-a douăzeci şi şaptea, l-a izolat pe Hisamasa în împrejmuirea Kyōgoku, iar pe Nagamasa l-a încercuit în corpul central. Faptul că cei doi însărcinați cu paza zidurilor exterioare ale caste-

---

crește semnificativ, iar ei devin aliații clanurilor Azai şi Asakura, rivale ale clanului Oda. În 1571, Nobunaga înconjoară muntele cu o armată de treizeci de mii de oameni și, avansând treptat către vârf, masacrează călugării și distruge templele, punând capăt astfel puterii acestora.

lului – demnitarul Mitamura şi guvernatorul privinciei Sado, Onogi – au capitulat i-a uşurat pătrunderea în fortăreaţă, în care a intrat însoţit de trupele fratelui său mai mic, Koichirō Kinoshita, şi ale samuraiului Hanbō Takenaka. În seara aceea, uitându-se la Mitamura şi la Onogi, care dăduseră propriilor trupe ordinul de retragere, Nobunaga a rostit doar: „Ruşinoasă purtare! Să te dai învins în ceasul de căpătâi!" Apoi i-a poruncit lui Tōkichirō să le taie capetele de-ndată.

Atacul a continuat şi în ziua a douăzeci şi opta, când a căzut împrejmuirea Kyōgoku. În acest timp, înăuntrul cetăţii, Hisamasa, în vârstă de şaptezeci şi unu de ani, îşi lua zilele cu sabia, asistat de marele maestru de teatru Nō Tsurumatsu, care, la rândul său, l-a urmat pe Hisamasa făcându-şi *seppuku* pe veranda aflată cu o treaptă mai jos. Tot în învălmăşeala luptei şi-au găsit sfârşitul şi alţi comandanţi, precum Senda, mai-marele cancelariei doamnelor de la curte, Iguchi, guvernatorul provinciei Echizen sau Nishimura Tanzaemon. Singurul încă în viaţă era Nagamasa, izolat în corpul central al cetăţii.

În seara aceea, Tōkichirō i-a propus lui Nobunaga să trimită nişte soli care să-l convingă pe Nagamasa să se predea.

— După umila mea părere, gândesc că ar fi mai înţelept să îi propunem lui Nagamasa să se predea decât să moară în zadar toţi oştenii din cetate, căci fără îndoială vor lupta până la unul, dacă se va ajunge la asta. Şi-apoi, şi doamna din Odani…

Tōkichirō a rostit cuvintele din urmă ca şi când i-ar fi citit gândurile lui Nobunaga. Preţ de câteva clipe, acesta a părut să cântărească propunerea. I-a răspuns apoi tăios:

— Pesemne că Nagamasa nici nu va vrea s-audă de-aşa ceva, dar putem să trimitem nişte soli.

Nobunaga se gândea iar că în Castelul Odani, ce era gata să cadă în mâinile sale, se găsea sora lui mai mică, dată spre măritiş lui Nagamasa cu zece ani în urmă. Nu era prima dată când îşi amintea de ea, însă nici nu-i trecuse prin minte că va veni vreodată vremea să o ia înapoi de la Nagamasa, căci, odată trimisă acolo, nu mai era sora lui.

Nu doar soţia lui Nagamasa, O-ichinokata, se număra printre femeile care îşi urmau destinul în acest fel. Nobunaga o măritase pe fiica sa Tokuhime cu Saburō Nobuyasu Okazaki, moştenitorul lui Ieyasu Tokugawa[1], iar pe nepoata sa i-o hărăzise de nevastă lui Katsuyori din Kai. Pe Nobunaga nu-l interesa prea mult dacă erau fraţii lui de sânge sau propriii copii, ci recurgea la orice mijloace care i-ar fi putut servi la un moment dat. Să nu fi făcut aşa, un luptător n-ar fi trăit prea mult în vremurile acelea în care ori ucideai, ori erai ucis.

Nobunaga o trimisese pe sora sa de nevastă lui Nagamasa Azai în al şaptelea an al erei Eiroku (1564), ea având atunci optsprezece ani. Această femeie era cea numită acum „doamna Castelului Odani" sau „nobila O-ichinokata". Pentru Nobunaga, perioada în care a trebuit s-o trimită pe sora lui mai mică drept soţie lui Nagamasa a fost pentru el cea mai dificilă. În mai puţin de patru ani după victoria asupra lui Yoshimoto Imagawa la Okehazama, a luat provincia Mino după lupta cu Tatsuoki Saitō şi a schimbat numele castelului acestuia din Castelul Inaba în Castelul Gifu, toate acestea făcând posibilă înaintarea sa către apus, spre capitala Kyōto.

Această căsătorie aranjată i-a permis ca din anul al şaptelea până în anul al doisprezecelea al erei Eiroku să fie în termeni buni cu clanul Azai, ceea ce a însemnat securizarea drumului către nord-vest şi intrarea în Kyōto. Deşi înţelegerea cu clanul Azai a fost ruptă în primăvara anului de început al erei Genki (1570), se poate spune că unirea surorii sale cu Nagamasa îl ajutase destul de mult până atunci.

Întorcându-i lui Tōkichirō privirea căutătoare, Nobunaga se gândi că acum nimeni nu i s-ar fi putut pune împotrivă dacă ar fi hotărât s-o ajute pe soţia lui Nagamasa. Pentru prima oară de când o trimisese spre măritiş, îi apăru înaintea ochilor silueta plăpândă a frumoasei sale surori.

---

1 Ieyasu Tokugawa (1543-1616), fondator şi prim shōgun al shōgunatului Tokugawa, alături de Nobunaga Oda şi Hideyoshi Toyotomi, fiind ultimul dintre cei trei unificatori ai Japoniei feudale.

În acea seară l-a numit ca sol pe nobilul Fuwa Kawachi-no-kami și i-a încredințat o scrisoare către Nagamasa:

Firesc pentru familiile militare este să nu înceteze o clipă a învăța arta războiului, căci nu există altceva pe lume decât onoarea armelor. Yoshikage mi-a nesocotit porunca și a primit pedeapsa Cerului, plătind deja cu viața. Dar drept este să stăruiesc în fața domniei tale, Nagamasa, căci îmi ești rubedenie și nu-ți port pică nici măcar acum. De-mi vei asculta rugămintea, mă leg că te voi lăsa în viață în cetatea unde te-ai adăpostit. Dă porunci ca pământurile tale să-mi fie date mie. De vei face astfel, numele clanului Azai nu se va șterge, iar pentru mine nu va fi pe lume bucurie mai mare.

Fuwa Kawachi-no-kami s-a întors cam după vreun ceas cu răspuns de la Nagamasa: în ceea ce privește capitularea și cedarea castelului, n-avea nici cea mai mică intenție să se supună. Se învoia însă să le trimită pe soția sa, doamna Castelului Odani și pe cele trei fiice în tabăra lui Nobunaga, pe care îl ruga să le ajute. În acea noapte, Fuwa Kawachi-no-Kami a mai fost trimis o dată ca sol, pentru a transmite hotărârea lui Nobunaga de a le accepta pe cele patru femei.

În ziua următoare, cea de-a douăzeci și șaptea, patru palanchine, însoțite de douăzeci de doamne de companie, au fost trimise către castel. Le însoțea Fujikake Nagakatsu, guvernatorul provinciei Mikawa, el fiind samuraiul care o însoțise pe doamna din Odani la ceremonia căsătoriei sale, cu zece ani în urmă. La auzul veștii că palanchinele au ajuns în tabăra sa, Nobunaga a rămas tăcut, fără ca pe chip să-i apară nici măcar o tresărire. Slujitorilor li s-a poruncit să le așeze într-un luminiș din pădurea de lângă tabără. Cele patru palanchine au fost puse pe loc drept, la mică distanță unul de altul. Doamnele de la curte s-au strâns laolaltă și s-au așezat pe pământ.

Sosirea cortegiului a fost ca un semnal pentru a porni neîntârziat asediul asupra castelului. Tōkichirō Kinoshita, ajutat de trupele de atac ale comandanților Nagahide Niwa și Katsuie

Shibata, a condus necontenit asalturi furibunde, însă nici după o zi întreagă de lupte crâncene castelul nu a căzut. Atacatorii au fost opriţi la metereze şi astfel, la căderea nopţii, nici măcar un om nu reuşise să pătrundă în interior. Noaptea aceea a venit cu ploaie şi vânt puternic, iar furtuna a fost atât de violentă, încât chiar şi în regiunea Kyōto au fost puse la pământ câteva sute de case.

În dimineaţa primei zile de septembrie vântul s-a potolit, însă de pe coama dealului unde se afla noul câmp de luptă se vedea cum pe apele lacului Biwa încă se ridicau valuri. Asaltul a fost reluat cu și mai mare îndârjire. Aruncându-se în ultima lor bătălie, la ceasurile nouă ale dimineţii, trupele de defensivă au deschis porţile cetăţii și, în frunte cu Nagamasa, toţi cei două sute de oşteni au năvălit afară. Fără să dea atenţie mișcărilor acestuia, o parte a trupelor conduse de Kinoshita și Shibata au înconjurat corpul central, făcând imposibilă retragerea lui Nagamasa aici, așa încât acestuia nu i-a mai rămas decât să se îndrepte călare către fortăreaţa lui Akao Mimasaka-no-kami. Văzând că dintre aliaţii săi nu mai rămăseseră în picioare decât câţiva și înţelegând că a ajuns la capătul zilelor, Nagamasa a dat foc fortăreţei, a tras ultimele săgeţi către dușmani și și-a luat viaţa cu sabia. Avea douăzeci și nouă de ani. În această luptă au fost cruţate vieţile seniorilor Akao Mimasaka-no-kami și Azai Iwami-no-kami, cunoscuţi ca oameni de încredere ai clanului Azai, însă toţi ceilalţi au fost uciși în luptă, au îndurat o moarte rușinoasă ori și-au pus singuri capăt zilelor.

Trupele de atac au pătruns una câte una în fortăreaţa interioară mistuită de flăcări, iar pe la al doilea ceas al amiezii au ras de pe faţa pământului tot ce au găsit între zidurile castelului. Astfel s-a stins clanul Azai, cel care, după moartea protectorului clanului Kyōgoku căruia îi urmase la putere, stăpânise multă vreme provincia Kōhoku.

Palanchinele așezate cu o zi înainte în luminișul din pădure rămăseseră pe loc în tot acest timp, ca niște figurine aruncate și uitate undeva. Vuietul luptei ajunsese și la ele, ba mai tare, ba mai încet, purtat de vântul ce mătura câmpul de bătălie.

Când într-un târziu totul s-a potolit, femeile au văzut cum cerul era pe jumătate cuprins de un întuneric ciudat. La al treilea ceas al amiezii, păzite de câteva zeci de soldaţi, au coborât de pe Muntele Toragoze, unde focurile luptei se stinseseră, şi au luat drumul către sud, pe lângă lac, parcă plutind învăluite de o lumină ciudată, care nu aducea nici a zi, nici a noapte.

În acea seară, în tabăra de pe Toragoze, după ce a cercetat atent capul lui Nagamasa, Nobunaga i-a adus înaintea sa pe Azai Iwami-no-kami şi Akao Mimasaka-no-kami, care fuseseră luaţi ostatici. La lumina focului de veghe, feţele lor de soldaţi bătrâni erau roşii şi hâde. Nobunaga a tunat către ei:

— Voi l-aţi sfătuit pe Nagamasa să mă trădeze și din cauza voastră mi-am rupt eu oasele atâta amar de vreme! Toată ura mea nu vă poate cuprinde, nenorociţilor!

La auzul acestor vorbe, Azai Iwami-no-kami, legat cum era, și-a ridicat faţa către Nobunaga şi i-a răspuns tăios:

— Seniorul Nagamasa n-a fost, ca tine, un comandant cu două fețe. De asta și-a găsit sfârșitul.

— Un soldat care se lasă prins știe bine cum e să fii cu două fețe.

Nobunaga a împuns părul alb al lui Azai de trei ori, cu capătul lăncii.

— Așa îți vei găsi liniștea, lovind un prizonier? a ripostat acesta.

Fără să dea atenție spuselor acestuia, Nobunaga s-a întors către Akao Mimasaka-no-kami:

— Cât despre tine, se aude că încă din tinerețe erai un luptător cumplit ca un diavol.

Spre deosebire de Azai, Akao nu scotea nici un cuvânt.

— Se vede că te-ai prostit de tot la bătrânețe.

Spunând acestea, Nobunaga l-a tras acolo pe Shinbei, fiul lui Akao Mimasaka-no-kami, care era și el printre prizonieri.

— Tu poate că te-ai ramolit și de-asta taci, dar de la fiul tău Shinbei o să scot tot.

Akao și-a îndreptat chipul bătrân către fiul său și i-a spus tăios:

— Să nu cumva să te laşi prostit de Nobunaga!

— Bătrân nebun ce eşti! Nu mai vreau s-aud prostiile tale, a spus Nobunaga râzând.

Iar de îndată ce râsul i-a dispărut de pe chip, a poruncit:

— Luaţi-le capetele!

O-ichinokata a fost trimisă, împreună cu cele trei fiice ale sale, la Castelul Kiyosu. Imediat după ce ele au fost luate în grijă de Oda Nobukane, fratele mai mic al lui Nobunaga, a fost prins şi fiul moştenitor al lui Nagamasa, Manpukumaru, care încă de dinaintea căderii Castelului Odani stătea ascuns în Castelul Tsuruga. Nobunaga i-a ordonat lui Tōkichirō să-l treacă prin sabie. Manpukumaru nu avea decât zece ani, dar Nobunaga nu s-a lăsat înduioșat. El nu aflase însă că Ikumaru, copilul cel mic de doar un an al lui Nagamasa, era şi el ascuns la Templul Fukuden-ji, din satul Nagasawa.

Așa cum visase în timpul asaltului asupra Castelului Odani, în ziua de Anul Nou a celui de-al doilea an al erei Tenshō (1574), Nobunaga a petrecut alături de comandanţii săi, cu capetele lui Ashikaga Yoshiaki, Azai Nagamasa și al tatălui acestuia printre vasele cu *sake*.

La căderea Castelului Odani, O-ichinokata avea douăzeci şi şapte de ani, iar cele trei fiice ale sale – Chacha, Ohatsu şi Kogō – aveau şapte, cinci, respectiv trei ani. În anul în care a ajuns în casa lui Nagamasa, O-ichinokata l-a născut pe Manpukumaru, iar apoi, din doi în doi ani, le-a născut pe fiicele Chacha, Ohatsu şi Kogō, ultimul copil fiind Ikumaru. Cum Ikumaru venise pe lume în a cincea lună din anul căderii castelului, nu avea decât trei luni când nenorocirea ruinei clanului Azai s-a abătut asupra lor.

Chacha nu-și amintea deloc cum s-a făcut că din Castelul Odani a ajuns să fie purtată într-un palanchin. I se părea că totul se întâmplase în toiul unei nopţi întunecate. De fapt, toate acestea se petrecuseră când se crăpa de ziuă, dar copacii din grădina palatului făcuseră ca nici o rază de lumină să nu poată pătrunde înăuntru, și pesemne că asta îi dăduse fetei iluzia unui întuneric deplin. Pe lângă asta, femeile de la curte, cu

care urcase împreună în palanchin, nu ridicaseră apărătorile ferestrelor. Cu o severitate nemaiîntâlnită, trăseseră perdelele şi n-o lăsaseră deloc să se uite afară.

Chacha avea senzaţia că palanchinul în care era purtată trecuse printr-o limbă de foc ce se pogora din cer arzând. De fapt, nu străbătuseră nici un loc în care să fi fost vreun foc aprins. Prin vântul din zori ce aducea dinspre câmpul de bătălie miros de sânge, şirul de palanchine trecuse prin lanurile de orez, urmând drumul ce ducea dinspre miazănoapte spre miazăzi.

Cu toate acestea, Chacha nu reuşea să alunge gândul că la despărţirea de Castelul Odani trecuse printr-o vâlvătaie de foc. Cândva, de pe vârful Muntelui Odani, privise cum călugării budişti de pe Muntele Hiei îndeplineau ritualul *Saitō Goma*[1], iar spectacolul acestora trecând prin muntele de foc nepământean îi rămăsese întipărit în minte. Pesemne că Chacha asociase acea imagine cu căderea Castelului Odani şi acum era convinsă că ea însăşi scăpase dintr-o asemenea vâlvătaie.

Oricum ar fi stat lucrurile în realitate, aşa gândea Chacha despre prăbuşirea Castelului Odani, în care se născuse şi crescuse până la vârsta de şapte ani. Ciudat era că nu-şi amintea mare lucru de tatăl său, Nagamasa. Ultima imagine ce-i rămăsese întipărită în minte era cea în care el venise până la palanchin pentru a-şi lua rămas-bun. Purta armura de samurai prinsă cu şnururi de piele neagră peste care îşi pusese *kesa*[2] din brocart aurit şi ţinea strâns în mână o *naginata*[3] împodobită cu motive din lac purpuriu. Chacha nu a putut face însă legătura atunci între acea frumuseţe şi sfârşitul tragic al lui Nagamasa. Dacă se gândea la ceva în timpul în care palanchinele se puneau în mişcare, atunci acel lucru era doar splendoarea neasemuită a tatălui ei.

---

1 Ceremonie de rugăciune budistă, în care un loc aparte îl ocupă aprinderea ritualică a unui foc, acesta simbolizând arderea suferinţelor şi a cauzelor lor.

2 Roba care în mod tradiţional face parte din veşmântul călugărilor budişti, dar care era purtată uneori şi de samurai pe deasupra armurii.

3 Tip de armă care se aseamănă cu lancea.

Trecuse o lună de când Chacha și însoțitoarele ei ajunseseră la Castelul Kiyosu, când unul dintre servitorii care îl slujiseră vreme îndelungată pe Hisamasa a venit să le vadă și astfel au aflat despre motivul plecării lor din castel în așa mare grabă, precum și despre sfârșitul tragic al lui Hisamasa. Auzind acele grozăvii, mama ei, O-ichinokata, a izbucnit în plâns, dar Chacha nu era mișcată câtuși de puțin de acea istorisire. Era convinsă că tatăl său, asemenea acelui servitor, evadase din Castelul Odani și acum cine știe pe unde își ducea zilele.

Poate din pricină că trăise într-o mare tensiune, până în acea zi O-ichinokata nu vărsase nici măcar o lacrimă, însă de când auzise povestea slujitorului, ochii i se umezeau de la orice fleac. Văzând-o pe mama sa într-o asemenea stare, Chacha s-a întristat peste măsură, devenind foarte irascibilă și transformându-se într-o mică pacoste pentru însoțitoarele sale.

După vreo două săptămâni de la aflarea veștii că Nagamasa a sfârșit atât de tragic, le-a ajuns la urechi și faptul că fusese descoperită ascunzătoarea din Tsuruga a fratelui mai mare al lui Chacha, Manpukumaru, și că acesta fusese ucis de mâna unui supus al lui Tōkichirō Kinoshita. Și nu fusese ucis oricum, ci tras în țeapă și arătat la drumul mare. Toate acestea le aflaseră din gura unui slujitor venit să curețe grădina. Auzind acestea, O-ichinokata, albă ca varul, s-a dus drept la altarul de rugăciune budist, a aprins lumânări și a ars tămâie, iar apoi nu s-a mai ridicat din așternut zile de-a rândul. În tot acest timp nu le-a lăsat să se îndepărteze de la patul ei nici pe cele trei fiice ale sale, pentru că îi era teamă ca nu cumva fratele său mai mare, Nobunaga, să le ia într-o zi de lângă ea.

Chacha nu a înțeles pe deplin nici ce însemna moartea lui Manpukumaru. A ascultat istorisirea ca și cum ar fi fost vorba de-o poveste dintr-o lume ce nu avea nici o legătură cu ea. Nu a înțeles nici ce înseamnă „a fi tras în țeapă". Și-a dat seama doar că pe mama ei o întristau foarte tare aceste cuvinte, așa că nu le rostea niciodată.

Cel mai trist lucru pentru Chacha era că nu-l putea vedea pe frățiorul ei cel mic, Ikumaru. Știa doar că fusese trimis

undeva, însoţit de samuraii Denshirō Ogawa şi Sakon Nakajima, dar nu avea habar unde anume. Cumva a înţeles însă că şi numele fratelui său mai mic era un cuvânt de nerostit.

Faţă de bunicul său, Hisamasa, Chacha fusese nepăsătoare încă de când locuiau în Castelul Odani. Poate din cauză că nu se înţelegea prea bine cu fiul său Nagamasa, Hisamasa aproape că nu-i adresase lui Chacha vreodată vreun cuvânt. Iar cum reşedinţa acestuia, corpul Kyōgoku, era la oarecare distanţă de corpul central, Chacha nu se întâlnea decât arareori cu bătrânul căpcăun. Rarele întâlniri erau prilejuite de adunarea în acelaşi loc a întregului clan Azai, cu ocazia vreunei ceremonii sau a altui eveniment asemănător. În aceste împrejurări, Hisamasa, care îl întrecea pe fiul său în înălţime, se așeza întotdeauna pe o treaptă mai sus decât toţi ceilalţi. Până şi micuţa Chacha îşi dădea seama că era un bătrân dificil, care odată ce spunea ceva nu mai voia s-audă nimic de la nimeni. Dar, în ciuda faptului că niciodată nu-l simţise aproape, ca pe un bunic, lui Chacha nu-i displăcea să-l întâlnească. În orice împrejurare, acest bătrân clădit ca o stâncă părea mult mai impunător decât fiul său, care întotdeauna i se punea împotrivă. Cu ochii mari și nasul acvilin, făptura lui aprigă amintea de un șoim și avea ceva care o făcea pe Chacha să îl privească fascinată, fără să îndrăznească să clipească.

Imaginea bunicului Hisamasa a rămas vie în amintirea fetei mulți ani după aceea. Cât despre tatăl său, Nagamasa, amintirea lui s-a șters din mintea copilei, care nu s-a mai gândit nici la el, nici la viața lui, nici la moartea lui, nici la bătăliile purtate. În schimb, figura bunicului avea să-i revină mereu înaintea ochilor.

Peste multă vreme, când Chacha împlinise nouăsprezece ani și locuia deja în Castelul Azuchi, într-o zi au apărut niște comercianți veniți din regiunea Shinshū. Printre ei era și un băiat de vreo doisprezece sau treisprezece ani, pe nume Suwajū. Luat la întrebări de una din doamnele de companie, le-a spus că își aduce aminte vag că s-a născut în Shinshū și că și-a pierdut părinții într-o bătălie ce se purtase cam pe când avea el nouă ani.

Întorcându-se acasă după ce se jucase la râu cu copiii, găsise ușa încuiată. Știa că atunci când părinții lui încuiau ușa era semn că s-a întâmplat ceva la castel și că trebuia să se ducă de îndată acolo, așa că a apucat-o pe drumul de sub poalele muntelui. Cum mergea pe potecile dintre parcelele de orez, s-a trezit deodată că a nimerit la mijloc, între castel și trupele dușmane. A dat să fugă spre castel, dar în acel moment a apărut un samurai în armură, care l-a prins de păr și a început să-l târască după el. În acea clipă, s-a ivit parcă din pământ încă un războinic, care s-a năpustit cu sabia asupra celui dintâi și a reușit să-l alunge. Războinicul acesta era unchiul lui Suwajū, care l-a dus pe băiat până la castel, unde, cu un icnet, l-a aruncat peste ziduri. Suwajū s-a rostogolit în aer și și-a pierdut cunoștința când a căzut pe o grămadă de pământ din curte. După o vreme a deschis ochii și a văzut cum un comandant cu părul alb împărțea porunci unui grup de samurai. Suwajū a simțit dintr-odată că trebuie să se ușureze și s-a îndreptat către zid suflecându-și poalele, când deodată de-afară s-a auzit un strigăt de luptă ca vuietul unei mări spumegânde, iar în curtea castelului a căzut o ploaie de săgeți. O săgeată i-a atins bretonul lui Suwajū și s-a înfipt într-un stâlp. Cât ai clipi din ochi, o mulțime de soldați dușmani au prins a se cățăra pe ziduri și, cu strigăte de luptă, au început să atace în valuri. În acea clipă, o femeie aflată în curtea castelului, cu brâul strâns în jurul taliei, a apucat o *naginata* și a țâșnit pe lângă Suwajū către ziduri, unde a început să secere în stânga și-n dreapta mâinile dușmanilor. Când s-a sfârșit bătălia, pe câmpurile din jurul castelului, capetele celor uciși în luptă erau împrăștiate asemenea unor coșuri de vânturat orezul. Parcelele de orez și cărările dintre ele fuseseră inundate de un val de sânge. Dar, în afară de asta, Suwajū nu-și mai amintea nimic. Mai văzuse doar durerea și vaietele celor care, ținându-se de mâini ca pentru a-și lua adio, se pregăteau de moarte în zori, la câteva zile după aceea.

Aceasta era istorisirea lui Suwajū. Nu știa despre ce bătălie și despre căderea cărui castel era vorba, dar, după spusele unuia

dintre cei care-l însoţeau, părea să fie povestea căderii Castelului Tomono, din anul al doisprezecelea al erei Tenshō (1585).

Ascultând povestea băiatului, Chacha nu şi-a putut înăbuşi gândul că acel comandant cu părul alb, care dădea porunci în castel, nu era altul decât bunicul său, Hisamasa. Cât despre curajoasa femeie care se aruncase în luptă cu *naginata* în mână, pesemne că era una dintre concubinele care nu se depărtau de lângă el. Deşi castelul din istorisirea lui Suwajū nu se putea compara cu corpul Kyōgoku al Castelului Odani, din acel moment, în mintea lui Chacha, asediul celui din urmă a căpătat contururi clare.

Indiferent de amploarea războiului, amarul lui era acelaşi şi pătrunsese adânc în sufletul fetei, mai ales că ajunsese la ea trecând prin inima copilului care-l povestise.

Însă toate acestea s-au întâmplat mulţi ani după aceea, şi nu aveau nici o legătură cu Chacha de acum, care ajunsese de curând la Castelul Kiyosu şi care, deşi trăise pe pielea ei dispariţia în flăcări a Castelului Odani, n-o putea asocia cu soarta ei şi a celor apropiaţi. Nici moartea lui Hisamasa, nici cea a lui Nagamasa şi nici tragerea în ţeapă a lui Manpukumaru nu erau pentru ea mai mult decât o simplă poveste.

Anul întâi al erei Tenshō a trecut pe nesimţite. În primăvara celui de-al doilea an, O-ichinokata a tocmit un pictor din Nagahama să facă un portret al lui Nagamasa, cu ocazia comemorării unui an de la moartea acestuia. Pictorul nu îl cunoscuse pe Nagamasa, aşa că la început a desenat o schiţă urmând indicaţiile lui O-ichinokata, dar apoi a fost nevoit să o refacă de nenumărate ori. Chacha găsea un motiv să se bage în vorbă de fiecare dată când pictorul aducea schiţele, comentând ba că pe la colţurile ochilor de fapt era altfel, ba că gura nu-i seamănă deloc. Fără să pară deranjat în vreun fel, pictorul continua să vină la castel. Când credeau toţi că a reuşit să facă o schiţă care să-i semene lui Nagamasa, următoarea dată apărea cu una care nu-i semăna deloc. În tot acest răstimp, Chacha şi-a dat seama

de motivul pentru care portretul tatălui ei nu se apropia de realitate: imaginea ei despre Nagamasa era complet diferită de cea a mamei sale. Ceea ce îi cerea mama ei pictorului era figura de zi cu zi a lui Nagamasa, una plină de căldură și pace, în timp ce Chacha căuta expresia întunecată pe care tatăl său o afișa uneori atunci când nu era în apele sale.

— Chacha, taci din gură! îi spunea uneori O-ichinokata. Dacă îl pictează așa cum vrei tu, dispare tot ce îl făcea pe tatăl tău să fie el însuși, iar portretul acesta începe să semene din ce în ce mai mult cu cel al bunicului tău.

Admonestată astfel, Chacha s-a mulțumit de-atunci doar să privească schițele, fără să mai scoată nici un cuvânt. Lucrurile stăteau întocmai cum spunea mama ei: dacă schița ar fi fost făcută după cum voia ea, portretul tatălui său ajungea să semene cu cel al bunicului. Singura expresie care-i plăcea la tatăl său era aerul de voință de neclintit pe care-l moștenise de la Hisamasa, cel responsabil de căderea clanului Azai.

— Dacă bunicul tău nu și-ar fi făcut datoria față de clanul Asakura! îi explicase mama ei motivul căderii clanului Azai.

Aceasta nu era doar convingerea lui O-ichinokata. La fel gândeau și doamnele însoțitoare. Micuța Chacha nu putea să înțeleagă toate detaliile, dar, lăsând la o parte acest lucru și judecând doar după ce îi plăcea și ce nu, era mult mai atrasă de felul de a fi al bunicului său.

Portretul lui Nagamasa a fost terminat la începutul verii și i-a fost adus lui O-ichinokata. Fusese pictat din față, stând jos, cu o *eboshi*[1] de culoare neagră pe cap și îmbrăcat cu un *suō*[2] tot de culoare neagră. Ochii săi migdalați păreau puțin lăsați, gura îi era mică, iar sub nas și pe obraz i se zărea barba rară. Era portretul unui luptător dârz și voinic.

---

1 Pălărie lăcuită, de obicei de formă ascuțită, asemănătoare unui coif; se mai poate vedea astăzi ca parte a costumului purtat de preoții șintoiști atunci când oficiază un ceremonial sau în costumul purtat de arbitrii de sumō.

2 Îmbrăcăminte de ceremonie pentru samuraii de rang inferior.

— Nu-i așa că e minunat? le-a spus O-ichinokata celor trei fiice, în timp ce le arăta pictura.

Da, cu siguranță că acesta era portretul lui Nagamasa. Chiar și Chacha simțea, după multă vreme, căldura reîntâlnirii cu tatăl său. Însă, cu cât privea mai mult tabloul, cu atât își dădea seama că din el lipsește ceva. În fața ochilor i-a apărut dintr-odată figura unchiului său, Nobunaga. De când sosiseră la Castelul Kiyosu, Nobunaga venise la ele o singură dată. Cele patru femei au mers în fața lui pentru a-și prezenta omagiile, iar Chacha l-a auzit atunci pe Nobunaga spunându-i mamei sale câteva cuvinte de compasiune. S-au retras imediat, însă Chacha nu a putut uita niciodată figura lui Nobunaga, pe care atunci îl văzuse pentru prima oară. I-au rămas adânc întipărite în memorie fața prelungă, ochii pătrunzători, nasul mare, buzele strânse și bărbia ascuțită. Figura lui era cea a unui războinic puternic, a cărui forță o depășea pe cea a lui Nagamasa și Hisamasa împreună.

Chacha nu putea să nu observe că, în comparație cu Nobunaga, figurii tatălui său îi lipsea ceva esențial, iar asta o făcea să simtă frustrare, tristețe și iritare. Pe nesimțite, Chacha ajunsese să-l considere dușman de moarte pe acest crud luptător numit Nobunaga, sentimentele ei fiind cu totul diferite de cele ale mamei sale. Cu toate acestea, ea nu știa că moștenise tocmai trăsăturile unchiului ei, semănând cu el mai mult decât cu părinții ei și, de fapt, mai mult decât cu oricine altcineva.

Întâlnirea lui Chacha cu cei trei verișori din clanul Kyōgoku – Takatsugu, Takamoto și Tatsuko – a avut loc la Castelul Kiyosu în toamna celui de-al doilea an al erei Tenshō (1574), imediat după terminarea ceremoniei de comemorare a unui an de la moartea lui Nagamasa. O-ichinokata se purtase cu mare grijă, căci organizarea acestei ceremonii putea fi considerată un afront față de Nobunaga. Nu se știe ce au discutat, însă atât Nobunaga, cât și seniorul Castelului Kiyosu au trimis ofrande în cinstirea memoriei celui dispărut. Cu toate acestea, slujba s-a ținut în secret, la ea participând doar cei apropiați.

Chiar şi templul familial al clanului Azai a fost foarte precaut şi a trimis doar doi călugări tineri, care s-au întors imediat după recitarea sutrelor cerute de datină. A fost o ceremonie neobişnuită, în care cei prezenţi nu au rostit nici măcar o dată numele celui pomenit.

La vreo patru-cinci zile după slujba de comemorare, s-a anunţat că au sosit copiii clanului Kyōgoku. O-ichinokata stătea pe verandă, iar când i-a ajuns la urechi numele Kyōgoku, şi-a ridicat privirea, în vreme ce chipul ei nu trăda o emoţie clară.

Cei trei fraţi, născuţi în timpul căsătoriei surorii mai mari a lui Nagamasa cu Takayoshi Kyōgoku, erau nepoţii prin alianţă ai lui O-ichinokata, neavând nici o legătură de sânge cu ea. Relaţiile dintre clanurile Azai şi Kyōgoku erau însă mai complicate decât o simplă legătură de rudenie. Cei din clanul Kyōgoku fuseseră o familie nobilă, renumită în ţinutul Ōmi în perioada Muromachi fiind, alături de clanurile Yamana, Ishiki şi Akamatsu, una dintre cele patru familii numite să guverneze provincia. Nagamasa cucerise însă teritoriile lui Takayoshi, tatăl acestor trei copii, şi-l înlocuise la guvernare. Acest trecut plin de ură îi făcea pe cei din clanul Kyōgoku duşmanii de moarte ai celor din clanul Azai.

De fapt, O-ichinokata auzise că, după căderea Castelului Odani, nepoţii săi prin alianţă îşi ridicaseră un mic castel undeva la poalele Muntelui Kannon, unde duceau o viaţă sărăcăcioasă, dar nu mai ştia nimic din ce se întâmplase după aceea. Şi iată că acum, la un an de la destrămarea clanului Azai, veniseră să o viziteze.

— Poftiţi-i înăuntru! le-a spus solilor şi şi-a chemat fiicele, care se jucau în grădină.

Chacha auzise de câteva ori numele Kyōgoku. Deşi nu avea habar despre relaţia delicată dintre familiile lor, ştia că erau rude şi că acest clan fusese cândva o familie renumită în provincia Ōmi, iar numele acesta avea pentru ea o rezonanţă specială. Nu era legat de cine i-l spusese, ci de sentimentul de admiraţie şi respect pe care i-l trezea rostirea numelui unei

familii vechi și faimoase, ce se asemăna cu munte înalt în vârful căruia nu poţi ajunge oricât ai încerca și în faţa căruia te înclini. În același timp însă, la auzul numelui de Kyōgoku, inima îi era cuprinsă de un amestec de compasiune și nefericire. Nici un alt nume al vreunei familii de luptători nu trezea în ea asemenea sentimente.

Chacha s-a așezat în dreapta mamei ei, în timp ce surorile ei Ohatsu și Kogō stăteau lipite una de alta, în stânga. Primul care a intrat în încăpere a fost Takatsugu, care avea atunci doisprezece ani. A făcut o plecăciune ușoară, iar apoi s-a îndreptat către locul cel mai din spate. Și-a aranjat pliurile de la *hakama*[1] și s-a așezat ceremonios. Era un băiat frumos, slăbuţ, cu pielea străvezie. Era înalt și avea un comportament matur, așa că nu i-ar fi dat nimeni doar doisprezece ani. După el a intrat Tatsuko, sora lui de treisprezece ani, ţinându-l în faţă, ca pentru a-l proteja, pe Takatomo, în vârstă de cinci ani.

Chacha nu și-a dezlipit privirea de la Tatsuko, urmărind-o de cum a intrat în cameră până s-a așezat. Și ea era înaltă, cu aceeași constituţie fragilă ca și Takatsugu. Imediat ce s-au așezat, cei trei fraţi s-au înclinat deodată, ca la comandă, punându-și mâinile în faţă, pe podea.

— Sunt Takatsugu Kyōgoku și am venit împreună cu sora și fratele meu să îmi vizitez rudele, a rostit acesta clar și răspicat.

Chacha nu-și lua ochii de la Tatsuko. Asta nu era ceva neobișnuit la ea, căci în ultima vreme, de câte ori se afla în faţa mai multor oameni, își alegea o persoană care îi stârnise interesul și n-o mai scăpa din ochi. Îmbrăcată într-un chimono vernil, din satin imprimat, și purtând un *obi*[2] de culoare stacojie,

---

1 Pantaloni largi, strânși în talie, de obicei cu cinci pliuri în partea din faţă și două în partea din spate. Cele șapte pliuri reprezintă cele șapte virtuţi din codul samurailor, *bushidō* (curaj, omenie, dreptate, politeţe, sinceritate, loialitate, onoare). Dispunerea asimetrică a celor cinci pliuri din faţă (trei în dreapta și două în stânga) este un exemplu al importanţei asimetriei în estetica japoneză.

2 Brâu din mătase groasă cu care se strânge chimonoul.

Tatsuko avea faţa încadrată de păr negru, împărţit în două şuviţe lăsate să cadă în faţă, în timp ce restul i se revărsa pe spate. Mâinile albe, cu pumnii strânşi pe jumătate, se odihneau pe tatami.

Tatsuko şi-a îndreptaţ spatele, ridicându-şi capul, dar nu şi-a întors nici măcar o dată ochii spre Chacha. Fie îşi lăsa privirea pe genunchi, fie şi-o îndrepta calm către grădină. Pentru o fată de treisprezece ani, avea o atitudine provocatoare şi uşor dezagreabilă, dar Chacha o privea cu respect. I se părea că e departe de a fi ca o prinţesă din clanul Kyōgoku, ce primise o cu totul altă educaţie.

Dintr-odată, în cameră s-a revărsat un hohot de râs, aşa cum nu se mai auzise de la sosirea lor la Castelul Kiyosu. Chacha şi-a luat ochii de la Tatsuko, îndreptându-şi privirea către Takatsugu, care stătea drept, cu mâinile sub *hakama*. În acel moment, privirile li s-au întâlnit.

— Ce vârstă are verişoara mea? a întrebat Takatsugu, mişcându-şi buzele roşii ca de fată.

O-ichinokata a răspuns în locul lui Chacha. Takatsugu părea un băiat binevoitor, dar cam slugarnic, ceea ce nu se prea potrivea cu poziţia lui de moştenitor al clanului Kyōgoku. Între timp, Takatomo, așezat între fraţii lui mai mari, se uita curios de jur împrejur. Acest copil era singurul care afişa calmul înnăscut al urmașilor unei nobile familii ruinate.

Vizita celor trei fraţi a fost foarte scurtă, căci în aceeași zi s-au şi întors la castelul lor. După ce au plecat, O-ichinokata s-a interesat dacă nu se putea ca Takatsugu să intre în serviciul lui Nobunaga și să vină să locuiască în Castelul Kiyosu. Se pare că acesta fusese de fapt motivul pentru care Takatsugu venise să o vadă pe mătușa lui.

O lună mai târziu, copiii familiei Kyōgoku s-au instalat în Castelul Kiyosu.

În cel de-al treilea an al erei Tenshō (1575), Takatsugu s-a mutat în prefectura Gifu, pentru a-şi îndeplini slujba către Nobunaga. Câțiva dintre samuraii care serviseră clanul Kyōgoku

au venit să-şi ia rămas-bun. Cu toţii îmbătrâniseră. Tatsuko şi Takatomo îl însoţeau pe Takatsugu.

Adusă de mama ei, Chacha a petrecut şi ea trupele până la poarta principală. După plecarea acestora, a zărit lacrimi în ochii mamei ei.

— De ce plângi? a întrebat-o.

— Nu se poate clădi o casă fără un bărbat. Dacă ar fi trăit Manpukumaru...

Spunând aceste cuvinte, şi-a acoperit faţa cu mânecile chimonoului şi a început să plângă cu suspine. Chacha nu o mai văzuse niciodată plângând aşa. Până şi cei din familia Kyōgoku, distrusă de propriul ei soţ, făcuseră prin Takatsugu primul pas spre reconstruirea acesteia, iar gândul că pentru propria sa familie nu mai există speranţă o întrista peste măsură.

— Seniorul din Gifu a pricinuit toate astea, a rostit Chacha obraznic.

Supărarea mamei ei o făcuse să prindă curaj. Privind-o în ochi, O-ichinokata a clătinat însă din cap.

— Nici în vis n-ai voie să spui asemenea lucruri. Dacă seniorul din Gifu ar fi detestat clanul Azai, de ce v-ar fi primit aici pe voi, domniţele acestei familii? Dacă tatăl şi bunicul vostru au murit, asta nu înseamnă decât că astea le-au fost zilele şi că norocul n-a fost de partea lor. Toţi avem hărăzită o soartă. Nici prăbuşirea clanului Kyōgoku nu s-a întâmplat din vina tatălui vostru, ci pentru că aşa le-a fost scris. Dacă n-ar fi aşa, atunci de ce au venit să vă vadă copiii familiei Kyōgoku?

— Tata a fost cel care a distrus clanul Kyōgoku?

Chacha îşi ridicase privirea spre O-ichinokata. Din tot ce îi spusese mama ei, o uimise doar acest lucru, care îi răscolise sufletul. I-a revenit în minte felul în care Takatsugu şi fraţii săi le priviseră pe ea şi pe mama sa, dar s-a gândit apoi că Takatsugu şi Tatsuko totuşi nu le urau.

În acel moment, o trupă de călăreţi a năvălit în castel. Au descălecat pe rând în faţa porţii, după ce fiecare dintre ei a dat un ocol călare. Părea ceva important. O-ichinokata şi Chacha

s-au retras imediat în corpul central al castelului. Au aflat în acea seară că cei care se năpustiseră în goană în castel erau mesageri din Gifu şi mergeau la luptă în Nagashino, din ordinul seniorului din Gifu, Nobunaga. De la Castelul Kiyosu nu plecau la bătălie trupe, dar toată noaptea drumurile au fost luminate de torţele războinicilor ce veneau neîncetat dinspre apus.

Chacha îi urmărea atent dintr-un turn aflat într-un colţ al castelului. Erau trupele lui Hideyoshi Hashiba, cel care preluase guvernarea provinciei Ōmi în locul lui Nagamasa. După căderea Castelului Odani, Tōkichirō Kinoshita îşi schimbase numele în Hideyoshi Hashiba. Chacha privea acum aceleaşi trupe care asediaseră Castelul Odani, dar sentimentele ei erau altele. Era o noapte de vară, iar cerul negru era încrustat cu stele reci.

În vara celui de-al treilea an al erei Tenshō (1575), Nobunaga, aliat cu Ieyasu, a spulberat la Nagashino trupele lui Katusyori Takeda din Kai, obţinând o victorie răsunătoare. Aproape toţi vasalii fideli lui Shingen Takeda au pierit în luptă, iar Katsuyori a primit o lovitură atât de puternică încât nu s-a mai putut ridica. Bătălia de la Nagashino i-a sporit astfel faima lui Nobunaga. Clanurile Asakura şi Azai fuseseră distruse de mâna lui, iar acum îi dăduse o lovitură decisivă clanului Takeda, aşa că în ţinuturile din apropiere nu mai avea duşmani care să-i poată ţine piept.

Nobunaga ajunsese la ultima treaptă a obiectivului său, acela de a cuceri întreaga ţară. A hotărât să-şi mute reşedinţa din Gifu pe Muntele Azuchi din provincia Ōmi, mai aproape de capitala Kyōto. Construcţia acestei noi cetăţi a fost anunţată chiar la intrarea în anul următor bătăliei de la Nagashino, al patrulea al erei Tenshō (1576). Muntele Azuchi era cunoscut de multă vreme drept o fortăreaţă pe malul lacului Biwa, având o poziţie strategică ce oferea posibilitatea de a controla nu doar regiunile maritime şi muntoase din est şi din nord, ci

şi întregul ţinut Kinki[1], precum şi capitala Kyōto, nemaivorbind de regiunile Shikoku şi Chūgoku. Deşi ţinutul fusese de generaţii întregi sub administrarea clanului Rokkaku, Nobunaga a decis ca noul castel să fie ridicat aici.

Nagahide Niwa din Sawayama a fost numit administrator general al lucrărilor, a căror pregătire a început foarte repede, chiar de pe la mijlocul lui ianuarie, însă construcţia efectivă a demarat la începutul lui aprilie. Au fost trimişi muncitori din toate provinciile din apropierea capitalei, adică din Mikawa, Owari, Mino, Ise, Echizen şi Wakasa, iar meşteşugarii au venit din locuri precum Kyōto, Nara şi Sakai. Piatra pentru fundaţie a fost scoasă din munţii din apropiere sau luată de la vechiul castel. A fost nevoie de zece mii de soldaţi care au lucrat trei zile pentru a căra blocurile masive în vârful muntelui.

În luna în care a început construcţia Castelului Azuchi, Nobunaga a atacat Castelul Ishiyama din Ōsaka. Nici lucrările la castel şi nici luptele lui Nobunaga nu încetau, aşa că până în luna august a celui de-al şaptelea an din era Tenshō (1579), când cetatea a fost ridicată în întregime, atât Nobunaga cât şi generalii săi n-au avut parte de nici o clipă de răgaz, fiind ba implicaţi în construcţia edificiului, ba trimişi pe numeroasele câmpuri de bătălie.

Castelul Azuchi era imens, oglindind caracterul lui Nobunaga. Fundația donjonului avea o înălțime de doisprezece *ken*[2], iar deasupra se suprapuneau șase pavilioane, cel de-al doilea adăpostind salonul privat al lui Nobunaga, ce măsura șaptesprezece *ken* de la răsărit la apus și doisprezece *ken* de la miazănoapte la miazăzi. Lucrările fiind destul de avansate, comandanții au fost invitați aici pentru prima dată în al șaselea an al erei Tenshō (1578), de Anul Nou. Evenimentele au ținut două zile, timp în care s-au organizat multe întâlniri de ceremonia

1 Regiune din partea de vest a Japoniei, cuprinzând șapte prefecturi. Cele mai importante orașe aflate aici sunt Kōoto, Ōsaka, Nara și Kōbe.

2 1 ken = 1,82 m.

ceaiului, iar invitaţii au fost serviţi cu *zōni*[1] şi cu prăjituri aduse din China.

O-ichinokata, Chacha, Ohatsu şi Kogō îşi duceau viaţa retrasă în Castelul Kiyosu. Le ajungea însă la urechi tot ce se întâmpla. Aşa aflaseră despre victoria de la Nagashino a lui Nobunaga asupra clanului Takeda, despre pacea de la Echizen, despre expediţiile în Kishū şi bătălia cu Hisahide Matsunaga sau despre plecarea în campania către Harima. Curios lucru, dar din toate aceste poveşti sângeroase, lui Chacha îi rămăseseră în minte doar aceea despre Hideyoshi Hashiba. Acesta preluase provincia Ōmi după distrugerea clanului Azai, părăsise Castelul Odani şi începuse construcţia unui nou castel, la aproximativ trei *ri*[2] către sud-vest, la Imahama, schimbând în „Nagahama" şi acest nume familiar lui Chacha. Toate aceste lucruri erau pentru Chacha faptele barbare ale unui cuceritor fără suflet. Chacha îl ura din tot sufletul pe Hideyoshi, căci el atacase şi apoi pusese stăpânire pe castelul tatălui său şi tot el era cel care, urmând ordinele lui Nobunaga, îl prinsese pe fratele ei, Manpukumaru, şi îl trăsese în ţeapă. Dar mai exista un motiv care o făcea să-l urască şi mai tare: îi ajunsese la urechi zvonul că acesta ar fi fost îndrăgostit nebuneşte de mama sa, O-ichinokata. Chacha avea unsprezece ani când, în toamna celui de-al cincilea an al erei Tenshō, a aflat aceste lucruri din gura unor soli trimişi de Hideyoshi la Castelul Kiyosu.

Cunoscând că Chikubujima este pământul în care se odihneşte neamul domniei voastre din moşi-strămoşi, voi veghea asupra acestui loc sacru din provincia Ōmi, ca pacea să dăinuiască în acele ţinuturi. Am reînălţat toate clădirile distruse şi vă

---

1 Supă care se serveşte în mod tradiţional de Anul Nou şi care de obicei conţine *mochi* (turtiţe din făină de orez). Iniţial, era o mâncare rezervată exclusiv samurailor, dar a fost preluată apoi şi de restul claselor sociale.

2 1 *ri* = aproximativ 4 km.

aştept, O-ichinokata, să veniţi în pelerinaj împreună cu fiicele domniei voastre.

La auzul acestor cuvinte, chipul lui O-ichinokata s-a crispat pentru o clipă, dar şi-a revenit imediat şi a răspuns ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat:

— Îi mulţumesc seniorului Hideyoshi pentru această invitaţie care mă onorează, dar mă tem că sănătatea mea nu-mi îngăduie acum să o accept.

Solii s-au întors astfel la Hideyoshi cu un refuz. După plecarea acestora, Fujikake Mikawa-no-Kami, care le însoţise pe cele patru femei după căderea Castelului Odani, a comentat supărat:

— Ticălosul ăsta nu-şi vede lungul nasului! Hoţ fără ruşine, încearcă să câştige inima doamnei O-ichinokata folosind căi ocolite!

Chacha nu a înţeles atunci ce voiau să spună aceste cuvinte, dar le-a auzit apoi pe doamnele de la curte vorbind şi aşa a aflat zvonul că Hideyoshi se aprinsese după O-ichinokata.

Hideyoshi îşi lăsase familia în castelul de la Nagahama, dar se afla într-o poziţie delicată căci, indiferent de cât de puternice erau sentimentele lui pentru ea, O-ichinokata era sora mai mică a seniorului Nobunaga şi asta nu-i lăsa prea mult loc de manevră. Probabil că din această cauză iubirea lui pentru O-ichinokata ajunsese un subiect de discuţie atât de răspândit.

Pentru Chacha, situaţia aceasta, în care mama ei era dorită de acest comandant militar numit Hideyoshi Hashiba, începuse să devină ridicolă. I se părea straniu că cel care le luase viaţa tatălui şi bunicului său şi care le ocupase castelul nu era până la urmă nici diavol, nici şarpe, ci doar un simplu om.

Se pare că până la episodul de la Castelul Kiyosu, la care asistase şi Chacha, Hideyoshi Hashiba o invitase în repetate rânduri pe O-ichinokata să meargă la Chikubujima cu fiicele ei. În mintea lui Chacha începeau să se adune tot felul de informaţii despre Hideyoshi, aflat atunci în plină ascensiune, favorit al lui Nobunaga şi neîntrecut în luptă, dar care nu se lăuda însă cu un fizic pe măsură, fiind mic de înălţime.

Spre deosebire de mama ei, Chacha îşi dorea să meargă la Chikubujima. Imaginaţia ei se aprindea la gândul că pe această insuliţă din mijlocul lacului Biwa se aflau templele zeiţelor Kannon[1] şi Benzaiten[2], pe care tatăl şi bunicul său le veneraseră. Se împlineau patru ani de când Chacha locuia în Castelul Kiyosu şi ardea de dorul revederii provinciei Ōmi, unde îşi petrecuse copilăria.

Dorinţa lui Chacha s-a împlinit în primăvara anului al şaselea al erei Tenshō, când la Castelul Kiyosu a apărut Takatsugu Kyōgoku. Băiatul provenit dintr-o nobilă familie şi intrat în serviciul lui Nobunaga datorită intervenţiilor mătuşii sale părăsise Gifu pentru a-l urma pe Nobunaga la Azuchi. Venise acum la Castelul Kiyosu din ordinul lui Nobunaga de a le invita pe O-ichinokata și pe fiicele ei să viziteze Castelul Azuchi, care era aproape terminat.

— Aceasta este dorința lordului Nobunaga, a spus Takatsugu, care se transformase între timp într-un tânăr luptător chipeş de șaisprezece ani.

Trecuseră patru ani de la prima lui venire la Castelul Kiyosu și se maturizase destul de mult în acest răstimp. Avea o eleganţă moştenită de la nobila sa familie, desăvârșită de o figură frumoasă, dar cu o paloare rece. Chacha și-a înăbuşit un strigăt de surpriză la vederea lui Takatsugu, căci era cu totul diferit de samuraii pe care îi vedea în fiecare zi.

O-ichinokata a refuzat din nou invitația lui Nobunaga, invocând încă o dată sănătatea-i şubdredă.

— Atunci, ce-ar fi să vină doar domnițele? a întrebat Takatsugu, iar Chacha a răspuns imediat:

— Eu aş vrea să merg.

---

1 Zeiță budistă a compasiunii, a cărei statuie are de obicei o mie de mâini și unsprezece capete, pentru a sugera multitudinea de posibilități de a le oferi ajutor oamenilor.

2 Zeiță budistă care protejează tot ceea ce curge – apă, timp, cuvinte, cunoștințe, muzică. Statuia sa o arată adesea ținând în mână o mandolină. În Japonia, ea face parte din cei șapte zei ai norocului, numele său fiind asociat cu avuția.

— Chiar vrei să mergi?

— Da.

— Atunci, mergi împreună cu Ohatsu şi prezintă-i seniorului Nobunaga omagiile noastre în locul meu, i-a răspuns O-ichinokata.

La două zile după aceasta, Chacha, însoţită de Ohatsu şi de trei doamne de companie, cărora li s-a alăturat şi Fujikake Mikawa-no-Kami, au pornit escortaţi de Takatsugu şi de câteva zeci de soldaţi către provincia Ōmi. Mugurii cireşilor stăteau să se deschidă. Oprindu-se din loc în loc, cele cinci palanchine înaintau încet către apus prin adierea călduţă a vântului. Fără să stea o clipă, Takatsugu dădea rotocoale călare. De câte ori ridica perdeaua de la fereastra palanchinului, Chacha îl vedea ba zorindu-şi calul mult înaintea tuturor, ba venind înapoi în galop.

După ce-au intrat în provincia Ōmi, s-au întâlnit adesea cu grupuri de samurai călare. Au aflat apoi că Nobunaga pleca împreună cu trupele sale pentru un atac fulger asupra cetăţii de la Ishiyama, din Ōsaka.

Splendoarea Castelului Azuchi le-a lăsat fără grai pe Chacha şi pe Ohatsu, obişnuite cu mohorâtul castel Kiyosu. Deloc afectat de campaniile militare ale lui Nobunaga, oraşul de sub castel, construit pe câmpia de la poalele muntelui, înflorise. Întâlneai la tot pasul bărbaţi şi femei îmbrăcaţi ca în marile oraşe, iar miile de case se aliniau ordonat de-a lungul străzilor şi aleilor.

Castelul se întindea de pe la mijlocul versantului până în vârful muntelui, iar cele şapte niveluri ale donjonului se ridicau spre cerul limpede de deasupra lacului. Olanele aurite ale acoperişului scânteiau în lumina soarelui de primăvară târzie, iar pe cel mai înalt turn străluceau orbitor delfinii fabuloşi[1] poleiţi cu aur. Toată lumea ştia că la castel se construise un

---

1 Coama acoperişului celui mai înalt turn din castelele japoneze era adesea împodobită cu o pereche de delfini fantastici (mascul şi femelă), confecţionaţi din metal sau din teracotă, şi despre care se credea că protejează clădirea.

donjon, dar acesta era mult mai mare şi mai somptuos decât îl înfăţişau poveştile care circulau.

Fără să intre în castel, Chacha şi Ohatsu au poposit la un templu de pe malul unui iaz cu nuferi, aflat în partea de vest a Muntelui Azuchi. Veniseră anume pentru a vedea castelul, dar, cum Nobunaga nu se afla acolo, s-au hotărât să nu meargă. E drept că erau nepoatele de sânge ale acestuia, dar în acelaşi timp erau şi parte din familia ce fusese înfrântă de el.

Pentru că planurile de călătorie li se schimbaseră, după două nopţi petrecute la poalele castelului, în cea de-a treia zi au luat din nou drumul pe care veniseră, către Nagahama, pentru a merge la Chikubujima. De la Nagahama la Chikubujima urmau să ia un vas ca să traverseze lacul. Erau însoţite de acelaşi cortegiu cu care veniseră de la Kiyosu. Auzind că vor merge la Nagahama, care se afla în stăpânirea lui Hideyoshi Hashiba, Chacha nu a fost deloc încântată, dar starea ei de spirit s-a schimbat când a aflat că acesta era plecat în campania de la Ishiyama. Provincia Ōmi era până la urmă ţinutul care aparţinuse tatălui şi bunicului ei, şi unde fiecare pom şi fiecare fir de iarbă îi trezeau amintiri dragi.

În seara celei de-a doua zile au ajuns într-un cătun aflat la doi *ri* distanţă de Castelul Nagahama, de unde au urcat pe vas. De îndată ce au pus piciorul în barcă s-a lăsat seara, iar Chacha şi sora ei au coborât în cabinele de sub punte, de teamă să nu le ia răul de mare. În zori, când au deschis ochii, vasul era deja ancorat de reciful care înconjura insula Chikubujima. Oprindu-se din când în când pentru a se odihni, cele două domniţe au urcat stâncile înalte până în vârf.

Au înnoptat la Chikubujima, iar în ziua următoare cortegiul a urcat din nou pe vas, pentru a se înapoia la Nagahama. Pe la amiază, castelul li s-a arătat privirilor pe malul stâng al râului, iar Chacha l-a auzit pe Fujikake spunând:

— Toate sunt la fel cum le-am lăsat. Şi Muntele Ibuki, şi norii de pe creştetul muntelui.

— Doar Castelul Nagahama strică toată priveliştea, i-a răspuns ea tăios.

Fujikake i-a făcut semn să tacă şi a mustrat-o:

— Ce vorbe nechibzuite!

Lângă Fujikake, Takatsugu s-a prefăcut că nu auzise nimic. „Oare la ce se gândeşte?“ s-a întrebat Chacha. Probabil că îi duşmănea pe toţi ai ei, aşa cum şi ea îl ura pe Hideyoshi. Şi fără îndoială că, aşa cum ea nu putea suferi Castelul Nagahama, nici el odată nu putuse să vadă înaintea ochilor Castelul Odani. Dintr-odată, Chacha a simţit că privirea lui Takatsugu o pătrunde în adâncul fiinţei ei şi nu s-a putut abţine să nu-i spună:

— Pământurile acestea au fost odată ale clanului Azai, iar înainte de asta, ale clanului Kyōgoku, nu-i aşa?

Spusese aceste cuvinte cu intenţia de a-l măguli, dar de cum i-au ieşit pe gură s-a simţit dezgustată că vorbise astfel cu moştenitorul unei familii ce cunoscuse căderea. Cu mâinile pe genunchi, aşa cum cerea eticheta, Takatsugu i-a răspuns:

— Nu contează ale cui sunt. Şi Kyōgoku şi Azai le-au stăpânit doar pentru o vreme. Acum le stăpâneşte seniorul Hashiba. E acelaşi lucru.

Chacha s-a uitat cu atenţie la chipul inexpresiv al lui Takatsugu.

— Și cine le-a dat spre stăpânire?

— Dumnezeu.

Chacha nu înțelegea deloc ce a vrut să spună Takatsugu. Era prima dată când auzea spunându-se că ceva este al lui Dumnezeu.

— Și nu-i urăști pe cei care ți-au distrus familia? l-a întrebat ea.

— Domniță! a exclamat Fujikake, care ascultase atent conversația lor.

— Să nu pizmuieşti pe nimeni. Așa am fost învățat, a răspuns Takatsugu cu o atitudine de tânăr bine-crescut.

— Și cine te-a învățat?

— Domnul Iisus.

Chacha mai auzise numele de Iisus, dar nu ştia că zeul acesta din ținuturi străine îi învăța pe oameni astfel de lucruri.

A simţit în acea clipă cum o cuprinde un sentiment de revoltă puternică împotriva verişorului său şi a izbucnit într-un râs zgomotos, din care nu s-a oprit până când Ohatsu nu i-a spus:

— Te porţi ciudat, Chacha.

S-a liniştit pentru o clipă, dar, când şi-a întors din nou privirea către chipul impasibil al lui Takatsugu, a cuprins-o un hohot de râs şi mai violent.

Abia după ce s-au întors la Castelul Kiyosu a aflat de la Ohatsu că Takatsugu trecuse la creştinism.

— E îngrozitor să devii creştin, a declarat cu dispreţ Ohatsu.

— Asta s-a întâmplat pentru că familia lui a fost ucisă. Erau prea mulţi cei pe care trebuia să-i urască. Când începi să urăşti, urăşti pe oricine, a răspuns Chacha, luându-i apărarea lui Takatsugu în faţa surorii ei.

În luna a şaptea a anului următor, Chacha şi Ohatsu au ajuns din nou la Castelul Azuchi, la încheierea lucrărilor de construcţie. Şi de această dată Nobunaga invitase toată familia, dar O-ichinokata a refuzat din nou să meargă, trimiţându-le în locul ei pe cele două fiice. Samurai şi războinici din toate ţinuturile veniseră să admire castelul.

Cel care fusese desemnat să le conducă pe Chacha şi pe sora ei era un tânăr comandant de douăzeci şi trei de ani, pe nume Ujisato Gamō. Cele două domniţe au vizitat, pe rând, clădirea centrală, donjonul şi clădirile anexe. Donjonul era de un rafinament extraordinar. La nivelul al doilea era o sală de recepţie, un cabinet de lucru, câteva saloane şi încăperi utilitare, multe dintre aceste camere fiind decorate cu tablouri strălucitoare, pictate cu vopsea de aur, în timp ce pe stâlpii de susţinere şi pe plafon se vedeau motive pictate în cele cinci culori principale[1] – verde, galben, roşu, alb şi negru – iar uşile erau acoperite cu lac negru. Şi la următoarele două niveluri se găseau tot felul de încăperi. La nivelul al treilea erau expuse picturi reprezentând

1 Fiecare dintre aceste culori este asociată cu o reprezentare a lui Buddha.

flori, păsări, cai și pustnici bătrâni, iar al patrulea nivel era împodobit cu dragoni și păsări Phoenix. La al cincilea nivel nu existau picturi, iar la al șaselea, stâlpii exteriori erau acoperiți cu lac stacojiu, pe când cei din interior fuseseră lăcuiți în auriu. Tot aici se găseau și reprezentări ale celor zece discipoli ai lui Buddha Sakyamuni, precum și imagini ale etapelor parcurse de acesta în drumul spre iluminare. În fine, la al șaptelea nivel era o sală de oaspeți poleită toată cu aur, iar pe stâlpii interiori, pe tavan și pe ușile glisante erau pictați dragoni, împărați și împărătese din mitologie și cei zece discipoli ai lui Confucius. Castelul avea și o poartă de oțel numită „Poarta Aurului Negru", iar zidurile de piatră care îl înconjurau erau duble.

La poalele castelului era mare agitație. Începuseră artificiile care însoțeau luptele de *sumō* ce se desfășurau în fiecare zi.

După terminarea vizitei, Chacha a avut o întrevedere cu Nobunaga. Mândru de frumusețea domnițelor, acesta adunase în sala mare a palatului o mulțime de comandanți. Cu toții au salutat-o pe Chacha cu respectul cuvenit nepoatei seniorului lor. Numai atitudinea lui Ujisato Gamō, cel care le însoțise în vizita prin castel, a fost diferită. Înalt, bine făcut, cu o față rotundă, acesta și-a ridicat ochii către Chacha și a întrebat-o, cu o atitudine degajată:

— Nu ați obosit vizitând toată ziua castelul?

Nu era neapărat arogant, dar nu avea atitudinea respectuoasă pe care o afișaseră ceilalți comandanți. Chacha știa numele Gamō din copilărie, acesta fiind unul dintre clanurile din provincia Ōmi.

Fără să știe de ce, doar când vorbea cu Ujisato Gamō, Chacha își lăsa privirea în jos. Poate pentru că acesta se trăgea dintr-o familie ce traversase epoca tulbure a războaielor civile fără să fie cucerită. După plecarea lui Ujisato, un maestru de cermonia ceaiului, aflat lângă Chacha, i-a explicat acesteia că tânărul era unul dintre cei mai promițători războinici dintre comandanții lui Nobunaga:

— Seniorul Gamō administrează excepțional Castelul Hino și ținuturile din jur și se spune că oamenii de pe pământurile

lui îl îndrăgesc foarte mult. Va ocupa cu siguranţă o poziţie foarte importantă.

Cea de-a treia zi a vizitei lui Chacha coincidea cu festivalul *Urabon*[1]. În acea seară, Nobunaga, mare iubitor de lux şi fast, a împodobit nu doar Castelul Azuchi, ci întregul Munte Azuchi cu lampioane asemănătoare celor care erau aprinse ca ofrandă pentru odihna sufletelor celor din clanul Oda la templul familial al acestora, Sōken-ji. Aşa puteau să vadă şi oamenii de rând donjonul şi castelul.

La căderea nopţii, locuitorii din oraş s-au aliniat de-o parte şi de alta a străzilor, purtând în mâini torţe pe care le-au aprins cu toţii la ceasurile opt ale serii. Cum făcliile aveau la capăt praf de puşcă, într-o clipită au început să sară scântei în toate părţile, iar străzile oraşului s-au transformat într-o mare de foc, în timp ce la fiecare colţ de stradă se înălţau spre cer artificii, ca un răspuns la scânteile ce săreau din torţe. Câteva zeci de tineri luptători călare treceau în galop prin focurile de pe străzi.

Condusă de Ujisato, Chacha a contemplat tot acest spectacol din faţa porţii casei unui comandant, aflată pe un mic deluşor de la poalele castelului. I-a privit pe tinerii luptători cum se năpusteau călare, intrând şi ieşind din marea de foc, aceasta rămânând pentru ea o imagine de o frumuseţe de nedescris ce nu i s-a mai şters niciodată din minte. În fruntea trupei era Takatsugu Kyōgoku. Chacha nu şi-a dat seama de asta până când nu i-a atras atenţia Ujisato că cel care îi conducea pe călăreţi era însuşi Takatsugu.

Grupul de călăreţi s-a întors, trecând chiar prin faţa lor, dar Chacha n-a izbutit nici atunci să-l distingă pe verişorul ei printre ceilalţi.

Sărbătoarea de la poalele castelului a ţinut cam un ceas, iar oamenii au început să coboare spre poalele muntelui. Gărzile au încărcat torţele aprinse în bărcile ce pluteau pe apa din şanţurile de apărare din jurul castelului. Zeci de mii de oameni

---

1 Comemorarea celor dispăruţi; cunoscut şi ca „festivalul lampioanelor".

veniseră să admire cum stropii de foc colorau în roşu apa canalelor. Deasupra tuturor, pe cerul nopţii de vară se înălţa donjonul încadrat de lampioane aprinse. La poalele muntelui, strigătele de bucurie au continuat până noaptea târziu.

În acea seară, Chacha şi Ohatsu au participat la recepţia organizată la cel de-al doilea nivel al donjonului. Cum nu era o petrecere formală, invitaţii se aşezaseră ici şi colo de-a lungul coridorului din jurul sălii de ceremonii şi admirau luminile sărbătorii de jos.

Chacha l-a remarcat pe Takatsugu, care stătea singur, la câţiva metri de ea. Neştiind dacă se cade să-l strige sau nu, a rămas tăcută, intimidată de cei din jurul său. Ujisato, aşezat lângă ea, i-a spus cu voce caldă:

— Când vă veţi întoarce la Castelul Kiyosu, îi veţi putea povesti mamei domniei voastre despre această seară.

Părea că se bucură cu adevărat de sărbătoarea de foc. În lumina lampioanelor suspendate, faţa lui părea liniştită, fără nici o grijă. N-ai fi spus că e un luptător care trecuse deja prin nenumărate bătălii. În comparaţie cu el, chipul lui Takatsugu, văzut de departe, îi părea lui Chacha de o asprime ciudată. Mina lui aprigă nu era aceea a unui credincios creştin. Chacha a mai rămas o noapte la Castelul Azuchi, dar nu a mai avut ocazia să schimbe nici o vorbă cu Takatsugu.

Capitolul II

Chacha a mai petrecut trei ani la Castelul Kiyosu împreună cu mama şi cu surorile ei. În prima zi a anului al zecelea al erei Tenshō (1582), o furtună cumplită s-a abătut asupra ţinuturilor Mikawa şi Owari. Speriate de şuierul vântului care făcea să tremure pereţii locuinţei lor, cele patru femei au petrecut Anul Nou sorbind din supa *zōni*. O-ichinokata avea treizeci şi şase de ani, Chacha şaisprezece, Ohatsu paisprezece, iar cea mai mică dintre surori, Kogō, împlinise doisprezece ani.

După Anul Nou, în castel a început să fie mare forfotă. De la una din doamnele însoţitoare au aflat că în faţa porţii principale se adunaseră o mulţime de luptători călare.

— Pesemne că iar începe o bătălie mare, a spus O-ichinokata.

Au început apoi speculaţiile: va fi oare o campanie împotriva clanului Takeda din provincia Kai, sau vor fi trimise în lupta pentru Harima toate armatele lui Nobunaga?

Pe la sfârşitul lui ianuarie, până şi femeile şi-au dat seama că mişcările de trupe se înteţiseră. După încă vreo lună, la urechile lor a ajuns şi zvonul că Nobutada, moştenitorul lui Nobunaga, devenise comandant general al armatelor şi că urma să plece în expediţia împotriva comandantului Shinano din provincia Kai.

În Castelul Kiyosu, tobele au anunţat plecarea trupelor pe la sfârşitul lui februarie şi timp de patru-cinci zile a fost mare vâlvă, dar, odată ce soldaţii au părăsit cetatea, zarva s-a stins

ca un foc de paie. După o vreme, a venit vestea că cei din clanul Takeda fuseseră spulberaţi, iar Katsuyori Takeda şi fiii săi, executaţi. Mai apoi s-a aflat şi că Hideyoshi Hashiba a cucerit Castelul Kanmuriyama, din provincia Kibi.

Veştile care soseau la castel vorbeau despre victoriile neîntrerupte ale lui Nobunaga, dar în mijlocul zarvei stârnite de asemenea noutăţi, O-ichinokata, amintindu-şi poate de căderea Castelului Odani, avea un aer trist care nu i se mai ştergea de pe chip. Chacha şi Ohatsu izbucneau adesea în râs, neluând în seamă tristeţea mamei lor.

— Chacha, de ce râzi aşa de tare? o certa O-ichinokata.

Însă nu doar Chacha era cea care atrăgea reproşurile mamei ei.

— Ohatsu, râsul tău îmi sparge timpanele! se încrunta O-ichinokata.

De fapt, Chacha avea un râs plin de viaţă. Chiar şi când încerca să râdă pe înfundate, împrăştia în jur o bucurie molipsitoare. Ohatsu, în schimb, avea un râs cristalin, ca zgomotul unor bile ce se lovesc, rostogolindu-se una după alta. Spre deosebire de surorile sale mai mari, Kogō nu râdea aproape niciodată. Pe faţa ei se putea citi adesea mirarea stârnită de veselia celor două fete – ea dar rămânea tăcută şi închisă în sine. Frumuseţii surorilor mai mari li se opunea figura dolofană şi comună a lui Kogō, singura care semăna cu tatăl lor.

În zorii zilei a cincea a lunii iunie, O-ichinokata le-a trezit alarmată pe cele trei fiice ale sale şi, fără să le dea vreme să coboare din pat sau să se schimbe de cămăşile de noapte, le-a spus:

— Să nu vă speriaţi de ce o să vă spun, dar seniorul nostru a murit.

La început, Chacha n-a înţeles prea bine ce voia să spună mama ei.

— Seniorul nostru şi-a pierdut viaţa ieri-seară, la Kyōto, în răscoala condusă de comandantul Koretō[1], a continuat

---

1 Referire la Akechi Mitsuhide (1528-1582), numit mai întâi Jūbei de către clanul său, iar mai apoi Koretō Hyūga-no-Kami, după titlul

O-ichinokata, iar Chacha şi-a dat seama atunci că era vorba despre ceva foarte grav care i se întâmplase unchiului său, Nobunaga.

Pentru Chacha era un sentiment straniu să vadă durerea mamei sale la moartea lui Nobunaga, căci aceasta nu arătase niciodată până atunci vreun semn de afecţiune pentru fratele ei.

Bineînţeles, nu putea să nu se gândească cu îngrijorare la ce se va întâmpla cu ele, acum că protectorul lor se stinsese, dar în acelaşi timp nu putea să uite că Nobunaga era duşmanul lor de moarte, cel care nimicise clanul Azai. De mâna lui muriseră şi bunicul şi tatăl său, întreaga ei familie!

— Deci seniorul a murit? a întrebat Chacha, fără să pară deloc bulversată.

Nu a mai dat glas şi gândului că moartea lui era cu siguranţă o pedeapsă a Cerului şi că întotdeauna crezuse că odată şi-odată va veni şi ziua aceasta. I se părea doar că soarta bunicului ei, care îngenunchease clanul Kyōgoku, se întâlnea acum cu soarta lui Nobunaga, care distrusese clanul Azai.

Ohatsu şi Kogō, cu privirea lipită de mama lor, erau la fel de speriate ca şi ea.

— Bietul nostru senior! a început să se tânguiască O-ichinokata.

Pentru Chacha era de neînțeles cum de mama ei vărsa aceleași lacrimi amare acum, la fel ca în urmă cu zece ani, când îl plânsese pe tatăl lor. Nu putea fi decât durerea ce se năștea din legătura de sânge dintre frați.

— Să punem pe cineva să-l ucidă pe Koretō Mitsuhide, la fel cum și el l-a ucis pe seniorul nostru. Va fi același lucru, a spus Chacha.

— Cât de puternică eşti, Chacha! a privit-o O-ichinokata temător, cu ochii înotând în lacrimi.

— Dar nu spun decât adevărul! Seniorul nostru a fost cel care l-a ucis pe tata!

---

pe care îl deținea. General în armata lui Nobunaga, s-a răsculat împotriva acestuia în 1582, bătălie în care Nobunaga şi-a pierdut viaţa. Nu e însă clar dacă Nobunaga a murit în timpul luptei sau s-a sinucis.

— Âsta e mersul războiului şi nu i te poţi împotrivi. Nu voi putea uita ura împotriva celui care l-a ucis pe tatăl vostru, dar nu tot el e oare cel care v-a salvat viaţa vouă şi cel datorită căruia aţi putut să trăiţi fără nici o îngrădire până în ziua de azi? i-a răspuns O-ichinokata.

Se pare că trecerea timpului îi înmuiase mamei sale inima, dar nici pentru Chacha unele lucruri nu mai erau la fel.

—Înseamnă că tot aceste sentimente sunt şi cele care te-au îndemnat să-i vorbeşti de Takatsugu fratelui dumitale, a adăugat Chacha, neştiind nici ea care îi erau simţămintele faţă de aceasta.

În timp ce îşi vărsa ura împotriva lui Nobunaga, Chacha se revolta în locul lui Takatsugu împotriva clanului Azai.

La venirea dimineţii, întregul castel era întors cu susu-n jos şi nimeni nu-şi putea da seama ce va urma. Se zvonea că trupele lui Akechi veneau să atace castelul. În acea zi, Chacha s-a urcat de două ori într-un turn dintr-un colţ al cetăţii. De sus, cât vedeai cu ochii, drumurile erau pline de luptători călare ce galopau de colo-colo fără vreo direcţie anume, dar şi de trupe care mărşăluiau în formaţie de zece-douăzeci de soldaţi. Norii cenuşii ce vesteau sezonul ploios se lăsau greoi pe câmpie.

După ce s-a aflat de moartea lui Nobunaga, au urmat veştile despre situaţia tulbure de la Castelul Azuchi. Se zvonea ba că trupele lui Akechi au intrat în castel, ba că se duceau lupte grele la Podul Setabashi[1] sau că oraşul Kyōto fusese trecut prin foc şi sabie, dar nu ştia nimeni dacă toate acestea erau adevărate.

Ceea ce o uimise însă din cale-afară pe Chacha era zvonul că verişorul ei, Takatsugu, care se afla în Castelul Azuchi, se alăturase lui Akechi Mitsuhide, îi adunase pe toţi cei care slujiseră în trecut clanului Kyōgoku şi atacase Castelul Nagahama.

1 Pod peste râul Seta, din actuala prefectură Shiga, cunoscut ca *Seta-no-Karahashi* (Podul în stil chinezesc din Seta). Cu o lungime de 260 m, a fost desemnat drept unul dintre cele trei poduri reprezentative pentru istoria Japoniei, alături de *Ujibashi* şi *Yamazakibashi*, din prefectura Kyōto.

Toate aceste lucruri le aflase de la Fujikake Mikawa-no-kami, aşa încât nu se putea îndoi de adevărul lor. Takatsugu, ajutat de un fost vasal, Nagasuke Abe, atacase şi capturase Castelul Nagahama, unde nu se aflau însă decât soţia şi copiii lui Hideyoshi, însoţiţi de câţiva ostaşi.

Auzind această veste, Chacha s-a schimbat la faţă. Când aflase despre moartea subită a lui Nobunaga, nu fusese deloc afectată, însă acum i se dusese tot sângele din obraji la gândul că acesta va fi sfârşitul lui Takatsugu. Probabil că făcuse cea mai mare greşeală a vieţii lui. Cu toate că nimeni n-avea de unde să ştie dacă Mitsuhide va prelua puterea sau va fi omorât de moştenitorii clanului Oda, Chacha avea senzaţia că Takatsugu o luase pe o cale greşită. Dintr-odată i se descoperise un alt Takatsugu, iar asta trezea în ea noi sentimente. Nu era Takatsugu cel care îmbrăţişase credinţa creştină, nici cel care îi spusese cândva, la întoarcerea cu barca de pe insula Chibukujima, că nu trebuie să urăşti pe nimeni? Takatsugu cel de-acum era un şoim agil care, profitând de dezordinea creată de moartea neaşteptată a lui Nobunaga, se repezise să recupereze ceea ce aparţinuse cândva clanului Kyōgoku.

Pentru a putea trăi ca descendent al nobilei sale familii fără să-şi distrugă stima de sine cât timp se afla sub comanda lui Nobunaga, fusese nevoit să îmbrăţişeze o credinţă străină, ce mergea dincolo de graniţa dintre iubire şi ură. Dar, în haosul ce a urmat morţii stăpânului său, glasul sângelui l-a îndemnat să nu piardă această ocazie şi să reînvie numele clanului Kyōgoku. Lui Chacha i-a trecut prin minte că, dacă ea ar fi fost bărbat, ar fi făcut probabil acelaşi lucru. Cu toate acestea, nu putea să alunge gândul că Takatsugu se pripise. Cu siguranţă că ceea ce făcuse urmaşul de douăzeci de ani al distinsei familii Kyōgoku fusese nechibzuit.

În acea seară, Chacha s-a plimbat de una singură prin grădina pustie din spatele castelului. Prin faţa ochilor i se derulau imaginile de o frumuseţe nepământeană ale călăreţilor ce treceau prin foc la poalele Castelului Azuchi, în seara Festivalului Lampioanelor şi figura dârză a lui Takatsugu la recepţia din

donjon. Era pentru prima dată când se gândea cu adevărat la sentimentele pe care le avea față de Takatsugu Kyōgoku. Își amintea de enervarea care-o cuprinsese când, pe vasul ce se întorcea de la Chikubujima, el îi vorbise despre credința lui. Fără îndoială, ea nu-și dorise să-l vadă transformându-se în creștin. Descumpănită, cu așteptările înșelate, izbucnise în râs. Da, îl plăcea pe acest Takatsugu de acum, aprig și orgolios. Și, cu toate acestea, tot era de părere că se pripise.

Chacha își dădea seama pentru prima oară că, încă de mică, avusese neîncetat un vis în ceea ce-l privește pe Takatsugu: ca ei doi să se unească și, cu puterea lui, să recucerească vechile ținuturi din provincia Ōmi. Pe aceste pământuri, ce fuseseră cândva ale clanului Kyōgoku, apoi ale clanului Azai, să construiască un castel și acolo să trăiască împreună până la adânci bătrâneți. La momentul potrivit, toate acestea ar fi putut deveni realitate. Acum însă visul i se spulberase.

După veștile despre Takatsugu, la urechile lui Chacha a mai ajuns un zvon. Era vorba despre cel care o condusese prin Castelul Azuchi și care se ocupase de ea în timpul vizitei ei acolo, și anume Ujisato Gamō. Tatăl lui, Katahide, fusese numit de Nobunaga administrator al Castelului Azuchi în lipsa lui. Când Katahide a auzit de complotul pus la cale, i-a luat imediat pe soția și pe copiii lui Nobunaga și s-a refugiat în propriul castel, la Hino, refuzând, împreună cu fiul lui, oferta lui Mitsuhide. Vestea care ajunsese la Chacha era că trupele lui Akechi se îndreptau acum către Castelul Hino.

Răspunsul lui Ujisato și al tatălui său erau contrariul a ceea ce făcuse Takatsugu. În aceste vremuri tulburi, procedaseră exact cum trebuia. De multe ori până atunci, Chacha se gândise la Ujisato și la Takatsugu ca făcând parte din aceeași lume, dar acum cei doi o luaseră pe căi complet diferite.

— Cei doi Gamō au făcut un lucru admirabil! Tocmai de asta au fost numiți apărători ai Castelului Azuchi, i-a lăudat Fujikake Mikawa-no-Kami.

La fel gândea și Chacha. În zilele următoare însă, n-au mai aflat nimic despre ce se întâmpla la Castelul Hino. Ujisato era

în mult mai mare pericol decât Takatsugu, căci era puţin probabil ca micul castel Hino să poată rezista unui atac în forţă al trupelor lui Akechi.

Timp de zece zile, în Castelul Kiyosu au sosit neîncetat veşti dinspre Kyōto. O-ichinokata şi fiicele sale erau foarte prinse cu pregătirile pentru o posibilă plecare precipitată. Între timp însă, solii care intrau în galop pe porţile cetăţii au adus, pe rând, veştile care anunţau sfârşitul perioadei de incertitudine: bătălia de la Yamazaki[1], marea victorie a lui Hideyoshi, moartea lui Mitsuhide.

În Castelul Kiyosu, viaţa a revenit treptat la normal.

La câteva zile după bătălia de la Yamazaki, Chacha a aflat că Hideyoshi recucerise Castelul Nagahama, dar despre Takatsugu nu se ştia dacă murise sau reuşise să fugă. Cam în acelaşi timp a sosit şi vestea că trupele lui Akechi au incendiat şi au făcut una cu pământul Castelul Azuchi. În faţa ochilor lui Chacha plutea imaginea acelui palat somptuos, cu donjonul său de şapte niveluri cuprins de flăcări. Era ca o sărbătoare a unui foc efemer ce întruchipa deşertăciunea puterii lui Nobunaga.

O-ichinokata şi cele trei fiice ale sale duceau acum o viaţă retrasă în încăperile cele mai ascunse ale Castelului Kiyosu, parcă uitate de toată lumea. Nu se puteau linişti şi trăiau într-o continuă stare de angoasă. Până la moartea lui Mitsuhide, cele patru femei primiseră tot felul de veşti din afară, dar după acest eveniment nu le-a mai parvenit nici o informaţie despre cine preluase puterea.

În seara celei de-a unsprezecea zile a lunii iunie, la nouă zile după cele întâmplate la templul Honnō-ji[2], călugărul budist Gen'i Maeda, care îi fusese vasal lui Nobutada Oda, l-a adus

---

1 Purtată în 1582 la Yamazaki (prefectura Kyōto) între Hideyoshi Toyotomi şi Akechi Mitsuhide, s-a încheiat cu victoria celui dintâi, care a răzbunat astfel moartea seniorului său, Oda Nobunaga.

2 Incidentul de la templul Honnō-ji se referă la lupta în care Oda Nobunaga şi-a găsit sfârşitul.

la castel, trecând prin Gifu, pe Sanbōshimaru, care atunci avea doi ani. Acesta era fiul lui Nobutada, moştenitorul de drept al lui Nobunaga. Dacă ar fi trăit, Nobutada ar fi dus numele clanului mai departe, dar şi el îşi pierduse viaţa la Castelul Nijō Gosho, din Kyōto în seara răzmeriţei lui Mitsuhide, aşa încât această poziţie îi revenea acum lui Sanbōshimaru, deşi acesta nu avea decât doi ani.

Se pare că, după ce Castelul Azuchi fusese făcut una cu pământul de către trupele lui Akechi, Castelul Kiyosu devenise poziţia de bază a operaţiunilor clanului Oda, acesta fiind şi motivul pentru care Sanbōshimaru fusese adus aici, şi nu dus în Gifu. Pentru O-ichinokata şi fiicele sale, sosirea lui Sanbōshimaru nu însemnase mai mult decât zvonurile care o însoţeau, căci ele nu fuseseră înştiinţate în mod oficial de nimeni şi nici nu-l întâlniseră vreodată pe acesta.

La două zile după sosirea copilului, Katsuie Shibata, unul dintre cei mai importanţi şi fideli vasali ai clanului Oda, a intrat în Castelul Kiyosu însoţit de câţiva soldaţi. El lupta împotriva lui Kagekatsu Uesugi la Echū, fiind comandantul general al trupelor din nord, conduse de Narimasa Sassa, Toshiie Maeda şi Morimasa Sakuma, dar, la auzul veştilor despre cele petrecute la Honnō-ji, predase comanda trupelor unuia dintre comandanţii săi şi s-a îndreptat în grabă către Kyōto. Pe drum a auzit însă despre bătălia de la Yamazaki şi şi-a schimbat traseul, luând-o către Kiyosu. De îndată ce Katsuie Shibata a intrat în castel, s-a pornit o mare agitaţie, iar vânzoleala comandanţilor militari s-a înteţit.

Dincolo de încăperile din spate ale castelului şi de grădinile interioare, în jurul corpului central, era întotdeauna o mulţime de oameni în mişcare, însă în camerele în care locuiau O-ichinokata şi fiicele sale nu îşi arăta nimeni faţa. În aceste vremuri agitate, nimeni nu avea timp să se gândească la sora mai mică a lui Nobunaga şi la cele trei nepoate ale acestuia. Nici chiar Fujikake Mikawa-no-kami, care până atunci era cel care le aducea veşti, nu s-a mai aventurat în afară, căci prin castel se

perindau o mulţime de luptători, aşa că nici el nu avea cunoştinţă despre cine deţinea puterea în acel moment.

Hideyoshi Hashiba a apărut la castel pe la sfârşitul acelei luni. După bătălia de la Yamazaki, mersese la Azuchi pentru a vedea situaţia de acolo, apoi plecase către Gifu, unde îşi primise ostaticii de la vasalii săi[1]. Odată aceştia instalaţi în Nagahama, i-a încredinţat administrarea Castelului Gifu lui Hidemasa Hori. Toate chestiunile urgente fiind rezolvate, s-a îndreptat către Castelul Kiyosu care îl adăpostea pe Sanbōshimaru. Era prima oară când venea la Kiyosu. Tot ce înfăptuise după incidentul de la Honnō-ji era demn de admiraţie, căci reuşise singur să pună totul în ordine.

La Castelul Kiyosu venea în calitate de vasal al lui Nobunaga, pentru a-și prezenta omagiile descendentului acestuia, Sanbōshimaru, dar pregătirile ce se făceau pentru întâmpinarea sa erau oarecum diferite de cele făcute pentru sosirea lui Katsuie Shibata, şi el vasal al lui Nobunaga. Atunci când un sol a adus la castel vestea că avea să vină Hideyoshi, toată suflarea din cetate, cu mic, cu mare, a simțit că bate un vânt al schimbării. Grădinile au fost curățate, la porţile castelului au fost puse gărzi – totul se făcea la fel ca pe vremea când aici era așteptat Nobunaga. Chacha aflase de la o doamnă de la curte de venirea lui Hideyoshi, dar nu i-a spus nimic mamei ei.

Hideyoshi a intrat în castel după orele amiezii, când căldura era înăbuşitoare. În aceeaşi zi, la apropierea serii, şi-a făcut apariția fără veste în grădina interioară a apartamentelor lui O-ichinokata. Aceasta era înăuntru, în timp ce fiicele ei se răcoreau afară, la umbră.

Chacha a zărit figura unui samurai ce intra în grădină aplecat, strecurându-se printre arbuştii de la poartă. Era mic de statură şi foarte slab, dar, la vederea suitei care-l urma, Chacha şi-a dat seama că era vorba despre însuşi Hideyoshi Hashiba.

---

1 În Japonia feudală exista obiceiul ca vasalii unui senior să îi lase acestuia membrii propriilor familii drept ostatici, ca garanție a loialității lor.

Cu spatele uşor încovoiat, Hideyoshi a grăbit pasul către cele trei fete:

— Sunteţi chiar domniţele! Ce mari aţi crescut! le-a salutat el.

Fără să fie deosebit de protocolar, tonul său nu era nici arogant. Ridicându-se de jos, Chacha a privit în tăcere chipul acestui luptător trecut bine de patruzeci de ani. Avea pielea arsă de soare, doar ochii îi jucau în cap tinereşte. Fără să ştie bine dacă era sau nu Hideyoshi, şi Ohatsu şi Kogō s-au ridicat pe rând să îl salute.

— Mama domniilor voastre...? a întrebat Hideyoshi cu o voce gravă.

— Nu se simte prea bine şi e nevoită să stea în pat, a răspuns imediat Chacha.

Își dădea seama şi ea că vocea îi tremura uşor.

— Adevărat? Asta mă întristează foarte tare. Dacă aveți trebuință de ceva, să veniți să-mi spuneți de îndată. Și transmiteți-i nobilei O-ichinokata că Hideyoshi Hashiba, sosit astăzi la castel, a trecut să o salute, a rostit Hideyoshi.

Luându-și ochii de la Chacha, s-a uitat roată prin grădină:

— Aici bate soarele de după-amiază, aşa că se face foarte cald. Pe lângă asta, nu sunt și cam prea mulți copaci?

Hideyoshi avea dreptate. Se vedea limpede că în grădina neîngrijită ramurile şi frunzele dese ale pomilor crescuseră în neorânduială.

— O să pun pe cineva să se ocupe de îndată de asta, a spus Hideyoshi, la care Chacha a replicat:

— A trecut deja vremea lucrărilor în grădină. Va trebui să aşteptăm până la anul, în aprilie.

Surprins, bărbatul și-a întors din nou privirile către ea și i-a spus fără nici o urmă de surâs pe față:

— Știți multe lucruri nemaipomenite, domniță!

Chacha auzise despre perioada de îngrijire a copacilor de la un bătrân grădinar care mai venea pe la castel, dar n-a suflat o vorbă despre asta. Hideyoshi a mai transmis o dată salutări

către O-ichinokata, iar apoi a plecat la fel cum venise, trecând printre tufele de arbuşti.

Chacha a rămas în picioare uitându-se după el încă multă vreme după ce acesta s-a făcut nevăzut. Când şi-a venit în fire, şi-a dat seama că rămăsese singură. Ohatsu şi Kogō se duseseră înăuntru. S-a gândit atunci că stătuse în aceeaşi poziţie în tot acest timp, din momentul în care Hideyoshi intrase în grădină. Cumva, asta o făcea să se simtă împăcată. Era puţin obosită şi ar fi vrut să se aşeze la umbră, pe verandă, dar ceva în adâncul inimii i se împotrivea. Avea senzaţia că de undeva, acei ochi care străluceau de tinereţe pe pielea îmbătrânită o mai privesc încă.

Hideyoshi Hashiba nu era deloc aşa cum şi-l imaginase Chacha. Le spusese că s-au făcut mari, iar asta însemna că s-au mai întâlnit cândva, dar Chacha nu-şi putea aminti când şi unde. Când fusese la Castelul Azuchi prima dată, Hideyoshi era în campania de la Ishiyama, aşa că nu se întâlniseră atunci; iar mai apoi, când s-au întors la Azuchi, acolo erau adunaţi o mulțime de samurai și de războinici, dar Hideyoshi era plecat cu trupele sale în regiunea Chūgoku, deci nici atunci nu aveau cum să se fi cunoscut.

Lui Chacha, Hideyoshi nu i se păruse nicidecum războinicul crud și sângeros care îi distrusese casa și familia și care îl omorâse într-un chip așa de groaznic pe fratele ei mai mare. Era diferit şi de imaginea de samurai grotesc și bădăran de la țară, pe care şi-o făcuse despre el când auzise că nutrește sentimente de afecțiune pentru mama ei. În același timp, nu-l puteai considera nici urât ca o maimuță, așa cum umbla vorba, dar nici nu părea a fi comandantul neînfricat și fără seamăn care lua întotdeauna cea mai bună decizie.

Chacha era tot în picioare în capătul grădinii, și încă vedea în fața ochilor figura calmă și blândă a lui Hideyoshi, emanând o uşoară senzație de oboseală. În afară de privirea tăioasă, nimic nu te ducea cu gândul la un războinic. Nu îți inspira nici sentimente deosebit de plăcute, dar nu era nici respingător.

Chacha era nevoită să-şi retuşeze imaginea pe care o avusese încă din copilărie despre Hideyoshi Hashiba.

Auzind de vizita acestuia, O-ichinokata s-a înspăimântat foarte tare. Atât Ohatsu cât şi Kogō îi povestiseră mamei sale despre întâlnirea cu Hideyoshi vorbind despre el ca despre un demon înfricoșător. Kogō reţinuse doar că degetele de la mâini îi erau foarte groase, că mărul lui Adam îi ieșea în afară într-un mod respingător şi că urechile îi erau neobişnuit de mari. Iar Ohatsu îi spusese că Hideyoshi le-a privit pe fiecare pe rând, cu un rânjet îngheţat pe chip.

— Cu ochii aceia a privit Castelul Odani în flăcări și tot cu ochii aceia s-a uitat la Manpukumaru cum murea, a spus Ohatsu cu vocea sa cristalină, tremurând din toate încheieturile.

Chacha nu spunea nimic. I se părea straniu că doar ea avea o cu totul altă părere decât surorile sale. Da, probabil că așa era, cum spunea Kogō: avea degete groase şi urechi neobișnuit de mari şi un măr al lui Adam prea mare. Şi probabil că, aşa cum spusese Ohatsu, avea un zâmbet crud pe față când le privise pe rând pe fiecare. Chacha a încercat să-și reamintească figura lui Hideyoshi cu toate aceste trăsături, dar, ciudat, nu i se părea dezagreabil.

O-ichinokata a ascultat poveştile celor două fete neîncercând să întreţină conversaţia în nici un fel, fără să spună nimic și fără să le pună la punct, ceea ce lui Chacha nu i-a plăcut deloc. Ohatsu și Kogō îl văzuseră astfel pe Hideyoshi din cauză că O-ichinokata le învăţase mereu să-l privească astfel. Tăcerea ei de acum venea pesemne și din faptul că încă nu știa până unde va ajunge puterea lui Hideyoshi și în ce fel le va influența acesta vieţile.

Chacha s-a gândit că era de înţeles ca mama ei să-l urască pe Hideyoshi, atâta vreme cât el era dușmanul de moarte al clanului Azai. La fel de firesc era și să privească cu dispreţ sentimentele de afecţiune pe care le nutrea faţă de ea. Chacha însă detesta să o vadă pe mama sa cum, în ciuda urii și a dispreţului pe care i le purta lui Hideyoshi, începuse să se teamă de puterea

acestuia şi să adopte o atitudine servilă. Şi-a dat seama că la fel se purtase şi înainte, cu fratele său mai mare, Nobunaga.

— N-a fost oare lordul Hashiba singurul care a venit la noi să ne salute? În afară de el, nimeni nu ne-a băgat în seamă!

Chacha rostise aceste cuvinte pentru a-şi arăta simpatia faţă de Hideyoshi, parcă protestând astfel faţă de atmosfera care cuprinsese încăperea. Se prea poate ca vizita de curtoazie a lui Hideyoshi să fi fost motivată şi de niște intenţii ascunse faţă de O-ichinokata și nu era vorba că Chacha n-ar fi ştiut despre acest lucru, dar rostise acele cuvinte tocmai pentru a i se împotrivi mamei sale.

Cu toate acestea, probabil că încă nu îşi dădea seama pe deplin de propriile sentimente. Singurul lucru cert în faţa acestei schimbări a sorţii era că nu putea să rămână calmă și obedientă în faţa atitudinii mamei și a surorilor ei, acestea din urmă fiind însă prea mici pentru a li se putea reproşa ceva.

La câteva zile după sosirea lui Hideyoshi la Castelul Kiyosu, și-a făcut intrarea în cetate Kazumasa Takikawa, guvernatorul provinciei Kantō[1]. Când ajunsese la el vestea morţii lui Nobunaga, nu reuşise să găsească un moment potrivit pentru a se îndrepta spre capitală, căci se înfrunta cu trupele clanului Hōjō, în faţa cărora și pierduse lupta. Așa se face că a reușit să ajungă la Castelul Kiyosu abia în luna iulie. Cam în același timp cu el au sosit şi comandanții Nagayoshi Mori, de la Castelul Kaizu din provincia Shinano şi Hideyori Mori, care locuia în Castelul Iida.

Sosirea acestor luptători din ținuturi îndepărtate lămurea situația din restul țării. În provinciile Kai și Shinano se duceau lupte între trupele clanului Oda și trupele aliate ale clanurilor Tokugawa şi Hōjō, care atacaseră atât din nord, cât și din sud. Nu era deloc limpede în ce direcţie înclina balanța, însă comandanții adunați la Kiyosu aveau în acest moment o problemă ce nu suferea amânare: cine va prelua controlul asupra

---

1 Regiunea din partea de est a Japoniei, în care se află actuala capitală Tōkyō.

armatelor, acum că Nobunaga murise, iar în urma lui rămăsese Sanbōshimaru, care nu era decât un copil. Trupele fuseseră cantonate în afara zidurilor castelului, iar comandanţii se strângeau în fiecare zi să se sfătuiască.

La urechile celor patru femei ajungeau tot felul de zvonuri alarmante: ba că ar fi avut loc mici înfruntări între trupele lui Katsuie Shibata şi cele ale lui Hideyoshi Hashiba, ba că nişte trupe au fost mutate în altă parte, ba că e pe cale să înceapă un conflict între aliaţi.

O-ichinokata şi cele trei fiice ale sale duceau acum o viaţă şi mai retrasă. O-ichinokata le interzisese fetelor să mai meargă chiar şi până în capătul grădinii, aşa că acum îşi petreceau zilele închise în camerele întunecoase cu vedere spre apus. Vara acelui an era toridă şi cele trei fete sufereau de căldură stând jos în odăile lor.

Pe O-ichinokata o neliniştea foarte tare faptul că toţi vasalii clanului Oda se adunau la sfat în castel, la doi paşi de încăperile lor. Nu-şi putea imagina ce decizii vor fi luate după aceste întâlniri, dar ştia că, oricare ar fi fost ele, aveau să influenţeze viaţa ei şi a fiicelor sale. Nu putea să prevadă dacă vor rămâne la Castelul Kiyosu sau dacă vor fi mutate în altă cetate.

La fel ca mama lor, şi fetele au început să devină neliniştite în ceea ce priveşte adunările din castel. Le auzeai tot mai des pomenind nume ca Shibata, Hashiba, Nobukatsu sau Nobutaka.

Lumea vorbea că se crease o ruptură între Katsuie Shibata, reprezentantul vasalilor clanului Oda, şi Hideyoshi, care pusese totul în ordine aproape de unul singur, învingându-l pe Mitsuhide şi punând astfel capăt revoltei împotriva lui Nobunaga. În afară de ei, mai erau şi fiii lui Nobunaga, Nobutaka şi Nobukatsu, fiecare având o altă mamă, aşa că sentimente mai vechi răbufneau acum la suprafaţă, cei doi fiind într-un continuu conflict. Nobutaka se aliase cu Katsuie, în timp ce Nobukatsu trecuse de partea lui Hideyoshi, ambii disputându-şi titlul de tutore al lui Sanbōshimaru pentru a putea prelua controlul asupra trupelor lui Nobunaga. Influenţaţi de aceste

acţiuni, ceilalţi războinici fie trecuseră deja într-una dintre tabere, fie încă se gândeau cu cine să se alieze.

Dintre cei doi fii ai lui Nobunaga, ambii de douăzeci şi cinci de ani, O-ichinokata îl prefera de departe pe Nobutaka. Nobukatsu era fiul soţiei de drept a lui Nobunaga, la fel ca Nobutada, care se sinucisese la Castelul Nijō. Deşi era născut în acelaşi an cu Nobutaka, era puţin mai mare decât acesta şi, indiferent dacă era luată în considerare ordinea succesiunii sau legătura de sânge, era firesc ca Nobukatsu să devină tutorele lui Sanbōshimaru. Cu toate acestea, O-ichinokata se ruga ca lucrurile să evolueze în favoarea lui Nobutaka. Nobukatsu avea din naştere o figură comună şi aceleaşi trăsături regulate, dar reci, pe care le puteai vedea şi la Nobunaga şi la O-ichinokata. De partea cealaltă, Nobutaka, având o mamă de condiţie umilă, întâmpinase multe piedici şi avea un caracter violent, dar, dincolo de asta, faţă de O-ichinokata și de copiii săi se purtase întotdeauna amabil şi atent.

Deşi îi întâlniseră de câteva ori, cele trei fete nu ştiau mare lucru despre aceşti doi verişori de-ai lor, dar erau şi ele de partea lui Nobutaka, la fel ca mama lor. Nu-și aminteau ca Nobukatsu să le fi adresat vreodată vreun cuvânt; în schimb, Nobutaka își făcuse întotdeauna timp să schimbe câteva vorbe cu fiecare dintre ele.

Și Katsuie Shibata, care îl încuraja pe Nobutaka, se bucura de încrederea lui O-ichinokata şi a fiicelor sale, căci acestea vedeau în el conducătorul vasalilor clanului Oda, persoana care întruchipa spiritul lui Nobunaga. Bineînțeles, Chacha nu îl întâlnise niciodată pe Katsuie, dar avea senzația că ştie dintotdeauna acest nume ce devenise pentru ea simbolul unui demn luptător ce trecuse prin multe şi văzuse multe la viața lui. Dacă ar fi fost să aleagă de care parte să stea în înfruntarea dintre Katsuie și Hideyoshi pentru obţinerea controlului asupra trupelor lui Nobunaga, O-ichinokata ar fi vrut cu siguranţă să fie în tabăra lui Katsuie Shibata. Pe Hideyoshi îl ura pentru ceea ce se petrecuse la Castelul Odani, pe când pentru Shibata nu nutrea astfel de sentimente. Pe lângă asta, cum

Katsuie îl susţinea pe Nobutaka, pentru O-ichinokata nu mai exista loc de îndoială.

Aşadar, în această chestiune, cele trei domniţe şi O-ichinokata împărtăşeau aceeaşi opinie. Deşi Chacha îl judecase pe Hideyoshi astfel decât surorile și mama ei, când venea vorba despre preluarea armatelor lui Nobunaga, prefera să fie sub protecţia lui Katsuie și a lui Nobutaka.

În prima zi a lunii iulie, la Castelul Kiyosu a avut loc marea întâlnire a vasalilor clanului Oda pentru deliberarea asupra succesiunii la putere. Cu câteva zile înainte de acest eveniment, au intrat în castel, rând pe rând, Nobukatsu, Nobutaka, Shōnyū Ikeda, Junkei Tsutsui, Ujisato Gamō, Yoritaka Hachiya, Fujitaka Hosokawa, alături de alţi vasali ai lui Nobunaga.

O-ichinokata și fiicele sale nu aveau habar de această întâlnire, dar știau că într-un colţ al castelului în care şi ele locuiau urma în curând să se ia hotărârea decisivă. În ziua întâlnirii, în castel era mai liniște decât de obicei. Razele puternice ale soarelui de vară încălzeau nisipul alb din curte, iar ţârâitul cicadelor învăluia ca o ploaie clădirile castelului. Nu se auzea nici măcar un nechezat de cal, iar curtea cetăţii părea pustie, căci samurailor probabil că li se interzisese să intre și să iasă pe porţile fortăreţei.

Seara târziu, O-ichinokata a primit vestea că Nobutaka venea către iatacurile lor. Nici nu a apucat să-i apară pe chip vreo umbră de neliniște, că acesta a și intrat, însoţit de solul ce-i vestise sosirea. Tânărul războinic avea obrajii îmbujoraţi și s-a așezat degajat în locul pe care i-l indicase mătușa lui, apoi, fără să salute, a cerut ca domniţele să părăsească încăperea. Chacha și-a chemat surorile și au ieșit de îndată în grădină, preferând răcoarea nopţii retragerii în camerele întunecoase din spate. Dar nu peste multă vreme au fost chemate înapoi. Intrând în cameră, au gasit-o doar pe O-ichinokata, care le aștepta cu o mină sumbră.

— Staţi jos toate trei, le-a spus ea șoptit.

Fetele s-au așezat în faţa mamei lor.

— Nobutaka a venit să vorbim despre o unire cu seniorul Shibata. Trebuie să dau un răspuns până mâine şi vreau să mă sfătuiesc şi cu voi. Voi judeca şi eu cum e mai bine, dar aş vrea să vă gândiţi şi voi îndelung la acest lucru.

Uluită peste măsură de această veste neaşteptată, Chacha nu putea scoate o vorbă. Ce fel de lucru era acela ca mama ei să se însoţească cu Katsuie Shibata? Nu se gândise niciodată la aşa ceva. Când aflase despre sentimentele lui Hideyoshi pentru mama ei, nu se gândise vreodată că astfel de trăiri ar putea lua vreodată vreo formă concretă. Deşi nu găsea nimic nelalocul lui ca un soldat să fie atras de frumuseţea unei văduve de treizeci şi şase de ani, gândul că mama sa s-ar putea recăsători nu-i trecuse niciodată prin minte.

— Acum că seniorul nostru nu mai este, nu vom putea duce la nesfârşit această viaţă liniştită aici, la castel. Şi nu e vorba doar despre noi. Şi Nobukatsu şi Nobutaka şi mulţi alţi comandanţi s-au adunat astăzi ca să hotărască ce vor face.

— Asta înseamnă că la adunarea de azi s-a hotărât şi căsătoria? a întrebat Chacha.

— Nicidecum. Atâta doar că trebuie să alegem de care parte vom fi.

— Dumneata, mamă, ce gândeşti?

— Eu? a închis ochii pentru o clipă O-ichinokata, ca şi cum s-ar fi gândit adânc. Să vorbim mâine despre ce cred eu. Până atunci, aş vrea să vă gândiţi voi bine la toate. Oricum ar fi, aici nu mai putem rămâne multă vreme, căci acest castel se pare că îi va reveni lui Nobukatsu.

— Şi de ce nu mai putem să rămânem şi noi?

— Nu e vorba că nu putem rămâne, dar nu se poate nici să fim la nesfârşit o povară pentru cineva. Dacă voi vă veţi împotrivi căsătoriei mele, vom sta aici, însă vor apărea cu siguranţă schimbări în viaţa noastră.

Ohatsu şi Kogō nu păreau în stare să ia o decizie în ceea ce priveşte propria soartă şi nu făceau decât să-şi mute privirile de la O-ichinokata la Chacha.

Contrar aşteptărilor, decizia pe care i-o transmisese Nobutaka reprezenta un compromis, atât pentru Katsuie, cât şi pentru Hideyoshi. Era deja stabilit că Sanbōshimaru va fi moştenitorul lui Nobunaga şi că va fi mutat în Castelul Gifu, unde îl vor însoţi Gen'i Maeda şi Nagatanikawa Tanba-no-kami până când Castelul Azuchi va fi refăcut. Nobukatsu şi Nobutaka erau numiţi tutori. Katsuie, Hideyoshi, Nagahide Niwa şi Katsuiri Ikeda aveau să se întoarcă fiecare în ţinuturile pe care le guvernau, să-şi trimită reprezentanţi oficiali la Kyōto şi să ia parte la deciziile referitoare la mersul ţării.

Aceste două hotărâri luate de comandanţii adunaţi la castel au fost scrise într-un document şi semnate. Nobukastu primea guvernarea provinciei Owari, Nobutaka pe cea a provinciei Shinano, Hideyoshi primea Tanba, Katsuie lua 60 000 de *koku*[1] din Nagahama, în provincia Ōmi, lui Katsuiri Ikeda îi reveneau 120 000 de *koku* în Ōsaka, Amagasaki şi Hyōgo, Nagahide Niwa primea cele două domenii de la Takajima şi Shiga din provinciile Wakasa şi Ōmi, în timp ce lui Kazumasu Takikawa îi reveneau în plus 50 000 de *koku* la nord de Ise, iar Yoritaka Hachiya avea rezervate 30 000 de *koku* mai mult, de pe terenuri vacante.

Chacha nu putea pricepe semnificația acestor decizii, dar a înțeles că Shibata va trebui să se întoarcă la pământurile lui din nord. Iar dacă mama sa avea să accepte propunerea de căsătorie, şi ele urmau să plece în acele ținuturi îndepărtate. Ridicându-se în picioare, s-a îndreptat spre grădina unde ieșise mai devreme cu surorile sale. Deşi sperase ca Shibata să preia controlul asupra armatelor lui Nobunaga, nu se putea împotrivi acum sentimentului puternic de nelinişte ce o cuprindea la gândul că viața lor ar putea fi pusă în mâinile acestui războinic. Nu putea să ştie ce întorsătură va lua soarta lor dacă O-ichinokata refuza propunerea, dar simțea că le paşte un pericol dacă își vor încredința viața lui Katsuie Shibata. Era

---

1 Un *koku* reprezenta aproximativ 180 l. Valoarea terenurilor era măsurată în funcție de cantitatea de orez produsă pe locul respectiv.

un sentiment asemănător cu cel care o cuprinsese când aflase că Takatsugu Kyōgoku trecuse de partea lui Mitsuhide după incidentul de la Honnō-ji.

Fără să știe exact de ce, simțea că, dacă mama ei se recăsătorea cu Katsuie Shibata, asta însemna că ele toate porneau pe o cale greșită. Nu avea nici un motiv să gândească astfel, nimic nu prevestea ceva rău, dar Chacha îl asocia pe Katsuie cu ceva întunecat și rece. Așa cum simțise cu câteva zile în urmă o atmosferă caldă și liniștitoare când îl întâlnise pe Hideyoshi, acum simțea că în jurul lui Katsuie plutea o soartă tragică. Se prea poate să-și fi închipuit singură o astfel de aură întunecată pentru Katsuie, care să se opună impresiei luminoase pe care i-o lăsase Hideyoshi, rivalul acestuia. Însă, oricum ar fi întors-o, voia să evite căsătoria mamei ei cu acest bărbat, numai că îi era aproape imposibil să le explice acest sentiment mamei și surorilor ei.

Chacha avusese reacții contrare în ceea ce privește poziția pe care o luaseră Ujisato Gamō și Takatsugu imediat după incidentul de la Honnō-ji, și în ambele cazuri se dovedise că intuiția ei funcționase. Era limpede că Takatsugu urmase o cale greșită, în timp ce Ujisato nu se înșelase.

S-a oprit sub un ulm bătrân, în capătul grădinii. Nu mai venise niciodată până acum singură aici, seara. Undeva departe se vedeau făcliile aprinse din camere. Nu putea distinge siluetele mamei și ale surorilor sale, ci vedea doar luminile torțelor, puncte strălucitoare în întunericul încăperilor. Aflase de la mama ei că Ujisato participase la întâlnirea din acea zi. I-a venit dintr-odată ideea să-i vorbească pentru a-i cere sprijinul. Tânărul luptător, care participase la întâlnirea vasalilor clanului Oda în locul tatălui său, i se părea a fi cea mai de încredere persoană în acel moment și se gândea că ar fi cel mai potrivit să-l roage să decidă el dacă era bine sau nu ca mama ei să se căsătorească cu Katsuie.

Când s-a înapoiat în cameră, mama și surorile ei stăteau așezate față în față, exact așa cum le lăsase. Era limpede că atât

Ohatsu cât și Kogō erau prea agitate ca să se poată duce la culcare.

A doua zi pe la prânz Chacha a trimis un mesager la Ujisato: ar fi dorit să-l întâlnească, dacă el i-ar fi acordat câteva clipe; putea fie să meargă ea la el, fie să-i facă el favoarea de a o vizita; îl ruga să o anunţe ce variantă preferă.

Mesagerul s-a întors imediat: cum întâlnirea se terminase în ziua precedentă, Ujisato putea să vină de îndată.

Chacha a pus să se facă curăţenie într-un pavilion pe care nu-l foloseau aproape niciodată și s-a dus acolo să-l aştepte. Ujisato a apărut purtând uniforma militară, pregătit parcă pentru a pleca la luptă. Venise singur, fără nici un însoţitor. Chacha l-a întâmpinat în faţa pavilionului. Faţă de prima dată când îl întâlnise, atât manierele, cât și modul de a vorbi al lui Ujisato erau mai cumpătate. În vârstă de douăzeci şi şapte sau douăzeci și opt de ani, Ujisato nu dădea deloc impresia unui tânăr luptător, ci avea deja aerul demn al unui războinic care văzuse şi trecuse prin multe.

— Nădăjduiesc că vă găsesc sănătoasă. Mă gândisem să vă vizitez, dar, în situaţia dată, am hotărât să mă întorc direct la Hino. Tocmai mă pregăteam să plec, când a sosit mesagerul domniei voastre, a spus el aşezându-se pe veranda descoperită, cu mâinile pe genunchi, așa cum cerea eticheta.

După ce i-a adresat scuze pentru deranjul pricinuit, Chacha i-a vorbit despre cererea în căsătorie pe care o primise mama ei și i-a cerut sfatul.

— Vă prezint felicitările mele pentru această ocazie minunată! a spus Ujisato și, oricât a aşteptat Chacha, din gura lui nu a mai ieşit nici un cuvânt.

— Ce credeţi despre asta? a insistat ea.

— Este o ocazie fericită. Probabil că și răposatul senior se bucură de alegerea seniorului Shibata ca partener al mamei dumneavoastră. Va avea grijă şi de dumneavoastră, și de surorile dumneavoastră, așa încât nu trebuie să vă îngrijoraţi.

Cuvintele lui i se păreau lui Chacha extrem de formale.

— Umblă vorba că ar exista nişte neînţelegeri cu seniorul Hashiba...

— Nu sunt decât vorbe goale. De-acum încolo trebuie să ne unim forţele pentru a-l proteja pe tânărul senior Sanbōshimaru. Ieri am jurat cu toţii.

— Şi dacă vor apărea neînţelegeri?

— Dacă ar apărea sămânţă de vrajbă între vasali, ar fi o mare nenorocire pentru clanul Oda. Sper însă că nu se va întâmpla asta niciodată.

— Domnia voastră ar fi de acord ca mama mea să devină soţia seniorului Shibata? a întors Chacha întrebarea.

— Pentru clanul Oda găsesc că nu este bucurie mai mare.

În timp ce îl bombarda cu întrebări, Chacha privea fără să clipească figura lui Ujisato, care devenea din ce în ce mai crispată. Nu se aşteptase la asemenea răspunsuri formale din partea tânărului soldat. Dacă judecai după felul în care vorbea, nu exista nici un motiv de îngrijorare pentru viitorul clanului Oda. În acelaşi timp însă, nici măcar Ujisato nu putea crede cuvintele pe care le rostise.

Chacha simțea o uşoară ostilitate față de acest comandant care nu-şi pierduse nici o clipă calmul şi prudenţa. S-a gândit însă apoi că, pentru a putea lua parte la viitoarele sfaturi la castel, Ujisato fusese nevoit să adopte această atitudine în care să nu arate nici cea mai mică urmă de necugetare. Acest lucru era cu siguranță un semn al inteligenței lui deosebite, dar Chacha simțea cum o cuprinde un sentiment de iritare în fața acestui om de neclintit, care nu cedase nici presiunilor, nici drăgălăşeniilor ei. Acest sentiment, undeva adânc în sufletul ei, se transforma în ură.

Renunţând la a-i mai cere sfatul în ceea ce priveşte căsătoria mamei ei, Chacha a schimbat subiectul, încercând să aducă vorba despre Takatsugu:

— Am auzit și de un incident cu seniorul Kyōgoku.

Poate că doar i se păruse, dar în acel moment figura crispată a lui Ujisato a părut să se destindă:

— Seniorul Takatsugu este o persoană foarte hotărâtă, a spus el.

— Dacă ar fi fost la fel de chibzuit ca dumneavoastră, probabil că n-ar fi făcut o asemenea greşeală, a continuat Chacha, pe un ton nu lipsit de o uşoară ironie. Mă întreb unde se află acum. Sau dacă nu cumva...

Chacha era pe punctul de a da glas bănuielilor ei privind soarta tragică a lui Takatsugu, gând care îi venise în minte de nenumărate ori până atunci, dar în acel moment Ujisato a izbucnit într-un râs atât de zgomotos, că a făcut-o să tresară:

— Vreţi să spuneţi că seniorul Takatsugu şi-ar fi făcut *seppuku*?

— Întocmai.

— Nicidecum. Nu e omul care să-şi pună capăt zilelor. Cât timp va trăi, nu va renunţa la planul de a reclădi numele clanului Kyōgoku. Mai degrabă şi-ar pierde o mână sau un picior decât să-şi piardă voinţa de a-şi împlini acest vis. Cred că prin vinele acestei nobile familii din provincia Ōmi curge un sânge neobişnuit.

Pe Chacha au surprins-o cuvintele lui Ujisato. Într-adevăr, poate că Takatsugu era de fapt aşa. Până acum fusese convinsă că el îşi încheiase deja socotelile cu viaţa. Takatsugu i se păruse întotdeauna o persoană cu o forţă de nestăpânit, dar deloc tenace. Însă nu putea acum să nu se gândească la faptul că, aşa cum spunea Ujisato, dacă judecai după dorinţa lui de a reclădi numele Kyōgoku, atunci îţi apărea ca un om de neînduplecat. Trecerea de partea lui Mitsuhide în incidentul de la Honnō-ji şi atacul asupra Castelului Nagahama al lui Hideyoshi erau justificate de dorinţa de răzbunare a numelui familiei sale.

Până la urmă, poate că Takatsugu trăia! Acest gând a făcut-o pe Chacha să simtă cum întregul corp îi este cuprins de un val tumultuos de emoţii pe care le credea stinse.

— Seniorul Takatsugu ar putea fi în viaţă? a întrebat ea, ţinându-şi răsuflarea.

— Chiar de-ar fi aşa, va fi prins până la urmă. Seniorul Hashiba nu-i iartă pe cei care au atacat Castelul Nagahama. Îi va căuta neobosit şi-i va găsi chiar şi-n gaură de şarpe. Deja a

dat poruncă să fie luate de-a fir a păr toate ţinuturile, din Ōmi până în nord, a rostit tăios Ujisato, ţintuind-o cu privirea.

Chacha nu înţelegea de ce îi aruncă Ujisato acele priviri ucigătoare.

— Dar, dacă a reuşit să rămână în viaţă până acum, s-ar putea ca şi de-acum înainte să scape neprins.

— Asta se poate întâmpla numai dacă are o ascunzătoare sigură.

— Dar nu există locuri sigure, nu-i aşa?

— Întreaga provincie Kinki este acum sub controlul clanului Oda. Dacă ar găsi într-adevăr un loc de încredere, cu caracterul său puternic, seniorul Takatsugu ar putea probabil să rămână în viaţă, dar în clipa de faţă nu există nicăieri un astfel de loc.

„Ba există!" a strigat Chacha în adâncul inimii ei. Dacă mama sa accepta să se căsătorească cu Katsuie Shibata, Takatsugu putea să se ascundă în ţinuturile acestuia.

Chacha era atrasă de abilităţile remarcabile de luptător ale lui Ujisato şi, când se gândea la verişorul ei lipsit de noroc, care încerca din răsputeri să recâştige onoarea numelui familiei sale, îşi dădea seama că-l place. Încheind discuţa despre Takatsugu, Chacha a spus:

— Aşadar, o voi susţine pe mama mea în căsătoria cu seniorul Shibata.

A lăsat câteva clipe să treacă, apoi a adăugat:

— Asta va însemna însă că şi noi vom fi nevoite să o însoţim în provincia din nord, iar eu nu vă voi mai putea întâlni.

Îşi păstrase o mină rece şi indiferentă, urmărind cum pe chipul comandantului din faţa ei apare o tresărire abia vizibilă.

— Vă rog să mă iertaţi că v-am făcut să veniţi până aici, şi-a prezentat ea scuzele.

Ujisato s-a ridicat în picioare şi şi-a luat rămas-bun într-un mod ceremonios, adăugând că va pleca în curând spre Hino în fruntea trupelor sale.

În seara ce a urmat întâlnirii vasalilor din Castelul Kiyosu, Hideyoshi Hashiba s-a îndreptat către Castelul Nagahama, escortat de trupele lui Nagahide Niwa şi ale lui Ujisato Gamō, care au părăsit şi ei castelul.

În următoarele două zile, comandanţii rămaşi au plecat pe rând către ţinuturile pe care le guvernau. Ultimul care a ieşit din castel a fost Katsuie. În preajma plecării acestuia, Chacha şi surorile ei l-au întâlnit în încăperile lor pentru prima dată pe comandantul de cincizeci şi trei de ani, pe care urmau să-l numească „tată".

— Iarna din ţinuturile de miazănoapte e rece şi friguroasă, aşa că plănuiesc ca domniţele să ajungă acolo până la sfârşitul toamnei, a spus el cu o voce răguşită.

Fetelor li se părea mult mai bătrân decât vârsta pe care o avea. Era un bărbat solid şi bine făcut, dar oboseala acumulată în lungii ani de bătălii călare îl făcea pe cel supranumit „Diavolul Shibata" să arate chiar ca un demon îmbătrânit.

Chacha l-a plăcut pe Katsuie de cum l-a văzut prima oară. Îi plăcea şi faptul că nu vorbea mai mult decât era nevoie, şi felul mai degrabă blând în care ochii lui de războinic le priveau pe ea şi pe surorile ei. Mai era şi felul în care, poate din cauza staturii lui impunătoare, când se lăsa greoi pe rezemătoarea de braţ[1], dădea impresia că se adresează unei întregi oştiri. Chacha trebuia să recunoască faptul că acel presentiment întunecat şi ameninţător din seara în care aflase de căsătoria mamei ei nu fusese decât rodul imaginaţiei sale.

S-a stabilit ca nunta să fie organizată la jumătatea toamnei, la Castelul Gifu, unde se aflau Nobutaka şi Sanbōshimaru. Odată încheiată ceremonia, O-ichinokata şi fiicele sale aveau să urmeze acelaşi drum ca şi Katsuie şi să se îndrepte împreună către provinciile din nord. Toate acestea fiind stabilite, Katsuie

---

1 Piesă de mobilier asemănătoare unui mic taburet de formă ovală sau dreptunghiulară, prevăzută cu o perniţă, folosită ca sprijin pentru braţ atunci când persoana stă aşezată pe podea.

a pornit din nou spre câmpul de luptă, unde îl aştepta bătălia neîncheiată cu trupele clanului Uesugi.

Poate şi din cauză că vara fusese foarte călduroasă, în acel an toamna s-a instalat destul de repede. Pe la mijlocul lunii august a fost anunţată public căsătoria dintre O-ichinokata şi Katsuie, iar la castel au început să sosească daruri din partea numeroşilor comandanţi militari.

Cam la o lună după ce s-a dat vestea căsătoriei, O-ichinokata şi fiicele sale au pornit către Castelul Gifu. Trecuseră exact zece ani de când căzuse Castelul Odani şi fuseseră nevoite să se mute în Castelul Kiyosu. În tot acest timp, Chacha şi Ohatsu ieşiseră de două ori din castel, când fuseseră invitate la Azuchi, dar pentru O-ichinokata şi Kogō era prima oară când se îndepărtau de zidurile cetăţii.

Ieşind pe porţile castelului, alaiul format din şapte palanchine şi escortat de câteva zeci de soldaţi, s-a îndreptat spre Gifu cu o viteză neobişnuită pentru o suită de nuntă. Ceremonia a fost ţinută chiar în seara în care au ajuns la castel, căci Katsuie Shibata era deja acolo de două zile.

Chacha îşi imaginase că festivitatea va fi grandioasă, dar în realitate totul a fost cât se poate de simplu: într-o cameră retrasă a castelului, ritualul s-a desfăşurat de la început până la sfârşit parcă în mare secret. În afară de Nobutaka şi Katsuie, mai participau câţiva comandanţi pe care Chacha nu îi cunoştea, întreaga atmosferă fiind mai degrabă nepotrivită pentru un ritual de nuntă. Îmbrăcată în chimonoul alb de ceremonie, cu motive florale imprimate în formă de romburi simetrice, O-ichinokata i s-a părut lui Chacha frumoasă din cale-afară. Dar, odată ce s-a obişnuit cu această privelişte, fetei i-a rămas în faţa ochilor doar strania melancolie pe care silueta plină de graţie a mamei ei o emana.

Chacha şi-a întors fără să vrea privirea doar în momentul ceremoniei ceştilor[1], când Katsuie şi-a încovoiat uşor spatele

---

1 Ritual de nuntă în care mirele şi mireasa beau *sake* din trei ceşti de mărimi diferite, fiecare dintre ei sorbind de trei ori din fiecare ceaşcă.

pentru a-i da lui O-ichinokata ceşcuţa de *sake*, pe care aceasta a primit-o în mâinile ei albe şi atât de delicate, încât păreau străvezii. Era ceva tulburător în această scenă în care, prin acest gest, bătrânul comandant militar îi jura credinţă până la moarte femeii învăluite în acel chimono alb. Deodată, pe Chacha a cuprins-o din nou acel sentiment sumbru cum că O-ichinokata, şi deopotrivă şi ele, făcuse primul pas pe o cale greşită.

De cum s-a terminat ceremonia, O-ichinokata şi-a mutat privirile către cele trei fiice ale sale, iar Chacha a putut desluşi pe chipul ei un surâs abia perceptibil, care parcă spunea că, orice ar fi, acum nu mai era cale de întoarcere. Ohatsu şi Kogō s-au grăbit să-i răspundă mamei lor, zâmbindu-i larg. Doar Chacha o fixa cu privirea fără să clipească.

După ceremonie a început imediat petrecerea, dar şi aceasta părea să fie doar de formă, căci a durat foarte puţin, iar cele trei fete au fost conduse într-o cameră separată.

Deşi înainte de căsătorie se vorbise ca O-ichinokata şi fiicele ei să meargă împreună cu Katsuie către ţinuturile din nord, a doua zi după nuntă acesta a plecat singur, în ţinută militară, în fruntea trupelor sale. Faptul că nunta se petrecuse rapid, într-un cerc restrâns şi foarte discret, precum şi plecarea precipitată a lui Katsuie către castelul său din Kitanoshō însemna că situaţia din jur era foarte tensionată.

Patru sau cinci zile mai târziu, O-ichinokata şi fiicele sale, însoţite de doamnele lor de companie, au pornit cu aceleaşi şapte palanchine cu care veniseră de la Castelul Kiyosu, escortate de câteva zeci de soldaţi, către pământurile din nord. Era la începutul lunii octombrie.

La trei zile după ce-au plecat din Gifu, au trecut prin locurile unde fusese odată Castelul Odani. Legănată de mişcarea palanchinului, Chacha a ridicat perdeluţele şi a aruncat o privire peste locurile în care copilărise până la vârsta de şapte ani. Din castelul de pe colină nu mai rămăseseră nici măcar ruinele, ci doar nişte pietre din temelie. Cetatea fusese în mare parte nimicită de lupta dusă pentru distrugerea clanului Azai, iar pietrele rămase fuseseră cărate mai apoi una câte una la Nagahama,

pentru construcţia castelului lui Hideyoshi. Doar Muntele Toragoze rămăsese neschimbat, acoperit de pini tineri şi bambus pitic. Nici la poalele castelului nu mai era la fel ca înainte, căci marea majoritate a oamenilor păreau să se fi mutat la Nagahama. Doar ici-colo se mai zăreau câteva clădiri mari, goale şi triste, amintind de ceea ce fusese odată.

Totul se schimbase în doar zece ani. Dispăruse și clanul Azai, se dusese și clanul Takeda. Cel care le ştersese de pe faţa pământului, Nobunaga, pierise, iar clanul Oda era acum confruntat cu un viitor incert. Când au trecut prin dreptul locului unde fusese odată marea poartă a castelului, Chacha a cerut ca palanchinul să fie oprit preţ de câteva clipe. Samuraiul căruia i-a adresat această rugăminte a galopat până în fruntea cortegiului, de unde s-a întors cu următorul răspuns:

— Avem un drum lung în faţă, aşa că vom continua să înaintăm.

Chacha s-a gândit imediat că refuzul de a i se îndeplini dorința nu avea nici o legătură cu mersul călătoriei, ci cu sentimentele mamei ei sau mai degrabă cu considerația pe care o aveau samuraii față de acestea. Și-a imaginat-o pe mama sa într-unul dintre palanchinele ce se legănau în fața ei și s-a gândit că durerea pe care o simțea ea pe aceste meleaguri era, fără îndoială, mult mai mare decât mâhnirea din sufletul ei și a surorilor sale. Întregul clan Azai – Nagamasa, Hisamasa, toți vasalii lor – își găsise sfârșitul în aceste locuri.

— Și totuși doresc să merg puțin pe jos. Vă rog să opriți doar palanchinul meu, chiar și numai pentru câteva clipe! i-a cerut ea samuraiului care se afla în apropiere.

Palanchinul a fost tras imediat lângă drum. Chacha călca pe pământul de la Odani pentru prima oară după zece ani. Locul în care coborâse era ferit de soare, chiar lângă pădurea de bambus, iar pământul era acoperit de un strat gros de brumă. Chacha a rămas câteva clipe pe bucata aceea de pământ înghețat, dar vântul rece a gonit-o repede înapoi. Era mulțumită că a putut să calce, chiar și numai pentru puțină vreme, pe pământul pe care călcaseră tatăl și bunicul ei.

În seara aceea, cortegiul a înnoptat la Kinomoto. Din nord venise încă o trupă de soldaţi să le însoţească, aşa că drumul de şaisprezece *ri* care a început în ziua următoare a fost mai plin de viaţă. Ici şi colo se zăreau ţărani care munceau cu capetele plecate în lanurile de orez. În zilele următoare au înnoptat la Imajō şi la Fuchū, şi în fiecare dintre aceste locuri le aştepta încă o trupă de soldaţi. În ziua în care au intrat în sfârşit în Kitanoshō, pe cer strălucea un soare cu dinţi, dar câteodată se iveau nori întunecaţi din care pe pământul negru cădea cu zgomot grindină. Munţii şi câmpiile din jur sporeau asprimea ţinutului din nord. Privind la peisajul dezolant de afară, Chacha a simţit cum inima i se face grea.

Mai erau câteva oraşe până la poalele castelului, când dintr-odată cineva i-a ridicat din afară perdeluțele palanchinului.

— Domniţă, se vede castelul!

Felul în care vorbise şi gesturile cu care ridicase perdeaua fără s-o prevină îi dădeau senzaţia unui individ necioplit şi bădăran. Chacha i-a aruncat o privire plină de reproş tânărului soldat care stătea lângă palanchin. Îl vedea pentru prima dată. Era fără îndoială de alt rang față de ceilalți samurai care le însoţiseră până atunci. Chacha nu știa cine anume este, dar a lăsat asta pentru mai târziu, deocamdată mulțumindu-se să-și îndrepte privirea către locul ce îi fusese arătat.

Într-adevăr, castelul se zărea mai aproape decât ar fi crezut. Era imens, cu un donjon de nouă niveluri, dar nu avea nici un fel de ornamente, ci se înălța masiv, apăsător și întunecat. Cerul de deasupra câmpiei îmbrăca totul într-o negură sumbră, iar pe câmp erau împrăștiate nenumărate căpițe de paie de orez. Spre nord, în depărtare, se zăreau stoluri de păsări fără număr, ce dansau ca niște vârtejuri de praf.

Fără să-i adreseze nici un cuvânt, Chacha i-a făcut semn tânărului samurai cu ochi iscoditori să coboare perdeluțele. Acesta s-a supus. Era nepotul lui Katsuie Shibata, Morimasa Sakuma, cunoscut ca un luptător neînfricat.

În seara sosirii la Kitanoshō, întreaga familie – Katsuie, O-ichinokata și cele trei fete – a avut o scurtă întâlnire. În

ochii lui Chacha, acest Katsuie, care acum îi era tată, părea complet diferit de cel pe care îl întâlnise la Castelul Kiyosu. De parcă n-ar fi fost mai mult decât un bătrânel simpatic, nu făcea altceva decât să aprobe zâmbind orice ar fi spus O-ichinokata şi fiicele sale.

Chacha i-a privit mâinile, pe care nu le mişca de pe genunchi: podul palmei îi era neobişnuit de mare, avea degetele groase, iar dosul palmei îi era plin de pete maronii. „Aşa arată mâinile unui războinic care a ţinut arma în mână toată viaţa", s-a gândit ea.

În seara aceea a avut loc un mic incident. Un sol i-a adus lui Katsuie o scrisoare, pe care acesta a dat să o citească în faţa noii sale familii, însă în momentul în care ochii i-au căzut pe hârtie, expresia de pe faţa lui s-a schimbat dintr-odată.

— Maimuţoiul! a lăsat el să-i scape un mârâit. Hideyoshi s-a apucat de unul singur să organizeze funeraliile seniorului nostru.

Figura lui Katsuie era acum complet diferită. Nu mai era nici pe departe acel bătrânel simpatic de dinainte de a primi scrisoarea. Sângele îi năvălise în obraji și chipul său era roșu de furie.

— Funeraliile seniorului? a întrebat O-ichinokata.

— Da. Vrea să le țină la templul Daitoku-ji, timp de câteva zile, începând de pe unsprezece. Tipic pentru Hideyoshi! Se pare că toată capitala e dată peste cap din cauza pregătirilor.

În acel moment, imaginea capitalei Kyōto, pe care Chacha nu o văzuse niciodată, i-a apărut în fața ochilor, mai strălucitoare decât orice altceva. În acest castel barbar, sub cerul plumburiu al nordului, Kyōto părea îngrozitor de îndepărtat! Era peste munți și văi, imposibil de atins. Și tocmai acolo urmau să se țină funeraliile unchiului său! În mintea lui Chacha, aceste ceremonii nu erau însoțite deloc de atmosfera cernită de la asemenea ocazii, ci reprezentau un mare eveniment, cu o mulțime de oameni forfotind de colo-colo.

— Deci de asta i-a trimis el în ținuturile lor pe toți vasalii clanului Oda! Ca să poată organiza singur ceremoniile! Maimuțoiul! a mârâit din nou Katsuie.

O-ichinokata și cele trei fete au înțeles imediat că nu mai e cazul să rămână acolo și, chemându-și doamnele însoțitoare, s-au retras într-o altă încăpere.

Din ziua următoare, fetele n-au mai ieșit din cameră. Ploua mărunt aproape în fiecare zi. Spre deosebire de viața din Castelul Kiyosu, aici nu aveau nimic care să le îndulcească șederea. În grădină nu erau decât pini, și chiar și aceia erau mari, precum cei care cresc prin păduri, iar în fiecare seară se pornea negreșit un vânt dinspre mare, care făcea să șuiere vârfurile copacilor.

Ohatsu, căreia altădată nu-i mai tăcea gura, nu scotea o vorbă, iar Kogō, cea întotdeauna îmbufnată și serioasă, nu râdea deloc. Fetele nu mai puteau să-și petreacă aproape tot timpul cu mama lor, așa cum făceau la Kiyosu, așa că Chacha a preluat firesc această îndatorire și se ocupa în fiecare zi de surorile ei mai mici.

Dacă atunci când erau la Kiyosu nu aveau cum să intre în contact mai deloc cu ce se întâmpla în lume, aici totul era foarte deschis. Domnițele aflau astfel tot felul de lucruri de la samuraii care ajungeau acolo sau de la doamnele de companie. Știau în detaliu, de exemplu, despre cum s-au desfășurat ceremoniile funerare ale lui Nobunaga la Daitoku-ji: începuseră în a unsprezecea zi, câteva sute de preoți budiști au recitat sutre, apoi în ultima zi, cea de-a cincisprezecea, s-au ridicat palisade de bambus pe tot drumul de la Daitoku-ji la Rendaino, locul unde urma să-și ducă odihna de veci Nobunaga. Zeci de mii de oameni veniseră să asiste la ceremonie.

Mai mult, aici nimeni nu-și ascundea dușmănia față de Hideyoshi. Toată lumea era convinsă că în viitorul apropiat Katsuie se va alia cu Toshiie Maeda, Kazumasu Takikawa, Narimasa Sassa, Kanamori Nagachika și, împreună cu Nobutaka din Gifu, vor ridica o armată care să-l învingă pe Hashiba. Doar auzind acele vorbe și deja aveai senzația că războiul ar putea începe și mâine. Parcă pentru a adeveri zvonurile, prin cetate au început să fie văzuți tot mai mulți luptători.

Pe la sfârșitul lui octombrie, comandanții din toate provinciile din nord s-au adunat la castel, unde s-au sfătuit timp de

trei zile. După încheierea acestei reuniuni, Tochiie Maeda, Katsumitsu Fuwa și Nagachika Kanamori au plecat spre apus, pentru a se întâlni cu Hideyoshi. Mesajul pe care îl purtau era acela ca neînțelegerile dintre Shibata și Hideyoshi să fie rezolvate, iar legătura dintre cei doi să fie refăcută, pentru a putea veghea asupra creșterii și educării urmașului clanului Oda. Cei trei s-au întors la Kitanoshō în ziua a zecea a lunii noiembrie.

Criza părea astfel rezolvată, cel puțin pentru moment, însă nici nu a trecut bine o lună de la întoarcerea lor, că soli veniți în goana calului au adus vestea că Hideyoshi asediase Castelul Nagahama, pe care Katsuie îl primise în urma înțelegerilor ce se purtaseră la Castelul Kiyosu. Nagahama era apărat de Katsutomi, fiul adoptiv al lui Katsuie, însă acesta capitulase în fața lui Hideyoshi. După aflarea acestei vești, mișcările de trupe din interiorul Castelului Kitanoshō s-au întețit. În fiecare zi, la Chacha ajungeau zvonuri cum că au fost trimiși mesageri către Ieyasu Tokugawa sau că s-au întors solii ce duseseră propunerea de pace dușmanului de-o viață al lui Katsuie, Kagekatsu Uesugi.

Însă vestea care a făcut cea mai mare vâlvă în toamna celui de-al zecelea an al erei Tenshō (1583) a fost că Hideyoshi, în fruntea unei oștiri de treizeci de mii de oameni, a intrat în provincia Mino și, începând cu Castelul Ōgaki, a capturat castel după castel, ajungând acum la Castelul Gifu, pe care îl înconjurase. Sanbōshimaru a fost luat de sub tutela lui Nobutaka și mutat în Castelul Azuchi, sub protecția lui Nobukatsu. Când vestea aceasta a ajuns la Kitanoshō, zăpada era aici de trei *shaku*[1], ceea ce îi îngreuna mult mișcările lui Katsuie. Acesta devenise vizibil mai taciturn decât înainte și de câteva ori pe zi urca singur în turnul donjonului sau în turnurile laterale, refugiindu-se în înălțimile castelului. Într-o zi, dând colțul pe un coridor, Chacha a dat nas în nas cu Katsuie, care tocmai urca în turnul din nord-vest.

---

1 1 *shaku* = 30,3 cm.

— Domniţă, vă cam plictisiţi acum, că nu puteţi ieşi din casă din cauza zăpezii?

Până să apuce ea să-i răspundă, Katsuie a invitat-o să urce cu el în turn. Urmându-l pe tatăl ei vitreg prin culoarul întunecat, Chacha a început să urce şirul de scări.

De sus, privirea ţi se pierdea pe întinderile acoperite de un strat gros de omăt. Către nord-vest se zărea un deluşor, la poalele căruia curgea râul Asuwa, singurul firicel albastru din tot peisajul învăluit în alb. În afară de partea de miazănoapte, care se deschidea spre Marea Japoniei, în celelalte trei direcţii nu se vedeau decât câmpii la marginea cărora se înălţau munţi de zăpadă. Katsuie i-a arătat câteva vârfuri şi i-a spus pe rând cum se numesc, dar, în afară de Hakusan[1], Chacha nu a reţinut nici un nume.

— Mai aveţi puţină răbdare. De prin martie începe să ningă din ce în ce mai puţin. De fapt, de pe la mijlocul lui februarie încep să se vadă schimbările, i-a spus Katsuie, privind fix într-un punct de pe câmpia întinsă.

După câteva clipe, a continuat:

— Să mai avem răbdare până în februarie, până la mijlocul lui februarie.

Chacha şi-a ridicat privirea spre el. Cu siguranţă cuvintele acelea nu erau pentru ea.

— Când vine luna lui februarie, veţi porni în campanie? a întrebat ea.

Katsuie a privit-o plin de mirare.

— Probabil că vom pleca, i-a răspuns cu un aer grav.

S-a uitat apoi adânc în ochii ei.

— Domniţă, dumneata oare urăşti războiul?

— Nu, a clătinat din cap Chacha. Urăsc înfrângerea în război.

— Toată lumea urăşte înfrângerea, a slobozit Katsuie un râs zgomotos. E cam frig, nu-i aşa? Hai să mergem înăuntru.

1 Muntele Alb (jap.).

Spunând acestea, s-a întors şi a pornit-o spre scări. Privindu-l din spate, Chacha s-a gândit în acel moment că bătrânul comandant avea ceva din însingurarea trufaşă a bunicului său, Hisamasa, cel din cauza căruia căzuse Castelul Odani.

Banchetul de Anul Nou s-a desfăşurat în cea de-a doua zi a anului, în castelul izolat de nămeţi. Veniseră emisari de la toate fortăreţele de-a lungul coastei Mării Japoniei, iar petrecerea se desfăşura în sala mare de la primul nivel al donjonului. Era o adunare gălăgioasă, căci samuraii hohoteau de râs şi strigau unii la alţii ca sălbaticii, dar pentru cele patru femei care îşi petrecuseră toate zilele închise în cămările lor din castel, acesta era un rar prilej de bucurie.

Din când în când, în sală se lăsa brusc tăcerea. Cineva executa un dans tradiţional. În acele momente, toţi acei samurai aliniaţi unul lângă altul după rang, deşi ameţiţi de alcool şi abia ținându-se drepți, priveau fix spectacolul, nemişcaţi, fără să scoată un sunet. Puteai să simţi în atitudinea acestor războinici din nord un devotament şi o supunere care nu se întâlneau în Kiyosu.

În timpul banchetului, Chacha nu şi-a luat ochii de la Morimasa Sakuma. La început, acest tânăr luptător fusese aşezat lângă Katsuie, dar pe la jumătatea petrecerii a coborât printre samuraii de rang inferior, nelăsând deloc ceașca de *sake* din mână. La un moment dat, a venit împleticindu-se spre locul unde stătea ea şi s-a așezat în fața ei. A întins cupa, cerându-i să-i toarne[1]. Refuzând să răspundă cererii lui, Chacha şi-a întors indiferentă privirea.

— E hotărât să pornim în campanie la jumătatea lui februarie. Dar s-ar putea să nu trăiesc până atunci. Vă rog să-mi turnați băutură, ca o amintire pentru restul vieţii mele. Eu, Morimasa, voi muri. La jumătatea lui februarie voi fi mort.

---

1 În Japonia, obiceiul cere ca întotdeauna ceașca să-ți fie umplută de altcineva, fiind nepoliticos să-ți torni singur băutura.

Chacha însă nu i-a răspuns. Îi displăcea atitudinea acestui tânăr luptător care își etala moartea.

— De ce să muriți? a întrebat ea răutăcios.

— Ca domniile voastre să vă puteți duce zilele în pace în acest castel.

— De ce trebuie să trebuiască să muriți pentru ca noi să ne putem duce zilele liniștite?

În acel moment, cu o privire atât de lucidă încât te înspăimânta, Morimasa i-a răspuns:

— Hideyoshi nu e un adversar care să câștige și să te lase în viață. Dacă e să vorbim de dorințe, mi-aș dori încă un Morimasa.

Apoi, renunțând să-i mai ceară lui Chacha să-i toarne băutură, s-a reîntors în mijlocul tovarășilor lui.

După ce a mai asistat la un dans tradițional din piesa de teatru Nō *Atsumori*[1], Chacha s-a ridicat în picioare. A traversat culoarul lung pentru a se întoarce în încăperile sale, dar când a ajuns acolo, la ușă stătea Ohatsu. Văzând-o pe Chacha, a alergat către ea:

— Seniorul Takatsugu Kyōgoku a...

— Seniorul Takatsugu Kyōgoku a... ce? A venit aici? a exclamat Chacha, țintuind-o cu privirea.

— Acum stă de vorbă cu mama noastră.

— Ei, și? Intră! De ce nu intri?

— Dar...

Ohatsu nu voia cu nici un chip să intre în cameră. Chacha a pășit înăuntru singură. Takatsugu Kyōgoku stătea față în față cu O-ichinokata, cu mâinile așezate ceremonios pe genunchi. Era îmbrăcat sărăcăcios și era tras la față, dar, când și-a întors ochii către Chacha, în priviri avea aceeași demnitate nobilă ca întotdeauna, în care puteai vedea îndârjirea și refuzul de a fi înfrânt. Nu era privirea unui fugar.

1 Piesă de teatru Nō, scrisă de Zeami Motokiyo, al cărei subiect este axat pe povestea morții tânărului samurai Taira-no-Atsumori, ucis în Războiul Genpei, dintre clanurile Taira și Minamoto (1180-1185).

Chacha s-a aşezat în faţa lui. Simţind că inima începe să-i bată nebuneşte, şi-a plecat ochii. Păstrându-şi expresia formală, Takatsugu a spus:

— Demult, am venit la Castelul Kiyosu să vă cer sfatul legat de viitorul meu. Mă aflu aici din nou şi vă cer acelaşi lucru.

Şi-a întors ochii către Chacha.

O-ichinokata şi-a acoperit faţa cu mâneca chimonoului şi, după ce i-a explicat lui Chacha că tocmai aflase despre motivul venirii lui, i-a răspuns lui Takatsugu:

— Nu cred că venirea voastră aici va prilejui vreun neajuns. Voi vorbi eu cu stăpânul nostru.

După câteva clipe, Takatsugu s-a întors către Chacha:

— Aţi crezut că am murit?

— Nicidecum. Nu m-am gândit că v-aţi găsit pe undeva sfârşitul. Nu sunteţi omul care să-şi ia viaţa până nu-şi vede familia repusă în drepturi. Aşa a spus seniorul Gamō.

— Seniorul Gamō? a mormăit printre dinţi Takatsugu.

— Da.

— Şi când v-aţi întâlnit cu seniorul Gamō?

— Imediat după incidentul de la Honnō-ji.

— Sunt în viaţă, dar nu din motivul la care se gândeşte seniorul Gamō, a replicat el pe un ton plin de mândrie.

„Şi-atunci pentru ce ai mai rămas în viaţă?" Chacha şi-a ridicat ochii către el. Privirea lui o aştepta, dar era plină de o strălucire tristă.

— Faptul că nu am putut să mor nu are nici o legătură cu renaşterea din cenuşă a numelui familiei mele.

— Şi atunci?

Takatsugu nu a răspuns. „Oare vrea să spună că pentru mine?" s-a întrebat Chacha, simţind în aceeaşi clipă că i se strânge inima. Takatsugu i s-a părut dintr-odată un personaj neinteresant şi dezamăgitor. „Greşeala voastră mă îndurerează" – cuvintele acestea îi stăteau pe limbă şi cu greu se abţinea să nu se ridice şi să plece.

Din acea zi, Takatsugu s-a mutat într-un colţ al castelului, cu statut de invitat. Cum Ohatsu şi Kogō se plictiseau neavând

ce face toată ziua, mergeau adesea în încăperile lui să se joace, iar el venea uneori să le vadă pe cele trei fete în odăile lor, însă Chacha nu se angaja niciodată în conversații prea familiare cu el. Aura de glorie și onoare pe care Chacha i-o atribuise întotdeauna lui Takatsugu Kyōgoku dispăruse.

În februarie, zilele cu ninsoare au început să se rărească. Hideyoshi, care se întorsese la Castelul Himeji, intrase în Kyōto, apoi se îndreptase spre Azuchi, iar pe 9 ianuarie dăduse ordinul de adunare tuturor armatelor sale cu care, pe 7 februarie a pornit în campania împotriva lui Kazumasu Takikawa. Vestea a ajuns la Kitanoshō zece zile mai târziu.

În castelul înzăpezit, Katsuie a ținut mai multe întâlniri pentru a decide momentul potrivit pentru plecarea în campanie. În fiecare seară, în castel erau aprinse la tot pasul focuri de tabără și focuri de veghe și pretutindeni erau campați războinici cu armele la ei.

Tobele și *hora*[1] au vestit plecarea trupelor în zorii celei de-a douăzeci și opta zile a lui februarie. Katsuie nu putea să fie un simplu spectator la înaintarea lui Hideyoshi, care mai întâi asediase Castelul Nagahama, pe care l-a luat prin capitularea lui Nobutaka, iar acum îl atacase pe Takikawa Kazumasu, cu care Katsuie era aliat. Din vârful turnului de veghe, se vedeau mii de îngrijitori făcând cărări prin zăpadă. Trebuia curățat tot drumul de câteva zeci de *ri* până la Yanagase, unde urma să se poarte bătălia.

În a doua zi a lunii martie a pornit primul contingent, de opt mii cinci sute de soldați, în fruntea cărora se afla Morimasa Sakuma. După cum spusese, pleca să fie ucis în luptă. Chacha l-a petrecut din priviri, alături de surorile ei mai mici, din vârful turnului de veghe. Soldații formau un șir lung și subțire care înainta departe, pe zăpada albă. Imaginea tânărului comandant care îi conducea călare i s-a întipărit tinerei în minte pentru totdeauna.

---

1 Cochilie a melcului marin Trâmbița lui Triton (*Charonia tritonis*), folosită pe post de goarnă în Japonia medievală.

Două zile mai târziu, Katsuie părăsea și el castelul, conducând douăzeci de mii de oameni, atât soldați de-ai lui, cât și de-ai comandantului Toshiie Maeda. În acea zi, Chacha, alături de mama și surorile ei, l-a condus pe Katsuie prin agitația din cetate până la poarta principală. Înarmat, bătrânul comandant de cincizeci și patru de ani, s-a aruncat în șa cu o mișcare dibace, s-a așezat bine și, fără să arunce nici măcar o privire către O-ichinokata și fiicele sale, a ieșit pe poarta castelului. A durat mai bine de o oră până când toată armata a ieșit din cetate.

După plecarea tuturor, O-ichinokata și fetele mai mici s-au întors imediat în încăperile lor, dar Chacha a mai zăbovit de una singură în curtea golită dintr-odată, pe zăpada călcată în picioare de oameni și cai. A luat-o apoi pe culoarul ce lega grădina interioară de biroul de lucru, și în acel moment l-a zărit pe Takatsugu venind din direcția opusă. A dat să treacă de el, doar salutându-l ușor printr-o înclinare a capului, dar el a venit spre ea strigând-o:

—Domniță!

Chacha s-a oprit.

— Bătălia ce urmează va fi hotărâtoare pentru familia voastră, i-a spus el.

Neînțelegând unde anume vrea să ajungă cu asta, Chacha îl privea în adâncul ochilor, fără să spună nimic, Takatsugu a ezitat câteva clipe înainte să continue:

— Victoriile și înfrângerile fac parte din viața de zi cu zi a unui soldat. Cred că e foarte important să vă gândiți la toate.

— Vorbiți despre înfrângere? a întrebat direct Chacha. Dacă e vorba de asta, deja m-am pregătit.

— În cel fel?

— Voi avea aceeași soartă cu cea a acestui castel.

— Dacă soarta voastră și cea a castelului sunt aceleași, la fel ar fi trebuit să fie și când a căzut Castelul Odani, nu-i așa?

— Eram prea mică pe atunci.

Chacha își ridicase privirea și se uita drept în ochii lui. Acum nu mai avea nici o îndoială că această căsătorie a mamei ei cu Katsuie Shibata le împinsese pe un drum greșit. Simțise asta

de la bun început. Şi, cu toate acestea, şi-a făcut curaj să meargă pe acest drum numai şi numai pentru Takatsugu, cel despre care Ujisato îi spusese că nu-şi va sacrifica viaţa până ce nu se va face dreptate numelui familiei Kyōgoku, şi al cărui chip trist i se părea de o frumuseţe fără margini. Pentru ca Takatsugu să trăiască, fusese gata să facă orice, chiar dacă asta însemna ca soarta mamei şi a surorilor ei să fie date peste cap. Sentimentele ei pentru Takatsugu se transformaseră în ură. O făcuse să simtă că s-a trădat pe ea însăşi.

— Nu a trecut decât o jumătate de an de la nunta mamei voastre. Nu trebuie să vă sacrificaţi pentru castel.

— Adică ne povăţuiţi să fugim? Sunt luptători care s-au dus la moarte numai ca noi să fim în siguranţă!

— S-au dus la moarte!? Dacă îmi cereţi să mor, pot să mor şi eu!

În ochii lui Takatsugu, Chacha a zărit din nou acea strălucire care îi cuprindea şi-i pătrundea toată fiinţa. Parcă pentru a se scutura de ea, Chacha a plecat de-acolo de îndată. Când a ajuns la apartamentele lor, afară o aştepta Ohatsu, care i-a spus:

— Seniorul Kyōgoku te vizitează.

Ca și când s-ar fi uitat la un spectacol interesant, Chacha a privit îndelung fața surorii ei, care se înroșise până în vârful urechilor numai rostind numele de Kyōgoku.

Morimasa Sakuma, care plecase cu primul contingent de luptă, a intrat în provincia Ōmi pe 5 martie și și-a stabilit tabăra în apropiere de Yanagase. Patru zile mai târziu a ajuns în Ōmi și Katsuie, care și-a așezat trupele pe Muntele Uchinakao. A construit câteva fortărețe în sud, iar acum îl aștepta pe Hideyoshi să se îndrepte către nord.

În ziua a șaptesprezecea, Hideyoshi și-a condus el însuși trupele până aproape de Yanagase, dar nu a deschis focul, ci a construit la rândul lui câteva fortărețe defensive în fața trupelor lui Shibata, pregătindu-se de luptă.

La Kitanoshō soseau în fiecare zi veşti de pe front, dar acestea erau aproape numai despre mâncare sau îmbrăcăminte, și

nu se auzea nimic despre operaţiunile militare. Încetul cu încetul, tensiunea şi nesiguranţa care curpinseseră castelul la început s-au domolit, şi aşa a venit luna aprilie. Ninsorile s-au rărit semnificativ, iar razele încă reci ale soarelui ce vestea primăvara mângâiau zăpada îngheţată. Pe la mijlocul lunii, în grădina din spatele castelului au poposit nişte păsări al căror cântec ascuţit mai că te asurzea. Chacha a întrebat în stânga şi-n dreapta ce păsări erau acelea, dar nimeni nu ştia să-i spună.

În ziua a douăzecea a lunii, pe la amiază, un sol venit în goana calului a adus primele veşti despre situaţia războiului. Profitând de locul liber lăsat de trupele lui Hideyoshi care părăsiseră Ōmi pentru a asedia Castelul Gifu, unde se afla Nobutaka, Shibata a lansat atacul. Mesagerul plecase de pe front cu o seară înainte, când întreaga armată era ocupată cu ultimele pregătiri de luptă.

Au urmat apoi, în ziua a douăzeci și una, doi soli, unul după altul, care au adus cu strigăte de bucurie vestea victoriei zdrobitoare a lui Morimasa Sakuma. Pe la miezul nopții a mai apărut în goana calului încă un sol, dar care aducea o veste surprinzătoare: armata lui Sakuma fusese nimicită, iar trupele lui Katsuie se retrăgeau. Soldaților din castel li se dădea ordin să se pregătească de un asediu iminent.

În afară de încăperile în care locuiau O-ichinokata și fiicele sale, tot castelul era întors cu susul în jos. Pentru Chacha era limpede că se întâmpla ceea ce trebuia să se întâmple.

La mai puțin de un ceas după ce pe poarta castelului intrase solul ce vestise înfrângerea aliaților, pe fundalul alburiu al crepusculului de primăvară târzie, au început încet-încet să se zărească siluetele soldaților ce se retrăgeau de pe front, intrând pe drumul spre ținutul din nord. Se țineau câte doi-trei unul de altul și se îndreptau spre castel împleticindu-se. Erau și soldați din trupele lui Morimasa, și din trupele lui Katsuie.

Luptătorii s-au adunat în piața din fața porții castelului, și acolo li s-a adus de mâncare. Cu armele rupte lângă ei, s-au repezit ca niște câini flămânzi în jurul oalelor mari așezate ici

și colo pe foc, iar după ce s-au săturat, s-au prăbușit ca la un semn pe pământ, așa cum erau, și au căzut pradă somnului.

Unii dintre ei au povestit că printre aliații care se retrăseseră până aproape de Fuchū s-au amestecat și soldați din cei ai inamicilor care-i goneau, de nu se mai știa acum care e prieten și care e dușman. Alții spuneau că acel haos va ajunge în curând și pe drumurile către ținuturile din nord. Nu aveau habar de ce, când sau unde fuseseră înfrânți.

Gărzile castelului nu-și puteau imagina decât un singur scenariu: armata lui Hideyoshi venea din spate înaintând rapid și probabil că trupele de avangardă nu erau departe de Kitanoshō. Nimeni nu știa dacă Shibata, comandantul general al armatelor, era încă în viață sau care era soarta lui Morimasa Sakuma.

Ajutate de doamnele de companie, O-ichinokata și fiicele sale au început să se pregătească pentru eventualitatea în care castelul urma să fie cucerit. Katsuie putea să apară în orice moment și să le poruncească să fugă. Tocmai când ele erau ocupate cu astfel de treburi, a sosit vestea că acesta intrase în orășelul de la poalele castelului. Cele patru femei au ieșit de îndată din camerele lor și au luat-o pe un coridor care dădea în grădină. Au ocolit corpul central printr-o parte și, trecând prin câteva porți, au ajuns aproape de intrarea principală. Și în afara castelului și înăuntrul lui era întuneric, însă la poartă erau aprinse făclii ce străluceau roșii în noapte. În scurtă vreme a apărut în lumină un grup de opt călăreți, însoțiți de vreo treizeci-patruzeci de pedestrași. Au descălecat, dar n-aveau nici blazoane, nici steaguri. Gesturile și atitudinea lor erau pur și simplu aspre, dând impresia unui grup de luptători care a sosit în mare secret, dar neafișând, în mod ciudat, acea expresie nefericită care însoțește înfrângerea.

Chacha nu-și dezlipea ochii de la tatăl său vitreg, care venea către ele, cu corpul luminat doar pe jumătate de focul făcliilor și cu lancea ruptă în mână. Era o întoarcere tristă, ce nu se compara cu plecarea sa din castel, cu cincizeci de zile în urmă, când a pornit călcând pe omăt în fruntea a douăzeci de mii de

soldați. „Oare unde s-o fi dus toată acea mulțime de luptători?“ s-a gândit Chacha.

— Maimuțoiul ne-a întins o capcană! a rostit Katsuie, fără să se adreseze în mod special nici lui O-ichinokata, nici fetelor.

Chipul bătrânului comandant înfrânt era imperturbabil. Femeile tăceau, negăsind cuvinte de mângâiere.

Însoțit de câțiva samurai, Katsuie s-a îndreptat de îndată către sala mare a corpului central. O-ichinokata l-a urmat, în timp ce Chacha și surorile ei s-au retras în camerele lor.

Curând după aceea, Chacha a aflat că nu au unde să fugă și că vor face față asediului în castel. Chiar și în acea stare de incertitudine, cele trei fete s-au culcat într-o cameră ce le era rezervată doar lor, pernele fiindu-le aranjate una lângă alta, ca în orice altă seară. Kogō a adormit imediat. Chacha o invidia pe Kogō și felul ei de-a fi enervant de liniștit, ca să nu spunem nepăsător sau de-a dreptul nerușinat, care o făcea să nu uite de somn nici măcar în asemenea circumstanțe.

În întuneric, Chacha și-a dat seama că nici Ohatsu nu dormea. Aceasta s-a ridicat la un moment dat în capul oaselor și a rămas așa o vreme, după care s-a întins la loc. După încă vreo jumătate de ceas, s-a ridicat iar. De data aceasta însă nu s-a mai culcat la loc, ci a dat să iasă din așternut.

— Nu poți să dormi? a întrebat-o Chacha.

Ohatsu i-a răspuns cu jumătate de gură că nu, și a dat să se bage la loc în pat. După câteva clipe, a spus doar:

— Oare ce va face seniorul Takatsugu?

Chacha și-a dat seama în acel moment că Ohatsu se gândea de ceva vreme la Takatsugu Kyōgoku.

— Nu e cazul să te îngrijorezi, căci seniorul Takatsugu își poartă singur de grijă și probabil că se gândește chiar în aceste clipe cum să scape, i-a răspuns ea pe un ton rece.

Nici Chacha nu uitase de Takatsugu și de faptul că era adăpostit în castelul ce urma să fie cucerit, dar când a întrebat-o Ohatsu nu i-au venit pe buze decât aceste cuvinte malițioase.

Însă vorbele ei nu erau tocmai lipsite de adevăr. Ea chiar credea că Takatsugu căuta fără îndoială o cale de scăpare din

acest castel sortit pieirii. În acea zi de februarie, când Katsuie plecase în fruntea trupelor lui la război, nu prevăzuse el deja ce se va întâmpla şi nu o îndemnase el oare pe Chacha să se gândească la o cale să scape cu viaţă? Însă nu doar Takatsugu se gândea cum să scape. Fără îndoială că aproape fiecare suflet din castel cugeta într-un fel sau altul la asta.

După acest scurt schimb de replici, nici Chacha şi nici Ohatsu n-au mai spus nimic, rămânând tăcute în întunericul încăperii. Oare cât timp trecuse? Dintr-odată, Ohatsu a ridicat capul de pe pernă. În acelaşi moment, Chacha a auzit bătăi în obloanele de la ferestrele ce dădeau spre grădină. Era limpede că era cineva acolo. Bătea uşor, de două-trei ori, aştepta puţin şi apoi bătea din nou.

Ohatsu s-a ridicat:

— Cine să fie?

În acel moment, Chacha s-a gândit că cel care era de partea cealaltă a ferestrei era Takatsugu. S-a ridicat şi ea. Pentru că se culcaseră îmbrăcate, n-a mai fost nevoie să se schimbe și au ieşit aşa cum erau pe coridor.

— Cine e? a întrebat încet Chacha.

— Sunt Takatsugu. Știu că e târziu, dar e ceva ce nu mai suferă amânare, s-a auzit de afară.

Ohatsu a ridicat un pic oblonul. Dinăuntru nu-și dăduseră seama că întunericul de afară era altfel decât de obicei. Vocile oamenilor, nechezatul cailor, zornăitul armelor și zgomotul de pași se auzeau când mai departe, când mai aproape. În întunericul ce ascundea această dezordine, Takatsugu stătea în picioare la aproape doi metri de ușa camerei lor.

— Eu voi fugi în noaptea asta. Am venit să-mi iau rămas-bun, a rostit acesta răspicat. Domniile voastre nu au de ce să se îngrijoreze, chiar dacă acest castel va cădea. E greu de crezut că seniorul Katsuie vă va trage după el. Și chiar Hideyoshi...

Takatsugu s-a oprit brusc. A continuat apoi:

— Aş vrea doar să vă rog să fiți cu mare băgare de seamă. Castelul va cădea în mâinile duşmanilor noştri, dar, chiar dacă

nu va fi așa, vă rog să nu ieșiți din camerele voastre. Doar asta am vrut să vă spun.

— Vă mulțumim pentru grija pe care ne-o purtați și să fiți și domnia voastră cu luare-aminte! Dar unde vă gândiți să vă refugiați? a întrebat Chacha.

Nu-și putea da seama unde s-ar putea ascunde Takatsugu, căci, odată ieșit din acest castel, devenea un fugar urmărit de Hideyoshi.

— Mă văd nevoit să mă refugiez pentru o vreme la Wakasa.

Sora mai mare a lui Takatsugu, Tatsuko, se căsătorise cu Motoaki Takeda, seniorul provinciei Wakasa. Chacha aflase acest lucru chiar de la Takatsugu.

— Nădăjduiesc să vă revăd cândva. S-ar putea să apar când vă așteptați mai puțin pentru a vă cere din nou ajutorul. Și atunci... a spus Takatsugu.

— Dacă va veni o asemenea vreme, vom fi foarte bucuroase, dar probabil că... a început Chacha să vorbească, dar Takatsugu a intervenit:

— De ce vorbiți astfel? Nu se poate să credeți că acesta este sfârșitul! a spus el pe un ton ușor zeflemitor. În vremurile de acum, dacă am muri de câte ori suntem înfrânți, nici dac-am avea mai multe vieți, nu ne-ar ajunge. Nu a trecut nici jumătate de an de când mătușa mea a venit ca soție în acest castel. Dați-mi voie să vă vorbesc răspicat și să vă spun să nu vă mai gândiți la asemenea lucruri prostești. Cât despre mine, chiar dacă nu vor mai rămâne nici un pom și nici un fir de iarbă după care să mă ascund, nu-mi voi pierde voința de a trăi!

Rostise ultimele cuvinte cu mândrie. Spunând tot ce a avut de spus, și-a luat rămas-bun transmițându-le încă o dată speranța de a se reîntâlni, și-a ridicat ușor capul, s-a întors pe călcâie și a fost înghițit de întuneric. Fără să-și poată reveni din mirare, Chacha și Ohatsu au rămas în picioare, nemișcate. Într-un târziu, venindu-și în fire, Ohatsu a întrebat temătoare:

— Oare ce-o să se-aleagă de noi?

— Asta nu putem ști. E hotărât doar că vom împărtăși aceeași soartă cu acest castel, i-a răspuns Chacha, de parcă ar fi vrut să o convingă.

— Dar eu nu vreau asta! a strigat Ohatsu, scuturând tare din cap.

— Nu contează ce vrei, nu ai de ales. Acum facem parte din clanul Shibata. Nu vor avea oare toţi membrii acestei familii aceeaşi soartă cu cea a castelului?

— Nu! Nu! Nu vreau să mor!

— Dacă îţi este aşa de groază, ai putea să fugi doar tu din castel, urmându-l pe seniorul Takatsugu, i-a răspuns Chacha cu asprime, lăsând-o acolo şi întorcându-se singură în cameră.

Ohatsu a mai rămas preţ de câteva clipe pe coridor, apoi a lăsat obloanele şi s-a întors şi ea în aşternuturile ei.

Kogō dormea ca de obicei, fără să ştie nimic din ce se întâmplase. Chacha s-a gândit că, din tot castelul, în noaptea aceea probabil numai Kogō dormea adânc. De partea cealaltă a lui Kogō, Ohatsu părea că plânge. Chacha nu înţelegea dacă e din cauză că o întristase despărţirea de Takatsugu sau pentru că o îndurerase într-un asemenea hal propria ei soartă grea. Probabil că nici Ohatsu însăşi nu ştia. Nu era însă nici o îndoială că tot acest haos sleise de puteri şi trupul şi sufletul copilei de numai cincisprezece ani.

Chacha se hotărâse să o ia pe acelaşi drum cu mama sa. Dacă aceasta va trăi, va trăi şi ea; dacă va muri, îşi va găsi şi ea sfârşitul. Şi-a dat seama însă că în aceste gânduri ale ei, tatăl său vitreg, Katsuie, nu apărea nici măcar o dată, iar asta a răscolit-o peste măsură. Şi-a amintit de figura bătrânului războinic descălecând în faţa porţii castelului şi, fără să ştie exact de ce, inima i-a fost cuprinsă de jale.

Abia ce-a apucat să închidă ochii, că a şi fost trezită. Afară încă nu se luminase. Slujnicele care intraseră în cameră, îmbrăcate de parcă mergeau la război, erau toate sprintene, dar cuprinse de teamă şi panică.

— Se pare că trupele duşmane şi-au instalat tabăra pe Muntele Ashiba. Oare ce-o să se-aleagă de noi, căci în castel n-a mai rămas decât o mână de oameni? Pesemne că nu vom rezista nici măcar o zi, se tânguiau ele.

Chacha a coborât în grădină şi s-a îndreptat către turnul de veghe din colţul castelului. Pe drum a dat peste nişte cai de

luptă cu hăţurile desfăcute şi peste câţiva zeci de soldaţi răniţi ce păreau a fi ajuns la castel cu o seară înainte. Apropiindu-se de turn, i-au ieşit în cale şi alţi luptători ce alergau tulburaţi în toate direcţiile. Trecând în grabă prin toată această hărmălaie, Chacha a urcat în turn. Pe scări, un samurai a încercat s-o oprească:

— Domniţă, e primejdios. Aţi face bine să vă întoarceţi.

— Urc doar pentru o clipă, cât să arunc o privire, apoi o să cobor imediat. Vreau doar să privesc totul pentru ultima dată.

Intimidat parcă de cuvintele ei, bărbatul s-a retras în tăcere.

Privind prin gurile de tragere, în est se vedea Muntele Ashiba, pe colinele căruia era o puzderie de steaguri de luptă, la o distanţă aşa de mică de castel, de aveai senzaţia că le poţi atinge cu mâna. Oare undeva acolo era şi Hideyoshi? Lui Chacha i-a venit în minte figura războinicului mic de statură şi cu limbă vicleană, pe care-l întâlnise o singură dată, la Castelul Kiyosu, cu un an în urmă. I se părea de necrezut că acest om, care luptase şi-l învinsese pe tatăl ei vitreg, îl urmărise acum până aici şi-şi instalase trupele pe dealul acela pe care ea îl vedea din turn.

Şi-a adus aminte că aici o întrebase Katsuie dacă urăşte războiul, iar ea îi spusese că urăşte doar înfrângerea. Katsuie râsese atunci, spunându-i că nimănui nu-i place să piardă, şi iată că acum trebuia să poarte această povară dureroasă. Chacha avusese faţă de bătrânul soldat sentimente de afecţiune până atunci, dar acum şi corpul lui imens, şi mâinile osoase, şi obrajii care i se înroşeau imediat – tot ce ţinea de Katsuie i se părea prostesc şi lipsit de sens.

Ziua a douăzeci şi doua a trecut fără nici o înfruntare. Trupele duşmane de pe Muntele Ashiba n-au tras nici o săgeată şi nici un glonţ. Era clar pentru toată lumea că grosul trupelor lui Hideyoshi se afla încă în Fuchū, pregătindu-se să înainteze spre Kitanoshō, şi că atacul va fi lansat în acea noapte.

Toată ziua, în cetate au intrat neîncetat soldaţi răniţi ce scăpaseră cumva de la Yanagase şi care acum se adunaseră în grupuri de treizeci, cincizeci şi chiar o sută de oameni. Până

seara, curtea se umpluse. Dacă îi adunai şi pe bătrâni, pe femei şi pe copii, erau în total aproape trei mii de oameni. Cei mai vechi şi importanţi vasali ai lui Katsuie, ale căror nume Chacha le auzise de nenumărate ori, se strânseseră şi ei pentru a apăra castelul: Bunkasai Nakamura, Yaemon Shibata şi fiii săi, Rokuzaemon Uemura, Kangoei Matsudaira şi fiii săi, Kyūei Matsuura, Jūzō Sakuma, Oshima Wakasa şi încă mulţi alţii.

La Chacha şi la surorile ei ajungeau tot felul de zvonuri: că unul încercase să fugă, că altul fusese prins tocmai când dezerta şi fusese executat. Nu erau toate însă veşti aşa de negre, căci unele lăudau vitejia şi curajul celor care apărau castelul.

Moştenitorul lui Oshima Wakasa, Shingorō, care nu putea lua parte la luptă din cauza unei suferinţe, fusese adus în castel într-un palanchin şi scrisese pe poarta principală, cu caractere mari, următorul mesaj:

Eu, Shingorō Wakasa-no-kami, de optsprezece ani, nu am putut participa la bătălia de la Yanagase din cauza bolii, dar nimic nu mă va împiedica să apăr acest castel.

Se mai vorbea şi de Rokuzaemon Uemura, de şaizeci de ani, care apărase poarta de sud îmbrăcat în *kyōkatabira*[1].

Și în acea seară, cele trei surori au dormit în aceeaşi cameră. Înainte de miezul nopţii, pe Chacha au trezit-o nechezatul cailor şi pocnetul puştilor. Doborâtă de oboseala de noaptea trecută, Ohatsu reușise să adoarmă, dar acum Kogō deschisese ochii și asculta strigătele de luptă şi tropotul cailor, pe care vântul le aducea până la ele.

— Încă se luptă! Cât de mult urăsc asta! a spus, de parcă n-ar fi fost ea.

A căscat larg şi s-a băgat înapoi în aşternuturi.

— Ţie nu ți-e teamă? a întrebat-o Chacha.

— Păi n-avem ce face. Și dacă mi-e teamă și dacă nu, e totuna. Noi nu putem face nimic.

---

1 Chimono de culoare albă, în care erau îmbrăcate de obicei persoanele decedate.

Atitudinea plină de calm a surorii ei mai mici o irita pe Chacha, dar Kogō, indiferentă la sentimentele ei, a început imediat să respire adânc.

De cum a adormit Kogō, s-a trezit Ohatsu, care s-a agăţat de Chacha spunând că e tristă. Lipindu-şi obrazul de pieptul surorii ei mai mari, a început să plângă cu suspine. Jelea soarta cruntă a tatălui lor vitreg, se plângea că nu există pe lume oameni mai nefericiţi ca ele şi ca mama lor, se întreba pe unde s-o chinui acum Takatsugu.

Cât despre Chacha, nu era vorba că nu înţelegea slăbiciunea surorii ei, dar văicăreala aceasta continuă o scotea din sărite. Îi venea să-i dea o palmă puternică şi să-i strige: „Vino-ţi în fire!"

De când se întorsese Katsuie în castel, O-ichinokata îl urma pretutindeni. Nu puteai şti de fapt care dintre ei nu se dezlipea de celălalt, însă de când merseseră toate să-l întâmpine la poarta castelului, fetele n-o mai văzuseră pe mama lor.

În noaptea aceea, O-ichinokata a venit pentru scurtă vreme în camera lor. S-a uitat prelung la Ohatsu şi Kogō cum dormeau, iar apoi s-a întors către Chacha şi i-a spus pe un ton blând:

— Nu dormi? N-are de ce să-ţi fie teamă. Totul va fi bine.

— Ce vei face, mamă, dacă acest castel va cădea?

Erau nişte cuvinte aspre, dar Chacha o întreba direct, gândindu-se că e momentul să afle ce hotărâre a luat mama sa. O-ichinokata a dat să spună ceva, dar n-a scos nici o vorbă, ci doar a zâmbit liniştită. În lumina lumânărilor, zâmbetul de pe faţa mamei ei părea palid şi îngheţat, dar pe Chacha a uimit-o peste măsură voioşia pe care o ascundea.

O-ichinokata a ieşit imediat, dar Chacha a înţeles că acea lumină neobişnuită din zâmbetul mamei sale însemna că se hotărâse deja că va muri. Dacă n-ar fi fost aşa, n-ar fi avut puterea să zâmbească în felul acela. Aşadar mama ei hotărâse să-şi sfârşească viaţa. Şi, dacă ea murea, atunci nici ele nu puteau alege altă cale. Chacha era mai liniştită acum decât înainte, când nu ştia ce se va întâmpla. Dimineaţă i s-a părut că aţipise

un pic peste noapte, însă emoţiile puternice n-au părăsit-o nici măcar în vis.

Cea de-a douăzeci şi treia zi a venit cu o schimbare dramatică în situaţia din jurul castelului. În timpul nopţii, imensa armată a lui Hideyoshi venise din Fuchū pregătită de asediu. Kitanoshō era înconjurat de o mulţime de soldaţi atât de numeroasă și de compactă, încât părea un furnicar în care nu mai are loc să intre nici măcar o singură furnică. O-ichinokata s-a întors în camera fetelor ei, de unde li se interzisese să iasă.

Focul a fost deschis la ceasurile opt ale dimineţii. De la începutul lui aprilie nu plouase deloc şi aerul era uscat, iar razele din ce în ce mai puternice ale soarelui cădeau pe frunzele copacilor din grădina interioară. Strigătele de pe câmpul de bătălie se auzeau fără încetare. Speriate, cele trei fete s-au strâns la început toate într-un colţ, dar încet-încet s-au obişnuit cu şuierul gloanţelor şi cu vuietul luptei. Din colţul camerei, Chacha privea frunzişul copacilor mângâiaţi de soare. Vacarmul înfruntării i se părea departe şi era calmă, căci se hotărâse deja că va muri.

Pe la ceasurile zece ale dimineţii, femeile au auzit nişte strigăte puternice, bufnituri şi icnete, de parcă cineva ar fi încercat să doboare gardurile de apărare. Au aflat mai târziu că în acel moment zidurile exterioare fuseseră cucerite de duşmani. Soldaţii care veneau în patrulă le-au spus că trupele de asalt ale lui Hideyoshi năvăliseră ca o avalanșă pe zidurile exterioare și acum își stabiliseră pozițiile la zece-cincisprezece *ken* de zidurile curţii interioare.

La ceasurile amiezii, hărmălaia a încetat de tot. Nu mai auzeai nici măcar o bătaie de tobă vestind atacul. Într-un loc ce putea fi văzut din interiorul castelului erau târâți doi prizonieri: fiul adoptiv de şaisprezece ani al lui Katsuie și Morimasa Sakuma. Chacha era uluită să afle că Morimasa fusese luat prizonier. Se spunea că el fusese cauza înfrângerii suferite de Katsuie în bătălia trecută. Îmbătat de prima victorie, a urmărit trupele duşmane până departe, neluând în seamă avertismentele lui Katsuie și ale lui Toshiie Maeda și a fost înfrânt în final

de contraatacul soldaţilor lui Hideyoshi. Contingentul principal al armatei lui Katsuie a fost silit astfel să se retragă.

Samuraii care au văzut scena dureroasă a aducerii prizonierilor au povestit cum trupul de aproape şase *shaku* al lui Morimasa era în picioare, legat cu mâinile la spate, iar ochii lui plini de sânge erau larg deschişi, privind în sus către castel. Iar când cei care-l aduseseră acolo au încercat să-l tragă mai departe, s-a împotrivit lovindu-i cu picioarele şi nu s-a mişcat din loc. „Da, ăsta e Morimasa!" s-a gândit atunci Chacha, de parcă l-ar fi văzut în faţa ochilor.

După-amiaza a trecut fără ca nici una din armate să riposteze. Din când în când, la urechile fetelor ajungea larma iscată de câte o mică înfruntare, dar deja şuierul vântului ce venea dinspre noul câmp de bătălie îndoind vârfurile copacilor se auzea mai puternic decât zgomotul luptei.

Pe la ceasurile patru ale după-amiezii, O-ichinokata şi fiicele sale au fost mutate în corpul central, căci se prevedea că în zori trupele duşmane vor lansa un asalt masiv. Împreună cu numeroase doamne de companie, au fost înghesuite în sala cu podele de lemn, de la nivelul al patrulea al donjonului de nouă niveluri. Privind prin ferestruicile de la gurile de tragere, lui Chacha i se dezvăluia privirii priveliştea câmpurilor de orez împărțite în parcele dreptunghiulare, înțesate acum de steagurile de luptă duşmane.

La apusul soarelui, peste câmpul de bătălie s-a revărsat o ploaie torențială, iar când aceasta a încetat, s-a lăsat o linişte sinistră. În castel s-a ținut în seara aceea un ultim banchet de adio. La toate nivelurile donjonului şi în toate turnurile au fost aduse butoaie cu *sake* şi de peste tot a început să se înalțe larmă de glasuri.

În sala mare a castelului, Katsuie, O-ichinokata şi cele trei domnițe, însoțiți de Bunkasai Nakamura, Yaemon Shibata şi de alți generali, goleau una după alta ceşcuțele de *sake*.

Aşezată lângă mama ei, Chacha îl privea pe Katsuie cum îi oferă acesteia ceşcuța. O-ichinokata a dus-o la gură de două ori, apoi i-a înapoiat-o lui Katsuie. Acesta a golit-o de câteva

ori, apoi i-a dat-o lui Nakamura, care stătea lângă el. Chacha văzuse acelaşi ritual cu aproape cincizeci de zile în urmă, la ceremonia de căsătorie a mamei ei. Dacă atunci o cuprinseseră sentimente sumbre, acum privea liniştită schimbul de ceşti. Nu-i venea să creadă că e ultimul banchet de dinaintea căderii castelului.

Chacha se uita doar la mama ei. Şi nu era singura care nu-şi lua ochii de la ea. Şi Ohatsu şi Kogō o priveau fără încetare pe O-ichinokata. Însă de când începuse banchetul, aceasta părea să fi uitat complet că fiicele ei se aflau şi ele acolo şi nu le aruncase nici măcar o privire.

De când fuseseră aduse în corpul central, Ohatsu, care până atunci se văicărise încontinuu, devenise tăcută, înţelegându-şi parcă soarta. Kogō, indiferentă la ce se va întâmpla cu viaţa ei, avea aceeaşi mină impasibilă ca întotdeauna. Părea că se aşteaptă ca în orice moment să apară un trimis din partea duşmanilor, care să le ia pe toate de-acolo.

— Un sol s-ar putea să apară oricând, i-a şoptit ea lui Chacha.

Aceasta nu i-a putut răspunde şi s-a prefăcut că n-a auzit din cauza vacarmului. A rămas cu privirea îndreptată spre sala de banchet. Petrecerea care se desfăşura în turnurile de veghe era şi mai zgomotoasă, iar chiotele de-acolo se amestecau cu gălăgia din sala mare, dând naștere unei larme de neînchipuit. Bunkasai Nakamura, care lipsise o vreme, a intrat înapoi în sală, s-a dus lângă Katsuie și s-a aplecat pentru a-i spune ceva la ureche, apoi a mers la O-ichinokata, căreia i-a şoptit câteva cuvinte. Aceasta a înclinat uşor din cap.

Chacha l-a văzut pe Bunkasai îndreptându-se către locul în care stăteau ele. S-a așezat pe genunchi în fața lor şi le-a spus:

— A sosit ceasul să vă luaţi rămas-bun de la tatăl și de la mama voastră.

— Rămas-bun? a strigat Kogō uluită.

Luând-o de mână, Chacha s-a ridicat în picioare. „Așadar vine clipa!“ s-a gândit. Parcă vrăjite de purtarea surorii lor mai mari, Ohatsu şi Kogō au urmat-o în tăcere. S-au așezat în fața lui Katsuie şi a lui O-ichinokata. În sală s-a lăsat dintr-odată

tăcerea, iar Chacha simţea că privirile tuturor erau aţintite spre ele. Era mulţumită că mama lor le privea, pentru prima oară în acea seară.

Cele trei fete şi-au aplecat capetele în faţa părinţilor lor. Prima a fost Chacha, urmată de surorile ei. Au dat să se întoarcă la locurile lor, când mai mulţi samurai s-au apropiat şi le-au prins de braţe.

— Ce faceţi? a strigat Chacha, dar Ohatsu şi Kogō fuseseră deja duse pe scări, către ieşire.

O auzea pe Kogō cum ţipa şi se zbătea să scape, iar pe Ohatsu strigând-o pe mama lor. Ţipetele lor s-au transformat în plâns.

Chacha era disperată. Dându-şi seama că ele vor fi luate de-acolo şi duse undeva la loc sigur, a început să se zbată cu toată puterea. Luată însă pe sus de cei doi samurai care o ţineau strâns, nu s-a mai putut împotrivi.

A fost purtată prin sălile de banchet, a traversat coridoarele şi a fost scoasă în curtea interioară. Acolo era un palanchin în jurul căruia aşteptau vreo zece doamne de companie. Împreună cu surorile ei, a fost înghesuită în lectica neîncăpătoare. Era inutil acum să mai opună rezistenţă.

Palanchinul a fost ridicat de îndată și au pornit la drum. Pe când au reușit cele trei fete să se așeze astfel încât să poată încăpea, au ajuns la poarta de ieșire din curtea interioară. Palanchinul s-a oprit doar atunci pentru câteva clipe, cât să apuce Shinrokurō Tominaga, samuraiul care le însoțea, și doamnele de la curte să-și ia rămas-bun de la castel.

Chiar și după ce au ieșit din curtea interioară, au continuat să înainteze fără obstacole. Închise împreună în această colivie, cele trei fete vedeau prin perdelușele palanchinului cum înaintează printre șiruri de focuri aprinse de-o parte și de alta a drumului, dar o priveliște stranie li se arăta înaintea ochilor: grupuri de soldați dușmani le deschideau calea.

În scurtă vreme, au ajuns la poalele Muntelui Ashiba, unde își avea tabăra Hideyoshi. Cu inimile încă pline de durerea despărțirii de mama lor, cele trei fete nu au coborât. După

încă vreun ceas, şi-au reluat drumul către poalele muntelui. Au mers aşa preţ de câteva ceasuri bune, fără să se oprească. Fără să scoată un cuvânt, cele trei surori se lăsau legănate de palanchinul ce continua să înainteze.

Zorii s-au ivit pe când treceau pe lângă o pădurice de bambus de pe un deluşor. În acel moment, de departe s-au auzit strigăte de luptă. O clipă, Chacha s-a crispat de spaimă, dar apoi s-a lăsat tăcerea. După ce au înconjurat pe jumătate Muntele Ashiba, palanchinul a intrat într-o mănăstire budistă situată exact pe partea cealaltă a colinei faţă de Castelul Kitanoshō.

Acolo cele trei fete au fost coborâte pentru prima oară. Noaptea se preschimbase în zi, iar vântul rece al dimineţii le biciuia obrajii. Au fost conduse într-o cameră din interiorul mănăstirii.

În acea zi, la Castelul Kitanoshō a avut loc ultimul asalt. Strigătele de luptă pe care le auziseră domniţele când se aflau în palanchin erau cele ale trupelor de atac care asediaseră castelul la ceasurile patru ale dimineții. Până la amiază, luptele s-au dat lângă porţile dinspre curtea interioară, iar la ceasurile prânzului trupele de atac au năvălit în curtea centrală.

Armata lui Hideyoshi pătrunsese în curte, dar Katsuie și cei trei sute de soldați ai săi se baricadaseră în turnul central și luptau de-acolo, opunând rezistență. Alegând să lupte cu lănci şi sulițe, trupele de atac au lansat mai multe atacuri asupra turnului central, forțându-i pe soldații lui Katsuie să se retragă din ce în ce mai sus.

Când a ajuns în locul unde urma să-și facă *seppuku*, Katsuie nu mai avea lângă el decât vreo treizeci de oameni, bărbați și femei. O-ichinokata a fost prima care și-a scris scrisoarea de adio către lumea aceasta[1]:

În noaptea aceasta de vară, la ceasul când era rânduit să punem geană pe geană, oare cântecul cucului ne cheamă spre tărâmul viselor?

---

1 Exista obiceiul ca înainte de a-și face *seppuku* cel care urma să moară să scrie un ultim poem.

A fost rândul lui Katsuie să-i scrie răspunsul:

Cântecul cucului să înalțe spre nori numele ce va rămâne în urma acestei vremelnice nopți de vară.

La ceasurile patru ale după-amiezii, Katsuie a poruncit să se pună foc în turnul central. Flăcările au izbucnit pe dată, iar când au ajuns la al cincilea nivel, Katsuie, urmat de O-ichino-kata, şi-a pus capăt zilelor. El avea cincizeci şi patru de ani, iar ea treizeci şi şapte. I-au asistat Bunkasai şi Tokuami, vasalii credincioşi care le stătuseră aproape până în ultimul ceas.

În acel timp, Chacha şi surorile ei părăseau mănăstirea pentru a urca din nou în palanchin. Cum cei care le însoţeau începuseră să facă mare gălăgie, Chacha a ridicat puţin perdeluţa şi a văzut cum o roşeaţă nefirească îmbrăca cerul, întinzându-se tot mai sus. Când au ajuns într-un loc de unde se zărea în depărtare Castelul Kitanoshō, şi-a dat seama că erau flăcările ce cuprinseseră castelul în care până ieri îşi duseseră zilele. Turnul cu nouă niveluri se făcuse scrum, iar flăcările cuprindeau deja un alt colţ.

Palanchinul s-a oprit brusc. De-o parte şi de alta erau numai câmpuri de orez. Fetele au fost date jos şi, împreună cu doamnele de companie, au rămas în picioare pe o cărăruie, un pic ferită de la drumul principal. Într-o clipită a apărut un grup de câteva sute de călăreți ce galopau către nord, ridicând nori de praf în urma lor. Mai apoi au văzut cum au trecut câteva mii de pedestrași împărțiți în trupe mai mici.

Lui Chacha i s-au oprit ochii pe un comandant ce stătea maiestuos pe calul său, în mijlocul trupei de pedestrași. L-a recunoscut imediat pe Hideyoshi. Fără să le arunce nici măcar o privire, a trecut stând drept în șa, cu hățurile în mână. Era cu totul alt om faţă de acel Hideyoshi pe care îl văzuse la Castelul Kiyosu. Avea o expresie rece și arogantă. Abia ce cucerise Kitanoshō și se și îndrepta spre Castelul Oyama, al lui Morimasa Sakuma.

Fetele au urcat din nou în palanchin, așteptând să treacă lungul convoi de soldați, iar apoi au intrat în orășelul de la

poalele Castelului Kitanoshō, unde încă nu se stinseseră flăcările bătăliei. Fără să se oprească în oraş, au traversat toată regiunea îndreptându-se către Fuchū. Pe drum au înnoptat la un han.

Locul în care îşi petreceau noaptea era o încăpere a unei ferme. Fără să schimbe nici un cuvânt între ele, cele trei surori s-au prăbuşit pe podea, dar n-au închis un ochi toată noaptea.

A doua zi dimineaţa, un samurai le-a adus vestea că tatăl lor vitreg, Katsuie, şi mama lor, O-ichinokata, îşi făcuseră *seppuku* cu o zi în urmă, în turnul central al castelului. La auzul acestor cuvinte, au izbucnit într-un plâns cu suspine. Ohatsu şi Kogō au continuat să plângă multă vreme, dar Chacha, liniștindu-se, le-a spus:

— Nu mai plângeţi! De azi suntem orfane şi trebuie să supravieţuim singure. Cu zece ani în urmă, când a căzut Castelul Odani, tatăl nostru din clanul Azai ne-a scos afară din castel împreună cu mama noastră, pentru ca noi să putem trăi mai departe în siguranţă. Iar acum, să nu nesocotim voinţa mamei noastre, care ne-a ajutat să fugim ca să putem duce o viaţă fericită. Mama nu a putut să scape de o moarte crudă, urmându-şi soţul, dar a vrut ca noi să trăim mai departe fericite.

Spunându-le acestea surorilor ei, Chacha credea cu adevărat că ele trebuie să ducă o viaţă plină de fericire.

— Ce înseamnă fericite? a întrebat Kogō, cu lacrimile şiroindu-i pe obraji.

Chacha nu i-a putut răspunde imediat, dar nici Kogō n-a mai întrebat nimic, ci doar a spus, ca şi cum ar fi înţeles:

— Dacă noi suntem fericite, atunci și mama se bucură.

Ohatsu, care până atunci nu scosese un cuvânt, a spus dintr-odată, ridicându-și faţa plină de lacrimi:

— Nu știu dacă voi fi sau nu fericită, dar eu voi trăi. Orice ar fi, eu voi continua să trăiesc.

Chacha şi-a adus aminte că aceleaşi vorbe le spusese și Takatsugu.

Sentimentele lui Chacha erau exact opusul a ceea ce simțeau surorile ei mai mici. Se gândea că pentru ea fericirea însemna

să câştige războiul. Nu-şi putea imagina ce altceva ar fi făcut-o fericită. În cei şaptesprezece ani de viaţă ai ei, războiul i-i răpise pe toţi cei dragi: tatăl, bunicul, unchiul, iar acum tatăl vitreg şi mama.

În minte i-au venit din nou flăcările ce mistuiseră cele două castele. Pe unul îl văzuse arzând ieri, pe celălalt, cu zece ani în urmă. O dată focul înroşise cerul amiezii, altă dată pe cel al nopţii. Limbile de foc îi arseseră pe toţi cei dragi ai ei şi în ele străluceau, mai intens sau mai stins, o tristeţe fără seamăn şi o furie fără margini.

Capitolul III

Chacha, Ohatsu şi Kogō au petrecut două nopţi la ferma de pe drumul dintre Kitanoshō şi Fuchū, iar în cea de-a treia zi au fost din nou urcate în palanchin. Deşi sufletul celor trei fete era plin de amărăciune, afară era o zi însorită, iar vântul făcea să tremure uşor iarba şi frunzele de pe marginea drumului. Cortegiul de palanchine a mai parcurs aproape un *ri* şi a ajuns în oraşul de la poalele Castelului Fuchū, intrând apoi pe poarta cetăţii ce-i aparţinea lui Toshiie Maeda.

Toshiie Maeda fusese, alături de Katsuie, unul dintre cei care au pornit bătălia de la Yanagase, dar relația lui cu Hideyoshi începuse cu mult înainte de asta și, chiar dacă mai apoi poziția geografică îl obligase să fie de-aceeaşi parte cu Katsuie, nu rupsese niciodată legătura cu Hideyoshi. Acum, chiar dacă făcuse parte din tabăra celor învinşi, nici Katsuie nu îi ceruse să-l urmeze, nici Hideyoshi nu-l învinovățise pentru acea alianță temporară cu duşmanul său. Toshiie Maeda era, dacă privim astfel lucrurile, un strateg subtil, care reușise să evite erorile grave.

Chacha și surorile ei au fost conduse în încăperile din spate ale castelului, unde a fost primită cu multă căldură. A doua zi, au ajuns în fața lui Toshiie Maeda pentru a-și prezenta mulțumirile. Chacha îl mai întâlnise de două ori la Kitanoshō pe acest general de cincizeci de ani încă în putere, cu trăsături blânde și cu un chip luminos. Îl vedea așadar pentru a treia

oară şi avea sentimente confuze. În ciuda faptului că şi el luptase împotriva lui Hideyoshi, se purta de parcă n-ar fi avut nici o legătură cu asta, în timp ce tatăl ei vitreg şi mama sa trebuiseră să-şi pună capăt zilelor.

Cele trei fete s-au înfăţişat înaintea lui, dar chipurile le erau ca de piatră. Nu era vreun semn al tăriei lor sufleteşti, mina lor impasibilă ca o mască de teatru Nō fiind consecinţa firească a faptului că după sosirea la castel nu schimbaseră o vorbă una cu alta.

— Domniile voastre! Vă împărtăşesc durerea! le-a spus el cu o voce răguşită.

Ridicându-și privirea spre el, Chacha a simţit cum o cuprinde indignarea. Când se întâlniseră la Kitanoshō, Toshiie era într-o poziție inferioară, dar acum rolurile se inversaseră. Statutul celor trei fete se schimbase dintr-odată.

— Şi fiica mea, Omā, se afla la Kitanoshō când a căzut castelul. Am crezut-o pierdută, dar azi-dimineaţă a ajuns cu bine acasă. Puteți să rămâneți deocamdată aici, alături de ea.

Chacha nu știa că fiica lui Toshiie fusese la Kitanoshō.

— Mă bucură să aud că a ajuns cu bine acasă, a răspuns ea, așa cum se cuvenea.

— Vă veți muta, probabil, la Castelul Azuchi, dar până atunci sunteți bine-venite aici. Încercați să uitați durerea care vă apasă. Ce-a fost a fost, a venit răspunsul lui politicos.

După ce s-au retras de la această scurtă întrevedere, Chacha a aflat de la una din doamnele de companie că Omā, cea de-a treia fiică a lui Toshiie, fusese trimisă la Kitanoshō ca ostatică şi se logodise cu Jūzō Sakuma, unul dintre vasalii lui Katsuie. Logodnicul ei își pierduse viața în timpul asediului, însă Omā reușise să fugă chiar înainte de căderea castelului, împreună cu una dintre doamnele însoțitoare.

În acea seară, Chacha a dat peste Omā din întâmplare în grădina castelului. Puțin surprinse de întâlnirea neaşteptată, amândouă au înclinat ușor din cap și, fără să schimbe nici un cuvânt, au trecut una pe lângă cealaltă. Cu trei ani mai mică decât Chacha, Omā avea fața albă și luminoasă a tatălui ei și

era destul de înaltă pentru vârsta de paisprezece ani. Chacha s-a gândit atunci că, deși locuiau în același castel, nu vor deveni prea apropiate. Ca ostatică, Omā dusese probabil o viață modestă la Kitanoshō, iar acum rolurile se inversaseră. Rămase orfane, Chacha și surorile ei erau din tabăra celor învinși, niște fugare a căror soartă era în mâinile seniorului în casa căruia se refugiaseră.

La câteva zile după sosirea lor la castel, Hideyoshi, care cucerise deja Kitanoshō și pacificase provinciile nordice Noto și Kaga, s-a oprit la Fuchū pe drumul de întoarcere. Era prima zi a lunii mai. Auzind acestea, Ohatsu și Kogō s-au schimbat la față și s-au strâns într-un colț al camerei. Chacha nu înțelegea bine sentimentele pe care le aveau surorile ei față de Hideyoshi. Se gândea că trebuie să fie un amestec de ură și teamă, dar, în ceea ce o privea, lucrurile stăteau puțin altfel. Nu avea cum să nutrească pentru învingător sentimente de simpatie, dar sufletul nu-i era plin de acea dușmănie care s-o facă să nu-l poată suferi.

Dacă se gândea bine, el era cel care atacase acum zece ani Castelul Odani, iar asta dusese la moartea tatălui și a bunicului ei și la stingerea întregului clan Azai. Și fratele ei mai mare fusese ucis și tras în țeapă tot de el. Iar acum tatăl ei vitreg și mama ei fuseseră nevoiți să-și pună capăt zilelor tot din cauza lui. Și totuși nu simțea pentru el ura pe care o ai față de un dușman de moarte, iar asta o mira chiar și pe ea.

Cele trei surori și-au petrecut vara acelui an în acest castel micuț din ținuturile din nord, fără să iasă din camerele lor și fără să schimbe prea multe vorbe. După ce flama războiului s-a stins, a ajuns și la urechile lor vestea că Nobutaka Oda, aflat în Castelul Gifu, fusese atacat de fratele său vitreg Nobukatsu și că își pusese capăt zilelor în a doua zi a lunii mai, la puțină vreme după moartea lui Katsuie. După ce înduraseră atâtea nenorociri, cele trei fete n-au mai găsit în inimile lor putere să sufere și pentru asta. Toți cei cu care avuseseră de-a face într-un fel sau altul în Castelul Kitanoshō erau morți. Ohatsu izbucnea câteodată în plâns, amintindu-și poate de

O-ichinokata. Şi Chacha şi Kogō o priveau în tăcere, de parcă fiecare, în felul ei, ar fi abandonat-o. Kogō, pe de altă parte, afişa o atitudine care nu putea fi socotită decât falsă de surorile ei. Dacă cineva vorbea cu ea, evita privirea interlocutorului, iar pe buze îi înflorea un zâmbet de autopersiflare. Nu era o atitudine firească pentru o fată de treisprezece ani. Chacha înţelegea într-o oarecare măsură stările răzleţe de tristeţe care o cuprindeau pe Ohatsu, dar îi era greu să pătrundă în sufletul surorii sale mai mici. De fapt, o invidia oarecum pe Kogō pentru că putea să nu-şi strige durerea şi să se distanţeze de propria persoană de parcă s-ar fi privit din afară.

Pe la sfârşitul verii, cele trei surori au aflat de la un negustor şi ce se întâmplase cu Morimasa Sakuma: fusese dus la Kyōto, unde Hideyoshi i-a propus să intre în serviciul lui, dar acesta nici n-a vrut s-audă. Atunci a fost pus în lanţuri, târât prin tot oraşul, iar seara a fost dus în cartierul Makishima din districtul Uji, unde i s-a tăiat capul.

— Peste chimonoul cu mâneci largi purta o haină cu mâneci scurte ţesută cu fir de aur, iar pe deasupra avea o mantie stacojie. Când l-au urcat în carul condamnaţilor, le-a strigat: „Legaţi-mă!"

Negustorul povestea ca şi cum ar fi fost de faţă la toate cele întâmplate. Au mai aflat de la el că cei doisprezece ţărani care l-au oprit pe Morimasa la Tsuruga au fost aduşi în faţa lui Hideyoshi, unde, în loc să primească răsplata pe care o aşteptau, au fost cu toţii condamnaţi la moarte prin crucificare pentru că s-au amestecat în treburi care depăşeau condiţia lor de agricultori. Acum Morimasa Sakuma era considerat de toţi eroul luptei de la Yanagase.

Când negustorul şi-a început povestea despre Morimasa, Ohatsu şi Kogō au plecat imediat, dar Chacha a stat să asculte până la sfârşit. Fără doar şi poate că negustorul mai exagerase, dar întreaga poveste îl caracteriza întocmai pe Morimasa. Pentru o clipă, i-a apărut în faţa ochilor imaginea tânărului luptător, îmbrăcat în acele haine somptuoase, legat fedeleş şi purtat pe străzile capitalei şi n-a mai putut sta liniştită.

Purtându-şi privirea peste frunzişul luxuriant al copacilor din grădină, peste care cădeau razele puternice ale soarelui de vară, Chacha a simţit cum înlăuntrul ei creşte un sentiment de o violenţă pe care n-o mai cunoscuse până atunci.

Sfârşitul tânărului comandant care îi spusese că îşi va da viaţa pentru ca ele să poată trăi în siguranţă la Kitanoshō îi părea de o strălucire fără seamăn.

În acea zi, Chacha nu s-a putut gândi decât la Morimasa Sakuma. Pe înserat, stând pe verandă, l-a plâns cu durere pe tânărul războinic pe care nu-l suferise când încă trăia, vărsând pentru el toate lacrimile pe care nu le vărsase nici pentru tatăl, nici pentru mama ei.

Ohatsu, Kogō şi toate doamnele de companie care le însoţiseră de la Kitanoshō vedeau în Morimasa singurul vinovat pentru înfrângere, însă Chacha gândea altfel. Indiferent dacă Morimasa ar fi acţionat sau nu cu înflăcărarea şi graba pe care i le dădea vârsta, soarta lui Katsuie ar fi fost aceeași, de a muri înfrânt. Oricum ai fi privit lucrurile, acesta nu putea nicicum să-i fie lui Hideyoshi un dușman pe măsură, la fel ca tatăl său, Nagamasa Azai, căzut în bătălia pentru Castelul Odani, care nu s-a putut ridica la nivelul lui Nobunaga Oda. Trecând prin experiența capturării celor două castele, fără să o învețe nimeni, Chacha ajunsese să privească cu sânge rece mersul treburilor militare.

Anotimpurile s-au succedat rapid în acel an. În luna iulie, peste Kyōto, Mikawa și Hitachi au căzut ploi însemnate și nenumărați oameni au fost luați de ape, iar în august furtunile au lovit Suruga. Abia ce se răspândiseră veștile despre Suruga, că în ținuturile din nord au și apărut primele semne ale toamnei. Cerul era de un albastru translucid, iar aerul începuse să se răcească. Pentru Chacha și surorile ei, era prima toamnă în nord, și chiar dacă n-ar fi fost decât asta și tot s-ar fi simțit nefericite. După toate câte se petrecuseră însă, tristețea era de nesuportat.

Când toamna își intrase deja în drepturi, s-a pornit din nou zvon de război. Se vorbea că până la sfârșitul anului va fi o

bătălie mai mare decât tot ce se văzuse până atunci, între Hideyoshi Hashiba şi Nobukatsu, urmaşul clanului Oda, secondaţi de toţi vasalii lor. Parcă pentru a întări adevărul acestor zvonuri, în castel începuse forfota, iar luptătorii veneau şi plecau din ce în ce mai des.

În noiembrie, de la Castelul Fuchū au fost trimişi la Ōsaka trei samurai, pentru a lua parte la ceremoniile de inaugurare a castelului pe care Hideyoshi îl înălţase acolo. Lucrările de amploare începuseră în luna mai, iar după şase luni construcţia era aproape gata, aşa că Hideyoshi hotărâse să-şi mute acolo reşedinţa de la Yamazaki.

Cei trei mesageri s-au întors pe la sfârşitul lui noiembrie şi, în mod neaşteptat, de la unul dintre ei surorile au reuşit să afle ce s-a mai întâmplat cu Takatsugu Kyōgoku, despre a cărui soartă nu mai ştiau nimic după noaptea în care fugise din Castelul Kitanoshō. Se pare că până la urmă nu fusese învinuit de Hideyoshi şi acum locuia în Castelul Wakasa.

Fără îndoială, faptul că acum era viu şi nevătămat la Wakasa se datora şi intervenţiilor surorii lui mai mari, Tatsuko, care era acum căsătorită cu Motoaki Takeda, dar situaţia era de fapt mai complicată. Chacha şi surorile ei aflaseră acum pentru prima dată despre soţul lui Tatsuko din gura acestui emisar, însă el fusese executat sub învinuirea de conspiraţie în incidentul de la Honnō-ji, când îl sprijinise pe Mitsuhide. Takatsugu îşi găsise aşadar refugiu la sora sa văduvă.

Nu mică le-a fost mirarea celor trei surori să afle că Takatsugu trăieşte undeva într-un colţişor al îndepărtatei provincii Wakasa, dar ce le-a uluit peste măsură a fost să afle că Tatsuko urma să intre sub protecţia lui Hideyoshi, devenind concubina acestuia şi, fără să fie clar dacă aceste două lucruri aveau vreo legătură unul cu altul, că Takatsugu primise nişte pământuri în provincia Ōmi.

Au mai aflat de la acelaşi mesager că Tatsuko avusese cu Motoaki trei copii, doi băieţi şi o fată, dar că acum nu se mai ştia unde se află aceştia, însă lumea făcea tot felul de speculaţii.

Dacă aceste zvonuri ajunseseră la urechile samuraiului care nu stătuse nici măcar o lună la Ōsaka însemna că ele se răspândiseră deja în tot oraşul şi era de închipuit că nici cei care criticau aceste lucruri nu erau puţini. Povestea aceasta era cu totul diferită de cea a sfârşitului lui Morimasa Sakuma: dacă Tatsuko devenise concubina călăului soţului său, Takatsugu profitase de asta ca să-şi salveze viaţa.

Reacţiile celor trei surori la aflarea unor astfel de veşti au fost foarte diferite.

— Ce dezgustător! şi-a arătat Kogō fără ocolişuri dispreţul faţă de cei doi.

Nemaisuportând să audă altceva, s-a ridicat brusc în picioare, şi-a pus o pereche de saboţi cu talpă de lemn şi a ieşit în grădina peste care începuseră să cadă câţiva fulgi răzleţi de zăpadă. Ohatsu a izbucnit într-un râs spasmodic, apoi s-a oprit brusc şi, cu o faţă calmă, a spus:

— A spus că va trăi orice s-ar întâmpla şi aşa a şi făcut.

Iar apoi, de parcă ar fi vrut să-l protejeze pe Takatsugu de dispreţul lui Kogō, a adăugat:

— Mă bucur că trăieşte. Pur şi simplu că trăieşte. Şi noi suntem în viaţă, nu-i aşa?

Pentru Chacha, lucrurile erau uşor diferite. Nici nu aproba, nici nu dezaproba ceea ce făcuse Takatsugu. Ştia că acesta nu avusese de ales pentru a-şi salva viaţa şi simţea că astfel îşi recăpătase onoarea. Se adeverea acum ceea ce îi spusese cândva Ujisato Gamō, că Takatsugu va rămâne în viaţă indiferent de ce ruşine va trebui să îndure, numai pentru a reînvia numele familiei Kyōgoku.

Chacha şi-a amintit de seara în care el venise la Castelul Kitanoshō, când îi dăduse de înţeles că rămăsese în viaţă pentru ea. Cât îl dispreţuise atunci! Dar poate că reacţia sa fusese nesăbuită. Cuvintele lui de-atunci erau limpede o declaraţie de dragoste, dar oare nu acela era lucrul de care avea nevoie Takatsugu atunci? Aşa cum bine văzuse Ujisato, Takatsugu nu stătea să aleagă căile prin care putea reabilita numele familiei sale. Dacă trebuia s-o câştige pe ea, atunci făcea tot ce-i stătea

în putinţă să ajungă la inima ei; dacă era nevoie ca sora lui să devină concubina lui Hideyoshi, atunci asta era calea de urmat.

Dar acum era prea târziu! Nu ştia nici ea bine ce şi pentru ce anume era târziu, dar simţea că flacăra care arsese înlăuntrul ei pentru Takatsugu se stinsese şi nu mai putea fi aprinsă. În cei zece ani de greutăţi îşi pierduse sentimentul de respect amestecat cu teamă şi uimire pe care-l avea în copilărie, când auzea numele nobilei familii Kyōgoku din ţinutul Ōmi. Şi odată cu asta se ştersese şi acel interes pe care fără doar şi poate îl simţise pentru persoana lui Takatsugu.

De data aceasta, mai mult decât de Takatsugu, se simţea atrasă de Tatsuko. Această femeie care trăia fără să ştie dacă propriii ei copii sunt vii sau morţi şi îşi oferea trupul celui care îi ucisese soţul trezea în ea un fior de crudă plăcere.

La începutul lui decembrie, Toshiie Maeda a anunţat dintr-odată că se vor muta cu toţii din Castelul Fuchū în Castelul Kanazawa, din provincia Kaga. Aceasta era provincia nou primită de la Hideyoshi, căci el deţinea deja dinainte ţinuturile Ishikawa şi Kawakita din provincia Noto. În întregul castel au început de îndată pregătirile pentru mutare. Cu acest prilej, Chacha şi surorile sale urmau să se despartă de familia lui Toshiie și să meargă la Castelul Azuchi, unde se afla succesorul clanului Nobunaga, Sanbōshimaru, ai cărui protectori erau Gen'i Maeda şi Nagatanigawa Tanba-no-kami. Cum prin vinele lor curgea sângele clanului Oda, era firesc ca cele trei surori să fie trimise la adăpostul familiei ce le mai rămăsese.

La mijlocul lui decembrie, Chacha şi surorile ei au pornit pe acelaşi drum pe care veniseră cu un an în urmă în lungul cortegiu de palanchine, dar de data aceasta o luau în direcție opusă, iar cortegiul nu era decât o mică parte din ce fusese cândva. Trecând prin locurile pe care le știa deja bine, a ridicat perdeluțele palanchinului şi singura schimbare care i s-a înfățișat privirii a fost jocul fulgilor de nea.

Când au început să se zărească apele de un albastru închis ale lacului Biwa, Chacha şi Ohatsu n-au mai scos nici un cuvânt, fiind cuprinse de teama și nesiguranța a ceea ce urma la

Castelul Azuchi. Doar Kogō cobora din când în când din palanchinul ei și venea lângă cele ale surorilor sale, ridicând din afară perdeluțele de la ferestre. Doar ea părea să fi trecut peste episodul de cădere nervoasă pe care-l avusese cât timp stătuseră la Fuchū și acum își recăpătase mina indiferentă de altădată.

Chacha și surorile ai au întâmpinat anul al doisprezecelea al erei Tenshō (1584) în castelul de pe malul lacului Biwa. Castelul Azuchi care se înălța acum aici nu se compara cu ceea ce fusese înainte de incidentul de la Honnō-ji, în urma căruia Mitsuhide Akechi îi dăduse foc. Era mult mai mic și mai sobru decât înainte, arătând clar diferența dintre puterea pe care clanul Oda o avusese înainte de moartea lui Nobunaga și cea pe care o avea acum. Cu toate acestea, seniorii tuturor provinciilor, care se adunau la Kyōto de Anul Nou, se opriseră la Azuchi pentru a-și prezenta omagiile, așa cum se cuvenea, moștenitorului acestui clan. După plecarea lor însă, castelul rămăsese pustiu.

Cele trei fete primiseră într-un capăt al castelului câteva încăperi care dădeau într-o grădină interioară, și aici își duceau zilele împreună cu două doamne de companie. Nu mai aveau de îndurat frigul care-ți pătrundea până la oase ca în ținuturile din nord, dar aici prin castel bătea întotdeauna un vânt rece dinspre lac. Iar zăpada, purtată probabil de vânt către alte ținuturi, nu cădea aproape niciodată.

În februarie, Ohatsu a venit la Chacha să-i spună că aflase de la cineva că Takatsugu primise în Ōmi un ținut de 2 500 de *koku* și că acum se afla în Castelul Ōsaka.

— Fără îndoială că și seniorul Takatsugu a aflat despre noi și va veni probabil să ne viziteze, a spus ea.

Și Chacha ar fi apreciat vizita verișorului lor în acest castel unde nu venea nimeni, iar zilele se scurgeau triste una după alta, dar nu spera totuși că acest lucru se va întâmpla.

Viața din Castelul Azuchi le era liniștită, dar câteodată ajungeau și la ele tot felul de zvonuri. Se vorbea astfel că Ieyasu Tokugawa s-ar fi aliat cu Nobukatsu și că armatele reunite

aşteptau acum semnalul de pornire la luptă contra lui Hideyoshi. Războinicii din castel păreau însă a nu avea nici o legătură cu astfel de lucruri şi îşi duceau mai departe zilele în pace.

În primele zile ale lui martie, pe când începeau să se scuture cireşii din curtea castelului, zvonurile au prins să se adeverească. În dimineaţa aceea, Chacha s-a trezit în nechezatul cailor de luptă. Nu se ştia exact de unde veniseră, dar castelul era plin de cai şi călăreţi, iar agitaţia aceea a continuat încă vreo zece zile. Pe 21 martie, cei din castel au putut vedea cum pe drumul către sud intrase o armată de zece mii de oameni, în frunte cu Hideyoshi, venind dinspre Ōsaka. Chacha a văzut toate acestea din turnul din colţul castelului. Trupele au mărşăluit toată ziua fără încetare, ridicând în urmă nori de praf. Hidekatsu Hashiba, Hidenaga Hashiba, Ujisato Gamō, Hidemasa Hori... Chacha şi surorile ei prindeau din zbor numele acestor comandanţi faimoşi pe care samuraii din castel îi recunoșteau pe măsură ce treceau prin faţa lor.

Doar pe Ujisato Chacha l-a privit cu oarecare emoţie. I se părea ca ieri ziua în care îi ceruse sfatul în legătură cu căsătoria mamei ei cu Katsuie. Regimentul condus de comandantul de douăzeci şi nouă de ani era cel mai impresionant din toată armata lui Hideyoshi. Împărţiţi în numeroase trupe, soldații înaintau defilând, iar lui Chacha parada lor i se părea mai ordonată și organizată decât a oricărui alt comandant.

Bătălia dintre armatele aliate ale lui Ieyasu şi Nobukatsu, pe de o parte, şi armata lui Hideyoshi, de cealaltă parte, a durat mai mult decât se aștepta oricine. Vara a trecut fără ca nici una dintre armate să fi repurtat vreo victorie majoră.

Hideyoshi a reușit să încheie pacea și cu Nobukatsu și cu Ieyasu, iar în noiembrie toate trupele s-au retras de pe front. După această lungă perioadă petrecută pe câmpul de luptă, soldații treceau iarăși pe drumul din sudul Castelului Azuchi, la fel ca atunci când plecaseră spre front. Doar trupele lui Nagayoshi Mori, un comandant din provincia Ōmi care își pierduse viaţa în această luptă, păreau cuprinse de umbra unei ușoare tristeți.

Chacha l-a reîntâlnit pe Ujisato Gamō la scurtă vreme după ce toate trupele se retrăseseră. La aflarea veştii că Ujisato, care venise la castel pentru a-şi prezenta omagiile în faţa lui Sanbōshimaru, le va vizita, cele trei surori au pus să se primenească încăperea şi s-au schimbat în haine de ceremonie. Se putea spune fără a greşi că era primul oaspete pe care tinerele fete îl primeau de când veniseră la Castelul Azuchi.

Au pregătit cu grijă locul de onoare unde avea să se aşeze Ujisato, în timp ce ele urmau să stea în faţa lui. Când a intrat în cameră, Ujisato s-a îndreptat fără fast spre locul ce i-a fost arătat. În cei doi ani de când nu-l mai întâlniseră, îşi pierduse aerul de luptător necopt şi se transformase într-un războinic matur, impresionant.

— Nădăjduiesc că vă găsesc sănătoase. Am aflat despre mutarea voastră aici de la sfârşitul anului trecut, dar, după cum pesemne că ştiţi, războiul nu mi-a îngăduit să vin să vă salut până acum.

Chacha l-a ascultat cu ochii plecaţi.

— Urmează de-acum să plecăm la Matsugatake, în provincia Ise, şi de aceea am hotărât să vin în grabă să vă întâlnesc, căci, odată ajuns acolo, nu ştiu când vă voi mai putea vedea din nou.

Felul în care vorbise lăsa să se înţeleagă că motivul venirii sale aici nu era să-i prezinte omagiile lui Sanbōshimaru, ci să le viziteze pe ele. Era de la sine înţeles că vorbele lui nu aveau nici o intenţie ascunsă, dar în aceste cuvinte sincere se vedea faptul că era încă un tânăr luptător. Lăsând însă toate aceste speculaţii la o parte, Chacha şi surorile ei se bucurau că Ujisato venise să le viziteze.

— Cât timp noi am dus viaţa aceasta retrasă, faima domniei voastre a crescut cu repeziciune, a dat glas Chacha sentimentelor ei.

De fapt, aflase cu câteva zile înainte că Ujisato va guverna ţinutul de 120 000 de *koku* din provincia Ise. Cel pe care Nobunaga îl îndrăgise atât de mult era acum şi în graţiile lui Hideyoshi, bucurându-se de un statut şi mai înalt decât

înainte. Spre deosebire de Takatsugu, Ujisato, cu atitudinea sa prudentă față de orice, evitase pericolele ce ar fi putut apărea în relația cu Hideyoshi din cauza poziției sale ca vasal al lui Nobunaga și își continuase ascensiunea.

La auzul vorbelor de laudă din partea fetei, în ochii lui Ujisato a apărut pentru câteva clipe o strălucire.

— Nimeni nu poate ști ce va aduce ziua de mâine. Ce rânduiește omul e neînsemnat, căci suntem cu toții sub stăpânirea sorții cu care ne-am născut.

— Și-atunci ar trebui să așteptăm cu toții liniștiți ca destinul să-și îndeplinească lucrarea?

Spunând acestea, Chacha a simțit că o cuprinde o senzație de surescitare. Nu știa nici ea de ce îi aruncase aceste vorbe lui Ujisato. Acesta a rămas tăcut câteva clipe, după care i-a răspuns:

— Oare domniile voastre nu ați cunoscut nici o clipă de fericire? Fără îndoială că fericirea va ieși în calea voastră cât de curând.

— Și de ce s-ar întâmpla asta?

— Dacă domniile voastre nu veți cunoaște fericirea, atunci cine? Ce vreau să spun este că...

Ujisato s-a oprit brusc, părând că se gândește la ce va spune în continuare, dar n-a mai scos nici un cuvânt.

— Atunci, până va ajunge fericirea la noi, vom aștepta aici fără să ne mișcăm, a spus Chacha, încercând să încheie subiectul, dar îi rămăseseră în minte vorbele nerostite ale lui Ujisato.

De ce era nevoie ca ele să devină fericite? De ce aveau ele dreptul la această fericire?

Vizita lui Ujisato a mai durat aproape un ceas, timp în care le-a povestit despre bătălia de la Komaki, iar la final le-a reamintit că timp de un an sau doi nu se vor mai întâlni, după care s-a ridicat să plece.

Chacha l-a condus singură, căci cele două surori mai mici rămăseseră în cameră. A coborât apoi în grădină, gândindu-se să-l petreacă de departe pe Ujisato la ieșirea sa din castel. Însă odată ajunsă acolo s-a răzgândit și s-a îndreptat către un foișor de unde se vedea lacul. În zare, Muntele Hira se înălța

maiestuos, învelit într-o haină de zăpadă. Poate din cauza vântului care suflase până spre dimineață, de pe luciul apei mici valuri păreau că înțeapă aerul de deasupra.

Chacha se gândea la Takatsugu, care nu le făcuse nici măcar o vizită în acest castel. Propria ființă i se părea stranie: când îl întâlnea pe Ujisato, se gândea la Takatsugu, iar când se afla în preajma lui Takatsugu, în minte îi venea Ujisato.

La începutul anului al treisprezecelea al erei Tenshō (1585), Chacha avea nouăsprezece ani, Ohatsu împlinise șaptesprezece, iar Kogō, treisprezece. Anul Nou le prindea pentru a doua oară în castelul de pe malul lacului Biwa, dar ceremoniile erau mai mohorâte decât cele din anul trecut. Atunci, vasalii clanului Oda se opriseră la castel în drumul lor spre Kyōto, dar acum nici măcar unul nu mai venise. Chacha sperase că poate Ujisato, care acum locuia în provincia lui din Matsugatake, le va face o vizită, dar când a aflat că și surorile ei mai mici aveau aceleași gânduri, le-a spus sever:

— Oare nu ne-a spus seniorul Gamō că nu ne vom mai vedea o vreme? De ce-ar veni la un castel unde nu-l cheamă nici o îndatorire?

— Dar nu-i nevoie să te mânii așa! Am spus asta numai pentru că mă gândeam că și tu îl aștepți, i-a răspuns îmbufnată Ohatsu.

— De ce l-aș aștepta eu pe seniorul Gamō? N-am nici un motiv, nu-i așa?

— Asta n-am de unde s-o știu. Doar m-am gândit. Nu-i așa? a replicat Ohatsu, căutând aprobarea lui Kogō.

Nevrând să se lase prinsă în cearta surorilor mai mari, aceasta le-a răspuns:

— Eu nu-mi doresc să mai vină nimeni. De câte ori vine cineva, nu face decât să ne întristeze din ce în ce mai mult.

Cuvintele lui Kogō au încheiat cearta dintre cele două surori mai mari. Da, era mai bine să nu mai vină nimeni, căci fiecare nouă vizită le reamintea cât de mult decăzuseră.

Ca de obicei, singurele veşti care ajungeau la ele erau aduse de doamnele însoţitoare, care le aflau, la rândul lor, de la samuraii ce mai veneau din când în când pe la castel, şi toate erau poveşti despre război. Lupta dintre Ieyasu şi Hideyoshi cunoştea un mic răgaz, dar, în acelaşi timp se pregătea o nouă bătălie în Kishū, fapt ce se vedea în mişcările masive de trupe despre care se auzise chiar şi în încăperile izolate ale castelului Azuchi.

Pe la începutul lui martie, cele trei surori au primit vizita neaşteptată a lui Takatsugu. Fără nici o veste, a apărut într-o zi de unul singur în grădina interioară. Prima care l-a văzut a fost Kogō, care s-a repezit în camera unde doamnele de companie aranjau în coafuri meşteşugite părul surorilor ei.

— A venit seniorul Takatsugu, le-a anunţat Kogō.

Cele două fete s-au întors către ea cu răsuflarea tăiată.

— Pofteşte-l în sala de primire, i-a ordonat Chacha uneia dintre slujnice, iar apoi s-a întors către Ohatsu. Termină repede şi du-te să-l saluţi.

— Dar tu?

— Voi veni şi eu curând după aceea.

Ohatsu s-a grăbit să termine şi a ieşit iute din cameră, dar Chacha şi-a aranjat părul fără grabă, apoi şi-a schimbat hainele.

Sosirea lui Takatsugu n-o lăsase nici pe Chacha indiferentă, dar aceasta şi-a venit foarte repede în fire. Avea senzaţia că inima i-a sărit din loc dintr-odată, dar îşi recăpătase stăpânirea de sine într-o clipită. O surprindea şi pe ea reacţia aceasta.

Când a intrat în cameră, Takatsugu era aşezat lângă verandă, iar Ohatsu stătea în faţa lui. Povesteau ceva şi râdeau. Lângă ei, Kogō zâmbea şi ea. Când Kogō aflase despre întorsătura luată de soarta lui Takatsugu şi a lui Tatsuko, o considerase demnă de dispreţ; nici măcar nu voise să audă totul până la capăt. Dar acum, că Takatsugu venise să le viziteze, părea că dăduse uitării acele sentimente. Văzând-o pe Chacha că intră, Takatsugu şi-a corectat poziţia şi şi-a schimbat atitudinea. Cei doi au schimbat între ei saluturi puţin prea ceremonioase pentru o asemenea revedere.

— Când ne-am întâlnit ultima oară la Kitanoshō, nu credeam că vă voi revedea viu şi nevătămat, a spus Chacha, privindu-i chipul.

Tânărul de douăzeci şi trei de ani părea un pic tras la faţă, dar originea nobilă îi era zugrăvită pe chipul cu trăsături regulate, pe fruntea înaltă şi în privirea tăioasă.

— Curios lucru, dar trăiesc, a răspuns el cu un surâs amar.

Toate sentimentele lui tumultuoase erau prinse în aceste câteva vorbe.

— Vă compătimesc pentru greutăţile prin care a trebuit să treceţi, i-a spus Chacha.

— Dacă vorbim despre greutăţi, domniile voastre au îndurat mult mai multe. Dacă le punem pe cântar… Însă nu, nu mi-am pierdut viaţa, iar numele de Kyōgoku nu s-a stins.

Într-adevăr, aşa cum spusese, printre jocurile destinului reuşise prin propriile puteri să rămână în viaţă şi să facă astfel încât să nu dispară nobilul nume Kyōgoku. Cuvintele lui îi sunau însă trufaş lui Chacha, care a continuat:

— Am auzit şi despre sora domniei voastre, Tatsuko.

În momentul în care vorbele i-au ieşit pe gură s-a gândit că n-ar fi trebuit să le spună, dar acum era prea târziu. Pentru o clipă, pe chipul lui Takatsugu a apărut o umbră de tristeţe, care însă a dispărut de îndată, iar figura lui palidă a căpătat un aer trufaş:

— Pentru numele Kyōgoku, viaţa unei surori este un lucru neînsemnat.

Ultimele cuvinte le rostise cu o voce tremurândă.

— Aşa să fie? şi-a ridicat Chacha privirea.

— Şi sora mai mică a seniorului Ujisato Gamō, care are viitorul în faţă, a fost chemată de Hideyoshi la castelul său. Cu atât mai greu de imaginat ar fi fost refuzul pentru clanul Kyōgoku, care nu mai are nici o putere.

— Sora seniorului Gamō?! Adevărat?

Chacha şi-a spus că nu a auzit bine. Nu-i venea să creadă că sora lui Ujisato urma să devină concubina lui Hideyoshi.

— N-aţi auzit vorbindu-se de concubina Sanjō din Kyōto?

Chacha auzise acest nume, dar nu avusese habar că era vorba despre sora lui Ujisato. Şi-a întors privirea către grădina cu copaci dezgoliţi de frigul iernii. Un sentiment nedesluşit de jale i-a cuprins inima. I se păruse că Ujisato era singurul om în stare să refuze o asemenea propunere din partea lui Hideyoshi, dar iată că tot ce crezuse până atunci se spulbera. Toată gloria extraordinară pe care o cunoscuse Ujisato, steaua strălucitoare a tuturor armatelor, pălise acum pentru Chacha.

Au mai stat de vorbă cu Takatsugu preţ de aproape două ceasuri. Înainte să se întoarcă în provincia Tanakagō, acesta le-a promis că le va mai vizita din când în când. După plecarea acestuia, şi lui Chacha, şi lui Kogō le-a devenit limpede că Ohatsu începuse să se agite. În faţa lui Takatsugu nu scosese nici un cuvânt, dar după plecarea acestuia devenise veselă şi plină de viaţă, ceea ce o umplea pe Chacha de amărăciune.

— Nimeni nu ştie ce fel de familie este clanul Kyōgoku! Să devii concubina celui care ţi-a ucis soţul! Ce ticăloşie! şi-a exprimat ea dezaprobarea faţă de purtarea lui Ohatsu.

Vorbele ei erau evident o critică la adresa lui Tatsuko, dar Ohatsu a intervenit:

— Vorbeşti despre doamna Matsu-no-maru[1]?

— Cine este Matsu-no-maru?

— Se pare că aşa i se spune acum doamnei Tatsuko şi că duce o viaţă destul de grea.

— Asta pentru că a devenit concubină. Dar... Ah! Să-ţi scapi pielea vânzându-ţi propria soră!

Săgeţile ei se îndreptau acum spre Takatsugu. Nu însemna însă că Takatsugu o determinase pe sora lui să devină concubina lui Hideyoshi numai pentru a-şi salva viaţa. Nu era altă cale pentru reclădirea clanului Kyōgoku. Chacha ştia asta prea bine, căci era exact atitudinea la care se aştepta din partea lui Takatsugu, dar acum sentimentele ei pentru el deveniseră complicate.

---

1 Pavilionul Pinului (jap.).

Oare de ce se stinsese flacăra ce arsese în ea înainte? E drept că i se părea că tânărul de altădată nu mai exista, dar nu era doar asta. Oare nu cumva gloria nobilului nume Kyōgoku deja se estompa în aceste vremuri agitate? Voinţa lui Takatsugu de a face să renască splendoarea clanului Kyōgoku şi dorinţa lui de a şterge toată ruşinea i se păreau astăzi lui Chacha demodate şi egoiste. Şi totuşi, în ciuda acestei reticenţe pe care o avea faţă de el, o uimea impulsul pe care-l avusese de a se certa cu el.

Chacha a reflectat la multe lucruri în acea zi. Era nevoită să se gândească şi la Ujisato. Dacă pe undeva înţelegea cum s-a ajuns ca Takatsugu s-o trimită pe sora lui drept concubină lui Hideyoshi, în ce-l priveşte pe Ujisato, lucrurile erau complet diferite. Se supusese el oare poruncilor tiranului, sau îşi folosise sora în propriul beneficiu?

Pe lângă toate acestea, mintea îi era plină şi de gândurile despre Hideyoshi, luptătorul de aproape cincizeci de ani care acum deţinea puterea. Lumea vorbea că s-ar fi numit pe sine „Atotputernicul“, realitatea fiind că deţinea cam opt părţi din întreaga ţară. Iar acest „Atotputernic“ le voia drept concubine şi pe sora mai mare a lui Takatsugu şi pe sora mai mică a lui Ujisato.

Chacha nu-şi putea da seama ce fel de om era Hideyoshi. Îl întâlnise în urmă cu câţiva ani, când el le vizitase la Castelul Kiyosu. Atunci Chacha nu văzuse în el decât un războinic între două vârste, mic de statură, blând, dar cu nişte ochi vicleni. În afară de acea întâlnire, singura dată când îl mai văzuse fusese în ziua căderii Castelului Kitanoshō, când el îşi conducea călare trupele către nord. Mai ştia despre el că distrusese destinele tuturor membrilor familiei ei, unul câte unul.

Cea de-a treia întâlnire a lui Chacha cu Hideyoshi s-a petrecut în luna a noua a acelui an. Cu două luni înainte de asta, în iulie, Hideyoshi primise titlul de Mare Consilier[1]. Chacha nu înţelegea prea bine ce înseamnă acest titlu, dar îşi dădea seama că Hideyoshi devenea, de fapt şi de drept, „Atotputernic“.

---

1 *Kanpaku* – Regent sau Mare Consilier.

Pentru a sărbători această numire, în curtea interioară a Castelului Azuchi au fost aduse butoaie cu *sake* şi s-a organizat un banchet. Împreună cu una din doamnele de companie, Kogō s-a dus să vadă petrecerea, dar Chacha şi Ohatsu au rămas în cameră.

În ziua următoare însă, fetele au văzut din turnul de strajă cum o mare armată se îndrepta către răsărit. Toate trupele erau sub comanda lui Hideyoshi, pornit să pacifice partea de nord a Japoniei, dar samuraii din castel nu ştiau dacă el însuşi se afla printre soldaţi sau nu. Nordul a fost cucerit şi pacificat cât ai clipi din ochi, iar la începutul lui septembrie o parte din acele trupe au sosit pe neaşteptate la Castelul Azuchi.

În ziua aceea, în cetate totul a fost întors cu susul în jos. Îngrijorate de agitaţia tuturor celor din castel, cele trei fete s-au retras în camerele lor, gândindu-se că urmează să se întâmple ceva îngrozitor. Spre seară, au fost anunțate să se pregătească pentru o întrevedere cu Hideyoshi. La auzul acestei veşti, toate trei s-au schimbat la faţă. Temându-se că li se va lua viaţa, Kogō şi Ohatsu s-au agăţat de Chacha. Palidă, dar calmă, aceasta le-a spus pe un ton mai sever decât de obicei:

— Să ţineţi capul sus şi să-l priviţi în ochi. Să nu cumva să lăsaţi privirea în jos de teamă!

— Oare ce-o să se întâmple cu noi? se plângea Ohatsu, părând într-adevăr înspăimântată că li s-ar putea lua capetele.

Întotdeauna liniştită, Kogō era şi acum mai calmă decât Ohatsu.

— Eu o să mă uit drept în ochii Atotputernicului. Dacă se va uita la mine, o să-i întorc privirea.

Terminând pregătirile la care fuseseră ajutate de o mulţime de doamne de companie venite din corpul central, cele trei surori aşteptau pe verandă să fie conduse la întâlnirea cu Hideyoshi. În acele momente pline de tensiune, Ohatsu şi Kogō au remarcat că asemănarea lui Chacha cu mama lor, O-ichino-kata, era izbitoare.

Mesagerul din corpul central a venit în întâmpinarea lor pe la ora opt seara. Însoţite de doi samurai şi de trei doamne

de companie, cele trei surori au străbătut grădina interioară, plină de cântecul insectelor de toamnă. Un vânt rece aducător de furtună sufla fără încetare, iar luna ieşise pe cer, însă norii se apropiau cu repeziciune.

Fetele au fost îndrumate spre sala mare de la parterul donjonului. Îşi imaginaseră o încăpere somptuoasă şi plină de lumină, dar, când au intrat, erau aprinse doar câteva torţe, la lumina cărora au zărit într-un colţ, aproape de verandă, doar un grup de vreo zece persoane. Acela era singurul colţ luminat, restul camerei fiind cufundat în întuneric.

Când Chacha şi surorile ei s-au apropiat, toată lumea s-a înclinat să le salute. Fetele au trecut printre toţi acei oameni îndreptându-se către locul ce le fusese indicat, ce părea a fi locul de onoare. În timp ce Chacha se aşeza, toţi cei prezenţi s-au înclinat, o singură femeie rămânând dreaptă, cu capul ridicat. Stătea faţă în faţă cu Chacha. Fără să ştie cine este, Chacha a înclinat uşor din cap, îndreptându-şi apoi din nou privirile către ea. Un strigăt de uimire era să-i scape în acel moment: femeia nu era alta decât Omā, cea de-a treia fiică a lui Toshiie Maeda, pe care o întâlnise o dată în Castelul Fuchū.

Chacha a făcut ochii mari de uimire. Omā era cu un an mai mică decât Ohatsu, așadar trebuie să fi avut vreo șaisprezece ani. Întotdeauna fusese înaltă, dar nu era doar statura cea care o făcea să pară mai matură. Fusese ostatică la Kitanoshō, își pierduse logodnicul în luptă, și pesemne că toate aceste greutăți o maturizaseră înainte de vreme.

— Este fiica seniorului Maeda, căruia îi suntem mult îndatorate, le-a spus Chacha surorilor ei, după ce a salutat-o pe Omā.

Cele două fete s-au înclinat ușor. Pentru ele era prima întâlnire cu Omā. Ușor enervată, Omā le-a răspuns printr-o înclinare a capului, dar nu a scos nici un cuvânt. Chacha nu o plăcuse nici când o întâlnise prima oară, iar acum avea același sentiment de antipatie faţă de ea. Omā avea o mină rece și arogantă, iar chipul ei era ca o mască rigidă ce nu lăsa să se vadă nimic din ceea ce gândea.

În acel moment s-au mai apropiat câteva persoane. Toată lumea, inclusiv Omā, s-a înclinat, aplecându-se adânc. Gândindu-se că s-ar putea să fie Hideyoshi, şi cele trei fete au făcut o plecăciune. Râzând fără reţineri şi afişând un aer dezinvolt, persoana nou venită s-a aşezat lângă Omā, dar cu un loc mai sus.

— Ei bine, domniţele au vorbit între ele? a întrebat.

— Nu, a răspuns Omā cu o voce cristalină.

Chacha o auzea pentru prima oară vorbind.

— Şi de ce n-aţi vorbit? Domniţele de la Azuchi sunt bine, sănătoase?

— Da.

Chacha şi-a ridicat capul şi a privit doar pentru o secundă chipul celui din faţa ei. Nu era nici o îndoială. Era Hideyoshi. În lumina focului nu se putea spune dacă faţa îi era de un roşu aprins din cauză că era ars de soare sau pentru că era ameţit de băutură, dar ochii îi râdeau ca şi când ar fi fost cel mai inocent de pe faţa pământului.

— Chacha. Şi cum o chema pe următoarea?

— Ohatsu, a răspuns Chacha în locul ei.

— Şi pe următoarea?

— Kogō.

— Ei, sunteți toate trei foarte frumoase. De-acum încolo, dacă n-o să vă înţelegeţi cu doamnele din Kaga, nu va fi chiar bine, le-a spus Hideyoshi, iar apoi s-a întors spre Omā. Dacă o să te plictiseşti la Ōsaka, poţi să le faci o vizită.

— Nu doresc acest lucru.

Toată lumea a tresărit auzind acest răspuns categoric.

— Nu doreşti?!? De ce?

— Nu sunt interesante.

— Nu-s interesante? Măi, măi! Ne-am împotmolit! a început să râdă Hideyoshi, ca și cum ar fi vorbit cu un copil.

Vorbele concubinei ar fi trebuit s-o deranjeze pe Chacha, dar mai mult decât asta o captiva bărbatul care se autointitulase „Atotputernicul". Nu-și putea lua ochii de la cel care, pornind de la o condiție modestă, îi ucisese pe tatăl și pe bunicul

ei din clanul Azai, apoi pe tatăl ei vitreg, Katsuie Shibata, și pe mama sa, iar acum primise titlul de Mare Consilier.

Chacha era hotărâtă să nu-și ferească privirea dacă el și-ar fi întors ochii către ea, dar n-a fost nevoie să facă asta, căci Hideyoshi nu s-a uitat la ea nici măcar o dată. Și nu doar la ea, ci la nimeni din sală. Nu a zăbovit cu privirea asupra nimănui. Cu atitudinea unui adult ce a venit la locul de joacă al copiilor, le întreba pe Omā și pe cele trei surori ce mâncare le place, dacă au crescut până atunci păsări, dacă au fost vreodată la pescuit și altele asemenea.

— Bun. Hai să ne retragem cu toții și să mergem la culcare!

Auzind aceste cuvinte, fetele, împreună cu doamnele însoțitoare, s-au pregătit să plece și s-au înclinat în fața lui Hideyoshi. Doar Omā a rămas așezată lângă el, aruncând priviri de gheață peste întreaga adunare. Lui Chacha atitudinea ei i s-a părut stranie. Pe drumul de întoarcere către camerele lor, a aflat de la doamnele însoțitoare că Omā devenise concubina lui Hideyoshi și că acum era în drum spre Ōsaka. Lui Chacha nu-i venea să creadă, dar ăsta era adevărul. Pesemne că acesta era motivul pentru care această fată cu trei ani mai mică decât ea le-a aruncat acele cuvinte pline de dispreț și a abordat acea atitudine: se purta ca o concubină.

În aceeași clipă, Chacha a simțit că o trece un fior de groază. Toate fetele de vârsta și de rangul ei ajunseseră, una după alta, concubinele lui Hideyoshi. Tatsuko, Omā, sora mai mică a lui Ujisato... Oare nu o aștepta și pe ea aceeași soartă? A cuprins-o un sentiment de neliniște și tristețe fără margini gândindu-se la viața pe care ea și surorile ei ar fi trebuit s-o ducă depinzând de protecția lui Hideyoshi.

În anul următor, al paisprezecelea al erei Tenshō (1586), Gen'i Maeda a anunțat căsătoria lui Kogō, care împlinea șaisprezece ani în primăvară, cu Yokurō Saji. Vestea a căzut ca un trăsnet peste cele trei fete.

Viitorul logodnic, un tânăr luptător de optsprezece ani, era guvernatorul unui ținut de 60 000 de *koku* la Ōno, în provincia

Owari. Mama lui Yokurō era sora mai mică a lui Nobunaga, aşadar el era verişorul celor trei fete. Acestea însă nu avuseseră habar nici de existenţa lui, nici de legătura de rudenie dintre ei şi nici nu auziseră de ţinutul numit Ōno.

Chacha a aflat mai târziu motivele care au dus la această hotărâre neaşteptată: Nobukatsu, fiul lui Nobunaga şi el însuşi verişor al lui Yokurō, căuta o soţie pentru acesta, iar sorţii au picat pe Kogō, cea mai mică dintre surorile clanului Azai. Într-o altă versiune, nu Nobukatsu ar fi fost cel de la care pornise totul, ci Hideyoshi venise cu ideea acestei căsătorii aranjate. Nici după ani de zile Chacha n-a putut afla adevărul, dar întreaga poveste părea potrivită cu felul de a gândi şi acţiona al lui Hideyoshi.

Dar în acel moment, mai mult decât a afla cine gândise acest plan, pe Chacha o interesa dacă sora ei mai mică va fi fericită sau nu. Nici una din cele trei fete nu ştia însă toate detaliile. Chacha ştia doar că lui Kogō îi fusese ales un partener pe măsura rangului ei, provenind dintr-o faimoasă familie de luptători din provincia Owari, lui însuşi curgându-i în vene sângele clanului Oda.

Dacă lua în considerare strategia politică, Yokurō Saji era căpitan sub comanda lui Nobukatsu, iar cum acesta se aliase cu Ieyasu Tokugawa, în cazul unei confruntări între Hideyoshi şi Ieyasu, ar fi trebuit să-şi pună armata în slujba lui Ieyasu. Aşadar, dacă această logodnă avea loc, poziţia lui Yokurō în relaţie cu Hideyoshi devenea foarte delicată.

La câteva zile după ce Chacha a aflat această veste de la Gen'i Maeda, i-a transmis şi lui Kogō ce se hotărâse. Tânăra care tocmai împlinise şaisprezece ani i-a răspuns fără nici o urmă de îngrijorare în glas şi cu o expresie care lăsa să se vadă cât de obosită era de viaţa din acest castel de pe malul lacului.

— Deci Ōno e în Owari? Owari o fi un loc bun? Dacă e bun, mă duc.

Pentru Chacha însă, lucrurile nu erau aşa de simple. Nici Ohatsu nu era pregătită s-o lase pe sora lor mai mică să meargă într-un loc de care nici măcar nu auziseră până atunci.

— Trebuie să verificăm mai întâi. Dac-o fi vreun castel foarte, foarte mic?

— Când îi e scris să fie distrus, orice castel e distrus, chiar şi cele mari. Eu nu mai ţin minte, dar Odani a fost un castel mare, nu-i aşa? Şi uite că nu mai este. Şi la fel s-a întâmplat şi cu Kitanoshō, care a ars, cât de mare era. Peste tot e la fel. Şi Azuchi? Nu era cel mai mare din ţară înainte să ardă? le-a răspuns Kogō.

Întocmai aşa stăteau lucrurile. Toate marile castele pe care le ştia Chacha căzuseră pradă flăcărilor.

Chacha şi Ohatsu se îngrijorau de soarta lui Kogō, dar aceasteia nu părea să-i pese câtuşi de puţin. „Dacă mă cere cineva de soţie, voi merge în casa lui şi voi trăi acolo" – asta părea să spună atitudinea ei resemnată.

Oficial, logodna lui Kogō a fost hotărâtă la începutul verii, iar căsătoria urma să aibă loc în octombrie. Nobukatsu era cel care trebuia să joace rolul de mijlocitor, dar nu se ştie din ce motive până la urmă acest plan nu a mai fost pus în aplicare.

Cele trei surori au început să fie din ce în ce mai ocupate odată cu sosirea verii. Din partea familiei Saji au venit de câteva ori mesageri pentru stabilirea detaliilor. La începutul toamnei, au prins să sosească soli aducând mesaje de felicitare şi cadouri, trimişi de vechii vasali ai clanului Oda, care până atunci nu mai dăduseră nici un semn de viaţă.

Ziua în care Kogō a devenit mireasă a fost friguroasă, amintind mai degrabă de iarnă decât de toamnă. Nu a nins, dar cerul cenuşiu se lăsa greu peste câmpiile din jurul lacului. Chiar în ziua de dinainte, Ieyasu pornise spre Ōsaka pentru o întrevedere cu Hideyoshi, iar în agitaţia generală stârnită de această veste, nunta lui Kogō devenise prea puţin importantă, de parcă lumea uitase deja de ea.

— Plec, aşadar, şi-a luat ea rămas-bun de la surorile ei în acea dimineaţă, cu un aer distrat şi aproape jucăuş, mai-mai că ar fi scos şi limba la ele.

Dar silueta mezinei, îmbrăcată în chimonoul alb de nuntă din satin imprimat, li se părea surorilor mai mari maiestuoasă

şi tristă. Parcă s-ar fi pregătit pentru a-şi încheia socotelile cu viaţa.

În momentul despărţirii, Ohatsu părea cea mai abătută. Printre suspine, spunea încontinuu cât îi e de greu să se despartă de sora ei mai mică şi cum şi-ar fi dorit O-ichinokata să o vadă pe Kogō mireasă sau cum nu se vor mai putea vedea atât de des odată ce-şi vor lua rămas-bun.

Chacha se simţea tot mai neliniştită pe măsură ce se apropia ceasul plecării lui Kogō din castel. Tânărul samurai pe care nici Kogō şi nici ele nu-l văzuseră vreodată şi micul său castel îi păreau o viziune însingurată şi dezolantă. O învăluia o presimţire sumbră, cum că această logodnă nu va fi fericită, şi aproape că nu mai putea sta în poziţia *seiza*, aşa cum cerea eticheta.

— Kogō! a strigat-o Chacha fără să folosească nici un titlu nobiliar, cum ar fi fost rânduiala. Dacă va veni o zi în care castelul tău va arde, promite-mi că vei trăi şi că te vei întoarce! i-a spus, cu toată dragostea de soră care clocotea în ea.

— Nu te îngrijora, totul va fi bine, i-a răspuns zâmbind Kogō, apoi s-a ridicat pentru a-l urma pe solul venit în întâmpinarea ei.

Chacha și Ohatsu au condus-o până la poarta special luminată pentru această ocazie. A fost singurul moment în care Kogō s-a înclinat către ele cuminte, după care a dispărut în lectică. Format din cinci palanchine înconjurate de vreo treizeci de soldați înarmați și echipați ca pentru luptă, cortegiul nu părea unul de logodnă. Mai degrabă ai fi zis că e o trupă militară ce ia drumul de lângă lac, îndreptându-se către Owari. Chacha nu înțelegea exact sensul și dedesubturile acestei logodne, dar senzația care o încerca era că și-a pierdut sora mai mică pentru totdeauna.

Nu după multă vreme de la plecarea lui Kogō, de Anul Nou, același Gen'i Maeda a adus vestea logodnei lui Ohatsu:

— Va trebui să lăsaţi pe mai târziu aflarea veștilor despre întâiul născut al surorii domniei voastre şi să reflectați îndelung, a început el, încercând să îmbrace totul într-o glumă.

I-a spus apoi de propunerea de căsătorie a lui Ohatsu cu un luptător în floarea vârstei, ales din rândul primelor cinci familii nobile ale Japoniei şi în care Hideyoshi îşi punea toată încrederea.

— Despre cine este vorba? a întrebat Chacha.

— Este unul dintre cunoscuţii domniei voastre.

— Cine să fie oare? a repetat ea întrebarea.

— Seniorul Takatsugu Kyōgoku.

Poate că doar i se păruse, dar privirea blândă a lui Gen'i Maeda a căpătat în acea fracţiune de secundă o strălucire vicleană.

— Şi dacă e să ne gândim la nobila sa familie, şi dacă luăm în calcul abilităţile sale... a început el să vorbească, dar Chacha l-a întrerupt.

— Destul! Dacă este vorba despre seniorul Kyōgoku, nu am nici o obiecţie şi cred că nici sora mea mai mică nu va ridica vreuna.

Undeva simţea însă o tristeţe difuză, ca şi cum sora ei i-ar fi răpit un odor de mare preţ, dar în acelaşi timp se simţea uşurată că această propunere venise din gura lui Gen'i Maeda.

— În ceea ce-l priveşte pe seniorul Kyōgoku, domnia sa nu are nimic de spus împotriva acestui plan?

— Încă nu i-am transmis propunerea, deci încă nu ştim. Dar nu cred că-i va găsi vreun cusur.

Maeda nu o spusese clar, dar lăsa să se înţeleagă că această hotărâre venea de la Hideyoshi şi că nimeni nu i s-ar fi putut împotrivi.

Chacha s-a retras în camera ei, unde a chemat-o de îndată pe Ohatsu.

— Chiar acum am aflat de la administratorul shōgunului despre o propunere de căsătorie cu seniorul Takatsugu. Nu este vorba de mine, ci de tine.

— Eu? Cu seniorul Takatsugu...?!

— Găseşti supărătoare vestea?

Ohatsu s-a înroşit până-n vârful urechilor într-o clipită.

— Dar oare seniorul Takatsugu...? a îngăimat ea, ascunzându-și cu greu bucuria.

— Nu ai de ce să-ți faci griji, căci e porunca stăpânului Hideyoshi, i-a retezat-o Chacha, nu fără o ușoară răutate.

Ohatsu era însă prea entuziasmată ca să mai sesizeze aceste nuanțe. Dintr-odată a izbucnit într-un râs nebun și a ținut-o tot așa până când Chacha și-a ieșit din fire, iar ea a simțit că nu mai are aer în piept.

N-a trecut multă vreme după ce Gen'i Maeda le-a vorbit despre căsătoria cu Takatsugu, când acesta a venit la Castelul Azuchi să le viziteze pe cele două surori. Ninsese mult după Anul Nou și, chiar dacă nu se așternea zăpadă, în fiecare zi prin aer dansau fulgi albi. Și în ziua când a venit Takatsugu, rafalele de vânt ridicau nori de nea de pe suprafața înghețată a lacului, iar fulgii zburau prin aer. Când ninsoarea înceta, câteodată se arăta privirii o bucățică din albastrul cerului, dar de îndată fulgi de nea umpleau iar văzduhul, ascunzând ochiului priveliștea.

La fel ca ultima dată când le vizitase, Takatsugu și-a făcut dintr-odată apariția în grădină, fără să trimită vreo veste înainte. În clipa când deschidea ușa glisantă pentru a aerisi camera, Chacha a văzut silueta unui samurai apropiindu-se prin ninsoare. L-a recunoscut pe Takatsugu într-o clipită. Chiar și așa, cum pășea învăluit în fulgii de nea, părea că poartă pe umeri greutatea demnității care îl însoțise încă de când era copil.

De la ultima lor întâlnire trecuseră aproape doi ani. Le spusese atunci că va mai trece din când în când să le vadă, dar nu venise nici măcar o dată. Acum însă, Ohatsu nu era acolo, căci plecase împreună cu doamnele de companie să ia parte la ceremonia ceaiului, care se ținea la un templu de sub castel. Nepăsătoare din fire, de când venise la Castelul Azuchi, Ohatsu nu ieșise decât atunci când fusese nevoită, dar de când Chacha îi adusese vestea căsătoriei cu Takatsugu, parcă plutea tot timpul și nu-și mai găsea locul, iar ieșirile ei din castel se înmulțiseră. Lui Chacha i se părea că până și felul în care pășea pe

verandă era altul. Mergea apăsat, iar podeaua scotea câteodată un scârţâit puternic.

— Mergi mai uşor! o certa Chacha.

— Dar e numai din cauză că m-am îngrăşat. De asta scârţâie podeaua, îi răspundea Ohatsu, arcuindu-şi trupul pentru a arăta cât pusese pe ea.

Într-adevăr, faţă de anul trecut, Ohatsu se împlinise, iar Chacha privea cu o uşoară invidie formele rotunde ale surorii ei. Amintirea siluetei copilăroase şi încă necoapte a lui Kogō, pe care o întrezărise printre perdelele ridicate ale palanchinului, îi părea acum melancolică şi tristă.

Apropiindu-se de verandă, Takatsugu a încetinit pasul observând-o pe Chacha aşezată aproape de intrare, dar a continuat să înainteze, privind-o drept în ochi. Poate că era din cauza frigului, dar sângele îi îmbujorase obrajii mai mereu palizi. Poftindu-l înăuntru, Chacha a închis uşa şi s-a aşezat în faţa lui.

— De-atunci, n-aţi mai trecut pe la noi nici măcar o dată.

— Am venit o dată, vara trecută. Ca şi acum, am intrat prin grădină, dar am plecat de îndată, fără să vă întâlnesc. Mi-a fost de-ajuns să vă aud doar vocea.

— Şi de ce nu m-aţi strigat?

— De fapt, am mai venit o dată, pe la sfârşitul anului. Era seară. Am ajuns chiar până lângă încăperile domniei voastre, dar m-am întors în grabă.

Aşezată în faţa lui, de cum începuse Takatsugu să vorbească, Chacha simţea că se sufocă. A rămas cu ochii în pământ. Se gândea că, dacă şi-ar fi ridicat privirea, ar fi văzut din nou pe faţa lui acea expresie de posedat pe care o zărise când îşi declarase pe ascuns dragostea, atunci când el venise să se ascundă la Kitanoshō.

Chacha înţelegea acum ce voia de fapt să-i spună Takatsugu. Adusese cu el în încăperea în care erau doar ei doi o tensiune pe care o simţea acum şi ea. Oare ce gândea el de fapt despre căsătoria cu Ohatsu?

— Pesemne că aţi aflat deja despre sora mea mai mică.

— Nu, nu ştiu nimic. S-a întâmplat ceva?

Chacha nu a lăsat să-i scape nici o reacţie la cuvintele lui. Aşadar, vestea nu ajunsese încă la el.

— Nu, nimic, i-a răspuns ea.

Takatsugu a izbucnit dintr-odată, cu un tremur în voce:

— Ar fi de neiertat oare ca cel prin vinele căruia curge sângele clanului Kyōgoku să se unească cu dumneata, Chacha, care duci mai departe clanul Azai?

— Şi eu am visat la asta odată, cu mulţi, mulţi ani în urmă, i-a răspuns ea.

Era sinceră şi liniştită. Ştiind că unirea dintre Takatsugu şi Ohatsu era inevitabilă, fiind dictată de Hideyoshi, putea în sfârşit să privească cu detaşare ardoarea din ochii lui, ca pe un lucru inutil şi zadarnic. Era mai împăcată decât fusese la orice întâlnire cu el şi îl asculta calmă, aşa cum un senior ascultă acuzaţiile greşite ale vasalului său.

— Acele gânduri însă s-au risipit, i-a spus ea.

— Ce vreţi să spuneţi cu asta?

— Kyōgoku... Azai... Sunt nume ale unor clanuri ce s-au stins de mult. Vremurile s-au schimbat. Şi eu m-am gândit odată cum că, dacă domnia ta şi cu mine ne-am uni, cei din clanul Kyōgoku ar şterge din inimile lor ura împotriva clanului Azai, care i-a distrus, iar sub conducerea domniei tale, odată cu clanul Kyōgoku, şi clanul Azai ar învia. Dar toate astea sunt gânduri din vremuri apuse, căci acum nu mai cred nimic din ce credeam odată.

— Dar de ce?

— Vremurile s-au schimbat într-atât, încât e de-a dreptul nefiresc să mai gândeşti aşa. În doar zece ani, toate clanurile din vechime s-au dus: Takeda Akechi, Shibata... Şi nici clanul Oda nu va rămâne veșnic. Cine-și mai aduce aminte azi de numele Azai?

— Așa este. Vă voi cere atunci altfel. Fără să ne mai gândim la clanurile Kyōgoku și Azai, vă rog eu, Takatsugu Kyōgoku, seniorul unui mic castel de zece mii de *koku* din Ōmizo! Îmi faceți onoarea de a-mi accepta cererea?

— Zece mii de *koku* în Ōmizo?!

Chacha şi-a ridicat privirea. Nu ştia că Takatsugu fusese numit senior al Castelului Ōmizo.

— De fapt, nici eu n-am ştiut până ieri. Dar nimic nu va fi legiuit până în vară.

— Primiţi toate urările mele de bine. Şi de la cine aţi aflat oare acest lucru?

Cu amândouă mâinile pe genunchi, Takatsugu a rămas tăcut, nerăspunzându-i la această întrebare.

— Să fie Atotputernicul? i-a scăpat ei întrebarea.

Deşi nu plănuise să spună asta, se simţea în tonul său o urmă de ironie. Takatsugu nu spunea nimic. Un fior trist îi străbătu fruntea, lăsând să i se întrevadă spiritul războinic.

Chacha s-a ridicat în picioare şi a deschis uşa, pentru a le chema pe doamnele de companie. Fulgi mici de nea zburau dansând prin aer.

— Chacha!

Trăgându-se în genunchi pe tatami, Takatsugu venise până lângă ea.

— Mă dispreţuieşti pentru că am primit acest titlu?

— De ce spuneți asta?

— Cu siguranţă asta simți acum. Sora mea mai mare a devenit concubină și...

— Asta...

Oprindu-se brusc, Chacha l-a privit pe Takatsugu căzut la picioarele ei și și-a schimbat tonul.

— Nu ați acceptat oare știind prea bine toate aceste lucruri? Eu așa am crezut. Fără îndoială că de la Ōmizo veți fi mutat într-un castel și mai mare. Și apoi într-unul și mai mare. Nu e oare firesc ca frații să-și unească puterile pentru un scop comun? Găsesc că asta e minunat.

— Și atunci... a încercat Takatsugu să intervină.

— Nu!

Chacha și-a întors capul, refuzând să întâlnească privirea arzătoare cu care Takatsugu se agăța de ea. Dintr-odată, a simțit că cineva o trage cu putere de poala chimonoului. La picioarele ei, Takatsugu o prinsese cu mâna dreaptă și o ținea strâns,

cu toată puterea. Nimeni nu mai făcuse față de ea asemenea gesturi brutale. Însă n-ar fi putut spune că-i displăcea să vadă cum își pierduse capul Takatsugu.

Bătând din palme pentru a o chema pe una din doamnele de companie, Chacha și-a eliberat chimonoul din strânsoarea mâinilor lui și s-a așezat pe genunchi. Takatsugu și-a reluat poziția protocolară și s-a așezat la distanță față de ea.

— V-am auzit și am înțeles ce-mi cereți. Dați-mi un răgaz să mă gândesc, a rostit ea.

Vorbea pe un ton blând, dar cu o răceală ce trăda refuzul.

— Dacă legătura mea cu Castelul Ōmizo vă displace într-atât, sunt gata să mă retrag. Puțin îmi pasă acum de viitorul clanului Kyōgoku.

— ....

— Am venit astăzi aici hotărât să vă spun totul.

În acel moment, slujnica a intrat pe ușă. Chacha se pregătea să-i spună să aducă ceaiul, dar din gura ei au ieșit alte cuvinte:

— Seniorul Takatsugu se retrage.

Inima i-a fost adânc pătrunsă de asprimea acestor vorbe, dar Takatsugu nu părea gata să renunțe:

— Vă rog încă o dată să vă mai gândiți!

Spunând acestea, a făcut o plecăciune adâncă și s-a ridicat în tăcere.

Vestea logodnei lui Takatsugu cu Ohatsu a fost făcută publică în primăvară. Toată lumea din jurul lui Ohatsu a început de îndată pregătirile. Spre deosebire de ceremonia ce avusese loc la căsătoria lui Kogō, de data aceasta totul era însoțit de fastul cuvenit unei logodne. Gen'i Maeda se ocupa de întreaga organizare și adusese câteva noi doamne de companie anume pentru aceasta, așa că în fiecare zi o mulțime de oameni se perindau prin încăperile celor două fete. Plecarea lui Ohatsu către soțul său avea să se întâmple la sfârșitul lui august.

Takatsugu a fost numit stăpân al Castelului Ōmizo în luna iulie. „Așadar, nu mințea", s-a gândit Chacha. Însă un singur lucru nu calculase el bine: atunci când primise de la Hideyoshi

porunca de a se muta la Castelul Ōmizo, se gândise Chacha, doar că planul lui Hideyoshi atunci când îl făcuse stăpân peste Ōmizo fusese de la bun început acela de a-i cere să se căsătorească cu Ohatsu. Iar în spatele acestei decizii stătea, fără doar şi poate, voinţa celei care-i era concubină lui Hideyoshi, sora mai mare a lui Takatsugu.

Câteodată Chacha îşi aducea aminte de privirea posedată a lui Takatsugu, atunci când o prinsese de poala chimonoului. Privind faţa luminoasă a lui Ohatsu, ce plutea într-o stare continuă de beatitudine la gândul logodnei, Chacha se gândea la acel scurt moment pe care ea şi Takatsugu îl trăiseră împreună, fără ştirea surorii ei. Un sentiment nedesluşit o cuprindea în acele clipe.

La începutul verii, Takatsugu a venit la Castelul Azuchi pentru a-şi prezenta omagiile celor două surori, aşa cum cerea rânduiala. Chacha a lăsat-o pe Ohatsu să-l primească, iar ea nu s-a arătat deloc la această întrevedere. Nu voia să-l pună în situația delicată de a o întâlni în acele momente și, de fapt, nu era nici ea foarte sigură că poate sta în fața lui fără nici o ezitare.

În ziua plecării lui Ohatsu, căldura se mai domolise și, pentru prima dată în acel an, tot ținutul din jurul lacului era scăldat de un aer tomnatic. De dimineață, doamnele de companie erau tare vesele, povestind tuturor că pe luciul apei apăruse un stol de păsări călătoare albe, cum nu mai văzuse nimeni până atunci. Era un semn bun – așa spunea toată lumea. De pe verandă, Chacha le vedea mici, ca niște fâșii de hârtie ce sclipeau din când în când în lumina soarelui de toamnă.

Fastul alaiului lui Ohatsu nu se putea compara nici pe departe cu ceremonia de la plecarea lui Kogō. Nimeni nu și-ar fi putut imagina că era vorba despre căsătoria unei tinere fugare care în urmă cu cinci ani abia scăpase cu viață, adăpostindu-se la Castelul Kitanoshō. Frumosul ei palanchin, vopsit cu lac stacojiu, era purtat între cel al unei curtezane nobile și cel al concubinei oficiale. Așa cum făcuse și Kogō, înainte de a urca, s-a înclinat în fața surorii ei mai mari. Kogō dispăruse cu un zâmbet pe față, dar Ohatsu, îmbrăcată cu un superb

chimono ceremonial, și-a acoperit chipul cu mâneca, parcă neputând îndura tristețea despărțirii. Chacha s-a apropiat.

— Fii tare! Nu pleci departe, cum a plecat Kogō. Castelul în care mergi să locuiești e doar dincolo de lac! a certat-o ea.

Chipul frumos machiat al miresei de nouăsprezece ani era scăldat de lacrimi ce îi curgeau fără oprire. Pentru Chacha era de neînțeles acest comportament profund feminin al lui Ohatsu, care până cu doar câteva minute înainte nu mai putea de nerăbdare să plece, iar acum, când sosise momentul, era năpădită de tristețe.

Într-un final, alaiul de palanchine s-a pus în mișcare. Erau douăsprezece lectici, în care fuseseră urcate femeile, urmate de una în care nu se știa bine cine e, iar apoi venea escorta de șapte samurai. Acest lung alai era urmat de cei care cărau mobilier și felurite unelte, cufere încrustate cu perle, cufere cu chimonouri, mici altare cu două ușițe, rafturi din lac negru, paravane și multe altele. Alaiul a înaintat așa până în Ōtsu, de unde au urcat cu toții pe un vas și și-au continuat drumul spre Ōmizo.

După ce i-a condus până la porțile castelului, Chacha a urcat în turnul de veghe, de unde i-a petrecut cu privirea. Cortegiul înainta greu pe drumul ce șerpuia de-a lungul lacului. Atunci a zărit din nou câteva zeci de păsări călătoare ce traversau luciul apei în stoluri, zburând dinspre miazăzi spre miazănoapte. Nu le vedea, așa cum o făcuseră celelalte femei, ca pe un semn de bun augur. Era ceva trist în zborul lor. Dar de data aceasta nu mai simțea, așa cum simțise la despărțirea de Kogō, că își pierde pentru totdeauna sora.

A coborât din turn și s-a întors în odaia ei. Pentru prima dată în viață se simțea singură. Nu-și găsea locul. Avea senzația că încăperea în care locuise atâta vreme dintr-odată nu mai era camera ei. Tristețea ei nu avea legătură cu faptul că, rând pe rând, dispăruseră din viața ei mama, Kogō și acum Ohatsu. Nu știa nici ea de ce se simțea așa. O cuprinsese o tulburare care o făcea să nu poată sta locului. Rămăsese singură. O neliniștea gândul că s-ar putea să dea peste ea vreo nenorocire care-i va provoca o tristețe inimaginabilă.

Dar Chacha a început să-şi ducă viaţa de una singură, fără ca nimic rău să se întâmple. Agitaţia pricinuită de căsătoria lui Ohatsu a mai durat o vreme printre doamnele de la castel, dar a fost înlocuită apoi de poveştile despre Jurakudai, palatul magnific pe care Hideyoshi îl construia la Kyōto. Înconjurat de şanţuri de apărare adânci, se întindea pe o suprafaţă mare, ce se învecina la est cu Ōmiya, la vest cu templul Jōfuku-ji, la nord cu districtul Ichi-jō şi la sud cu districtul Shimo-chōja-machi. Înăuntru erau mici coline făcute de mâna omului, grădini și iazuri și multe alte construcții. Hideyoshi s-a mutat la Jurakudai cu întreaga sa familie și cu toți protejații în ziua de 13 septembrie, la aproximativ o jumătate de lună de la plecarea lui Ohatsu. Mulți din cei care locuiau în orașele și satele de la poalele Castelului Azuchi s-au dus și ei la Kyōto, să asiste la instalarea cu mare pompă a seniorului.

Agitația provocată de acest eveniment s-a întins până prin octombrie, dar apoi viața la Azuchi a revenit la ritmul ei liniștit de dinainte. Chacha se obișnuia încet-încet cu viața ei de una singură. Într-o zi de început de octombrie, în încăperile ei a apărut dintr-odată în vizită Gen'i Maeda. Pentru a nu fi copleşită de tristețe, îi propunea să meargă împreună la Kyōto, unde el îi va arăta noul Jurakudai. Chacha a acceptat fără să ezite. Se gândea că în propunerea lui Gen'i Maeda se ascunde de fapt și voința lui Hideyoshi, așa încât nu avea de ales.

Palanchinul lui Chacha a fost purtat de la Ōtsu prin Yamashina, iar apoi au intrat în Kyōto. Escorta cortegiului de cinci palanchine în care erau purtate femeile era formată din nu mai puțin de treizeci de samurai, ce aveau misiunea să le protejeze. Urcându-se în lectică, Chacha a simțit pentru prima dată o teamă care nu o mai încercase până atunci. Era gândul că, odată intrată în Jurakudai, nu se va mai putea întoarce și va rămâne acolo pentru totdeauna.

A cerut ca alaiul să se oprească pe înălțimile din Yamashina și l-a întrebat pe unul dintre samuraii ce o însoțeau în care dintre palanchine este Gen'i Maeda. A coborât cu intenția de a merge la el și de a-l întreba dacă într-adevăr singurul scop al

acestei călătorii este vizitarea palatului Jurakudai. În acel moment, Gen'i Maeda a apărut lângă ea, călare. El nu călătorea în palanchin.

— Când mă voi întoarce la Azuchi? l-a întrebat Chacha, privindu-l cu severitate.

Atunci, unul dintre samuraii trecuți de prima tinerețe, călugăr neîntrecut în treburile politice și diplomație, i-a răspuns hohotind:

— Vreți să vă întoarceți degrabă? Atât de mult iubiți Castelul Azuchi? Veți putea să mergeți înapoi oricând, dar până atunci avem de mers la Jurakudai, așa că nu ne rămâne decât să vă rugăm să aveți răbdare până mâine.

Nimic altceva nu părea să se ascundă în aceste cuvinte.

Palanchinele au pornit din nou. Chacha era pentru prima oară la Kyōto. Din cauza vântului puternic, nu putea ridica perdeluțele, dar încerca să deslușească printre ele ce fel de loc era acest oraș. Străzile erau pline de bărbați și de femei, samuraii, orășenii și călugării se amestecau unii printre alții. Femeile purtau haine elegante, iar chimonourile lor nu trădau în nici un fel categoria socială din care proveneau.

În acea seară, Chacha a înnoptat la una din numeroasele reședințe de samurai ce fuseseră construite împrejurul orașului. Nu avea habar cui îi aparține acea locuință.

În ziua următoare, condusă de Gen'i Maeda, a mers la Jurakudai. Pășind pe poarta palatului, a traversat o curte pavată cu nisip alb și s-a îndreptat către prima clădire. De cum a intrat, a observat că în fața ei mergea o femeie în vârstă, iar în spatele ei venea grupul mare de doamne de companie. Gen'i Maeda mergea în față, prezentându-le nenumăratele încăperi ale palatului, una câte una. Chacha nu avea prea des ocazia să se bucure de astfel de lucruri, dar nimic din ce era acolo nu a încântat-o în mod deosebit. Mai întâi a privit cu mare atenție picturile ce decorau ușile glisante ce separau încăperile imense, dar, după una sau două camere, a început să treacă pe lângă ele fără să le mai acorde importanță. După un șir de camere, urma

negreșit câte o grădină, fiecare dintre acestea fiind aranjată într-un anumit stil, dar, după ce a străbătut câteva, lui Chacha au început să i se pară toate la fel.

— Poftiți, pe aici!

Erau primele cuvinte care ieșeau din gura bătrânei cu o mină impasibilă, ca o mască de teatru Nō. În acel moment Chacha și-a dat seama că rămăseseră doar ele două. Gen'i Maeda dispăruse, la fel și doamnele de companie.

Ascultătoare, a pășit într-o cameră nu foarte mare. Într-o firidă indicând locul de onoare, era agățată o pictură ce reprezenta un păun, iar pe alte rafturi erau expuse tot felul de cutiuțe decorative. În mijlocul camerei trona o masă mare și neagră, lucrată într-un stil străin. Chacha s-a așezat lângă ea. Într-un final, de afară a început să se audă, apropiindu-se, zgomotul unor pași pe care îi mai auzise cândva, la Castelul Azuchi. Ajungea la ea freamătul unor pași mărunți și râsete neastâmpărate, printre care se distingea un anume râs dezinvolt, pe care îl mai auzise și altă dată.

Când Hideyoshi a intrat în cameră, lui Chacha i s-a părut îngrozitor de îmbătrânit. Ultima dată când venise la Castelul Azuchi împreună cu Omā, îl văzuse doar în lumina palidă a făcliilor și nu distinsese foarte bine toate detaliile, dar acum stătea în fața ei și îl vedea așa cum era – un bătrân mic de statură, cu o față comună și plină de riduri. Chacha se întreba dacă samuraiul războinic pe care îl văzuse pe cal a doua zi după căderea Castelului Kitanoshō, conducându-și cu o mână de fier trupele către nord, este același om cu bătrânul ce tocmai intrase în încăpere.

— Chacha, ce mare te-ai făcut! i-a spus el dintr-odată, fără să se așeze.

În timpul vizitei pe care o făcuse la Castelul Kiyosu, după incidentul de la Honnō-ji, Hideyoshi o numise „domniță". Și după aceea, când a venit la Azuchi împreună cu Omā, tot așa i se adresase. Acum însă o strigase familiar, „Chacha".

Fără să scoată nici un cuvânt, Chacha s-a înclinat în fața celui mai puternic om din Japonia. El era singurul care stătea

în picioare. Toţi cei care-l însoţeau se aplecaseră şi-l salutau cu capetele plecate.

— Nu vrei să mâncăm împreună în seara asta? a întrebat-o el.

— Sunt din cale-afară de obosită, a răspuns ea, încercând să evite masa cu el.

— Obosită?! N-ai voie să oboseşti când vii să te simţi bine la Jurakudai! Ridică-ţi capul, să te văd.

Supusă, Chacha şi-a ridicat privirea.

— Ei, n-am de ce să-mi fac griji atâta vreme cât arăţi aşa de sănătoasă. Dar, dacă spui că eşti obosită, pesemne c-ar fi bine să te culci. Ce-ai vrea să duci înapoi la Azuchi ca amintire? Ar trebui să iei cadouri pentru toate doamnele de-acolo.

— N-aş putea să le duc, nu credeţi?

— Tu?! Doar nu trebuie să le cari tu, nu-i aşa?

Hideyoshi s-a îndreptat către uşă, părând că vorbeşte cu sine însuşi: „Îşi imagina că trebuie să le care singură!" A izbucnit apoi într-un râs zgomotos şi a ieşit pe verandă, râzând în continuare. Odată cu el s-a retras şi suita cu care venise, lăsând-o pe Chacha doar cu bătrâna. Hideyoshi plecase vorbind singur, dar în urma lui rămăsese o agitaţie tinerească.

Chacha a ieşit, urmată de doamnele de companie ce apăruseră de te miri unde, a străbătut curtea întinsă şi s-a uitat îndelung la donjonul ce i-a apărut în faţa ochilor. A admirat grădina, în care se zăreau arbuşti de trifoi japonez plantaţi la oarecare distanţă unul faţă de altul şi ale căror flori violet aproape că se scuturau. La vederea acestor flori Chacha s-a gândit pentru prima dată că la Jurakudai este totuşi frumos. Întreaga grădină era pavată cu nisip alb şi, în afară de aceste flori, nu mai era nici măcar un singur copac. Chacha s-a oprit o clipă, absorbită de frumuseţea extraordinară a florilor. În acel moment, una dintre însoţitoare i-a spus:

— Aici este reşedinţa concubinei Kaga.

— Concubina Kaga? Fiica seniorului Toshiie Maeda?

— Întocmai.

— Dar nu ne aflăm în donjon?

— Ba da, dar doamna Kaga locuieşte aici. Îi place foarte mult trifoiul japonez şi această grădină a fost făcută special pentru domnia sa anul trecut. Acum a înflorit pentru prima dată şi de aceea sunt mai puţine flori. Pentru toate celelalte a trecut perioada de înflorire.

Aflând că grădina ţine de reşedinţa lui Omā, lui Chacha i-a pierit dintr-odată tot interesul. Era însă de neimaginat câtă influenţă putea avea aceasta, dacă pusese să i se construiască o grădină de flori în Jurakudai. Unde-şi ţinea ascunsă puterea această fată cu un aer răutăcios, cu vreo doi-trei ani mai mică decât ea, frumoasă, e drept, dar de o frumuseţe distantă şi rece?

Până la urmă, Chacha a stat în Kyōto patru zile, timp în care, condusă de Gen'i Maeda, a vizitat templele din afara şi dinăuntrul oraşului, până când, obosind cu-adevărat, s-a întors la Azuchi.

Revenind la viaţa simplă de aici, o vreme Chacha a trăit din amintirile din scurta călătorie în capitală. Îi veneau în minte, pe rând, peisajele nemaipomenite de la Saga sau Daigo, construcția atât de frumoasă a palatului Jurakudai încât i se părea că a călătorit într-o țară a viselor, grădina cu flori, Omā şi râsul senin al lui Hideyoshi.

De la Kogō nu primea veşti decât foarte rar, în schimb Ohatsu îi scria des, cam o dată la zece zile. Acum, că ajunseseră să trăiască separat, Chacha își dădea seama că îi era mai dor de Ohatsu decât de Kogō. În fiecare scrisoare, aceasta o invita să meargă la Ōmizo măcar o dată și până la urmă, asaltată de insistențele surorii ei, Chacha s-a gândit că ar putea să-i facă totuşi o vizită surorii ei. Nu se simțea tocmai în largul ei să se întâlnească cu Takatsugu, dar cum acesta se căsătorise cu sora ei, probabil că se puteau vedea fără a-și da pe față ascunzișurile inimii. Când i-a spus planurile ei lui Gen'i Maeda, acesta a reacționat ca și cum ceea ce auzise nu avea nici o noimă:

— Domniță, dar nu puteți să vă purtați cu atâta ușurință, după bunul vostru plac. Nu credeți că vă trebuie permisiunea?

— Permisiunea? A cui permisiune?

Gen'i Maeda nu i-a răspuns la întrebare, ci a continuat să vorbească spunându-i că statutul ei era foarte înalt şi că trebuie să aibă grijă mare la tot ceea ce face.

Întorcându-se din corpul central înapoi în încăperile sale, Chacha şi-a rotit privirea în jur. Camera aceasta ascunsă în adâncul castelului i se părea o închisoare. Pentru prima dată se gândea cu groază că nu este altceva decât o prizonieră în castelul de pe malul lacului.

Capitolul IV

Chacha și-a petrecut intrarea în anul al șaisprezecelea al erei Tenshō (1587) de una singură, în camera ei din castelul de pe malul lacului. Nu erau lângă ea nici Ohatsu, nici Kogō. Avea două doamne însoțitoare, dar nu le chema decât atunci când avea nevoie de ele. Avea însă un presentiment cum că destinul său se va schimba în curând. De ce să nu aibă și ea aceeași soartă pe care o aveau Omā, fiica lui Toshiie Maeda, Tatsuko, sora lui Takatsugu, sau doamna Sanjō, sora lui Ujisato Gamō?

Ea nu împărtășise niciodată ura sau teama pe care le avuseseră față de Hideyoshi defuncta sa mamă sau surorile ei. Îl întâlnise până acum de patru ori și de fiecare dată îi lăsase altă impresie, însă, în afară de ziua în care îl văzuse ca războinic cu arma în mână, în celelalte trei împrejurări nu i se păruse c-ar fi mai mult decât un bătrânel voios. Cu toate că el fusese cel care a ras de pe fața pământului clanurile Azai și Shibata și de mâna căruia muriseră și tatăl și mama și bunicul ei, nu simțea față de acest om ura crâncenă pe care ar naște-o un asemenea dușman de moarte. Însă, când și-a dat seama că nu era decât o prizonieră în Castelul Azuchi aflată oricând la dispoziția lui, a fost cuprinsă de o groază pe care nu o mai simțise până atunci. De câte ori se gândea la el, un fior rece îi străbătea trupul.

Presentimentele lui Chacha s-au transformat dintr-odată în realitate în luna martie, când mugurii florilor de cireș începuseră să se umfle, stând gata să plesnească. Numărul doamnelor

de companie care o slujeau a crescut dintr-odată, iar în jurul ei a început o agitaţie ca atunci când se anunţase căsătoria lui Ohatsu. Pe neaşteptate, i-au fost aduse haine de o frumuseţe ce te lăsa cu gura căscată, iar camera i s-a umplut de mobilier şi tot felul de lucruri de un lux inimaginabil.

Toată această agitaţie a durat aproape zece zile, urmate de o vizită pe care Chacha i-a făcut-o lui Gen'i Maeda, care a informat-o că în curând va fi mutată la Jurakudai. Acesta îi vorbea mai ceremonios ca niciodată. Chacha l-a întrebat simplu când se va petrece mutarea.

— În zece zile, când florile de cireş vor fi în plină splendoare, i-a răspuns el.

În acele momente, Chacha nu și-a arătat faţă de Gen'i Maeda nici aprobarea, nici refuzul. A rămas tăcută, cântărind în sufletul ei cât înseamnă zece zile. Avea zece zile ca să se hotărască. Dacă voia să-și ia viața, putea oricând s-o facă. Şi tatăl și mama și bunicul şi apoi și tatăl ei vitreg – toți își puseseră capăt zilelor. Dacă alegea această cale, nu putea decât să facă același gest pe care îl făcuse mama ei, cu mâinile sale firave. După discuția cu Gen'i Maeda, Chacha a trimis de îndată un sol la Castelul Ōmizo, întrebând-o pe Ohatsu dacă Takatsugu ar putea să vină să o vadă, căci trebuia să-l consulte într-o chestiune arzătoare.

A doua zi după plecarea solului, inima lui Chacha s-a umplut de înfrigurarea așteptării. Își dădea seama că Takatsugu, acum stăpân al Castelului Ōmizo, nu mai putea pleca și veni cu atâta ușurință, dar simțea că el va veni pentru că ea îi trimisese vorbă că vrea să-l întâlnească.

Takatsugu și-a făcut apariția într-o seară, la cinci zile după trimiterea solului. La auzul veștii, Chacha le-a trimis afară din cameră pe toate doamnele de companie, dar a lăsat ușile deschise, deși afară era destul de frig. Apoi a pregătit singură locul de onoare pentru Takatsugu, iar pe al ei, în fața lui. Spre deosebire de alte dăți, Takatsugu și-a făcut intrarea ca un stăpân de castel ce era. A venit pășind calm pe coridor și și-a cerut scuze într-un mod foarte politicos pentru că nu a mai dat nici un semn

de viață atâta timp. Ardoarea și mândria care emanau din el înainte fuseseră înlocuite de o răceală plină de remușcări. Atitudinea aceasta îi displăcea profund lui Chacha. N-ar mai fi zis că e același om care o prinsese de poalele chimonoului într-un gest nesăbuit.

— Poftiți aici, l-a invitat ea, dar Takatsugu se așezase lângă intrare și nu se mișca de-acolo.

Renunțând la încercarea de a-l convinge, a început să-i vorbească despre motivul pentru care îl chemase:

— Ați aflat probabil deja zvonul.

— Am auzit, i-a răspuns acesta, cu mâinile așezate protocolar pe genunchi, iar apoi n-a mai scos nici un cuvânt.

— Păreți înfrigurat, i-a spus Chacha, ridicându-se să închidă ușile ce rămăseseră larg deschise.

— Ar fi mai bine să le lăsați așa, a oprit-o el dintr-odată.

— De ce?

Fără să-i răspundă la întrebare, Takatsugu a repetat pe un ton aspru:

— Vă rog să le lăsați deschise.

Chacha se lăsase deja pe genunchi pentru a închide ușile glisante, așa că s-a ridicat din nou, lăsându-le așa cum erau. Întunericul difuz al înserării se lăsa ușor.

— Și ce credeți despre toate acestea? a întrebat Chacha.

— Cred că este un lucru foarte bun, i-a răspuns Takatsugu.

— Să fie acesta adevărul?

— Asta este ceea ce cred.

— Atotputernicul este cel care a spulberat clanurile Azai și Shibata, a continuat ea.

— Nu ați spus oare domnia voastră ultima dată când ne-am întâlnit că vremurile s-au schimbat? a atacat-o Takatsugu.

— Așa este. Vremurile s-au schimbat. Dar nu cred că aceste cuvinte pot să tranșeze problema cu care mă confrunt eu acum.

— Nădăjduiesc că nu vă bizuiți pe mine pentru sfaturi. Mi se pare că ați întrecut măsura chemându-mă aici anume pentru a-mi cere sfatul.

Takatsugu pălise ușor spunând aceste vorbe.

Acum, că auzea asta din gura lui, își dădea seama că așa stau lucrurile. Chipul și vocea lui spunându-i că tot ce își dorește este doar să fie cu ea, fără glorie, fără rang și fără avere, îi rămăseseră întipărite adânc în minte. Fusese crudă și fără suflet să-l cheme spre a-l întreba dacă se cuvine să devină concubina lui Hideyoshi, după ce pe el îl dăduse la o parte. Și, chiar dacă el s-ar fi împotrivit, ce putea ea de fapt să facă? Nu putea să nu primească porunca lui Hideyoshi, căci asta i-ar fi adus moartea.

Au rămas câtva timp amândoi tăcuți, unul în fața celuilalt.

— S-a întunecat, a spus el, privind către capătul grădinii. Vă voi revedea din nou mâine dimineață.

S-a ridicat în picioare. Așa cum încercase să nu rămână singur cu ea în camera cu ușile închise, părea acum că vrea să evite să mai stea cu ea în încăperea întunecată.

Tăcută, Chacha nu-și ridica privirea din pământ. Înțelesese că pleca și că ea nu putea face nimic să-l mai rețină. A rămas nemișcată în întuneric, până când a venit una din doamnele de companie aducând o lumânare. De ce l-o fi chemat să vină tocmai de la Ōmizo? Știa că, indiferent de ce i-ar fi spus el, nu avea de ales, și totuși îl chemase.

I-a poruncit uneia dintre slujnice să afle unde trăsese peste noapte Takatsugu. Aceasta s-a întors de îndată cu răspunsul:

— Seniorul Takatsugu înnoptează în Pavilionul Șoimului.

În seara aceea, Chacha le-a dat liber servitoarelor pe la al optulea ceas și a ieșit pe verandă, ridicând obloanele. Lumina palidă a lunii se prelingea pe pământ. Coborând în grădină, Chacha a simțit cum o învăluie frigul nopții, dar în aer plutea apropierea primăverii, căci vârfurile crengilor goale ale copacilor nu mai erau ascuțite ca în urmă cu vreo lună, ci se umflau în așteptarea mugurilor.

Chacha a început să meargă pe lângă clădire, dar după câțiva pași s-a oprit. De undeva se auzea un zgomot ca de valuri. De fapt, mai degrabă se simțea un murmur nedeslușit, ca al unui banchet ce se ținea în depărtare.

În lumina lăptoasă a lunii, Chacha și-a continuat drumul spre partea de nord-vest a castelului, mergând pe lângă ziduri pentru a nu fi văzută. Ajungând aproape de veranda ce străjuia capătul grădinii Pavilionului Şoimului, unde era găzduit Takatsugu, s-a oprit, încercând să deslușească ce era înăuntru. Nu se auzea nici cel mai mic sunet. Pesemne că Takatsugu ori nu era acolo, ori deja dormea.

Ajunsă lângă ferestre, a bătut ușor de două-trei ori în obloane. De dinăuntru n-a venit nici un răspuns. A mai bătut o dată, mai apăsat. Înăuntru părea să fie cineva și imediat a auzit pe verandă zgomot de pași. S-a tras repede înapoi, ascunzându-se în umbra unui tufiș.

Într-un sfârșit, s-a deschis o fereastră și a apărut silueta unui bărbat. Era Takatsugu, îmbrăcat în haine de zi. Recunoscându-l, Chacha s-a apropiat. Uluit peste măsură, Takatsugu a coborât în grădină așa cum era, în picioarele goale. Părea că încearcă s-o împiedice să se apropie de camera lui. S-a oprit pentru o clipă în fața ei, dar imediat și-a dat seama că cineva i-ar putea vedea acolo, așa că s-a întors pe verandă, ajutând-o și pe ea să urce după el. Stăteau amândoi unul în fața celuilalt.

— Ce v-a împins la acest gest necugetat? Mă puneți într-o situație stânjenitoare, i-a șoptit acesta.

Abia ce-a apucat Chacha să deschidă gura pentru a-i răspunde, când el a oprit-o pe un ton ferm:

— Vă rog să vă retrageți de îndată!

— Voi merge la Jurakudai, urmând sfatul domniei voastre. Aceasta este hotărârea mea.

Încă tulburat, Takatsugu a poftit-o înăuntru. Pesemne că tocmai scria ceva, căci în mijlocul camerei era o măsuță cu o trusă de caligrafie, iar lângă ea, o lumânare. După întunericul de afară, chiar și lumina lumânării părea orbitoare. Cei doi s-au așezat lângă măsuță, unul în fața celuilalt. Chacha a repetat:

— M-am hotărât să merg la Jurakudai. De aceea am venit, ca să vă spun asta. Aș vrea să mă lăsați să stau aici peste noapte.

Takatsugu o privea împietrit.

— V-aţi pierdut minţile? s-a răstit acesta, înăbuşindu-şi strigătul, pentru a nu fi auzit de afară.

Chacha şi-a ridicat capul, privindu-l drept în ochi:

— Aşa vi se pare?

Nu se aşteptase la o asemenea remarcă. Nu doar că nu-şi pierduse minţile, ci, dimpotrivă, era mai lucidă decât fusese vreodată în cei douăzeci de ani de viaţă ai ei. Gândea la rece, de parcă cineva îi limpezise mintea punând pe ea gheaţă. Îşi vedea toţi anii vieţii înșirându-se în faţa ei ca un drum lung şi îngust.

Ca un vis îndepărtat, i-a venit în minte seara căderii Castelului Otani. Apoi zilele liniştite trăite în Castelul Kiyosu. O-ichinokata, mama ei cea blândă. Cele două surori, când erau copile. Ultima imagine a tatălui ei, Nagamasa. Teama din seara când aflaseră despre incidentul de la Honnō-ji. Festivalul Lampioanelor de la Castelul Azuchi. Caii albi care alergau ca nişte năluci. Căsătoria mamei ei. Fulgii de zăpadă ce dansau neîntrerupt pe cerul ținutului de miazănoapte. Plecarea la luptă a tatălui ei vitreg, Katsuie. Întunericul cărărilor de munte pe care fusese purtată în palanchin, după căderea Castelului Kitanoshō.

Imaginile ce alcătuiau viaţa ei de până atunci îi traversau mintea una după alta. Își amintea clar fiecare zi a vieții ei trecute. Putea să vadă cu ochii minții până și cel mai neînsemnat fapt, și nu doar atât. Își amintea cu exactitate și ce se petrecuse înainte și după, până și cum era vremea în ziua aceea.

— Am fost sortită acestui destin din ziua în care m-am născut. Până cu câteva clipe în urmă, m-am gândit să-mi iau viața. Dar acum nu mai vreau asta. Vreau să trăiesc. Toți ai mei – mama, tata, Katsuie – au trăit până în ultima clipă, când viețile lor au dispărut în focul ce le cuprindea castelele. Așa voi face și eu. Voi trăi până când viața nu-mi va mai fi îngăduită.

Cât timp a vorbit Chacha, Takatsugu nu a scos un sunet. Vorbele ei și felul în care le rostea îl amuțiseră. Fără să se lase intimidată în vreun fel, Chacha a continuat pe acelaşi ton.

— Vreau să-mi petrec această noapte cu domnia voastră.

Demult, Takatsugu o implorase să fie a lui, iar acum ea era gata să i se ofere. Nu făcea asta din dragoste. Nu îl iubea pe Takatsugu Kyōgoku. Faptul că i se dădea lui nu avea nici o legătură cu dragostea. Dar înflăcărarea plină de pasiune pe care o văzuse în ochii lui atunci când îi ceruse să meargă alături de el nu putea fi o minciună. Dacă tot era nevoită să i se abandoneze lui Hideyoshi, voia ca Takatsugu să o aibă mai întâi.

— Sunteţi în toate minţile? a întrebat-o el.

— Nu sunt nebună!

— Dacă sunteţi întreagă la minte, cum puteţi să vă gândiţi la aşa ceva? Vă rog să nu-mi mai vorbiți de lucruri ce nu sunt cu putinţă și să plecaţi imediat!

— Nu sunt cu putinţă!?

— Niciodată!

— Și de ce să fie așa?

Chacha simţea cum privirile li se înfruntă. Dacă și-ar fi întors capul chiar și numai pentru o clipă, ar fi însemnat că pierde bătălia.

— Vă implor să plecaţi!

— ....

— Dacă nu vă retrageţi, voi pleca eu.

Nici acum, Chacha nu a scos nici un cuvânt. L-a văzut făcând o mișcare bruscă. Se ridicase în picioare. Într-o clipă, fără să-și dea seama ce face, l-a prins de poala chimonoului, așa cum făcuse și el cândva. Privit din afară, ar fi putut părea exact același gest, dar diferența era că din privirea lui Chacha lipsea acea licărire a ardorii care strălucise în ochii lui odată.

Eliberându-se din mâinile ei, Takatsugu a ieşit din încăpere. Chacha a rămas așa multă vreme, dar, dându-și seama că el nu se mai întoarce, s-a ridicat în cele din urmă.

A ieșit afară și a pornit-o încet către apartamentele ei. Și-a dat seama că nu mai era acum o simplă fată singură, ci că existenţa ei era legată de cel mai puternic om din Japonia. Îi era limpede că refuzul lui Takatsugu venea din teama amestecată cu respect pe care acesta i-o purta lui Hideyoshi.

A doua zi după întâlnirea cu Takatsugu, Chacha a avut parte de o vizită neaşteptată a lui Ujisato Gamō. Ultima dată când acesta venise la ea fusese imediat după bătălia de la Komatsu, de la sfârşitul anului al doisprezecelea al erei Tenshō (1584). Trecuseră de-atunci aproape trei ani şi jumătate.

Chacha l-a primit cu respect pe cel care era acum stăpânul domeniului Matsuzaka, de 320 000 de *koku*. La cei treizeci şi doi de ani ai săi, Ujisato nu avea nici o trăsătură tinerească pe chip. Era o prezenţă caldă, iar vocea sa joasă avea un calm ce îi dădea o demnitate aparte.

— Domniţă, vă prezint felicitările mele, a început el, folosind aceeaşi formulă de adresare ca odinioară. Nu mi-am putut prezenta omagiile surorilor domniei voastre cu ocazia căsătoriilor lor, dar de data aceasta am ţinut neapărat să vin.

De la bun început, Ujisato părea că găseşte drept prilej de felicitare faptul că Chacha urma să devină concubina lui Hideyoshi şi nu ezita deloc să vorbească deschis despre asta.

— Vi se pare că e un moment demn de felicitări? l-a întrebat Chacha, încercând să vadă în străfundurile sufletului lui.

Pentru o clipă, Ujisato a încercat să-i evite privirea.

— De ce n-ar fi? Găsesc că e o veste bună din toate punctele de vedere. Dacă veţi da naştere unui prunc, prin vinele lui va curge sângele clanului Azai şi, într-o bună zi, copilul domniei voastre va deveni...

Ujisato nu şi-a terminat fraza, dar Chacha ştia că ceea ce voia să spună era că într-o bună zi acel copil ar putea lua toată puterea. Nu se gândise niciodată la asta până acum.

— Eu să am un copil?!

— Întocmai.

— Eu să am un copil?!

Chacha a simţit cum dintr-odată din ochi îi curg lacrimi. Nu se gândise nici măcar o clipă că ar putea vreodată să aibă un copil cu Hideyoshi. Cu el! Cu cel care-i ucisese toată familia! Fără să-i pese de prezenţa lui Ujisato, Chacha îşi lăsa lacrimile să-i curgă în voie pe obraji. Nu erau lacrimi de tristeţe. O cuprinsese un sentiment de exaltare de nedescris, căci

acum își dădea seama de soarta ei stranie de femeie. Ujisato a lăsat-o să plângă în tăcere. Ştergându-şi lacrimile, aceasta i-a spus:

— Mă veţi ierta, nădăjduiesc. M-au cuprins sentimente nedesluşite.

— Aţi fost deja la Jurakudai? a întrebat-o acesta.

— O dată.

— E un loc foarte frumos, nu-i aşa?

— Nu l-am găsit încântător.

— Ce păcat! a răspuns Ujisato, căzând pe gânduri. Dar, dacă Jurakudai nu vă este pe plac, puteţi cere să vi se construiască un castel în care să locuiți.

— Se poate un astfel de lucru?

— Dacă domnia voastră nu poate, cine să poată?

— Și unde să fie ridicat?

— Hmm...

Pe fața lui Ujisato apăruse un surâs.

— Păi, dacă e vorba de un castel în care domnia voastră să poată locui în pace, nu poate fi decât în Yodo. Există deja un castel acolo, dar asta nu înseamnă că nu se poate construi încă unul, nou. E aproape și de Ōsaka, și de Kyōto, iar în apropiere curge râul Yodo. Ați avea o priveliște încântătoare din turn, căci în jur se întind câmpii nesfârșite.

Ujisato vorbea ca și cum castelul ar fi fost deja construit.

Lui Chacha îi șiroiau din nou lacrimi pe obraji. Vedea aievea acel castel încă imaginar, dar, închipuindu-se stând în turnul de veghe, își dădea seama că nici acolo nu va fi nimic altceva decât o prizonieră. Cu toate acestea, i-a răspuns lui Ujisato:

— Voi face precum spuneți. Voi aduce pe lume un moştenitor și voi trăi într-un nou castel.

— Și de ce n-ar fi acesta un prilej de bucurie?

— Prea bine.

La fel cum se întâmplase și cu mama ei, soarta lui Chacha se hotăra pornind de la sfaturile lui Ujisato. O-ichinokata sfârșise punându-și capăt zilelor. Oare și pe Chacha o aștepta aceeași soartă?

Vizita lui Ujisato Gamō a durat aproape un ceas. Imediat ce acesta a plecat, a intrat în încăpere Gen'i Maeda, care venea de la Kyōto.

— Mâine vom pleca spre Jurakudai. La al şaptelea ceas al dimineţii vom ieşi din acest castel.

Vestea plecării venea oarecum pe neaşteptate, dar aceea era ziua în care cireșii de la Jurakudai erau în plină floare.

Ştiind deja locul, Chacha îşi putea imagina cu uşurinţă cât de frumoși trebuie să fie cireşii înfloriţi de la Jurakudai, dar nu simţea nici cea mai mică bucurie la gândul plecării. Prin faţa ochilor i-au trecut, pe rând, toate castelele în care locuise: Odani, Kiyosu, Kitanoshō, Azuchi. Şi peste toate plutea acum imaginea castelului de pe malul râului Yodo, despre care îi vorbise Ujisato Gamō.

A doua zi dimineață, la ceasurile opt, cortegiul s-a pus în mișcare. Urcând în palanchin, Chacha a privit cu emoție castelul în care își petrecuse ultimii șase ani din viață. Era locul în care, împreună cu cele două surori ale ei, trăise uitată de lume și se transformase din fată în femeie. Le privise pe rând pe Kogō și pe Ohatsu cum se îmbarcă în călătoria vieții lor, iar acum îi venise și ei rândul să facă primul pas către noul său destin.

Deşi martie se apropia de sfârşit, primăvara întârzia să vină pe deplin, iar apele lacului erau mângâiate de un soare cu dinți. Cireşii de la Jurakudai poate erau deja înfloriți, dar mugurii copacilor din jurul Castelului Azuchi abia se deschiseseră. Cortegiul care o ducea pe Chacha la Jurakudai era departe de a avea aparența unui alai de nuntă, dar nu era nici unul obișnuit. Nenumăratele piese de mobilier și obiecte decorative ce fuseseră expuse în vastele încăperi ale Castelului Azuchi urmau să fie duse la Jurakudai într-altă zi, așa că nu făceau parte din cortegiu. Erau însă treizeci de palanchine, însoțite de treizeci de războinici călare, îmbrăcați în ținută de luptă. Palanchinul în care era purtată Chacha se afla în mijlocul alaiului.

Chacha nu le cunoștea pe mare parte din doamnele de companie ce o însoțeau. Nu știa de unde erau, dar ele veniseră

în acea dimineață pentru a o conduce pe porțile castelului. Pe chipurile lor inexpresive nu se putea citi nici bucurie, nici enervare, nici tristețe. Atitudinea lor era foarte respectuoasă, dar în plecăciunile lor reverențioase se distingea o răceală nedefinită. Și palanchinele lor erau însoțite de încă treizeci de luptători călare.

Neavând nici strălucirea unui alai de nuntă, nici lentoarea unui convoi de călătorie, întregul cortegiu se deplasa în mare grabă și parcă pe ascuns, ca și cum în mijlocul lui ar fi fost purtat un obiect de mare preț, ținut departe de ochii lumii. Din când în când, Chacha ridica perdelușele și privea drumurile și orașele prin care treceau. Din loc în loc, se vedeau grupuri de femei și copii, fie în picioare, fie stând jos, în drum.

Când au intrat în cătunele din Ōtsu, s-au oprit să mănânce. Toate doamnele de companie au coborât din palanchinele lor, dar Chacha, pretinzând că se simte rău, a rămas înăuntru. Nu voia să dea ochii cu nimeni în acest moment de cotitură din viața ei. Printre perdelușe, vedea întinderea de un albastru închis a apelor lacului Biwa, dar nu zărea nici o barcă pe luciul apei. Și aici, mugurii florilor de cireș abia se desfăcuseră.

Abia când au ajuns în Yamashina au început să vadă de-a lungul drumului cireși înfloriți de-a binelea. Chacha însă nu le vedea frumusețea. Aceste floricele albe, de pe care culoarea rozalie parcă se ștersese, i se păreau triste și parcă murdare.

Capitala era la fel de plină de viață cum o lăsase la ultima ei vizită, în urmă cu aproape jumătate de an. Atunci era toamnă, iar acum se instalase deja primăvara, așa că mulțimea de pe străzi era și mai mare, și mai animată. Toți ochii erau îndreptați asupra cortegiului. Când venise aici prima dată, Chacha stătuse o noapte la reședința unui samurai înainte de a intra în Jurakudai, dar de data aceasta s-a îndreptat direct spre porțile castelului, intrând în curtea largă, pavată cu nisip.

Acum intrase prin altă parte față de data trecută, căci la coborârea din palanchin s-a trezit în fața unei mici reședințe. Văzând toată curtea plină de cireși în floare, a lăsat să-i scape un strigăt de mirare. Nu erau la fel cu florile pe care le știa ea,

ci aveau altă formă, altă culoare, altă mărime. Nu se simţea nici măcar o adiere de vânt. Copacii erau în plină floare şi nici măcar o petală nu căzuse încă pe pământ. Coborând din palanchin, Chacha a rămas în picioare câteva clipe, contemplând pierdută acoperământul de flori ce i se desfăşura deasupra capului. Când s-a dezmeticit, s-a trezit înconjurată de un grup de doamne de companie, care se aplecau până la pământ pentru a o saluta. Şi-a întors privirile de la crengile pline de flori către grupul de femei şi a rămas în picioare nemișcată, cu o atitudine uşor malițioasă. Pe verandă, alte femei așteptau în genunchi, cu capetele plecate până la pământ și cu mâinile împreunate în față, pe dalele de piatră. Pe Chacha a cuprins-o un sentiment straniu. Femeile acestea erau la fel de încremenite ca florile de cireş de afară, ce păreau artificiale în nemişcarea lor. Singură, doar ea se simțea vie printre toate aceste lucruri din jurul ei și i se părea bizar că era obligată să stea în picioare în mijlocul lor.

A făcut un pas către intrarea în casă. Ca la un semn, toate femeile s-au ridicat deodată și au urmat-o cu pași mici, așa cum cerea eticheta. Înăuntru s-a lăsat condusă de o bătrână ce părea că o așteaptă tocmai pentru asta. Nu era aceeași bătrână care o însoțise data trecută. Casa care îi fusese rezervată avea în spate o grădină, și aceea plină de cireși înfloriți. Privind de pe verandă florile de cireş, Chacha și-a amintit de locuința lui Omā și de curtea plină de trifoi japonez. Nu-i plăceau în mod deosebit florile de cireş, dar cu siguranță era mai bine decât cu trifoiul japonez atât de deprimant.

Camera ei de zi era în partea din spate a casei. Alături avea încăperea pentru schimbarea hainelor, iar mai în spate se aflau dormitoarele. Mai erau niște încăperi care dădeau spre verandă, dar acelea le fuseseră rezervate doamnelor de companie, acolo fiind trimise toate femeile care o însoțiseră de la Castelul Azuchi. Chacha a intrat în camera ei pentru a se odihni, însă după câteva clipe a apărut Gen'i Maeda.

— Cum vi se pare? Sunt toate pe placul domniei voastre? Cireșii de aici sunt cei mai frumoși din tot castelul. Domniță,

de astăzi sunteţi stăpâna acestui loc. La început s-ar putea să vă simţiţi singură, dar veţi duce aici o viaţă bună. În următoarele două săptămâni toată lumea din Jurakudai va fi ocupată cu pregătirile pentru vizita împăratului, dar odată ceremoniile terminate, probabil că va veni aici şi stăpânul.

Din cuvintele lui Gen'i Maeda, Chacha a înţeles că Hideyoshi nu va veni mai devreme de încheierea vizitei împăratului. Chiar și o întârziere de doar două săptămâni până la întâlnirea cu Hideyoshi o făcea să se simtă mai bine.

În prima ei seară în locuința de la Jurakudai, Chacha a primit vizita neașteptată a lui Tatsuko, sora lui Takatsugu Kyōgoku. Cunoscută acum sub numele de doamna Kyōgoku, alături de doamna Kaga, adică Omā, și de doamna Sanjō, sora lui Ujisato Gamō, era una dintre concubinele cărora Hideyoshi le acorda favorurile sale. Ultima dată când Chacha o întâlnise pe Tatsuko fusese cu treisprezece sau paisprezece ani în urmă. Își amintea bine ziua de început de toamnă a anului al doilea al erei Tenshō, când cei doi verișori ai ei veniseră pentru prima oară la Castelul Kiyosu. Nu i se ștersese deloc din memorie imaginea fetei înalte și subțiri, mai mare decât ea cu vreo patru-cinci ani și care intrase în cameră în urma lui Takatsugu. În mod ciudat, își aducea aminte toate detaliile – chimonoul din satin vernil și brâul stacojiu, părul lins, împărțit de-o parte și de alta a obrajilor și mâinile albe ca ceara.

Impresia cu care Chacha rămăsese încă din copilărie era aceea a unei prințese a cărei distincție deosebită evoca noblețea numelui Kyōgoku și a cărei supunere părea că o pregătise să îndure orice fel de destin. Fără nici o urmă de aroganță sau de infatuare, avea acea frumusețe fragilă a unei nobile doamne născute în ultimele zile ale unei dinastii ce se stinge.

Deși venise însoțită de un alai numeros, doamna Kyōgoku a intrat singură în camera lui Chacha.

— Nu ne-am văzut de multă vreme. Vă mai aduceți aminte de timpurile de odinioară când, împreună cu fratele meu mai mic, v-am tulburat liniștea la Castelul Kiyosu? a întrebat ea

pe un ton neaşteptat de vesel, cu un zâmbet pierdut pe faţa albă pe care Chacha şi-o amintea atât de bine.

Chacha îşi închipuise întotdeauna că viaţa unei concubine este întunecată, dar asta nu se vedea deloc pe chipul doamnei Kyōgoku.

— Câţi ani să fi trecut de-atunci? S-au petrecut atâtea între timp, şi cu domnia voastră şi cu mine, a continuat ea.

Chacha nu și-ar fi putut imagina că femeia aceasta frumoasă, care stătea înaintea ei, fusese o vreme soţia lui Takeda, seniorul din Wakasa, și că apoi devenise concubina celui care îi omorâse soţul. Soarta nu le cruţase pe nici una din ele. Chacha îşi pierduse mama şi tatăl vitreg, doamna Kyōgoku, soţul și copiii, despre care nu se știa nici acum dacă fuseseră uciși sau mai trăiau pe undeva.

Pe chipul doamnei Kyōgoku nu se citea nici o urmă de tristeţe, iar Chacha deslușea o vagă asemănare cu mama ei, O-ichinokata. Avea împăcarea celor ce au fost greu încercaţi. Chacha nu găsea nici o legătură sufletească între ea și Tatsuko, dar nu putea să nege legătura de sânge care le unea. A invitat-o în apartamentele sale și s-au îndreptat împreună spre grădină, pentru a se bucura de priveliștea nocturnă a cireșilor în floare. Pe trepte nu erau pregătiţi saboţi pentru exterior, așa că doamna Kyōgoku a bătut din palme și într-o clipă și-a făcut apariția o slujnică ce a adus două perechi.

— După domnia voastră, i-a spus ea lui Chacha, iar aceasta a ieşit prima.

Plimbându-se pe sub crengile pline de flori, Chacha și-a dat seama la un moment dat că doamna Kyōgoku stă mereu cu un pas în urma ei, ca și cum i-ar fi fost doamnă de companie. Cu o nonșalanță studiată, a încercat să o facă să treacă în fața ei, dar, conștient sau nu, doamna Kyōgoku nu a pășit nici măcar o dată înaintea verișoarei sale.

Chacha nu avea nici cea mai vagă idee despre ce înseamnă viața de concubină, dar simțea acum că prezența doamnei Kyōgoku îi dă putere.

Florile de cireş s-au scuturat repede, lăsând locul frunzelor, iar de pe la începutul lui aprilie s-a iscat o mare vânzoleală, căci urma să vină în vizită împăratul Go-Yōzei[1]. Vizita fusese anunţată prin decret imperial încă de la începutul anului şi urma să aibă loc două săptămâni mai târziu. Un astfel de eveniment nu mai avusese loc din perioada Muromachi, aşa încât trebuiau consultate cronicile familiilor nobile, se verificau vechile tradiţii şi obiceiuri, căci totul trebuia să se desfăşoare conform etichetei. Toate acestea s-au petrecut zile de-a rândul sub atenta supraveghere a lui Gen'i Maeda.

Zarva pricinuită de marele eveniment ajungea însă la Chacha doar prin intermediul doamnelor de companie, căci ea îşi petrecea tot timpul în apartamentele sale. Cam după zece zile, a ajuns la urechile ei vestea că samurai din întreaga ţară începuseră să sosească la Kyōto. Printre ei se numărau şi Toshiie Maeda, Ujisato Gamō sau Takatsugu Kyōgoku. Numai Ieyasu Tokugawa era deja acolo de aproape o lună, cam de pe la mijlocul lui martie.

De treisprezece zile ploua încontinuu, dar în ziua a paisprezecea, când începea vizita împăratului, s-a înseninat dintr-odată. Dis-de-dimineaţă, în fruntea unei trupe formate din vasalii lui Toshiie Maeda, Hideyoshi a pornit el însuși în întâmpinarea împăratului, îndreptându-se către Palatul Imperial. Suita era atât de numeroasă, încât umplea distanţa de cincisprezece *ri* dintre acesta și Jurakudai. Pe când capul alaiului intra în Jurakudai, cei din urmă încă nu ieșiseră din Palatul Imperial, iar mulţimea venită din toate provinciile Japoniei să vadă procesiunea umplea străzile capitalei. Se spune că numai soldaţii puși de gardă la răscruci erau mai bine de șase mii.

În fruntea cortegiului erau samuraii de rang înalt, ce purtau pe cap *eboshi*. Urmau palanchinele în care erau purtate împărăteasa

---

1 Cel de-al o sută șaptelea împărat al Japoniei, care a domnit între 1586-1611, perioadă corespunzătoare tranziţiei de la Perioada Azuchi-Momoyama la Perioada Edo.

şi concubinele imperiale, apoi încă treizeci de lectici ale doamnelor de companie. În urma lor veneau câteva sute de persoane ce purtau pe umeri un *mikoshi*[1], acompaniate de paisprezece palanchine lăcuite. După încă cinci palanchine veneau, în grupuri mici, avangarda, garda imperială, preoţii de la palatul imperial, generalii, patruzeci şi cinci de muzicieni de la curte, fiecare cu instrumentul său şi, în fine, lectica în care era purtat împăratul. Vântul călduţ ce începuse să sufle anunţa deja sosirea verii. În urma împăratului defilau în ordine ministrul de stânga Nobusuke Kokonoe, ministrul de centru Nobukatsu Oda, şi elita generalilor, printre care se numărau Ieyasu Tokugawa, Hideie Ukita, Hidetsugu Toyotomi. După ei toţi venea palanchinul în care era purtat Hideyoshi.

În faţa lui Hideyoshi înainta un grup de aproape şaptezeci de luptători călare, vasali apropiaţi lui, precum Mitsunari Ishida, iar în urma lui veneau cam cinci sute de vasali de trei ranguri diferite, şi încă douăzeci şi şapte de samurai importanţi, precum Toshiie Maeda. Cortegiul era încheiat de nenumăraţi alţi soldaţi aflaţi în serviciul lui Hideyoshi. Veşmintele tuturor erau de o splendoare ce le părea nepământeană mulțimilor de oameni – bărbați, femei și copii – ce se adunaseră să-i privească. Strălucirea brocartului şi a mătăsurilor era orbitoare.

Prima zi a ceremoniilor a debutat cu un banchet la amiază, iar seara a avut loc un concert de muzică de curte cu instrumente de suflat şi cu coarde. Așa cum i se poruncise, Chacha a luat parte la întâmpinarea cortegiului imperial, ocupându-și locul indicat, lângă porțile palatului, dar după aceea s-a întors în încăperile sale şi și-a petrecut ziua într-o stare de neliniște continuă. În palat se aflau cu siguranță de două sau de trei ori mai mulţi oameni ca de obicei, dar peste tot domnea o liniște mormântală. La lăsarea serii, Chacha a ieșit în grădină să se plimbe în lumina albăstriu-străvezie a lunii. Palatul era învăluit

---

1 Altar șintoist portabil, asemănător unui palanchin bogat ornamentat, folosit ca vehicul pentru transportul unei divinități în timpul unui festival.

într-o stranie tăcere în seara când acolo avea loc un festin cum nu se mai văzuse. Prin minte i-a trecut gândul că, dacă nu s-ar fi întâmplat nenorocirea de la Honnō-ji, poate că în locul lui Hideyoshi ar fi condus ceremoniile unchiul său, Nobunaga. Nu găsea răspuns la întrebarea dacă Hideyoshi, care pusese la pământ, rând pe rând, clanurile Azai, Oda şi Shibata, ajunsese în această poziţie recunoscută de însuşi împăratul Japoniei graţie inteligenţei lui sau datorită unui destin favorabil.

Scăldată în lumina lunii, Chacha s-a gândit îndelung, după multă vreme, la tatăl și la mama sa, la unchiul său, Nobunaga şi la tatăl vitreg, Katsuie. Acum îşi dădea pentru prima oară seama că pe chipurile lor fusese zugrăvită întotdeauna umbra nenorocirii.

A doua zi a ceremoniilor fusese iniţial consacrată unui concurs de poezie *waka*[1], dar vizita imperială se prelungise cu încă o zi, așa încât acesta a fost amânat, iar de la amiază încolo, vântul a purtat până la locuința lui Chacha sunetele de flaut şi de tobe. În acea zi, Hideyoshi i-a oferit împăratului terenuri în Kyōto, în valoare de 5 530 de *ryo*[2] de argint. De asemenea, a donat familiei imperiale şi pământuri în valoare de 800 de ***koku*** de orez și a anunțat că va mai da și pământuri în valoare de 8 000 de ***koku*** aflate în Takajima, în provincia Ōmi, prințului imperial, înalților demnitari și preoților curții. Mai mult, i-a pus să jure în acea zi pe toți luptătorii aflați sub comanda lui Ieyasu și a lui Toshiie prezenți la ceremonii că nu se vor opune ordinelor venite de la Curtea Imperială până la generația nepoților lor și el însuși a jurat că va rămâne întotdeauna credincios împăratului.

În cea de-a treia zi, din cerul ce se umpluse de nori încă de dimineață a început să cadă o ploaie măruntă, dar această vreme melancolică era numai bună pentru concursul de poezie. Sub titlul *Stihuri spre lauda pinului*, împăratul a compus următoarea poezie:

---

1 Poezie clasică japoneză.
2 Monedă folosită în Perioada Edo.

Ce lungă așteptare!
Jurăminte de credință trec din tată-n fiu,
ca ramurile pline ale pinilor!

La rândul său, Hideyoshi a compus un poem cu numele *Stihuri spre lauda pinului într-o zi de vară ce-a așteptat venirea împăratului la Jurakudai*:

Împăratul cel veșnic s-a pogorât printre noi
un pin maiestuos se-nalță drept,
sub boltă.

Sub același titlu, Ieyasu a scris:

Ca frunzele pururi verzi ale pinului,
fie ca legământul făcut împăratului
să nu se șteargă-n veci!

În total s-au scris nouăzeci și șapte de poeme, dar, cu excepția câtorva dintre cei prezenți, de dimineață războinicii adunați acolo nu au fost neapărat bucuroși de participarea la acest concurs. Multe dintre poezii păreau a fi scrise de altcineva decât cel care le citea. Concursul a fost apoi urmat de un banchet ce s-a prelungit târziu în noapte.

A patra zi a fost dedicată dansurilor în onoarea împăratului unde s-au prezentat toate dansurile de bun augur: „Dansul celor zece mii de ani", „Dansul fericirii eterne" și „Dansul păcii". Toate petrecerile s-au derulat conform planului până în ziua a optsprezecea a lunii, când alaiul imperial a părăsit Palatul Jurakudai. Spre deosebire de cortegiul de la venire, de această dată în frunte erau purtate mai bine de douăzeci de lăzi lăcuite, decorate cu picturi aurite și argintate și purtând blazonul imperial al crizantemei. Încuietorile din aur și argint păzeau comorile dăruite de Hideyoshi împăratului.

Ceremoniile au fost un mare succes, dar a doua zi după terminarea lor s-a pornit de dimineață o ploaie năprasnică, ce parcă așteptase tocmai ceasul potrivit să înceapă.

Spre seară, Chacha privea din camera ei picăturile mari de ploaie cum loveau pământul cu putere. Era neliniştită, căci odată încheiată vizita împăratului, Hideyoshi putea să apară în orice clipă. Se hotărâse să accepte acelaşi destin ca al lui Omā sau Tatsuko, dar acum că venise momentul să dea piept cu el nu putea suporta gândul că va deveni concubina duşmanului de moarte al familiei sale. Privind stropii de ploaie, şi-a amintit de cuvintele lui Ujisato Gamō. Îi spusese să aducă pe lume un moştenitor. Şi să ceară să i se construiască un castel doar pentru ea. Amintirea cuvintelor lui Ujisato o făcea să simtă că prinde puteri.

A continuat să plouă tare toată noaptea și abia spre dimineaţă furtuna s-a mai potolit. Grădina interioară se transformase într-o baltă, iar în colţul de vest al grădinii din faţa casei apa de ploaie formase un pârâiaş ce curgea cu zgomot. Vântul rupsese crengile copacilor şi acum zăceau împrăştiate în întreaga curte.

Pe la amiază s-a mai domolit și vântul, iar spre seară s-a oprit și ploaia. Din camera ei, Chacha privea grădina răvășită. Norii de pe cer alunecau cu repeziciune spre miazănoapte.

În acel moment, la intrarea în casă s-a auzit zgomot de voci. Întrebându-se ce se întâmplă, a dat să se ridice, dar în uşă a apărut o slujnică ce a anunțat-o că Marele Consilier a venit în vizită. O luase pe neașteptate și nu avusese deloc timp să se pregătească. Ieșind pe verandă, a văzut silueta scundă a lui Hideyoshi apropiindu-se. S-a lăsat de îndată la pământ pentru a-l saluta, așezându-și mâinile împreunate pe dalele de piatră. Avea acum în fața ochilor picioarele lui Hideyoshi.

— A fost furtună, dar nădăjduiesc că n-ai pățit nimic.

Cu aceste cuvinte, Hideyoshi a intrat înăuntru, urmat de două slujnice care, după ce i-au aranjat locul în care să se așeze, au ieșit de îndată. Chacha rămăsese pe verandă, aplecată până la pământ.

— Chacha!

Auzindu-se strigată, s-a ridicat și a intrat în cameră, așezându-se în stânga lui.

— Vă prezint felicitările mele pentru succesul vizitei Înălţimii Sale, l-a salutat ea ceremonios.

— Unde ai stat când a trecut alaiul? a întrebat-o Hideyoshi, de parcă ar fi vorbit cu un copil.

— Am avut onoarea de a privi de lângă porţile palatului.

— Şi cum a fost?

— Încântător.

— Şi faţa? Ai văzut-o?

Chacha şi-a ridicat privirea mirată, fiind gata să întrebe despre a cui faţă era vorba, dar Hideyoshi a continuat.

— Eram nervos şi obosit după atâtea pregătiri şi m-aş bucura să nu mă fi văzut, a început el să râdă.

Aşadar, despre propriul lui chip era vorba!

— Şi dansurile cum au fost?

— Nu am avut onoarea să iau parte la spectacolul dansurilor.

— De ce?

— Nu am primit poruncă.

— Poruncă? Of!

Pe faţa lui apăruse o umbră de mirare.

— Aşa carevasăzică... Ei, acum şi dacă le-ai văzut, şi dacă nu le-ai văzut, tare mult n-ai avut a pierde, a continuat el pe un ton de consolare, apoi s-a oprit un moment, părând că se gândeşte la ceva.

Chacha îl vedea pentru a cincea oară. Prima dată îl întâlnise la consultările de la Castelul Kiyosu. A doua oară îl văzuse călare, a doua zi după căderea Castelului Kitanoshō, când ea se îndrepta către nord căutând refugiu. Apoi a urmat întâlnirea de la Castelul Azuchi, când îl văzuse în aceeaşi încăpere cu Omā. Şi ultima dată fusese în toamnă, când ea venise să viziteze Jurakudai. Era însă prima dată când erau doar ei doi faţă în faţă. Hideyoshi avea cincizeci şi doi de ani şi pielea bronzată a feţei îi era plină de riduri fine, dar avea în el un aer tineresc ce venea probabil din acel orgoliu egoist ce îl făcuse s-o întrebe dacă i-a zărit faţa în timpul trecerii cortegiului.

Așezată lângă el, Chacha simțea apăsarea tăcerii lui prelungi. Și-a ridicat capul pentru a spune ceva, dar a descumpănit-o expresia de pe figura lui. În câteva secunde se schimbase complet. Cu privirea ațintită asupra unui colț al grădinii, părea complet pierdut în gândurile sale, iar când în sfârșit s-a mișcat, a întrebat-o doar:

— E cineva aici?

Chacha a strigat către camera de alături, de unde a apărut imediat o slujnică. Hideyoshi i-a poruncit să-l cheme pe samuraiul care îl însoțise până acolo. Imediat, un luptător de vârstă mijlocie și-a făcut apariția pe verandă.

— Am poruncit ca scrisoarea ce însoțește poemul către Curtea Imperială să fie trimisă seniorilor Kikutei și Kanshūji, dar aș vrea să-l adaug și pe seniorul Nakayama, i-a spus Hideyoshi acestuia.

A repetat apoi același lucru, insistent, apoi și-a regăsit expresia blândă pe care o avea când intrase în cameră.

— „Până în ceruri a ajuns împăratul în vizita sa." Așa... pe urmă ce mai era? Aha, da! „Apa din cer cade peste grădina plouândă." Nu-i așa că e o poezie frumoasă? Te pricepi la poezie, Chacha?

— „Peste grădina plouândă" e nelalocul ei, i-a răspuns Chacha.

— Atunci „peste apa din grădină"?

— Mai degrabă „peste pământul grădinii", poate?

— Mda, s-ar putea să fie cum zici. Da, cred că ai dreptate. „Peste pământul grădinii".

Hideyoshi a privit-o mirat.

— ...O poezie bună, nu? Până la vizita Înălțimii Sale a plouat încontinuu, dar când a fost el aici s-a înseninat, iar apoi a început din nou să plouă puternic.

— Ați compus-o acum, pe loc? a întrebat Chacha.

— Acum? Nici vorbă!

— Ieri? a întrebat din nou Chacha.

— Ieri să fi fost? Da, se prea poate să fi fost ieri, i-a răspuns el cu fața strălucindu-i zâmbitoare.

Dintr-odată însă, expresia i s-a schimbat, devenind din nou serios.

— Să vină cineva!

Un alt samurai, tot de vârstă mijlocie, a apărut imediat.

— Poemul pe care l-am trimis la curte să poarte pe el ziua de douăzeci aprilie. Am spus nouăsprezece, dar să fie schimbată cu douăzeci.

Lăsându-l pe samurai să plece, și-a căpătat expresia relaxată.

— Dintre Azuchi și Jurakudai, care îți place mai mult, Chacha? a întrebat-o pe un ton ce lăsa să se înțeleagă că acum nu se mai gândea la nimic altceva în afară de ea.

— La Azuchi e mai bine, i-a răspuns aceasta direct.

— Mai bine la Azuchi?! Păi atunci am dat de belea! Dar încă n-ai văzut cât de bine se trăieşte la Jurakudai, de asta vorbeşti aşa. Sunt o grămadă de lucruri atrăgătoare pe care încă nu le știi. Încăperi minunate, jocuri în care te poți simți bine cu doamnele tale de companie.

Apoi a adăugat râzând zgomotos:

— Oricât de mult ți-ar plăcea Azuchi, nu te las acolo!

Ultimele cuvinte i-au sunat lui Chacha ca o poruncă. În timp ce vorbea, expresia de pe fața lui Hideyoshi s-a schimbat iar, devenind din nou serioasă.

— Venisem aici cu gândul să ne simțim bine împreună, dar mi-am adus aminte de niște treburi ce nu suferă amânare și de care ar fi bine să mă ocup eu însumi.

Spunând acestea, Hideyoshi s-a ridicat în picioare. Lui Chacha i-a trecut prin minte că treburile importante au negreșit legătură cu poemul căci își chemase de două ori oamenii să le dea ordine legate de acesta.

După plecarea lui Hideyoshi, Chacha a simțit că o lasă toate puterile de oboseală. Reuşise să amâne un pic acel lucru neplăcut ce urma să se întâmple. Pe la ora șapte însă, s-a pomenit cu una dintre bătrânele doamne de companie.

— Sunteți chemată să răspundeți unei invitații care vă va alunga plictiseala.

Pe faţa ei imobilă ca o mască de teatru Nō doar buzele se mişcau.

— Să mergem, atunci, i-a răspuns Chacha, pălind.

A pornit către locuinţa celui mai puternic om din Japonia, pe care îl văzuse la amiază lângă ea negăsindu-şi locul, cu singurul gând de a face un copil şi de a-şi obţine castelul. Bătrâna uscăţivă a luat-o de mână şi, împreună cu două tinere doamne de companie, au ieşit din casă. Lumina clară a lunii scălda grădina răvăşită de furtună, iar pe cer norii alunecau întruna către miazănoapte. Adierea vântului era neplăcut de caldă.

În zori, Chacha a ieşit din dormitorul lui Hideyoshi şi s-a întors la locuinţa sa, trecând prin faţa mai multor încăperi despre care nu ştia cui aparţin. Bătrâna mergea înaintea ei cu paşi mici, arătându-i drumul, iar în urma ei veneau cele două tinere doamne de companie.

Bătrâna mergea câte puţin, iar apoi se oprea brusc. Acest ritm părea calculat tocmai pentru a o face şi pe Chacha să se oprească şi astfel să nu obosească. Chacha o ura pe bătrâna aceasta, care îi arăta atâta consideraţie. De câte ori bătrâna se oprea, Chacha se simțea cuprinsă de o umilință fără margini, urmată de o furie de nestăpânit. A lăsat-o să se oprească, dar şi-a continuat drumul fără să o bage în seamă.

— Nu vă este frig? a întrebat-o aceasta.

— Nu, i-a răspuns Chacha tăios.

Era dimineață devreme, dar nu era frig. Primăvara trecuse pe nesimțite şi lăsase locul verii. Se luminase bine de ziuă, dar în palat domnea încă liniștea şi nu se vedea nici țipenie de om.

Ajunse la locuinţa lui Chacha, cele trei femei s-au retras, lăsând-o cu alte două doamne de companie ce o slujeau. Când a intrat în cameră, a văzut că îi fusese pregătit deja locul de culcare. Sentimentul de umilință a cuprins-o din nou. Le-a poruncit slujnicelor să ridice obloanele vrând parcă să scoată afară tot ce mai rămăsese din noaptea trecută. Le-a dat apoi drumul să plece şi s-a așezat pe *futon*. A rămas aşa, nemișcată, multă vreme. Prin uşile deschise se vedeau niște arbuşti de trandafir japonez, iar galbenul strălucitor al florilor mici îi

pătrundea dureros în ochii nedormiţi. Era obosită, dar nu voia să se întindă de teamă că sentimentul de umilinţă îi va învălui din nou întregul corp.

Până la urmă oboseala a răpus-o și a dormit până la amiază. Când s-a trezit, a găsit niște prăjiturele trimise de Hideyoshi: *manjū*[1] și *rakugan*[2], așezate frumos pe două tăviţe din lac.

Timp de cinci zile, au continuat să sosească de la Hideyoshi diverse cadouri, dar nici o altă veste. Şi, pe când amintirea umilinţei pe care o trăise începuse să se șteargă din mintea ei, Chacha a fost din nou chemată. De data aceasta, într-o sală somptuoasă a palatului, așezată pe scaune străine încrustate cu perle și înconjurată de numeroase doamne de companie, a asistat, alături de Marele Consilier, la spectacolul de dansuri al unor oameni veniţi din sud, ce aveau părul și ochii de altă culoare decât japonezii. A privit mișcările dansatorilor din Ryūkyū[3], ce ţineau în mâini niște obiecte mici, din care sunau. Artiștii străini veneau unul câte unul pentru a-și demonstra măiestria. Hideyoshi prelungea spectacolul cât de mult putea, iar când ea își întorcea ochii, cerea să fie întreruptă de îndată acea interpretare și să înceapă alta.

În acea seară, Chacha a băut pentru prima dată vin. Era un lichid roșu, servit în pahare de sticlă. Invitată să bea, a dus paharul la buze și gura i s-a umplut dintr-odată de dulceaţă. A băut două pahare și într-o clipită a fost cuprinsă de ameţeală. Când și-a revenit, Hideyoshi nu mai era acolo. Încă ameţită, a fost condusă de doamnele de companie la locuinţa sa. A dat să intre în cameră, dar s-a oprit la ușă. Înăuntru o aștepta Hideyoshi.

În toiul nopţii, Chacha era încă trează, ascultând cum picăturile mari de ploaie loveau pământul. Ploaia începuse exact la miezul nopţii. I-a trecut prin minte că, dacă ar vrea să-i ia

1 Biluţe din aluat, umplute cu cremă de fasole roșie dulce.

2 Prăjituri din amidon și zahăr, turnate în diverse forme, asemănătoare bezelelor.

3 Insulele din sudul Japoniei, cuprinzând actuala prefectură Okinawa.

viața lui Hideyoshi, ar putea-o face fără ca nimic s-o poată împiedica. Cel mai puternic om din Japonia dormea lângă ea, cu fața pe care se zăreau semnele bătrâneții întoarsă spre tavan. Chacha și-a adus aminte unde-și ascunsese pumnalul. Gândul că știa unde se află o liniștea într-un mod straniu.

Nagamasa, Hisamasa și mulți alții din clanul Azai muriseră de mâna lui Hideyoshi. La fel și O-ichinokata, și Katsuie și Morimasa Sakuma și încă atâția din clanul Shibata. Cu toții pieiseră din cauza lui. Chacha își amintea bine și durerea de pe chipul mamei ei, când aflase că Manpukumaru fusese tras în țeapă de Hideyoshi, căci acea tristețe i se întipărise adânc în mintea și în sufletul ei de copil.

Puteai spune că toți cei pe care ea îi cunoscuse își pierduseră viața din cauza acestui Hideyoshi. Dacă voia, putea să-i răzbune pe toți cei morți. Omul acesta atât de urât și de temut de ea încă de când era copilă era acum la mâna ei, iar asta îi trezea un sentiment straniu.

Într-un târziu a adormit și nu s-a trezit până în zori. Gândul că avea putere de viață și de moarte asupra lui îi dădea puterea să suporte umilința la care fusese supus trupul ei și să doarmă alături de bătrânul suveran.

La puțin timp după ce Chacha a devenit concubina lui Hideyoshi, în ziua a treisprezecea a lunii mai, la templul din palat s-a organizat o reprezentație de dansuri sacre *kagura*. Cu o lună în urmă, cu ocazia vizitei sale la Jurakudai, împăratul îi conferise cel mai înalt rang de noblețe Doamnei din Palatul de Nord[1], soția legitimă a lui Hideyoshi, iar aceste dansuri erau oferite curții drept mulțumire. Înalții demnitari luau și ei parte la ceremonie: unul era purtătorul sabiei, altul îl reprezenta pe împărat, un altul îi ținea poala chimonoului, altcineva aducea

1 *Kita-no-mandokoro*, titlu oferit soțiilor înalților demnitari și mai ales soției regentului sau soției Marelui Consilier; numele are legătură cu faptul că acestea locuiau în general în camerele din partea de nord a castelelor sau palatelor.

saboţii, în timp ce restul, dintre care de unii auzise şi Chacha, purtau făcliile.

Poveştile despre această ceremonie agitau deja spiritele în palat de câteva zile. Era pentru prima oară când Chacha a auzit vorbindu-se despre soţia legitimă a lui Hideyoshi. Cum aceasta locuia în Castelul Ōsaka, nici nu o văzuse până acum şi nici nu auzise nimic despre ea. Era ciudat pentru ea să audă toate aceste zvonuri care circulau în palat despre dansurile sacre pe care Doamna din Palatul de Nord le oferea împăratului drept mulţumire, dar şi mai ciudat era că nu ştiuse până atunci de existenţa în preajma lui Hideyoshi a unei femei ce avea o putere şi un rang atât de înalte.

În ziua de după ceremonie, Chacha s-a gândit să meargă să o vadă pe doamna Kyōgoku, pe care încă nu o vizitase încă. Ar fi fost şi o ocazie bună să-i mulţumească pentru vizita pe care aceasta i-o făcuse când ea abia venise la Jurakudai. A trimis un mesager către aceasta, dar răspunsul primit a fost că, deoarece Doamna din Palatul de Nord mai urma să stea încă patru-cinci zile, ar fi mai bine să amâne întâlnirea lor pentru mai târziu. Chacha nu se aştepta la acest răspuns. Oare doar pentru că Doamna din Palatul de Nord se afla acolo ea trebuia să se abţină până şi de la o simplă vizită făcută doamnei Kyōgoku?

Chiar în acea zi, la Chacha a ajuns o invitaţie din partea Doamnei din Palatul de Nord. Pentru că nu ştia cum trebuie să procedeze în acest caz, a trimis din nou un mesager doamnei Kyōgoku, rugând-o să o sfătuiască.

Urmând sfaturile primite, şi-a schimbat hainele şi s-a îndreptat către corpul central, unde Doamna din Palatul de Nord o aştepta. A intrat şi s-a aşezat în spate, înconjurată de numeroase doamne de companie, iar când soţia lui Hideyoshi a chemat-o, a păşit drept către ea. A făcut o plecăciune şi a privit-o pe femeia în jur de patruzeci de ani care se uita la ea cu răceală.

— Sunteţi foarte frumoasă. Câţi ani veţi împlini, Chacha? a întrebat-o Doamna din Palatul de Nord pe un ton voit distant.

Cuvintele ei erau cele pe care le spune cineva mai în vârstă cuiva mai tânăr sau un superior unui inferior.

— Douăzeci şi doi, i-a răspuns Chacha, privind-o drept în ochi.

Nu o plăcea deloc pe această femeie. Nu-şi amintea s-o fi tratat cineva aşa vreodată. În afară de mama ei, O-ichinokata, toate femeile din anturajul său se purtaseră cu ea cu cel mai mare respect. E drept că fusese şi prizonieră, dar niciodată nu îşi plecase ea capul prima.

— Aveţi o sarcină dificilă acum, dar mai aveţi puţină răbdare, i-a spus aceasta, făcând semn unei slujnice să-i aducă ceva lui Chacha.

Era un set de haine de ceremonie şi un pieptene de baga.

Chacha i-a mulţumit ceremonios, dar fără să-şi plece capul mai mult decât era necesar. Ştia că soţia lui Hideyoshi făcea ceea ce îi cerea eticheta, fără ca asta să însemne că o simpatiza prea mult. Chacha începea să aibă conştiinţa rangului său, ca fiică a lui Nagamasa Azai și nepoată a lui Oda Nobunaga. Nu se simțea deloc inferioară soției legitime a lui Hideyoshi și nu avea nici cel mai mic sentiment de rivalitate față de această femeie. Dacă l-ar fi iubit pe Hideyoshi, cu siguranţă că ar fi simţit măcar o urmă de gelozie față de soția lui, dar nici un sentiment de acest fel nu se născuse în inima ei. Avea pur și simplu impresia că era tratată într-un mod neplăcut. Nu o interesa deloc dacă era vorba sau nu de soția celui mai puternic om din Japonia. Cine era de fapt această femeie, dacă nu o persoană de condiție modestă, venită dintr-o provincie necunoscută? Chacha simțea cum de mânie începe să tremure din tot corpul.

— Îmi permiteți să mă retrag? a întrebat ea.

Vorbea foarte respectuos și a ieșit aplecându-se ușor în fața Doamnei din Palatul de Nord, dar fără să-și încline capul.

Dacă în ceea ce-l privea pe Hideyoshi, își găsise liniștea în gândul că îi putea lua viața oricând voia ea, față de soția lui nu avea ce să facă: ura pe care o simțea nu-și găsea o cale de scăpare, iar această vizită îi lăsase un gust neașteptat de amar.

Capitolul V

În anul al șaisprezecelea al erei Tenshō, anotimpurile s-au succedat cu repeziciune. Pe la începutul toamnei, Chacha a simţit că ceva neobişnuit se întâmplă cu corpul ei. Prima care a observat a fost una din doamnele însoţitoare de vârstă mijlocie care era în slujba ei încă de pe vremea când locuiau în Castelul Azuchi. Aceasta a chemat un doctor, care a confirmat sarcina. Era octombrie, când la Jurakudai veneau vizitatori pentru a admira frunzele roșii ale arțarilor japonezi.

Vestea că Chacha este însărcinată s-a răspândit cu repeziciune în toate colțurile palatului.

Cel mai fericit dintre toți era Hideyoshi. Apropiindu-și fața roșie de palanchinul în care era adusă Chacha, o întâmpina cu strigăte de bucurie, care o umpleau de mirare pe aceasta. O vreme, a continuat să o viziteze la locuința ei, de parcă ar fi vrut să se asigure el însuși că nu pățește nimic rău.

Locuința tinerei concubine s-a animat dintr-odată. Veniseră și mai multe doamne de companie și fuseseră trimise și femei mai în vârstă, care se pricepeau la a moși prunci. Toată lumea roia în jurul ei și avea grijă de cele mai mici detalii.

Bucuria lui Hideyoshi nu era deloc surprinzătoare. Erau destui cei care spuneau că nu poate avea urmași și până și el însuși ajunsese să creadă asta. Și iată că la cincizeci și trei de ani reușise să zămislească un moștenitor cu Chacha. Ea, în schimb, nu știa dacă să se bucure sau nu că poartă în pântece copilul

lui Hideyoshi. Gândul că în propriul ei corp crește un ghemotoc viu era foarte straniu și s-a hotărât să considere că această nouă viață dinlăuntrul ei nu are nici o legătură cu Hideyoshi.

Prima dată când îi propusese să devină concubina lui Hideyoshi, Ujisato Gamō îi spusese să nască un moștenitor și să ceară să i se construiască un castel. Chacha se învoise și reușise astfel să renunțe la planul de a-și lua viața, dar acum, că rămăsese însărcinată, în minte îi încolțise un nou gând. Începea să simtă o urmă de repulsie pentru această nouă viață ce apăruse din unirea sângelui ei cu cel al dușmanului de moarte al familiei sale.

Începuse să aibă crize de nervi chiar față de Hideyoshi însuși, dar acesta nu o învinovățea niciodată. Nu se supăra nici când ea îi arunca vorbe grele, nici când se purta urât, ci doar o striga drăgăstos „Tânără măicuță", deși copilul nu se născuse încă. Într-una din zilele când venise la ea, stând pe verandă, Hideyoshi a întrebat-o:

— La ce te gândești?

— Nu mă gândesc la nimic, i-a răspuns ea după câteva secunde.

— Chacha, e ceva ce-ți dorești? Spune-mi ce vrei!

— Nu-mi doresc nimic. Dar dacă ar fi vorba poate de un castel...

— Un castel?! De ce-ai vrea un castel?? a strigat acesta plin de mirare.

— Aș vrea să locuiesc în propriul meu castel. Asta e dorința mea cea mai de preț.

— Greu lucru îmi ceri. Dar, dacă asta e voința ta, atunci trebuie să-ți construiesc un castel, i-a răspuns el, pe un ton care nu lăsa să se înțeleagă dacă vorbește serios sau ia totul în glumă.

Chacha visa deja la castelul ei, unde va putea locui singură și în care va putea să se îndepărteze fie chiar și un pic de Hideyoshi.

Hideyoshi nu era singurul care se bucura de sarcina lui Chacha. Sora lui Takatsugu, doamna Kyōgoku, era la fel de bucuroasă. Când a venit să-i prezinte felicitările, i-a vorbit mai

politicos ca niciodată, de parcă ar fi fost o doamnă de companie ce se află în faţa stăpânei sale. Şi ea părea să nutrească aceleaşi sentimente faţă de soţia legitimă a lui Hideyoshi ca şi Chacha. Din punctul de vedere al ierarhiei din naştere, doamna Kyōgoku provenea dintr-o familie mai de seamă decât cea a lui Chacha. Deşi erau faimoase, și clanul Oda şi clanul Azai erau familii ce se ridicaseră doar de la un moment dat şi nu se puteau compara cu o familie a cărei istorie venea de demult, încă din perioada Muromachi şi care era bine-cunoscută în tot ţinutul Ōmi.

Se pare că doamna Kyōgoku ţinea la originile sale nobile şi se mândrea cu aceasta în faţa altor persoane, dar faţă de Chacha adopta întotdeauna o poziţie umilă. Poate că motivul ţinea de datoria morală pe care o avea încă din copilărie faţă de O-ichinokata sau poate că era conştientă de faptul că, lăsând la o parte ierarhia, în fapt Chacha își dusese viaţa întotdeauna în cercuri mult mai înalte decât ea. Când doamna Kyōgoku venise pe lume, familia sa își pierduse deja toată puterea, iar viața ei fusese un şir de peregrinări prin sărăcie, în ciuda numelui nobil pe care îl purta.

Din această cauză, doamna Kyōgoku o evitase întotdeauna pe Doamna din Palatul de Nord şi nu se apropiase în mod deosebit nici de celelalte curtezane. Deși nu avea neapărat o relaţie dificilă cu doamnele Kaga sau Sanjō, adică fiica lui Toshiie Maeda, respectiv sora lui Ujisato Gamō, nici nu se putea spune că erau bune prietene, care își făceau vizite una acasă la alta. Doamna Kyōgoku părea să fi găsit în Chacha un aliat care îi permitea să-și afirme rangul și poziția. Cât despre Chacha, ea găsea în această femeie cu doar câțiva ani mai mare și ale cărei trăsături îi aminteau de Takatsugu, un sentiment de iubire fraternă care mergea dincolo de legăturile de sânge ale clanului Oda.

Cu toate acestea, un singur lucru nu înțelegea Chacha: iubirea sinceră pe care doamna Kyōgoku i-o purta lui Hideyoshi. Adoptase o poziție retrasă, dar dădea o mare importanță sentimentelor sale pentru Hideyoshi, pe care însă îl împărțea

cu soţia lui şi cu celelalte numeroase concubine. Părea că se mulţumeşte cu ce i se dă şi că nu încearcă să se impună în vreun fel, de parcă în asta ar fi constat întregul ei statut de femeie. Pentru Chacha, un asemenea comportament era de neînţeles.

— Ce fericire că veţi aduce pe lume un fiu! îi spunea doamna Kyōgoku cu o mină serioasă, de parcă ar fi vorbit de propria ei persoană.

În fiecare zi se ruga tuturor zeilor şi vorbea neîncetat despre asta cu toate doamnele de companie ale lui Chacha.

De Anul Nou, când începea al şaptesprezecelea an al erei Tenshō (1589), Hideyoshi și-a anunţat hotărârea de a-i ridica lui Chacha un castel pe pământurile din Yodo. Construcția urma să fie supravegheată de însuși fratele mai mic al acestuia, Hidenaga Toyotomi, iar lucrările să se desfăşoare zi şi noapte, până când se va fi înălţat edificiul. Hideyoshi voia să vadă castelul ridicat înainte ca Chacha să dea naştere fiului lor.

Odată începute lucrările, Tadaoki Hosokawa s-a ocupat de adunarea mâinii de lucru și a schițat planurile, în timp ce alți samurai şi-au pus la dispoziție, la rândul lor, oameni care să ajute la tăierea pietrei sau la căratul buştenilor. Hideyoshi însuşi a făcut câteva vizite pe şantier pentru a vedea cum se desfășoară lucrările.

Castelul a fost terminat în luna martie. Era o construcție de mici dimensiuni, potrivită pentru tânăra doamnă. Deși nu era mare, era totuși un castel în adevăratul sens al cuvântului şi i se ridicase un donjon, doar că zidurile ce-l înconjurau nu erau nici pe departe impunătoare. Cu toate acestea, fiind situat într-o parte a câmpiei din Yamazaki, era înconjurat din trei părți de râurile Yodo, Katsura și Kitsu, în timp ce la sud se întindea un ținut mlăștinos, ceea ce îl făcea o fortăreață protejată de natură.

Deja greoaie din pricina sarcinii, Chacha s-a mutat în Yodo imediat ce construcția a fost încheiată. Spre deosebire de palatul din Kyōto, priveliștea ce se dezvăluia ochilor în această nouă reședință părea nesfârşită, ceea ce o făcea să se simtă

nemaipomenit de bine. La nord se vedeau munţii Hiei şi Atago, iar în zilele cu vreme bună se putea zări în depărtare chiar şi Muntele Hira. Muntele Tennōzan se înălţa spre apus, iar la sud se întindea mlaştina plină de stuf şi trestie, dincolo de care se ridica Muntele Nanzan.

În acest loc, în ziua a şaptesprezecea a lunii mai, Chacha a dat naştere unui băiat. Pesemne că rugăciunile zilnice ale doamnei Kyōgoku fuseseră ascultate.

Hideyoshi nu mai fusese niciodată atât de fericit. Băiatul a fost de îndată numit Tsurumatsu[1].

După venirea pe lume a copilului, de la Palatul Imperial au început să sosească daruri şi veşminte pentru bebeluş, în timp ce samurai și nobili de la curte umpleau în fiecare zi camerele Castelului Yodo pentru a-şi prezenta omagiile tinerei mame, aducând cu ei încă şi mai multe plocoane. Doar aceste cadouri să fi fost strânse și deja s-ar fi putut înălța munți întregi din ele, dar pe lângă toate astea au mai sosit și nenumărate daruri de la locuitorii din capitală, care trimiteau mai ales *hakama* de culoare stacojie, considerată aducătoare de noroc.

Ujisato Gamō a venit şi el să o felicite pe Chacha. Aceasta nu se putea încă ridica din pat, așa că nu l-a putut primi personal, dar a pus să-i fie aduse imediat darurile de la el. Primise o sabie, considerată de familia Gamō drept o comoară ce era transmisă din generație în generație și care fusese fabricată folosind un vârf de săgeată cu care Hidesato Tawara-no-Tōta, strămoșul familiei Gamō, ucisese în luptă un miriapod gigantic pe Muntele Mikami[2]. Cuprinsă încă de emoțiile de după

1 Numele reprezintă combinația caracterelor pentru „cocor“ (*tsuru*) și pentru „pin“ (*matsu*), ambele elemente fiind considerate de bun augur.

2 Referire la războinicul Fujiwara-no-Hidesato, unul dintre strămoșii clanului Fujiwara, puternic clan al Japoniei din perioada clasică. Este faimos pentru legenda potrivit căreia Hidesato ar fi întâlnit un șarpe când traversa un pod. Fără teamă, a pășit peste el, iar acesta s-a transformat în dragon (în anumite versiuni, se transformă în rege sau domniță). Acesta îl laudă pe Hidesato pentru curajul său și îl roagă să-i

naștere, Chacha s-a gândit adânc la semnificația cadoului primit de la Ujisato, sfârșind prin a crede că mesajul transmis de acesta este să-l crească și să-l educe pe Tsurumatsu ca luptător neînfricat, asemenea legendarului Hidesato. Întinsă pe *futon*, Chacha a contemplat îndelung darul primit de la singura persoană care-o sfătuise să dea naștere unui moștenitor pentru Hideyoshi.

De câte ori venea la Castelul Yodo, Hideyoshi își striga băiatul „Sute“[1]. Auzise de la cineva că cei numiți astfel vor avea viață lungă, așa că nu-i spunea niciodată pe nume, ci îl striga doar „Sute, Sute!“. Încet-încet, toți cei din anturajul lui au luat și ei acest obicei și au început să-i spună copilului „tânărul stăpân Sute“.

La scurtă vreme după nașterea copilului, avea să se petreacă un eveniment neașteptat și foarte dureros. În cea de-a o suta zi de la naștere, adică pe 13 septembrie, Tsurumatsu a fost luat de lângă mama sa și mutat în Castelul Ōsaka. Chacha nu se gândise niciodată, nici măcar o clipă, că așa ceva s-ar putea întâmpla.

Din ziua în care și-a văzut fiul urcat în palanchin, îmbrăcat în haine somptuoase de călătorie, Chacha a rămas pierdută, privind în gol. De la Ōsaka veneau tot felul de vești: împăratul Go-Yōzei îi trimisese lui Tsurumatsu în dar o sabie, nenumărați soli erau trimiși în fiecare zi la castel cu mesaje de felicitare... Toate aceste lucruri minunate despre copilul său ajungeau și la ea, dar inima ei nu tresărea de bucurie nici măcar o dată. Rămasă fără copil în Castelul Yodo, Chacha simțea pentru

---

ucidă dușmanul de moarte, un miriapod gigantic care de ani de zile îi omora copiii și nepoții. Hidesato ucide miriapodul cu ajutorul unor săgeți și este răsplătit de dragon, care îi dăruiește o sabie, o bucată de mătase, o armură, un clopot de templu și un sac de orez, spunându-i că nici mătasea, nici orezul nu se vor sfârși cât timp el va trăi. Legenda este cunoscută sub numele de „Stăpânul sacului de orez“ și a servit drept sursă de inspirație pentru artiști faimoși precum Utagawa Kunisada.

1 Abandonat, aruncat (limba japoneză).

prima dată, ca femeie, o puternică gelozie față de Doamna din Palatul de Nord. La gândul că cineva are dreptul să-i ia propriul copil de lângă ea, o cuprindea furia.

Cam din această vreme oamenii de rând au început să vorbească despre Chacha numind-o „stăpâna din Yodo" sau „doamna din Yodo". Deşi atunci când venea să o vadă, Hideyoshi o striga afectuos „Chacha", când vorbea despre ea altor oameni îi spunea fie „cea din Yodo", fie „nevasta din Yodo".

Chacha nu mai ţinea minte deja de câte ori se gândise să-i ceară lui Hideyoshi să-i înapoieze copilul, dar de fiecare dată rezistase acestei tentaţii periculoase, iar ceea ce o făcea să capete putere erau sfaturile lui Ujisato, care-i răsunau mereu în minte.

În ziua în care Tsurumatsu fusese luat de lângă ea, trimisese de îndată soli la Ujisato, întrebându-l ce să facă în continuare. I se părea cel mai înţelept lucru să-i ceară lui sfatul, celui care o îndemnase să-i nască un moştenitor lui Hideyoshi. După trei zile, un mesager a adus în goana calului o scrisoare de la Ujisato. Acesta îi scria că fiul ei va rămâne fiul ei oriunde s-ar afla și că Marele Consilier avea cu siguranţă gânduri mari în ceea ce îl privește, așa că era mai bine să lase lucrurile așa cum erau. Răspunsul lui Ujisato nu avea nimic special, ci erau doar sfaturi pe care i le-ar fi putut spune oricine altcineva.

Cu toate acestea, Chacha a ascultat cu sfinţenie de vorbele lui Ujisato. Dacă era să judece bine, urmase îndemnurile lui și când mama ei se căsătorise cu Katsuie Shibata și când hotărâse să accepte să devină concubina lui Hideyoshi. Nu reușea să-și dea seama dacă toate aceste decizii fuseseră bune sau rele, dar simţea că și acum trebuie să facă ceea ce îi spunea Ujisato. Pur și simplu nu putea lăsa la o parte poveţele lui.

Mutarea lui Tsurumatsu în alt castel fusese pentru Chacha un șoc din care nu-și mai revenea, așa că toată toamna nu s-a ridicat din așternuturi. Hideyoshi, în schimb, era ocupat cu drumurile între Ōsaka și Kyōto, dar cu toate acestea se oprea câteodată și la Yodo. Vizitele sale aici erau întotdeauna neașteptate.

Spre marea ei mirare, Chacha şi-a dat seama într-o zi că de fapt aştepta cu nerăbdare venirea lui la castel. Când îşi anunţa sosirea, chiar dacă nu se simţea bine, ea se ridica imediat din pat, îşi aranja machiajul şi îl întâmpina pe duşmanul de moarte al familiei sale, cel care o făcuse să-i nască un copil numai pentru ca mai apoi să i-l ia.

— Mi se pare că nu te simţi prea bine în ultima vreme. Ce-ar fi să te vezi cu surorile tale? i-a spus acesta într-o zi.

Cuvintele lui i-au amintit lui Chacha de Kogō şi de Ohatsu, pe care nu le mai văzuse de multă vreme. Îi era dor de amândouă, dar parcă mai degrabă ar fi vrut s-o întâlnească pe Kogō. Cu firea ei prietenoasă şi binevoitoare, Ohatsu îi tot trimisese veşti despre ce se mai întâmplase cu ea după căsătoria cu Takatsugu, dar despre Kogō nu mai ştia nimic. La naşterea lui Tsurumatsu veniseră nişte soli purtând mesaje de felicitare din partea soţului acesteia, Yokurō Saji, dar nici un cuvânt de la Kogō. „Așa e Kogō", și-a spus atunci Chacha, dar gândul acela îi rămăsese în minte.

— Dacă e cu putință, aș vrea s-o chem pe sora mea Kogō, a răspuns Chacha.

— O să trimit de îndată un sol către Saji.

Însoțită de câteva zeci de doamne de companie și protejată de treizeci de samurai, Kogō a sosit la Yodo la începutul lui noiembrie. Suita ei plină de pompă era puţin nefirească. Se împlineau trei ani de când se căsătorise cu Yokurō Saji. La fel ca în ziua când plecase de la Castelul Azuchi spre noua ei casă, şi acum stătea să ningă. Pe atunci era doar o fată de șaisprezece ani, dar acum era mama a doi copii și de pe fața ei se ștersese aerul copilăresc, iar corpul i se împlinise.

— Nu sunt bolnavă, ci doar am vrut să te revăd! a întâmpinat-o Chacha pe un ton plin de afecțiune.

— Tocmai de asta am venit, i-a răspuns aceasta râzând.

Kogō venise pentru trei zile, urmând ca în a patra să se întoarcă acasă.

— N-ai vrea să mai stai? Să vizitezi Kyōto pe îndelete? a încercat Chacha să o facă să-și prelungească șederea.

— Nu mă interesează Kyōto prea mult. L-am traversat când am venit încoace şi a fost de-ajuns. De văzut, l-am văzut, și se prea poate să fie multe locuri interesante pe care nu le ştiu, dar nu ţin neapărat să le vizitez.

— Aunci, ce-ar fi să te abaţi pe la Castelul din Ōmizo? Ohatsu se va bucura să te revadă, cu siguranţă.

Însă nici ideea de a o reîntâlni pe Ohatsu nu părea să o mişte prea mult pe Kogō. Rămăsese aceeași dintotdeauna, lipsită de empatie sau de bunăvoinţă, suficientă sieși. Chacha era puţin invidioasă pe sora ei mai mică – încă din copilărie nu se lăsa mişcată de nimic, oricât de mari şi importante ar fi fost evenimentele din jurul ei.

Şi totuşi, o veste sosită pe neașteptate a avut darul de a o impresiona până și pe Kogō. La castel a apărut deodată Gen'i Maeda, care le-a transmis că voia lui Hideyoshi este ca la Ōno să se întoarcă doar doamnele de companie şi escorta de samurai, iar Kogō să rămână la Yodo ca ostatică.

— Adică vreți să spuneți că o ia înapoi de la familia căreia i-a dat-o spre căsătorie? a întrebat Chacha.

— Așa cred, a răspuns Maeda cu tonul posac cu care dai cuiva o veste crudă.

Din spusele lui, Chacha a înțeles că Hideyoshi nu-l are la inimă pe Yokurō Saji. Fără îndoială, motivul acestei atitudini își avea rădăcinile în bătălia de la Komaki din anul al doisprezecelea al erei Tenshō (1584) când, grație unei blocade pe mare, Hideyoshi reușise să-l izoleze pe Ieyasu și să-i taie accesul către o rută de scăpare prin Mikawa, dar Yokurō Saji îi făcuse rost acestuia din urmă de niște bărci și astfel îl ajutase să iasă din impas. Hideyoshi nu uitase. Cu toate acestea, Kogō era acum mama a două fiice și a o chema aici pentru ca apoi să nu o mai lași să se întoarcă i se părea lui Chacha un act de cruzime. Și-a promis atunci că îl va ruga pe Hideyoshi să se răzgândească.

Deocamdată însă trebuia să-i spună lui Kogō ce se hotărâse. La aflarea veștii, aceasta s-a schimbat brusc la față și, preț de o clipă a părut complet absentă, dar imediat și-a recăpătat stăpânirea de sine și a răspuns pe un ton neașteptat de ferm:

— Fiicele mele au rămas în castelul din Ōno. Îmi sunt la fel de dragi cum îți este ție fiul tău. Te rog doar să faci ceva în privința asta.

Din acea zi, Kogō nu a mai ieşit din camera ei. Îngrijorată, Chacha mergea din când în când să vadă ce face sora ei şi de fiecare dată o găsea stând într-un colț, cu ochii umflați de plâns.

De dragul lui Kogō, Chacha îşi dorea să-l întâlnească mai repede pe Hideyoshi, dar deja se făcuse decembrie şi acesta nu se arăta deloc la Yodo. Îi trimitea din când în când răvaşe scrise în grabă, în care îi vorbea despre pregătirile pentru campania militară din Kantō şi despre cum acestea îi ocupă tot timpul, fără să aibă răgazul de a veni să o vadă la Yodo. Câteodată mergea la Ōsaka şi atunci îl vedea şi pe fiul lor, iar asta era pentru el cel mai fericit lucru ce i se putea întâmpla. Ştia că şi Chacha ar fi vrut să-şi vadă copilul, dar o ruga să mai aibă răbdare o vreme. Scrisorile lui se încheiau întotdeauna cu o formulă de respect, iar în locul numelui semna doar „Suveranul", în timp ce numele ei era întotdeauna „Chacha".

Era adevărat că pregătirile pentru campania din Kantō îi ocupau lui Hideyoshi tot timpul. La începutul lui decembrie, acesta a trimis în toate provinciile Japoniei o înştiințare oficială în care vorbea despre „ofensiva de pedepsire din primăvară", indicând astfel când va avea loc expediția împotriva clanului Hōjō, ce nu-i accepta autoritatea. A adunat soldați din aproape toată țara, începând cu cele cinci provincii principale, dar şi din Chūgoku, Shikoku, Hokkoku sau din ținutul Kōshin[1]. Mai apoi, a aplicat un nou sistem de taxe în ținuturile dintre

1 Cele Cinci Provincii Principale erau Yamato (acum în Prefectura Nara), Yamashiro (acum în Prefectura Kyōto), Settsu, Kawachi și Izumi (acum în Prefectura Ōsaka). Regiunea Chūgoku se află în partea cea mai vestică a a Japoniei, cuprinzând actualele prefecturi Hiroshima, Okayama, Shimane, Tottori și Yamaguchi. Shikoku este cea mai mică dintre cele patru insule principale ale Japoniei. Hokkoku se referă la provinciile din nord-vest, în timp ce Kōshin se referă la partea centrală a Japoniei, incluzând teritorii ce astăzi aparțin prefecturilor Nagano, Yamanashi și Gifu.

Ōsaka și Ōwari, de unde a cerut şapte unităţi de orez în loc de cinci. L-a numit pe Masaie Natsuka responsabil cu strângerea proviziilor pentru armată, şi-a luat zece demnitari de rang inferior sub conducerea lui, a pus să se strângă într-un an 200 000 de *koku* de orez pe care le-a pregătit spre a fi trimise imediat după Anul Nou către est, prin porturile Ejiri și Shimizu, a cumpărat tot orezul pe care l-a putut găsi în provinciile traversate de drumul ce ducea spre răsărit şi l-a trimis la Odawara. Pe lângă acestea, l-a numit guvernator de Kyōto pe Terumoto Mōri în absenţa sa și pe Takakage Kobayakawa administrator interimar al fortăreţelor situate pe rutele către răsărit, pe unde avea să treacă expediţia.

Pe 10 decembrie, Ieyasu Tokugawa, Kagekatsu Uesugi şi Toshiie Maeda au fost convocați la un consiliu de război în care au hotărât că trupele lui Ieyasu vor reprezenta avangarda. În ziua a treisprezecea a lui decembrie, acesta a trimis soli în provincia sa din Sunpu ordonând soldaților să se pregătească de plecare. Câteva zile mai târziu, el însuși s-a întors în Sunpu, de unde urma să pornească în fruntea armatei sale.

Hideyoshi a apărut la Castelul Yodo în ultima parte a lunii decembrie. A venit seara târziu, fără să-și anunțe sosirea, și a plecat spre Kyōto a doua zi, dimineața devreme. În acea seară, Chacha i-a vorbit despre Kogō și l-a rugat să uite furia împotriva soțului acesteia. Râzând, acesta i-a răspuns că nici nu mai știe ce făcuse Yokurō Saji, dar că, orice ar fi fost, nu avea acum timp să se ocupe de așa ceva. Când zâmbetul de pe față i s-a șters, i-a spus lui Chacha:

— Nu ai înțeles oare de ce am luat-o pe Kogō de lângă soțul ei? Soțul lui Kogō este cumnatul meu și unchiul lui Tsurumatsu. După moartea mea, la el va trebui să căutați ajutor. Și tu, și fiul nostru. Nu mă pot asigura de loialitatea lui decât dacă o țin pe sora ta ostatică.

Ultimele cuvinte au sunat ca o sentință definitivă. Acum că îi explicase, totul căpătase sens pentru Chacha. Hideyoshi avea cincizeci și patru de ani și încerca să o înconjoare pe ea și pe fiul lor cu aliați puternici la care să poată apela după moar-

tea lui. Înțelegând adevăratele sale intenții, Chacha nu a mai putut insista. Îi părea rău pentru Kogō, dar toate acestea erau necesare pentru siguranța fiului ei. Era mai bine pentru sora ei să fie despărțită de Yokurō Saji, stăpân peste un castel neînsemnat, dar având în spate susținerea puternicului clan Tokugawa.

După ce l-a condus pe Hideyoshi, Chacha s-a întors în camera ei, unde a găsit-o pe Kogō.

— Ai vorbit pentru mine? a întrebat-o aceasta, ridicându-și către ea chipul pe care de o lună încoace nu mai înflorise nici un zâmbet.

— Am vorbit, dar a dat poruncă să rămâi aici până se termină campania de la Odawara. Orice i-aș spune acum ar fi degeaba, căci mintea lui este ocupată doar de expediția din răsărit.

Kogō și-a ridicat din nou capul, aruncând către sora ei o privire plină de ură, dar nu a rostit decât „Am înțeles", după care s-a întors în camera ei.

După Anul Nou, știrile despre război au început să parvină la Castelul Yodo una după alta. Ieyasu Tokugawa, Nobukatsu Oda și Ujisato Gamō se îndreptau către est pe drumurile de pe coastă, în timp ce Kagekatsu Uesugi și Toshiie Maeda înaintau pe drumurile muntoase din interiorul țării, armatele urmând să ajungă pe câmpul de bătălie la mijlocul lui februarie sau la începutul lui martie.

Ajunseseră însă și vești fără temei cum că Ieyasu și Toshiie s-ar fi răsculat împotriva lui Hideyoshi și că se aliaseră cu clanul Hōjō. Ca pentru a șterge aceste zvonuri nefondate, pe 3 ianuarie, fiul lui Ieyasu, Nagamaru, în vârstă de doisprezece ani, a intrat în Jurakudai însoțit de o escortă formată din vasali bine-cunoscuți ai clanului Tokugawa, printre care se numărau Naomasa Ii sau Tadayo Sakai. Sătul de acuzațiile de trădare ce i se aduceau și pentru a preîntâmpina orice neînțelegeri cu Hideyoshi, Ieyasu își trimisese propriul fiu drept ostatic la palatul Marelui Consilier. Hideyoshi a organizat pentru Nagamaru ritualul de intrare în rândul bărbaților și i-a dat acestuia

numele de adult Hidetada, dăruindu-i totodată o sabie de aur. I-a prins părul ca unui adevărat samurai, l-a educat la Suruga ca pe un bărbat născut în capitală, apoi l-a trimis înapoi la Sunpu, exprimând prin acest gest încrederea pe care o avea în Ieyasu şi care nu se baza pe trimiterea nimănui drept ostatic.

Pe la sfârşitul lui ianuarie, toate veştile care ajungeau la Chacha din capitală vorbeau despre iminenţa începerii luptelor. La Sanjō s-a construit un pod de mari dimensiuni pentru a permite trimiterea trupelor pe front, iar la picioarele acestuia se găseau nişte tăbliţe de lemn pe care erau scrise avertismente purtând însemnele lui Hideyoshi:

Cei care jefuiesc şi comit acte de violenţă pe teritoriile aliaţilor vor fi executaţi.
Cei care provoacă incendii în taberele noastre vor fi găsiţi şi arestaţi. Dacă nu vor fi prinşi, va fi învinuit stăpânul lor.
Împărţirea de orez, paie, lemn de foc şi altele asemenea nu va putea avea loc fără aprobarea unui senior.

Luna februarie a trecut în atmosfera plină de tensiune a începerii războiului. Se vorbea despre Hideyoshi că e gata să plece la luptă în orice clipă, dar el nu dădea semne că ar părăsi capitala.

Din gura unui samurai ce venea din Senpu, Chacha a aflat că Ujisato Gamō plecase la începutul lui februarie din castelul său din Matsuzaka, în Ise, şi se îndrepta către est. Pornise în fruntea trupelor sale, înălţându-şi steagul cu însemnele de comandant. Chacha îl şi vedea înaintea ochilor şi se gândea cu drag la el, dar nu mai simţea acea euforie pe care i-o provocau altădată veştile despre Ujisato. Imaginea pe care o purtase în sufletul ei încă din copilărie începuse să se schimbe încetul cu încetul.

Pe la sfârşitul lui februarie, Hideyoshi i-a făcut lui Chacha prima vizită din acel an. Cum o neglijase destul de multă vreme, în inima ei îşi făcuseră loc sentimente nu tocmai blânde. O gelozie feroce o năpădise la gândul că el nu mai dăduse prin

Yodo pentru că avea destule concubine la Jurakudai. Când s-au întâlnit însă, şi-a dat seama că sentimentele ei nu aveau nici un temei. Era captivat în totalitate de război şi nici chiar trupul ei tânăr nu-i putea lua mintea de la surescitarea pe care i-o trezea gândul luptei. Chiar şi în aşternuturi, părea că mângâierile pe care i le oferea lui Chacha erau doar o obligaţie ce trebuia îndeplinită, căci odată actul consumat nu vorbea despre nimic altceva decât despre război. „Fără doar şi poate că trupele din avangardă au ajuns deja la râul Kise, dar cele din urmă încă stau în Mino sau în Ōwari", îi spunea el. Sau, altă dată: „În prima zi a lui martie voi merge la templul imperial, unde împăratul îmi va da sabia cu care să alung duşmanii şi apoi voi pleca imediat din Kyōto. Mi-ar plăcea să vii să asiști la ceremonie. Oare din ce loc ai putea să vezi mai bine?" Acestea erau singurele subiecte de discuție. Vorbea numai despre luptă, dar cuvintele lui nu aminteau deloc de bătălii sângeroase – părea captivat de un război ce însemna pentru el doar voie bună și încântare.

În prima zi a lunii martie, Chacha a ieșit pentru prima oară din Yodo pentru a merge la Kyōto. Ascultând porunca lui Hideyoshi, mergea să vadă ceremonia plecării lui în campanie. Escorta de samurai le-a condus pe tânăra doamnă și pe însoțitoarele ei până la o tribună ce fusese amenajată în cartierul Sanjō-Kawara pentru această ocazie. Tribuna era construită lângă stradă, întinzându-se cât vedeai cu ochii, de la Awataguchi, Yamashina până la Ōtsu, căci cei adunați să asiste la ceremonie veniseră din Ōsaka, Fushimi, Sakai sau chiar Nara.

Chacha a aşteptat cam o jumătate de oră. Stând jos pe pernuțele special pregătite, nu simțea deloc că asistă la plecarea unor trupe la război. Dintr-odată, a apărut avangarda. Toți samuraii purtau armurile de luptă și își țineau armele în mâini. Nu era nici o îndoială că pleacă pe câmpul de bătălie, dar înaintau îngrozitor de încet. Prin fața ochilor ei au trecut nenumărate stindarde și steaguri strălucind în lumina soarelui de primăvară, cai ce purtau pe harnașament fiecare câte trei sute de bani de aur, câțiva muncitori purtând la gât câte un bănuț

de aur, grupuri de constructori ce-şi cărau uneltele pe care urmau să le folosească la ridicarea fortificaţiilor şi samurai cu săbiile scoase din teacă. Expresia de pe chipurile lor nu aducea deloc cu cea a unor oameni ce pleacă la război. Poate că motivul era că cei şase mii de oameni nu trebuiau să se grăbească, prima tabără fiind în Ōtsu, care era destul de aproape, dar chiar şi aşa, armata aceasta dădea impresia că defilează la o paradă şi nu că pleacă la luptă.

În mijlocul tuturor acestor oameni, Chacha a zărit o figură ciudață. Chiar când se gândea că trecuse deja cam jumătate de armată, a apărut un războinic călare pe un cal mândru, cu pieptul umflându-i-se triumfător. Ținea în mână un arc dat cu lac stacojiu, avea capul acoperit de un coif din care ieşeau două coarne şi purta o armură legată cu şnururi de culoare roşu aprins. Lui Chacha i-a luat ceva vreme până să-şi dea seama că acel personaj strident ce aducea mai degrabă cu o paiață era chiar Hideyoshi. Barba ce-i crescuse pe față îi schimba puțin fizionomia, dar cu siguranță era el. Chiar și calul său era acoperit cu o cergă țesută cu fir de aur și împodobită cu ghinde stacojii, întreg harnaşamentul fiind din cale-afară de pestriț.

Lui Chacha i se tăiase respirația. Nu-și imaginase nici o clipă că Hideyoshi va pleca la război costumat astfel. Și nu doar ea rămăsese cu gura căscată în fața acestui spectacol. Mulțimea adunată pe străzi îl aclama fascinată pe acest conducător extravagant. În urma lui veneau alți samurai la fel de strălucitori.

Chacha a rămas la locul ei până când ultimele trupe au dispărut pe drumul spre Yamashina. Niciodată nu văzuse în Hideyoshi o persoană atât de aparte, așa cum îl vedea acum. Cine altul în afară de el ar mai fi putut organiza o plecare la război cu atâta fast, de parcă ar fi fost o sărbătoare? Fără îndoială că era ridicol, dar purtarea aceasta copilărească nu era neplăcută. Hideyoshi își propusese și reușise să-i surprindă pe toți. Și, mergând cu judecata un pic mai departe, această paradă fusese o strategie bine calculată de a-i face pe toți să-i recunoască puterea absolută și poziția de neclintit.

Amintindu-și figura ascunsă sub barba pe care Hideyoshi o purta acum, Chacha își dădea seama că nu va putea niciodată să fugă de acest bătrân războinic. Mai mult, că nici un alt bărbat în afară de el nu va mai ajunge la inima ei.

A plecat cu intenția de a merge la Jurakudai să o salute pe Doamna din Palatul de Nord și apoi să se întoarcă în Yodo, dar și-a schimbat planurile și a pornit-o direct către castelul ei. Când Castelul Yodo i s-a arătat privirii, ultimele raze ale soarelui înroșeau deja câmpiile mlăștinoase. Gândindu-se că Hideyoshi a ajuns deja la Ōtsu și că probabil nu avea în minte nimic altceva decât treburile războiului, Chacha a intrat liniștită pe poarta castelului.

Din acel moment, ceva s-a schimbat în ființa ei. Sentimentele ei pentru Hideyoshi fuseseră hotărâte definitiv de ziua în care îl văzuse plecând la luptă.

Din ziua următoare, a început să se gândească la fiecare etapă prevăzută în drumul lui către est, imaginându-și figura lui în mijlocul acelor peisaje: azi în Ōmi Hachimanyama, azi în Kashiwara, azi în Ōgaki, și tot așa. Hidenaga, cel care asigura paza capitalei în absența lui, trimitea în fiecare zi câte un mesager pentru a o informa în legătură cu mișcările lui Hideyoshi și ale armatei sale. În ziua a zecea ajunsese la Yoshida, în a optsprezecea zi era la Sunpu, de unde au mai încetinit; în ziua a douăzeci și treia ajunseseră la Kyōmidera, trei zile mai târziu intrau în Yoshiwara și, într-un final, în a douăzeci și șaptea zi pășeau pe porțile Castelului Numazu. După aceasta, următoarele vești au fost despre căderea Castelului Yamanaka din regiunea Hakone, care îi aparținea clanului Hōjō, pentru ca, în fine, câteva zile mai târziu, lui Chacha să îi parvină vestea asediului cetății de la Odawara.

Din când în când, Chacha mergea în camera surorii ei și, încercând să-i ridice moralul, o invita să se plimbe în grădină, dar Kogō nu a răspuns nici măcar o dată acestor propuneri. Când se uita la Chacha, privirea ei era rece și dușmănoasă.

Neavând ce face, Chacha a lăsat-o până la urmă în pace. Putea să-şi imagineze suferinţa pe care despărţirea de soţul ei şi de cele două fiice i-o provoca şi înţelegea că durerea ei nu se va stinge uşor, dar când îi întâlnea privirea plină de duşmănie simţea că o cuprinde o stare chinuitoare.

— Chacha, te-ai schimbat foarte mult, i-a spus Kogō într-una din zilele când a mers s-o viziteze în camera ei.

— Cum m-am schimbat? a replicat Chacha, dar Kogō a continuat fără să-i răspundă la întrebare.

— Cu siguranţă că şi Ohatsu s-ar mira să vadă cât eşti de veselă. N-ai zice că ai trecut prin atâtea nenorociri.

Ironia acelor cuvinte i-a străpuns lui Chacha inima ca un cuţit, dar s-a prefăcut că nu are nimic. Adevărul era că toate acele suferinţe de care trecutul ei era plin se şterseseră pur şi simplu din inima sa. Când se gândea la Castelul Kiyosu, la Castelul Azuchi sau la Castelul Kitanoshō, prizonier al zăpezilor din ţinuturile de nord, i se părea ciudat că a putut să trăiască în asemenea locuri.

Singurele nemulţumiri pe care le avea acum erau despărțirea de Hideyoshi și separarea de fiul ei, Tsurumatsu. Dragostea ei de mamă îi dădea însă putere să suporte această depărtare, căci știa că este necesară pentru viitorul lui Tsurumatsu, care nu putea fi crescut și educat de o simplă concubină.

Pe la sfârșitul lui aprilie, la Chacha a venit pe neașteptate un mesager din partea Doamnei din Palatul de Nord. Aceasta îi cerea să meargă la Odawara pentru a-l susține pe Hideyoshi, căci asediul părea să nu se sfârșească așa de curând. Chacha s-a grăbit să-i răspundă că va urma sfatul primit. E drept că o deranja puțin faptul că ordinul nu venise de la Hideyoshi, ci de la soția lui, dar s-a potolit spunându-și că aceasta era de fapt dorința lui Hideyoshi însuși, iar Doamna din Palatul de Nord nu a fost nimic mai mult decât un intermediar. Nu era nici o îndoială în privința asta.

Două sau trei zile mai târziu, un alt mesager a venit din partea Doamnei din Palatul de Nord. Îi mulțumea lui Chacha

că acceptase cererea ei și o ruga să fie gata de plecare în orice moment. Și de această dată tonul poruncitor al mesajului i-a displăcut lui Chacha, însă gândul că va merge la Odawara unde-l va întâlni pe Hideyoshi a ajutat-o să treacă mai ușor peste toate.

Pe la mijlocul lui mai a apărut un sol din Odawara. Însoțită de opt doamne de companie și escortată de câteva zeci de soldați, Chacha a urcat în palanchin și a ieșit pe porțile Castelului Yodo. Când cortegiul a ajuns la Kyōto, palanchinele s-au îndreptat către Jurakudai, dar Chacha le-a oprit spunând:

— Vom trece prin Kyōto fără să ne oprim. Mi s-a poruncit să ajung cât mai repede, așa că nu avem vreme să ne oprim la Jurakudai pentru a ne prezenta omagiile.

Astfel, întregul alai a traversat Kyōto fără să se oprească și s-a îndreptat spre Yamashina. Hideyoshi trimisese oameni în toate castelele de pe drumul de răsărit, așa că se întâlneau peste tot cu călăreți, ștafete de curieri și infanteriști gata de plecare. Pe la mijlocul drumului, cortegiul se transformase într-o trupă impresionantă. Pentru că aveau o notă oficială din partea lui Hideyoshi, care cerea să fie tratați cu mare respect, Chacha era primită bine peste tot pe unde înnopta.

Când au ajuns aproape de Hakone, mișcările de trupe de pe drum au început să se intensifice, iar Chacha și escorta sa au trebuit să se retragă din drumul principal de câteva ori, pentru a face loc să treacă numeroase regimente de soldați.

După ce au coborât de pe Muntele Hakone, cortegiul a ajuns la Yumoto, unde își avea Hideyoshi tabăra, într-o seară, pe o ploaie ce nu mai contenea. Deși se aflau la o distanță de doar puțin peste un *ri* de Odawara, n-ai fi zis că era o tabără de luptă. Yumoto era plin de samurai, dar și de negustori, femei sau copii. Printre barăcile nou construite și înșirate până departe, oameni și cai se mișcau încoace și-ncolo într-o forfotă neîntreruptă. Trupe răzlețe traversau tabăra prin ploaie, pregătindu-se pentru o acțiune, dar, în ciuda acestui fapt, nimic nu părea să indice că în apropiere se afla câmpul de bătălie. O grămadă de copii ce vindeau tot felul de nimicuri se amestecau

printre picioarele samurailor ce mărşăluiau încoace şi-ncolo, în timp ce femei sulemenite cu vocile pline de veselie îi îmbiau pe luptători din faţa tarabelor cu băutură.

Când au ajuns aproape de templul Sōun-ji, unde îşi avea cartierul general Hideyoshi, în jur totul era calm şi liniştit, iar ici şi colo îţi săreau în ochi construcţii masive ce semănau cu nişte clădiri de locuit pentru luptători. Chacha a traversat câteva şanţuri, a trecut prin mai multe forturi din piatră şi într-un final a intrat în cetate. Sōun-ji nu era un simplu templu, aşa cum lăsa să se înţeleagă numele şi cum îşi imaginase ea, ci o imensă mănăstire a cărei incintă cuprindea un domeniu vast, adăpostit de Muntele Hakone şi apărat de cealaltă parte de râul Haya şi pe care Hideyoshi îl transformase într-o fortăreaţă colosală.

După ce intrai pe porţile mănăstirii, mai era încă bine de mers până la clădirea centrală. O cărare nesfârşită şerpuia leneş printre pâlcurile dese de chiparoşi, iar din loc în loc erau postate santinele de gardă. Urcând în continuare, pe la mijlocul pantei începea să se zărească tabăra soldaţilor. Cartierul general al lui Hideyoshi era înconjurat de ziduri date cu var şi cuprindea un donjon şi un turn de veghe, precum şi locuinţele muruite ale soldaţilor, toate fiind înconjurate de flamuri. Uzi până la piele, samuraii de gardă stăteau de pază la intrarea în grădina din faţa clădirii principale a templului. Chacha a înconjurat clădirea impozantă a templului şi a fost condusă într-o cameră cu *tatami* ce dădea în grădina din spate. Era mai degrabă o anexă, legată printr-un coridor de clădirea centrală a templului. Chacha a fost instalată aici, iar doamnele ei de companie, în cămăruţe alăturate.

De partea cealaltă a grădinii, dincolo de pâlcurile de chiparoşi, se vedea o sală de recepţie, pe care Hideyoshi o transformase în camera lui. După ce s-a liniştit puţin, Chacha a văzut cum în încăperea din faţă se aprind câteva făclii, la lumina cărora a putut distinge o mare agitaţie provocată de oameni care intrau şi ieşeau neîntrerupt.

A făcut o baie, relaxându-se după oboseala drumului de zile întregi şi, împrospătată, s-a îndreptat către sala în care se afla Hideyoshi. Acesta nu era singur, fiind înconjurat de mulţi samurai pe care Chacha nu-i cunoştea. Şi-a ridicat privirea către ea:

— Îţi mulţumesc că ai venit de la aşa mare depărtare. Poţi să te odihneşti aici şi să vizitezi o mulţime de locuri, căci e mult mai însufleţit chiar şi decât în Kyōto şi sunt multe de văzut.

I-a spus aceste cuvinte fără să schiţeze nici măcar un zâmbet, apoi s-a întors de îndată la discuţia pe care o purta.

— Deci Castelul Iwatsuki a căzut. Dar ce mare ispravă e asta, să aduci douăzeci de mii de oameni ca să cucereşti un castel aşa de mic? Şi cine a fost cel care a hotărât că se vor preda? Chemaţi-i imediat înapoi pe Asano și Kimura, căci au acceptat capitularea fără să ceară încuviinţare de la mai-marii lor!

Hideyoshi tuna şi fulgera. Nagamasa Asano şi Shigekore Kimura părăsiseră Odawara pe 25 aprilie pentru a ataca fortăreţele clanului Hōjō răspândite prin regiunea Kantō, scopul fiind acela de a izola Castelul Odawara. Trecuse o lună, dar aceşti doi generali nu făcuseră altceva decât să atace zecile de mici cetăţi neajutorate din provinciile Shimosa și Kazusa. La vestea cuceririi Castelului Iwatsuki, prezentată drept o mare victorie, furia lui Hideyoshi a răbufnit violent. Nu putea suporta ideea că cetatea fusese luată de subordonații lui fără ca el să-și fi dat acordul, iar delăsarea cu care i se raportaseră mişcările ulterioare de trupe îl enerva îngrozitor. Le cerea generalilor săi atacuri rapide și devastatoare care să spulbere trupele duşmane ca o tornadă, aşa cum obișnuia chiar el să o facă pe câmpul de bătălie.

Chacha s-a retras imediat. Deși nu se văzuseră de atâta vreme, el se purtase cu ea cumplit de rece, dar, văzându-i atitudinea față de comandanții săi, descoperea un Hideyoshi tânăr şi plin de vervă. În acea seară, Hideyoshi a vizitat-o, iar ea l-a îmbrățișat cu mai mult drag ca niciodată pe bătrânul despot pe care șederea pe câmpul de bătălie părea că-l întinerise cu zece ani. El i-a explicat că asediul asupra castelului Odawara

va mai dura probabil multă vreme, dar din partea ei putea să mai dureze şi un an, ba chiar şi doi, atâta timp cât asta îl ţinea departe de Doamna din Palatul de Nord şi de numeroasele lui concubine.

A doua zi, Chacha s-a dus să vadă câmpul de luptă. Ploaia care căzuse până în ziua precedentă se oprise. Palanchinele au coborât de-a lungul râului Hayakawa. Auzise despre acest râu că ar avea o albie foarte frumoasă, dar acum, din cauza ploilor, apele îi erau învolburate şi adânci.

Drumurile erau pline de samurai şi de vânzători care îşi instalaseră tarabele pline de mărfuri, mâncare şi băutură, iar locul nu semăna deloc cu un câmp de bătălie, ci aducea mai degrabă cu un bâlci plin de lume pestriţă.

La gurile râului însă, acolo unde armatele îşi instalaseră tabăra, domnea o atmosferă de stricteţe. Regimentele de elită ale generalilor Niwa, Hori, Nagatanigawa, Ikeda şi ale altora erau campate aproape de malul râului, în timp ce pe partea cealaltă se vedeau armatele duşmane, conduse de Ujiteru Hōjō şi Kenhide Matsuda. Aflate la o distanţă considerabilă, zecile de flamuri colorate ce fluturau pe malul opus păreau minuscule şi ofereau un spectacol plin de culoare şi frumuseţe.

Părăsind tabăra lui Nagashige Niwa, cea mai apropiată de gurile râului, cortegiul lui Chacha a coborât spre mare. Ţărmul era însufleţit de un alt fel de vioiciune. Sute de nave, încărcate fiecare cu 10-20 000 de mii de *koku* de orez, acopereau suprafaţa mării, iar în apropierea digurilor, vânzători ce păreau veniţi din toată Japonia îşi ridicaseră mici tarabe de marfă. Puţin mai încolo, prostituatele îşi construiseră un mic orăşel de barăci, lipite una de alta.

Această atmosferă de stranie bună dispoziţie nu se regăsea doar în partea de vest a cetăţii asediate. Aceeaşi animaţie domnea peste tot. Roiurile de soldaţi aflaţi sub comanda lui Hideyoshi se adunaseră în jurul castelului Odawara, pe care-l înconjuraseră cu două sau chiar trei rânduri de oameni.

Pe de altă parte, cele câteva zeci de fortăreţe ale clanului Hōjō aflate în partea de sud a regiunii Kantō fuseseră atacate una câte una de Nagamasa Asano şi de Shigekore Kimura. În acest timp, treizeci şi cinci de mii de soldaţi conduşi de Kagekatsu Uesugi, Toshiie Maeda şi alţi generali atacaseră Castelul Matsuyama pătrunzând astfel în provincia Musashi, unde cuceriseră şi mai multe cetăţi, iar acum încercuiseră Castelul de la Hachigata. Aceasta era situaţia în momentul sosirii Doamnei din Yodo, Hideyoshi asediind fără întrerupere toate cetăţile şi aşteptând răbdător ca toate fortăreţele aliaţilor clanului Hōjō să cedeze şi ca Odawara să rămână izolată.

De la venirea ei în Odawara, Chacha avusese nişte zile foarte pline. Era mereu alături de Hideyoshi atunci când acesta nu era ocupat cu consiliile de război şi lua parte la toate ceremoniile ceaiului, mai mari sau mai mici, care se ţineau în tabără. De asemenea, participa şi la banchetele oferite în onoarea unuia sau a altuia dintre generalii veniţi să le aducă veşti de pe câmpul de luptă. Din această poziţie, Chacha descoperise o faţă a lui Hideyoshi pe care nu o cunoscuse până atunci.

Pe 25 mai, la puţină vreme după sosirea lui Chacha, Hidemasa Hori, generalul trupelor de asalt aflate la sud de gura de vărsare a râului Hayakawa, s-a îmbolnăvit şi a trecut pe lumea cealaltă. Avea doar treizeci şi opt de ani şi era unul dintre oamenii de încredere ai lui Hideyoshi, iar vestea morţii sale l-a îndurerat pe acesta nespus.

Hideyoshi se afla la un banchet, iar când a auzit ce se întâmplase s-a schimbat la faţă dintr-odată şi a ieşit din încăpere. Chacha l-a urmat imediat. Ieşise pe verandă şi stătea în picioare cu faţa îndreptată către tufişurile din grădină, iar umerii i se scuturau de plâns. Plângea în hohote. Chacha rămăsese în picioare în spatele lui, neîndrăznind să scoată nici un cuvânt.

După câteva clipe, s-a întors în sala de banchet şi, cu o expresie împietrită, le-a spus tuturor:

— Hidemasa a fost un luptător care nu a dat niciodată greş în misiunile sale. Astăzi am pierdut cel mai de preţ giuvaier ce mi-a fost lăsat moştenire de seniorul Nobunaga.

Erau cuvinte pe care le-ar fi putut spune oricine, dar ele au ajuns la inima tuturor celor prezenţi acolo în acea zi. Acela a fost momentul în care Chacha a descoperit o faţă a lui Hideyoshi pe care nu o ştiuse niciodată.

Pe 7 iunie, Chacha a avut o întâlnire neaşteptată cu Toshiie Maeda. Acesta înconjurase Castelul Hachigata, dar fusese chemat la Odawara de către Hideyoshi, aşa că părăsise câmpul de bătălie pentru a veni în tabără. Se vorbea că Toshiie ar avea legătură cu un oarecare Masamune Date, un oportunist care până atunci aşteptase doar să vadă cum bate vântul şi care fusese arestat la Sokokura, pe când se îndrepta către Odawara. Chacha l-a primit pe Toshiie Maeda în camera sa.

— Doamnă din Yodo, a trecut multă vreme de când nu v-am văzut, a salutat-o acesta înclinându-se cu mare respect.

Părul îi albise de tot. La rândul ei, Chacha i-a adresat politicos câteva urări de bun venit lui Toshiie, în al cărui castel de la Fuchū locuise o vreme în urmă cu opt ani, însă în inima ei nu găsea deloc simpatie pentru acest bătrân războinic în care Hideyoshi îşi punea toată încrederea.

Cu siguranţă că antipatia sa era provocată de abilitatea pe care Toshiie o demonstrase de-a lungul timpului, continuând să urce pe scara puterii indiferent de alianţele formate, dar de fapt adevărata cauză a sentimentelor ei era faptul că Toshiie era tatăl doamnei Kaga, şi ea concubină a lui Hideyoshi. Toshiie avea aceleaşi trăsături neregulate ca şi fiica sa Omā, care îi displăceau profund lui Chacha. Modul de exprimare, toate gesturile sale – toate semănau perfect cu cele ale doamnei Kaga. Din gura acestui Toshiie Chacha a auzit ceva la care nu s-ar fi aşteptat niciodată:

— Trebuie să vă fie tare greu să staţi aici, în tabăra de luptă, la fel cum pesemne că îi este şi doamnei Kyōgoku.

Cuvintele lui Toshiie o loviseră în plin. A rămas nemişcată pe toată durata vizitei lui, dar, după ce acesta a plecat, le-a descusut pe doamnele ei de companie vrând să afle dacă doamna Kyōgoku venise într-adevăr la Odawara. Din cele patru doamne

însoţitoare, trei nu ştiau nimic, dar una i-a răspuns că auzise un asemenea zvon.

Chacha le-a poruncit de îndată să afle dacă zvonurile erau întemeiate şi câteva zile mai târziu i s-a confirmat că doamna Kyōgoku venise într-adevăr la Odawara cu câteva zile în urmă şi că locuia într-un colţ al cartierului general.

Chacha o îndrăgea în mod deosebit pe Tatsuko şi nu se putea supăra pe ea, dar nu înţelegea nici în ruptul capului cum putuse Hideyoshi să-i ascundă acest lucru şi să nu sufle nici măcar un cuvinţel despre prezenţa doamnei Kyōgoku acolo. În acea seară, i-a spus acestuia:

— Mă simt foarte singură. S-ar putea oare să vină aici şi doamna Kyōgoku?

— Doamna Kyōgoku e deja aici de vreo două, trei zile, i-a răspuns acesta ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

— Stăpânul meu e cel care a chemat-o?

— Nu. A venit singură.

— Doamna Kyōgoku a bătut tot drumul până aici de una singură?!

— Nu știu. Încă nu m-am întâlnit cu ea, dar așa trebuie să fie. N-am chemat-o eu. Se prea poate s-o fi trimis cea care-mi e soție.

Răspunsul lui n-o liniștea, dar Chacha nu mai putea insista cu întrebările. Era cu putinţă ca Doamna din Palatul de Nord să-i fi poruncit să vină aici, dar asta nu însemna că lucrurile stau neapărat așa.

Două sau trei zile mai târziu, Chacha a primit vizita doamnei Kyōgoku. Ca întotdeauna, aceasta se purta foarte ceremonios și părea într-adevăr fericită că se reîntâlnesc după atâta vreme. Așa cum spusese Hideyoshi, Doamna din Palatul de Nord era cea care îi poruncise să vină. Chacha însă nu putea să creadă că sosirea ei fusese determinată numai de porunca Doamnei din Palatul de Nord, ci pesemne că Hideyoshi fusese cel care îi poruncise soției sale să o trimită pe doamna Kyōgoku aici, iar aceasta doar se conformase ordinelor.

Mai mult, în vorbele lui Hideyoshi se strecurase o minciună. El îi spusese că încă nu se întâlnise cu doamna Kyōgoku, dar aceasta primise vizita lui chiar în ziua venirii sale la Odawara. Chacha nu o putea întreba pe doamna Kyōgoku dacă împărţiseră aşternutul în acea zi, dar era limpede că se văzuseră.

Când l-a întâlnit dín nou pe Hideyoshi, Chacha a deschis subiectul.

— Aha. Deci ţi-a spus că ne-am întâlnit. De fapt, dacă stau să mă gândesc bine, am întâmpinat-o când a venit. Nu erai și tu cu mine atunci? i-a răspuns Hideyoshi, făcând pe nevinovatul.

Chaha nu a mers mai departe cu întrebările. Dacă ar fi fost vorba de o altă concubină, nu s-ar fi putut abţine de la niște comentarii usturătoare, dar, pentru că era vorba de verișoara ei, reuşise să-și înăbușe sentimentele de gelozie.

Pentru a mai uita de tristeţea şi melancolia provocate de acest lung asediu, Hideyoshi îi invita din când în când pe generalii săi la ceremonia ceaiului. Camera rânduită pentru aceasta era doar pe jumătate terminată şi era împodobită cu ustensilele şi ceainicele folosite la ceremonie. La astfel de întâlniri Chacha a ajuns să cunoască personaje importante precum mari preoţi de la templele budiste, pe Ieyasu Tokugawa sau pe maestrul de ceai Sen-no-Sōeki Rikyū[1]. De asemenea, tot aici îi întâlnea şi pe Tadaoki Hosokawa, Ujisato Gamō, Nobukatsu Oda, Kagekatsu Uesugi, Hashiba Shimōsa-no-kami și pe alţi vasali ai lui Hideyoshi.

Ujisato împlinise treizeci și șase de ani. Chacha și-a dat seama la un moment dat că atitudinea lui faţă de ea se schimbase şi nu mai era la fel de apropiat cum fusese odată. Acest lucru însă nu i se părea deloc nelalocul lui pentru că, de fapt, nici sentimentele ei faţă de el nu mai erau cele de odinioară.

În afară de ceremonia ceaiului, aveau loc câteodată și spectacole de teatru Nō. Într-o zi, când pe scena ridicată în gră-

1 Sen-no-Sōeki Rikyū (1520-1591), celebru maestru de ceremonia ceaiului, a cărui artă sobră și rafinată a fost mult apreciată de Hideyoshi.

dină, în faţa cartierului general se juca o piesă, a apărut în faţa tuturor un samurai călare, cu coiful pe cap. Paznicul i-a atras atenţia, dar acesta a strigat sfidător:

— Ar trebui să descalec în faţa unor generali care se bucură de un spectacol de teatru în plin război?

Forţându-şi calul să alerge roată şi să se cabreze, a dispărut din faţa lor.

Cuvintele necuviincioase ale acestui samurai au ajuns până la Hideyoshi. Chacha, care în acel moment stătea lângă el, a tresărit, căci în glasul bărbatului răsuna aceeaşi mândrie pe care o avea în tinereţe Takatsugu Kyōgoku.

Hideyoshi a pus imediat să se cerceteze cine era acest samurai nesăbuit. I s-a raportat că era vorba despre Motoyuki Hanafusa, luptător sub comanda lui Hideie Ukita. Hideyoshi l-a chemat pe Ukita în aceeaşi zi şi i-a cerut să-l execute prin decapitare. Când însă Ukita se pregătea să iasă, l-a chemat înapoi:

— E un luptător cinstit. Porunceşte-i să-şi facă *seppuku*!

Apoi însă s-a răzgândit din nou:

— Ce luptător falnic şi neînfricat! E păcat de el să moară. Avansează-l în grad!

Chacha se liniştise. Vocea acelui tânăr semăna atât de mult cu cea a lui Takatsugu, încât simţise o dorinţă arzătoare de a-l ajuta să nu-şi piardă viaţa, iar acum era fericită.

Castelul Hachigata, una din fortăreţele importante din câmpia Kantō, a căzut în ziua de 14 iunie în mâinile armatelor aliate ale comandanţilor Kimura, Asano, Maeda, Uesugi şi Sanada. Vestea acestei victorii a ajuns la Hideyoshi patru zile mai târziu. Din acel moment, Odawara a fost atacată încontinuu, în timp ce, de partea cealaltă, se purtau neîntrerupt negocieri de pace cu armata asediată. Şi până atunci, Ieyasu şi Hidemasa Hori, generalul care se stinsese de boală, purtaseră astfel de negocieri în secret cu armata aflată sub asediu, dar acum acestea deveniseră oficiale.

În ziua a douăzeci şi patra a lunii, din ordinul lui Hideyoshi, Kazutoshi Takigawa şi Yoshitaka Kuroda i-au propus lui Ota Ujifusa, comandantul trupelor defensive din Castelul

Odawara, un armistițiu. În același timp, Ukita a primit ordinul de a juca rolul de mediator în negocieri și a fost trimis cu provizii și cu *sake* la cartierul general al lui Ujifusa.

Castelele Hachiōji și Tsukui căzuseră și ele, singurul bastion de rezistență al clanului Hōjō rămas în picioare fiind acum Castelul Oshi, din câmpia Musashi. În cetatea de la Odawara se dezlănțuise haosul. Din când în când se auzeau dinăuntru focuri de armă sau țipete a căror cauză nu se mai știa.

În ziua a douăzeci și șasea, i-a venit rândul unui alt punct strategic pe care Hideyoshi îl râvnea de mult să fie biruit: Ishigaki. Bătrânul comandant a hotărât mutarea cartierului general în reduta cucerită și, însoțit de Chacha și doamna Kyōgoku, și-a transferat sediul de campanie de la Yumoto la Ishigaki. În noaptea aceea, pe la orele zece, armata ofensivă a început să tragă neîntrerupt asupra Castelului Odawara.

În ziua a treia a lunii iulie, Castelul Nirayama, care fusese asediat la fel de mult ca cel din Odawara, a căzut și el, iar întreaga armată care-l apăra și-a găsit sfârșitul.

Pe 5 iulie, Ujinao Hōjō a ieșit din cetate și a anunțat capitularea. Hideyoshi l-a lăsat în viață, cu condiția ca Ujimasa și Ujiteru Hōjō să fie executați, alături de Kenhide Matsuda și de Masahige Daidōji. Motivul pentru care Ujinao a rămas în viață a fost faptul că acesta era nepotul lui Ieyasu.

În ziua a șaptea, armata asediată a ieșit din castel. Generalii și soldații au ieșit primii, iar în zilele de 8 și 9 iulie au fost urmați de servitori și de muncitori. În ziua a zecea, cuceritorii au pus stăpânire pe acest loc. Pe 11 iulie, Ujimasa și Ujiteru și-au făcut *seppuku*. Astfel s-a stins clanul Hōjō, care controlase multă vreme partea de răsărit a Japoniei.

Chacha, care asistase de aproape la pieirea clanului Hōjō, simțea că aceste morți nu mai puteau fi izbăvite prin nimic. Gândindu-se la clanurile Azai și Shibata, i se părea că măcar își salvaseră onoarea arzând de bunăvoie odată cu castelele lor.

În ziua în care Ujiteru și Ujimasa Hōjō și-au luat viața, Chacha l-a întrebat pe Hideyoshi când va pleca de pe câmpul de bătălie.

— Unde să plec? a întrebat-o el, surprins.
— Veţi pleca undeva, fără îndoială.
— De ce?
— Nu aşa faceţi întotdeauna? De fiecare dată când un castel e cucerit, vă îndreptaţi către altul.

Chacha îşi amintise de ziua în care, după căderea Castelului Kitanoshō, Hideyoshi luase drumul nordului, în fruntea oştirii sale. Fără să schiţeze nici măcar un zâmbet, Hideyoshi i-a răspuns:

— Voi pleca mâine.

În ziua următoare, Chacha a mers la porţile castelului pentru a-l conduce pe Hideyoshi, care de data aceasta se îndrepta către partea de nord a Japoniei. Călare, acesta părea mândru şi trufaş, nemaiavând nimic din păpuşa cu barbă care ieşise din Kyōto în primăvară. După această victorie în Kantō, estul îi aparținea și acum pleca în campanie în nord. Dacă reuşea şi de data aceasta, întreaga Japonie era sub controlul lui.

Chacha privea lung după bătrânul luptător care coborâse în piaţa cetății unde era adunată imensa lui armată. Ca și cum ar fi uitat complet de existența ei, odată urcat pe cal nu și-a mai întors nici măcar o dată privirea către ea. În sufletul ei, Hideyoshi nu mai era de-acum duşmanul de moarte care îi ucisese toată familia. Datorită lui, și inima și trupul ei înfloreau, iar el îi dădea un sentiment de împlinire totală pe care nu i-l dăduse nimeni niciodată. Când silueta comandantului a dispărut în zare, Chacha a simțit primele raze de soare ale acelei dimineți de vară. Se anunța o zi toridă. Cântecul cicadelor se revărsa asupra ei precum o ploaie și simțea cum o cuprinde un soi de beție.

A doua zi după plecarea lui Hideyoshi spre nord, Chacha şi doamna Kyōgoku au părăsit Odawara, pornind în direcţie opusă. Până în Ōtsu era plănuit că vor face unsprezece zile. Cortegiul lui Chacha a ieşit primul, urmat la mică distanță de cel al doamnei Kyōgoku. Din când în când, palanchinele se opreau, iar doamna Kyōgoku cobora și venea la Chacha pentru a o întreba dacă nu se simte prea obosită. La un moment

dat Chacha a întrebat-o pe această concubină cu mai multă experienţă decât ea, dar care se apleca în faţa ei de parcă i-ar fi fost slujnică:

— De câte ori te-a vizitat Marele Consilier cât timp ai stat la Odawara?

Ruşinată, doamna Kyōgoku s-a înroşit toată şi părea că e gata-gata să izbucnească în plâns. Chacha se întreba dacă lui Hideyoshi nu cumva tocmai asta îi plăcea la ea. Gândul acesta a făcut ca toată gelozia pe care o ţinuse ascunsă de când verişoara sa ajunsese la Odawara să-i umple deodată inima. Şi-a revenit însă imediat şi, râzând, i-a şoptit acesteia:

— Vreau ca stăpânul nostru să nu ne aparţină decât mie şi ţie. Nu asta e şi voia ta?

Incapabilă să răspundă, doamna Kyōgoku a rămas tăcută în faţa vorbelor de o cruzime aproape inimaginabilă ce ieşiseră din gura lui Chacha. Pălise. Chacha nu dăduse glas însă vreunei dorinţe subite. Adevărul este că aceste gânduri o măcinau încă din primăvară. Le ura pe toate celelalte concubine ale lui Hideyoshi şi mai presus de toate o detesta pe soţia legitimă a acestuia. Doamna Kyōgoku, această femeie blândă şi discretă, în ciuda originilor sale nobile, era singura cu care Chacha putea să suporte să împartă afecţiunea lui Hideyoshi.

Capitolul VI

Chacha și doamna Kyōgoku au ajuns în Ōtsu pe 26 iulie, pentru ca în dimineața zilei următoare să intre în Kyōto. Bagajele le erau aduse cu treizeci și patru de cai și cortegiului i se alăturaseră șase sute de muncitori. Plecaseră din Odawara în dimineața celei de-a cincisprezecea zi a lunii, iar samuraii care le-au însoțit pe tot parcursul drumului au urmat cu strictețe ordinele date de Hideyoshi, care hotărâse ca toate lucrurile să fie duse înapoi în capitală în douăsprezece zile.

Imediat ce a ajuns în Kyōto, Chacha a cerut să aibă o întrevedere cu Doamna din Palatul de Nord. În primăvară, când plecase spre Odawara, sub pretextul că se grăbește foarte tare, a evitat în mod voit să meargă să o salute, dar acum nu mai avea nici o scuză. Pe lângă asta, auzise de la Hideyoshi că Tsurumatsu ar fi fost adus la Jurakudai și voia să-l întâlnească, pentru că trecuse multă vreme de când nu-l mai văzuse.

Când a ajuns la palat, Chacha s-a odihnit puțin în camerele doamnei Kyōgoku, apoi a trimis un mesager la Doamna din Palatul de Nord pentru a afla când ar fi momentul potrivit pentru întrevedere. A fost lăsată însă să aștepte multă vreme și, cum nu venise însoțită de nici o doamnă de companie, a trebuit să stea de una singură în camera în care fusese condusă.

În cele din nurmă, Doamna din Palatul de Nord și-a făcut apariția de pe coridor, însoțită de numeroase slujnice. A intrat în anticamera unde era Chacha, dar a trecut pe lângă ea fără

să o salute și a dispărut în sala următoare. Chacha a rămas jos, tremurând de furie. Nu era o zi foarte călduroasă, dar a simțit cum tot corpul îi este dintr-odată scăldat de sudoare.

Imediat după aceea a apărut o slujnică ce a condus-o în fața Doamnei din Palatul de Nord și i-a arătat locul unde trebuia să se așeze, față în față cu aceasta.

— Tocmai m-am întors din tabăra de la Odawara, i-a spus Chacha cu o înclinare a capului.

— Ați stat multă vreme acolo și trebuie să vă fi fost greu. Și drumul v-a obosit, cu siguranță, i-a răspuns aceasta pe un ton vădit superior.

Îi vorbea calm, dar era limpede că voia să pună o distanță între ele două și își alegea cuvintele cu grijă. Cu o mină imperturbabilă, de parcă ar fi purtat o mască de teatru Nō, Chacha s-a așezat confortabil în fața femeii pentru care simțea o ură de nestăpânit.

Ca întotdeauna când vorbea cu Doamna din Palatul de Nord, Chacha simțea cum mândria rangului său nobil și poziția înaltă pe care o ocupa din naștere o împiedicau să-și coboare privirea. Era fiica lui Nagamasa Azai și nepoata lui Oda Nobunaga. Nu avea de ce să-și plece capul în fața acestei femei cu origini umile.

— Fiul dumitale a crescut mare. N-ai vrea să-l vezi? a întrebat-o Doamna din Palatul de Nord de parcă ea ar fi fost doica băiatului, în slujba lui Chacha.

— Ba da, mi-aș dori asta, a răspuns aceasta, iar după câteva clipe de gândire, a continuat ridicându-și privirea. Mă gândesc să-l iau cu minte la Yodo.

Nu plănuise să spună asta. Nu se gândise niciodată până atunci la așa ceva, dar dintr-odată fusese cuprinsă de o dorință de nestăpânit de a-i arăta acestei femei că ea este mama naturală a lui Tsurumatsu. O tresărire imperceptibilă a trecut peste chipul imobil al Doamnei din Palatul de Nord, care i-a răspuns pe un ton calm:

— Prea bine. Stăpânul nostru are cunoștință de asta?

— Chiar dânsul m-a îndemnat.

— Atunci voi lua legătura cu Buzen Ishikawa şi vom face cele de trebuinţă.

Buzen Ishikawa era samuraiul însărcinat cu educaţia lui Tsurumatsu.

După ce s-a încheiat întrevederea cu Doamna din Palatul de Nord, Chacha s-a retras în apartamentele doamnei Kyōgoku şi toată după-amiaza a aşteptat un semn din partea soţiei lui Hideyoshi.

Seara târziu, a apărut un mesager care i-a transmis că mutarea lui Tsurumatsu la Yodo va avea loc în ziua următoare la amiază. Cum sănătatea lui fusese cam şubredă în ultima vreme, Chacha era rugată să aibă mare grijă de el. În timpul întrevederii, Doamna din Palatul de Nord nu suflase o vorbă despre vreo boală a băiatului, ceea ce o neliniştea acum pe Chacha. Dacă ar fi ştiut că e bolnav, n-ar mai fi spus nimic despre mutarea lui.

A doua zi, cortegiul lui Tsurumatsu a ieşit pe porțile palatului îndreptându-se către Yodo. Situația fiind încă tulbure după căderea Castelului Odawara, escorta care-l însoțea era mai numeroasă decât de obicei. Palanchinele lui Chacha și ale doamnelor sale de companie veneau la scurtă distanță în urmă. În scurtul drum de la Kyōto la Yodo, a fost pentru prima oară de când devenise concubina lui Hideyoshi când Chacha s-a lăsat în voia călătoriei, legănată în palanchinul său. Își redobândise fiul! Cu lacrimi de fericire în ochi, s-a cuibărit între perne, ridicând perdeluțele lecticii și lăsând adierea plăcută a vântului ce bătea dinspre râu să-i mângâie fața. Se simțea împlinită și pentru prima oară se gândea la Hideyoshi ca la tatăl copilului ei și se ruga ca el să se întoarcă teafăr din campania militară din nord-estul Japoniei.

Ajunsă la Yodo, Chacha și-a revăzut fiul după foarte multă vreme. Până și ei i se părea că este nemaipomenit de slab. A vrut să-și ia pe genunchi băiatul care acum împlinise doi ani, dar, din cauză că fusese mereu bolnăvicios și cu o constituție fragilă, Tsurumatsu era răzgâiat și nu accepta lângă el pe nimeni altcineva în afară de doica lui. Chiar și așa, Chacha se

mulţumea şi numai să-l ştie aproape de ea. În aceeaşi zi, a trimis mesageri la templul budist Kōfuku-ji şi la sanctuarul şintoist Kasuga din Nara, cerându-le preoţilor de acolo să se roage pentru sănătatea micuţului Tsurumatsu.

Hideyoshi, care se îndreptase către Tōhoku imediat după căderea Castelului Odawara, în ziua a cincisprezecea a lunii, trecuse deja prin Kamakura, intrase în Edo şi se oprise până pe 24 iulie la Templul Hōon-ji, de la Poarta Hirakawa a Castelului Edo. Două zile mai târziu ajungea la Utsunomiya, iar la începutul lui august a intrat în Aizu. Acolo a stabilit măsurile necesare pentru unificarea Japoniei, iar pe 12 august a pornit triumfător pe drumul spre Kyōto, unde a ajuns în prima zi a lui septembrie. Se împlinea exact o jumătate de an de când părăsise capitala.

În ziua intrării sale în oraş, marii dregători şi o mulţime de samurai i-au ieşit în întâmpinare până la Awataguchi, dar Hideyoshi a aşteptat întoarcerea vasalilor şi a generalilor săi pentru a merge împreună la Curte, aşa încât abia pe 4 septembrie a ajuns în faţa împăratului.

Chacha intenţionase să meargă şi ea în întâmpinarea lui Hideyoshi, dar a trebuit până la urmă să renunţe din cauză că starea lui Tsurumatsu nu se îmbunătăţea deloc. De la Jurakudai i-a parvenit o scrisoare semnată de Hideyoshi. Scrisă cu litere mari, ca de obicei, începea cu scuzele acestuia de a nu-i mai fi trimis nici un semn de viaţă de atâta vreme, provocându-i astfel atâta îngrijorare. O întreba ce mai face fiul lor şi o sfătuia să aibă mare grijă la incendii şi să vegheze ca nu cumva atitudinea servitorilor să devină delăsătoare. La sfârşit, îi spunea că va veni să o viziteze în ziua a douăzecea a lunii şi că şi-ar dori să-l poată îmbrăţişa pe tânărul prinţ. Şi că aşteaptă cu nerăbdare ca în acea seară să împartă din nou aşternutul cu ea. Citind aceste cuvinte, Chacha a simţit cum o cuprinde fericirea. Parcă temându-se că nu a vorbit suficient despre fiul lor, Hideyoshi îi mai dădea câteva sfaturi, rugând-o să aibă grijă de sănătatea acestuia.

Aceste ultime cuvinte au îngrijorat-o pe Chacha. Oare nu cumva el considera că boala lui Tsurumatsu se datora neglijenței ei? Nu cumva Doamna din Palatul de Nord îi băgase în cap asemenea gânduri?

Deşi în scrisoare spusese că va veni pe 20 septembrie, Hideyoshi şi-a făcut apariția la Castelul Yodo cu câteva zile mai devreme. Chacha se pregătise să-l întrebe dacă el credea că Tsurumatsu se îmbolnăvise din cauza ei, dar n-a putut rosti aceste cuvinte. Văzând cu câtă afecţiune îl înconjoară Hideyoshi pe fiul său pe care nu-l mai văzuse de jumătate de an, a renunţat să-l mai supere cu asemenea întrebări. Pe lângă asta, şi Tsurumatsu părea să se mai fi înzdrăvenit, febra îi dispăruse şi era plin de viaţă.

După victoria de la Odawara, Hideyoshi şi-a recompensat vasalii pentru implicarea în luptă, cea mai de seamă fiind recompensa acordată lui Ieyasu. De acum încolo, acesta avea să stăpânească şase ţinuturi ce aparţinuseră Clanului Hōjō: Musashi, Sagami, Izu, Shimōsa, Kazusa şi Kōzuke, cărora li se mai adăugau Awa și Shimotsuke. Pe lângă acestea, mai primea 100 000 de *koku* în Suruga, Ise şi Ōmi ca terenuri de vânătoare. Ieyasu lua așadar cea mai mare parte din cele opt ținuturi ce fuseseră sub stăpânirea Clanului Hōjō, dar astfel vechile proprietăți ale acestei familii din partea de est a țării – Suruga, Ōmi, Mikawa, Kai şi Shinano – ajungeau în mâinile lui Hideyoshi, care își putea acum plasa strategic vasalii de încredere.

Trimițându-l dincolo de Hakone, Hideyoshi reușise să-l îndepărteze de capitală pe Ieyasu, care îi era acum un aliat de nădejde, dar care în trecut fusese multă vreme un adversar de temut. Lucrurile se rezolvau astfel cum nu se poate mai bine pentru Marele Consilier, iar Ieyasu primea numeroase favoruri din partea acestuia, ceea ce nu-i convenea însă lui Nobukatsu Oda, pe care Hideyoshi îl exilase în est, dându-i 20 000 de *koku* în ținutul Shimotsuke. Nimeni nu știa care fuseseră adevăratele intenții ale lui Hideyoshi când făcuse această mişcare, dar se zvonea că i-ar fi propus lui Nobukatsu pământurile

lui Ieyasu, însă acesta l-ar fi refuzat, dorind să-și păstreze fiefurile din Ōwari. Răspunsul l-ar fi înfuriat pe Hideyoshi și așa se ajunsese la situația de acum. Astfel, Hideyoshi reușise să scape de încă un rival ce îi contestase în mod constant autoritatea, de data aceasta fiind vorba de un urmaș al lui Nobunaga.

Îndepărtarea lui Nobukatsu a avut urmări grave asupra vasalului său ce stăpânea Castelul Ōno, Yokurō Saji, soțul lui Kogō. Acesta își pierduse suzeranul și castelul i-a fost confiscat. Se vorbea că și-ar fi luat viața când a pierdut castelul, în vreme ce alții spuneau că ar fi fugit și că acum nu i se mai știa de urmă.

Chacha a aflat toate aceste zvonuri pe la sfârșitul lui septembrie, dar nu i-a spus nimic lui Kogō. Se împlinea un an de când aceasta venise la Yodo, timp în care nu ieșise din camerele sale decât când fusese neapărată nevoie.

Cam la o lună de la aflarea veștilor despre Yokurō Saji, Chacha s-a dus să o viziteze pe sora ei mai mică. Când a intrat în grădină nu le-a zărit nici pe Kogō și nici pe doamnele ei de companie, așa că a intrat în cameră, unde i-au atras atenția niște obiecte așezate pe un raft. Semănau cu niște plăcuțe funerare. S-a apropiat să le vadă mai bine. Într-adevăr, erau plăcuțe funerare pe care erau inscripționate numele lui Saji și al celor două fiice ale lor.

Chacha s-a năpustit afară. Deci Kogō știa că soțul și fiicele sale muriseră! Dintr-odată au cuprins-o remușcările. Nu ea fusese cea care hotărâse ca Kogō să fie luată de lângă familia ei, dar e drept că nici nu se opusese în vreun fel. Iar Yokurō Saji, care ar fi fost un aliat prețios pentru Tsurumatsu dacă lui Hideyoshi i se întâmpla ceva, nu mai era acum în viață.

Chacha și Kogō s-au mai întâlnit de câteva ori după aceea, dar Chacha n-a deschis niciodată discuția despre acest subiect. Kogō îi părea însă mai calmă și mai senină decât de obicei.

Chacha a întâmpinat anul al nouăsprezecelea al erei Tenshō (1591) la Yodo, împreună cu fiul ei. Mesagerii ce aduceau urări și daruri pentru Tsurumatsu s-au perindat încontinuu, așa că Chacha nu a mai avut timp și de altele.

Pe 5 ianuarie, Hideyoshi a venit să-şi vadă fiul, a stat puţin de vorbă cu Chacha şi a plecat. I-a repetat de câteva ori că are multe treburi.

— Ce treburi aşa de importante are stăpânul meu? Acum că a căzut Odawara, veţi porni în campanie în Tōhoku? I-a întrebat ea ironic.

— De Tōhoku se ocupă Ujisato, aşa că nu-mi fac probleme. Până la toamnă, şi acolo va fi pace, a răspuns el.

După victoria de la Odawara, Ujisato Gamō primise 920 000 de ***koku*** în Aizu, odată cu sarcina de a pacifica ţinuturile din nord-est. Ascensiunea tânărului luptător de treizeci şi cinci de ani de la fieful de 320 000 de ***koku*** din Ise la unul de 920 000 de ***koku*** era nemaipomenită. Cu toate acestea, poziţia sa în noul post părea destul de problematică. Se vorbea că are mari neînţelegeri cu Masamune Date, unul din importanţii nobili din nord, şi că o parte din vasalii săi suferiseră degerături în timpul luptelor din ţinutul zăpezilor, cu care nu erau obişnuiţi.

— Dacă Tōhoku e în mâini bune, atunci ce alte griji v-apasă?

— Tu ar trebui să ştii, Chacha. În fiecare zi, decizii peste decizii. N-am timp nici să dorm.

Era adevărat că întâlnirile şi sfaturile se înmulţiseră după începutul anului, dar cu siguranţă că Hideyoshi nu se lipsea de somn pentru ele.

Următoarea dată când acesta şi-a făcut apariţia la Yodo a fost pe când se strângeau podoabele de Anul Nou[1]. Deciziile despre care vorbise data trecută luaseră între timp o formă concretă: se hotărâse ca în toate provinciile de coastă să se construiască un număr impresionant de nave de război. Peste

---

1 *Matsu no uchi* (lit. „perioada pinului“) reprezintă perioada în care sunt expuse ornamentele specifice Anului Nou (un aranjament format în mod tradiţional din crenguţe de pin şi tulpini de bambus, elemente considerate de bun augur), care durează de pe 13 decembrie până pe 7 ianuarie (în partea de est a Japoniei) sau până pe 15 ianuarie (în partea de vest a Japoniei).

tot era acum o fierbere continuă, iar zvonurile circulau cu repeziciune, căci lumea se întreba dacă flota nou construită va fi folosită pentru invadarea Coreei sau pentru o incursiune în ţările din sud.

Hideyoshi nu-i spusese nimic despre planurile sale nici măcar lui Chacha, dar era limpede că avea ochii aţintiţi spre ţinuturile de dincolo de mare. Chacha nu înţelegea însă de ce vizitele lui la Yodo deveneau din ce în ce mai rare.

— Mă simt tot mai singură în Yodo. M-aş întoarce la Jurakudai, dar îmi veţi permite asta oare? s-a plâns ea când l-a revăzut.

Hideyoshi s-a arătat extrem de surprins.

— Nu eşti tu, mama copilului meu, singura care are un asemenea castel? Ce-ţi lipseşte, oare, de-mi ceri aşa ceva?

— Nu-mi lipseşte nimic, dar aici nu am un donjon. Vreau să locuiesc măcar o dată în donjonul unui castel. Am citit de curând într-o carte că o femeie n-are ce căuta într-un donjon. Dar vreau şi eu să văd cum e să locuieşti într-un loc ce nu e făcut pentru femei!

— Gata, gata, am priceput, i-a răspuns râzând Hideyoshi. O s-o dau afară pe Omā din donjon.

Promisiunea lui Hideyoshi a devenit realitate în câteva zile. Pe 19 ianuarie, doamna Kaga şi-a părăsit reşedinţa din donjonul a cărui grădină interioară era plină de trifoi japonez, pentru a se muta la tatăl său, Toshiie Maeda, ale cărui apartamente erau situate în interiorul castelului.

La începutul lui februarie, starea de sănătate a lui Tsurumatsu s-a înrăutățit din nou, iar febra nu i-a scăzut zile în șir. Hideyoshi însuși a venit în mare grabă la Yodo, unde a stat nu mai puțin de trei zile, ceea ce nu se întâmpla așa de des. A poruncit apoi călugărilor din templele budiste și din sanctuarele șintoiste din apropierea capitalei să se roage pentru fiul său și a făcut o donație de 300 de *koku* de orez sanctuarului Kasuga din Nara. Lui Tsurumatsu i-a scăzut febra, dar tusea nu-l lăsa deloc.

La începutul lui martie Chacha a primit vizita neaşteptată a lui Takatsugu Kyōgoku. Acesta venise să se intereseze de starea de sănătate a lui Tsurumatsu, căci auzise că era bolnav. În luna februarie a anului al optsprezecelea al erei Tenshō (1590), înainte de asediul de la Odawara, Takatsugu fusese mutat de la Ōmizo la Hachiman, primind astfel şi un fief de 28 000 de *koku*. Chacha îi trimisese atunci lui Ohatsu un scurt mesaj de felicitare, iar aceasta îi răspunsese imediat. Se bucura sincer de promovarea soţului său şi îi era recunoscătoare Marelui Consilier, sperând ca acesta să-i sprijine şi în viitor. Era o scrisoare în stilul tipic al lui Ohatsu. Nici n-ai fi spus că altădată doar la auzul numelui lui Hideyoshi începea să tremure ca şi când ar fi auzit de un demon, în timp ce în străfundul sufletului simţea doar ură şi furie.

Takatsugu împlinise douăzeci şi opt de ani. Nu mai era cel de odinioară, îşi pierduse acea mândrie arogantă ce-l însoţise în tinereţe şi se transformase într-un samurai de familie nobilă, afişând o expresie de o rece seninătate.

Pentru prima oară după multă vreme, Chacha s-a aşezat în faţa lui. I se părea de necrezut că în urmă cu trei ani, la Castelul Azuchi, fusese gata să-şi ofere trupul acestui bărbat.

— Vă sunt recunoscătoare că aţi străbătut atâta drum până aici şi mă bucur să ştiu că Ohatsu este sănătoasă.

După acest salut formal, n-a mai găsit nici o temă de conversaţie. Takatsugu, la rândul lui, şi-a exprimat grija pentru Tsurumatsu, dar apoi s-a oprit şi el, părând că nu mai găseşte nimic de spus. Într-un târziu, chipul i s-a luminat. În sfârşit îi venise în minte un subiect despre care puteau să vorbească în continuare:

— Nu ştiu prea bine ce s-a întâmplat, dar şi maestrul Senno-Sōeki Rikyū, pe neaşteptate...

— Maestrul Rikyū a păţit ceva?

— Şi-a pus capăt zilelor din porunca stăpânului.

— Ce?! a strigat Chacha.

Din spusele lui Takatsugu a aflat că în Rikyū îşi părăsise pavilionul de ceai Fushin'an cam cu două săptămâni înainte

şi fusese plasat în arest la domiciliu la Jurakudai, unde îşi făcuse *seppuku* cu doar câteva zile în urmă, pe 28 februarie. Chacha îl întâlnise pe Rikyū în tabăra de la Odawara. Nu-i plăcuse în mod deosebit acest om cu o mină distantă şi care avea un soi de aroganţă ce nu-l apropia nici de tagma luptătorilor, nici de cea a călugărilor, dar vestea că i se ceruse să-şi pună capăt zilelor o făcea să tresară – descoperise o nouă faţă a lui Hideyoshi. Nu-i venea să creadă că acesta îl condamnase astfel pe Rikyū, pe care de altfel îl ridicase la rang înalt şi îl primise în anturajul său apropiat. Din momentul în care Rikyū ieşise din pavilionul său de ceai Fushin'an, gura lumii nu încetase să caute păcatele pentru care Hideyoshi îl condamnase.

Pentru Chacha, acesta era cel mai neplăcut incident de când devenise concubina lui Hideyoshi. Orice s-ar fi întâmplat, nu puteai să-i ceri unui om în care aveai atâta încredere să-şi ia viaţa!

Din primăvară până în vară, Chacha nu a ieșit deloc din Castelul Yodo. Îi era de-ajuns prezenţa fiului său. Chiar şi când a primit din partea Doamnei din Palatul de Nord invitaţia de a merge la Jurakudai pentru a privi florile de cireş, a refuzat-o, pretextând că nu este în cea mai bună formă.

În luna iunie, Chacha a invitat-o la ea pe doamna Kyōgoku, cu care a stat de vorbă pe îndelete, după multă vreme. În ciuda faptului că au petrecut împreună momente plăcute, Chacha nu-și putea înfrâna un sentiment de violență ce o cuprindea pe nesimțite în timp ce privea chipul blând al verişoarei ei. Cu un an în urmă, pe drumul de întoarcere de la Odawara, o pusese în încurcătură când îi spusese că vrea ca Hideyoshi să rămână doar al lor, iar acum își căuta din nou cuvintele potrivite pentru a o intimida.

— Eu am fost cea care a dat-o afară pe doamna Kaga din Jurakudai şi a trimis-o înapoi la tatăl ei, i-a spus Chacha.

Doamna Kyōgoku era gata-gata să izbucnească în plâns, iar faţa i s-a schimonosit de supărare.

— Mai e cineva la Jurakudai de care vrei să scapi?

— Eu... asta...

Doamna Kyōgoku părea că vrea să-şi astupe urechile.

— De cine?

— Nu...

Cu privirea pierdută în ochii lui Chacha, doamna Kyōgoku a scuturat din cap, ca şi cum aşa ar fi vrut să pună capăt acestei conversaţii.

— Doamna Sanjō?

— Nu, nu...

— Doamna Saishō?

Dintr-odată, doamna Kyōgoku a renunţat să se mai împotrivească. S-a îndreptat de spate, şi-a ridicat capul şi, cu o voce calmă şi gravă, a spus:

— Doamna din Palatul de Nord.

Era rândul lui Chacha să rămână fără glas. O privea lung pe femeia din faţa ei, pe care o crezuse întotdeauna blândă şi liniştită şi care acum parcă îi dăduse o lovitură de sabie.

— Hai să nu mai vorbim niciodată despre asta, Chacha. Ţine minte doar că eu îţi voi fi întotdeauna alături, i-a spus doamna Kyōgoku.

Abia după plecarea verişoarei ei, Chacha şi-a dat seama că aceasta spusese cu voce tare cuvintele pe care ea însăşi ar fi vrut să le rostească.

La începutul lui august, sănătatea lui Tsurumatsu, care se simţise un pic mai bine o vreme, s-a deteriorat brusc. Chacha aproape că nu mai dormea deloc şi stătea încontinuu la căpătâiul fiului ei. Cei mai buni doctori din capitală au fost aduşi la Yodo, iar Hideyoshi a dat poruncă preoţilor din templele şi sanctuarele din toate ţinuturile să facă rugăciuni, promiţându-le donaţii substanţiale dacă Tsurumatsu îşi va recăpăta sănătatea. Le-a cerut să se roage şi călugărilor din templul Kōfuku-ji şi celor de pe Muntele Kōya şi mai ales celor din templul Sogen-ji din Kinomoto, din provincia Ōmi, unde erau venerate zeităţile Jizō, protectoare ale copiilor.

Cu toate acestea, rugăciunile n-au avut nici un efect şi Tsurumatsu s-a stins din viaţă pe 5 august, la vârsta de trei ani.

Pierderea fiului lor a umplut-o pe Chacha de durere, iar pe Hideyoshi l-a aruncat în ghearele disperării. Acesta se afla la Templul Tōfuku-ji din Kyōto când a aflat vestea morţii lui Tsurumatsu. Şi-a petrecut toată ziua închis într-o cameră, iar pe 6 august şi-a tăiat părul şi a îmbrăcat hainele de doliu. Ieyasu şi Terumoto Mori, veniţi pentru a-şi prezenta condoleanţele, şi-au tăiat şi ei coada de samurai, în semn de respect. La fel au făcut apoi, rând pe rând, toţi samuraii care veniseră să-şi exprime regretele.

Pe 7 august, Hideyoshi a mers la templul Kiyomizudera, unde s-a închis singur într-o cameră pentru a se reculege. Pe 9 august a plecat spre izvoarele termale de la Arima, dar nici aici n-a vrut să se întâlnească cu nimeni și și-a petrecut timpul de unul singur.

Funeraliile lui Tsurumatsu au avut loc la templul Myōan-ji, întrucât Buzen Ishikawa, samuraiul ce fusese responsabil cu educaţia lui Tsurumatsu, era un discipol înflăcărat al călugărului Nange Genkō, stareţul acestui lăcaş.

Sfâșiată de durere, după ceremoniile funerare Chacha s-a retras la Yodo în aşteptarea lui Hideyoshi, singurul ce o putea consola în aceste momente. Acesta a venit la castel pe la mijlocul lui octombrie şi a rămas peste noapte. Era prima dată când cei doi își petreceau timpul împreună de la moartea fiului lor. În acea seară, toată suflarea din castel a fost chemată în marea sală de recepție pentru a contempla luna plină și tuturor li s-a servit *sake* pe verandă, chiar și servitorilor şi solilor. O stare de melancolie profundă domnea peste cei care priveau cum luna se reflectă în apele râului Yodo. Hideyoshi și Chacha au evitat voit să aducă vorba despre Tsurumatsu. El i-a povestit despre călătoria sa din Tōhoku și din provinciile de coastă, pe care o făcuse după victoria de la Odawara: cât de frumos era trifoiul japonez de la Iwatsuki, ce încântătoare peisaje puteai vedea la Kiyomidera în Okitsu – unde se oprise pentru câteva zile – și ce fermecător era golful Tago.

Venind la un moment dat vorba de Kogō, Hideyoshi a întrebat:

— Și dac-aș mărita-o?

— Mă gândesc că asta i-ar mai alina durerea, a răspuns Chacha.

— Atunci aşa să fie. Hidekatsu ar fi bun? Da, i-o dăm lui Hidekatsu! Ori luna asta, ori luna viitoare.

Se hotărâse într-o clipită. Kogō fusese ruptă de familia ei pentru a i se asigura viitorul lui Tsurumatsu, dar acum şi Tsurumatsu, ca şi soţul lui Kogō, se duseseră pe lumea cealaltă, iar toate manevrele acelea îşi pierduseră sensul şi tot ceea ce rămăsese în urmă era doar durerea lui Kogō. Făcându-i-se milă de ea, Hideyoshi se hotărâse să o recăsătorească de îndată.

Invitatul special la acest banchet dedicat admirării lunii pline era Umematsu, care urma să execute un dans tradiţional. Cum Tsurumatsu se bucurase cândva privindu-i măiestria, reprezentaţia însemna și comemorarea copilului dispărut. Hideyoshi şi Chacha au privit spectacolul împărtăşind aceleaşi sentimente, iar inimile lor au bătut împreună aşa cum nu o făcuseră niciodată. Pentru Chacha, Hideyoshi nu mai era nici duşmanul de moarte, nici tiranul care se folosise de trupul ei, nici războinicul desfrânat ce-i trezise în suflet demonii geloziei. Egali în faţa durerii, erau doar un bărbat şi o femeie cu inimile pline de suferinţa pierderii copilului lor. Un soț îmbătrânit și o soție tânără.

Deciziile rapide ale lui Hideyoshi nu o priveau doar pe Kogō. În seara aceea, după terminarea banchetului, Chacha a aflat de la el că intenționează să-l numească pe Hidetsugu urmaş al său în postul de Mare Consilier și să-i lase palatul de la Jurakudai. În adâncul sufletului, îl înțelegea, căci la cincizeci şi cinci de ani, Hideyoshi își pierduse moştenitorul şi trebuia să se gândească repede la cine îl va înlocui.

Chacha l-a întrebat și despre construirea navelor de război, căci toată lumea vorbea numai de asta. Fără nici o ezitare, Hideyoshi i-a răspuns scurt:

— Totul e hotărât. Armatele mele vor porni să cucerească Coreea.

Sufletul bătrânului conducător părea să fi fost pătruns profund de sentimentul efemerității, iar asta îl făcea să se arunce cu frenezie în realizarea tuturor planurilor sale, indiferent dacă

era vorba de familie sau de treburile țării. Pentru acest Hideyoshi, în inima lui Chacha se amestecau sentimente de milă și de drag. Nu s-a opus nici unei idei pe care el i-a împărtășit-o, căci simțea că, undeva în adâncul sufletelor lor, ei doi seamănă unul cu celălalt. „Ați luat o decizie înțeleaptă" era singurul lucru pe care îl rostea.

Planul lui Hideyoshi de a-l numi pe Hidetsugu Mare Consilier a devenit realitate foarte curând după banchetul de la Castelul Yodo. Hidetsugu era fiul cel mare al surorii lui și al nobilului Miyoshi Musashi-no-kami, fiind astfel primul descendent pe linie masculină al clanului Toyotomi. Participase de-a lungul anilor la numeroase bătălii alături de Hideyoshi: în timpul campaniei de la Odawara cucerise Cetatea Yamanaka, obținuse câteva victorii și la Ōu, în est, iar după ce căzuse Castelul Odawara, pe lângă domeniile sale din Ōmi, mai primise provinciile de la nord de Ise și din Owari, ce aparținuseră înainte lui Nobukatsu Oda, ceea ce îl făcea stăpânul unui fief enorm, de un milion de *koku*.

În noiembrie, Hidetsugu a fost proclamat fiu adoptiv al lui Hideyoshi, iar pe 4 decembrie, urmând sfaturile ministrului de centru, acesta din urmă a început pregătirile pentru renunțarea la funcția de Mare Consilier. Chiar înainte de intrarea în anul al nouăsprezecelea al erei Tenshō (1591), Hideyoshi l-a numit pe Hidetsugu Mare Consilier, anunțând în același timp că el va prelua titlul de *taikō*[1].

Pe lângă numirea ca urmaș al său a lui Hidetsugu, Hideyoshi îi mai spusese lui Chacha și de intenția de a i-o da de soție pe Kogō lui Hidekatsu, iar acest lucru a fost făcut public chiar la începutul noului an. Hidekatsu, fratele mai mic al lui Hidetsugu, era un tânăr samurai ce abia împlinise douăzeci și patru de ani. Hideyoshi îl adoptase în anul al treisprezecelea

1 Titlu oferit după eliberarea din funcția de *kanpaku* (regent sau Mare Consilier). În istoria Japoniei însă, termenul *taikō* se referă aproape exclusiv la Hideyoshi Toyotomi.

al erei Tenshō și îi dăruise ținuturile de la Kameyama din Tanba, numindu-l căpitanul gărzii imperiale de stânga. Lumea îl cunoștea însă drept căpitanul Tanba. Hideyoshi i-a mai dat un fief de 50 000 de ***koku*** în Echizen, iar după victoria de la Odawara, niște pământuri în centrul provinciilor Shinano și Kai. Hidekatsu locuia la Fuchū, dar la insistențele mamei lui, și-a mutat reședința mai aproape de aceasta, în provincia Gifu. Hidekatsu era chior.

Înainte ca vestea căsătoriei lui Hidekatsu cu Kogō să fie anunțată oficial, lui Chacha i-a revenit rolul de a o anunța pe aceasta personal. Nici nu se punea problema vreunui refuz din partea lui Kogō, fiind o poruncă venită de la Hideyoshi, dar Chacha s-a gândit să-i ofere acesteia un răgaz pentru a se putea pregăti sufletește. A așteptat să se termine prima săptămână din an și, odată lucrurile reintrate în ritmul lor firesc și solii ce purtau urări de Anul Nou întorși la castelele lor, i-a făcut o vizită surorii sale în apartamentele acesteia. Kogō a invitat-o respectuos înăuntru.

— Ce te aduce oare la mine pe nepusă masă? a întrebat-o ea pe Chacha încet.

Kogō se schimbase considerabil. Devenise o femeie adultă, de un calm nefiresc și care o trata pe Chacha ca pe o străină.

— Nimic altceva decât că am venit să te anunț de planurile unei căsătorii cu căpitanul Tanba.

— Căsătorie? Vrei să spui căsătoria mea? și-a ridicat aceasta liniștită privirea, fără să pară afectată în vreun fel.

— Întocmai. Este voința stăpânului nostru.

Pe nesimțite, Chacha ajunsese și ea să i se adreseze lui Kogō ca și cum ar fi vorbit cu o străină. Fără nici o tresărire, aceasta a răspuns pe un ton surprinzător de grav, înclinându-și ușor capul:

— Mă învoiesc.

Avea chipul unui om ce renunțase deja la orice urmă de voință proprie, gata să urmeze orice poruncă i s-ar fi dat. În sinea ei, Chacha se gândea că pentru această femeie, care fusese luată din casa soțului său și care-și pierduse odată cu asta și cei

doi copii, nu mai exista altă cale de a supravieţui în lume decât o astfel de atitudine în faţa vieţii.

Kogō a pornit spre Gifu la începutul lui februarie În pregătirea călătoriei, cu câteva zile înainte, din Gifu sosiseră douăzeci de însoţitoare. Kogō avea acum douăzeci şi doi de ani.

Chacha a condus-o până la porţile Castelului Yodo, la fel în acel sfârşit de octombrie din urmă cu şase ani, când o petrecuse până la poarta Castelului Azuchi, de unde Kogō plecase spre a se însoţi cu Yokurō Saji. Chacha îşi amintea bine ziua aceea. În faţa ochilor i-au apărut cerul rece, plin de nori cenuşii ce se lăsaseră grei deasupra lacului şi silueta firavă a copilei de şaisprezece ani, înveşmântate în chimonoul alb de mătase, pregătindu-se să urce în palanchin. Şi-a adus aminte şi de valul puternic de afecţiune pe care-l simţise faţă de sora ei în momentul despărţirii.

La fel ca în urmă cu şase ani, şi cerul acestei zile friguroase era plin de nori de funingine, ce se împrăştiau peste câmpia din Yamazaki. Kogō, care aproape niciodată nu vorbea prima, s-a întors către sora ei înainte să urce în palanchin şi i-a spus:

— Îţi sunt recunoscătoare pentru grija ta îndelungată.

— Gifu e aproape de Kiyosu, unde am copilărit. Îţi va fi mai bine acolo decât în altă parte, i-a răspuns Chacha pe un ton de consolare.

— Nu m-am simţit niciodată legată prea tare nici de ţinuturile din Mino, nici de cele din Ōwari. În Ōwari n-am cunoscut decât nefericire și nu ştiu ce mă aşteaptă în Mino, i-a răspuns Kogō, lăsând-o pe Chacha fără cuvinte.

Din Gifu, Kogō urma să privească același cer şi aceleași peisaje ca și din Ōno, iar asta avea să-i trezească fără îndoială amintiri dureroase. Chacha nu se gândise la asta, iar acum se simțea stânjenită de propria-i nepăsare.

Hideyoshi îi mai spusese lui Chacha încă un lucru în seara banchetului, și anume că va porni împotriva Coreei. Și acest plan a fost pus în aplicare la scurtă vreme după plecarea lui Kogō.

Pe 5 ianuarie, Taikō le-a transmis vasalilor săi un ordin de mobilizare generală pentru o campanie în străinătate, dar în

următoarele două luni nu a mai dat nici o comandă în această privință. Zvonurile despre invadarea Coreei se răspândeau necontenit, dar ianuarie a trecut și lumea a început să aibă îndoieli că această campanie va mai începe vreodată. Așa a trecut și februarie. Și nu doar lumea se îndoia că se va mai întâmpla ceva, ci chiar și luptătorii care primiseră ordinul de mobilizare se întrebau dacă mai urmau să pornească în vreo expediție.

Ordinul de plecare a venit de la Hideyoshi pe 13 martie. Mai mult, acesta a anunțat că va conduce el însuși campania, stabilindu-și tabăra de bază în Hizen, în provincia Nagoya[1].

La fel cum se întâmplase și în asediul asupra Castelului Odawara, Chacha și doamna Kyōgoku au decis să-l însoțească în tabăra de campanie. Hideyoshi hotărâse inițial să pornească pe 1 martie, dar din cauza unei boli la ochi a fost nevoit să-și amâne plecarea și astfel au pornit abia pe 26 martie. Ca și la plecarea spre Odawara, ieșirea trupelor din oraș a fost însoțită de un fast ieșit din comun.

Armatele ar fi trebuit să pornească din Ōsaka, însă Hideyoshi a dorit să ofere locuitorilor capitalei un spectacol grandios, așa încât plecarea s-a făcut până la urmă din Kyōto. În dimineața acelei zile, îmbrăcat în haine de sărbătoare, Hideyoshi a mers la templul imperial, iar la ceasurile unsprezece ale dimineții a început defilarea prin fața Palatului Imperial, în fruntea a câteva mii de luptători. Îmbrăcați în armurile lor sclipitoare, samuraii ofereau o priveliște atât de frumoasă încât abia puteai s-o privești. În compania împărătesei Ōgimachi, împăratul Go-Yōzei îl admira dintr-un salon al palatului său pe *taikō* plecând în campania lui îndepărtată.

Ca de obicei în astfel de situații, Hideyoshi era mai înzorzonat decât era nevoie. Înveșmântat într-o mantie militară din brocart, cu o sabie mare la brâu și călare pe un armăsar acoperit cu armură din aur, stătea în fruntea a treizeci de mii de

---

1 Provincie aflată în partea de nord a insulei Kyūshū a Arhipelagului Nipon, diferită de orașul Nagoya de pe insula principală.

oameni. În faţa lui înainta un şir de călugări asceţi ai sectei *shugendō*[1], iar în urma lui veneau mai multe duzini de trupe de cavalerie, ale căror cai erau acoperiţi de aur şi brocart, urmate la rândul lor de luptători ce ţineau în mâini scuturi suflate cu aur. Marele Consilier Hidetsugu l-a însoţit pe Hideyoshi până la sanctuarul şintoist Kōmyō. De-a lungul drumului se adunaseră oameni de toate felurile, veniţi din toate provinciile Japoniei.

Armata avansa într-un ritm de șase *ri* pe zi. După un popas de o zi la Hiroshima, şi-au continuat drumul fără oprire şi au ajuns în Hizen exact după o lună, pe 25 aprilie.

Însoțite de câţiva samurai care să le protejeze, Chacha şi doamna Kyōgoku au plecat din Ōsaka la două zile după Hideyoshi. De-a lungul drumului a întâlnit neîncetat războinici şi mesageri.

Viaţa în Hizen îi era pe plac lui Chacha, căci putea să-şi petreacă fiecare zi alături de Hideyoshi. Expediţia din Coreea îi dădea ocazia să-l păstreze doar pentru ea. E drept că mai era și doamna Kyōgoku, dar aceasta nu renunța la atitudinea sa discretă și avea bunul-simţ de a nu-l primi niciodată în văzul lumii în camerele sale, evitând declanşarea unor atacuri de gelozie din partea lui Chacha.

Din când în când, Hideyoshi se ferea să-i spună lui Chacha unde își petrecuse noaptea, iar ea își imagina că probabil o vizitase pe doamna Kyōgoku, dar asta nu o deranja atât de tare.

Din peninsula coreeană le parveneau numai veşti despre victoriile neîntrerupte ale trupelor japoneze, iar la cartierul general se organizau de fiecare dată banchete și petreceri pentru a le sărbători: un banchet pentru Nagamasa Kuroda, care trecuse de Changwon; un banchet pentru Kiyomasa Katō, care traversase marea. Pe 2 mai, trupele conduse de Yukinaga Koni-

---

1 Religie ce a apărut în Japonia în perioada Heian (794-1185), centrată pe practici ascetice. În Perioada Meiji, când șintoismul a devenit religie de stat, *shugendō* a fost încadrată în categoria superstițiilor, nefiind potrivită pentru noua imagine a Japoniei, de țară civilizată.

shi au traversat râul Han şi au intrat în Kaesong, capitala Coreei. Ca răspuns la această victorie, din Hizen au început să fie trimise una după alta trupe în peninsula coreeană. În iunie, Mitsunari Ishida, Nagamori Masuda şi Yoshitsugu Otani au traversat la rândul lor marea pentru o operaţiune ce implica toate trupele armate.

La începutul lui iulie, Hideyoshi a primit vestea că mama lui era pe patul de moarte, aşa că pe 21 iulie şi-a părăsit postul din cartierul general pentru a se întoarce la Ōsaka. Lui Chacha nu-i surâdea deloc ideea întoarcerii lui la Ōsaka, dar, fiind vorba de mama lui, nu se putea opune. Chiar în ziua în care Hideyoshi a luat drumul spre capitală, regenta a închis ochii pentru totdeauna, la vârsta de optzeci de ani.

Hideyoshi a ajuns la Ōsaka pe 29 mai și s-a îndreptat imediat spre Kyōto, unde a organizat funeraliile mamei sale la Templul Daitoku-ji.

La Hizen s-a întors la sfârşitul lui octombrie. În timpul absenței sale, pe Chacha a otrăvit-o gelozia, ştiind de numeroasele sale concubine din Ōsaka și Kyōto. Cât timp Hideyoshi fusese cu ea, nu se întâlnise mai deloc cu doamna Kyōgoku, dar acum că el plecase i-a trimis acesteia invitația de a o vizita. Când Hideyoshi era lângă ea, îi dispărea toată simpatia pentru doamna Kyōgoku. Nu simțea pentru ea aceeași ură pe care o nutrea față de celelalte concubine, dar nu-și găsea liniștea când ştia că Hideyoshi o vizitează și pe verişoara ei. Când însă acesta nu mai era lângă ea, într-un mod inexplicabil, Chacha se simţea foarte apropiată de doamna Kyōgoku şi vedea în ea un aliat în lupta împotriva celorlalte concubine.

Imediat după întoarcerea lui Hideyoshi la Hizen, Chacha a simțit că în trupul ei se petrece o schimbare. Când şi-a dat seama că este vorba despre o nouă sarcină, în ochii ei a început să scânteieze o lumină extraordinară. Nu crezuse că bătrânul conducător îi va mai dărui vreodată vreun copil, dar iată că fericirea i se mai arăta o dată.

Mai fericit decât Chacha era însă Hideyoshi. La aflarea veştii, chipul său s-a luminat mai mult decât atunci când aflase

despre victoria din Coreea. După pierderea lui Tsurumatsu, s-ar fi putut crede că nimic în afară de luptă şi război nu i-ar mai fi făcut inima să bată, dar acum bătrânul războinic găsea un nou motiv să trăiască.

În luna decembrie a primului an al erei Bunroku (1592), Chacha a aflat de la una din slujnice că Omā îi trimisese din Jurakudai lui Hideyoshi haine noi, cu ocazia Anului Nou. Nu era nimic neobişnuit în asta, dar Chacha o detesta pe Omā pentru acest gest. L-a întrebat şi pe Hideyoshi, vrând să fie sigură de ce se întâmplase. Acesta a încercat să scape, prefăcându-se că nu-şi aduce bine aminte, dar Chacha a insistat până când a intrat în posesia hainelor, pe care le-a dat unor slujnice să le ardă în grădina din spate. Poate pentru că era însărcinată, Chacha devenea mai arţăgoasă pe zi ce trece, însă Hideyoshi îi suporta toate capriciile. Se purta cu mare grijă cu această femeie ce-i purta în pântece moştenitorul.

Folosindu-se de doamnele sale de companie, Chacha supraveghea toate scrisorile pe care Hideyoshi le trimitea concubinelor sale din Kyōto sau Ōsaka. Îi era ruşine că se coboară până acolo, dar nu se putea abţine. Într-o zi, una din slujnice i-a adus o ciornă a unei scrisori pe care Hideyoshi intenționase să i-o trimită doamnei Kaga, în care îi mulțumea călduros pentru hainele pe care aceasta i le trimisese de Anul Nou, asigurând-o de recunoştința sa eternă. Îşi alesese cuvintele cu grijă, pentru a-i face pe plac destinatarei, căci aşa făcea mereu bătrânul comandant când voia să manipuleze inima unei femei. Lui Chacha scrisoarea i se părea şi amuzantă, dar o şi enerva în acelaşi timp.

La fel cum îşi folosea intuiția de strateg pentru a câştiga marea bătălie ce se purta în peninsula de dincolo de mare, Hideyoshi se servea de iscusința sa pentru a le ține sub control pe toate aceste femei pe care le lăsase în libertate. Chacha găsea respingătoare această față vicleană a bătrânului comandant, dar în acelaşi timp nu putea să-şi înfrângă atracția pentru el.

Chaha nu a suflat o vorbă despre acea ciornă când s-a întâlnit față în față cu Hideyoshi. Dacă el ar fi aflat că scrisoarea

ajunsese în mâinile ei, cu siguranţă că ar fi pus să fie găsită slujnica ce i-o adusese lui Chacha şi ar fi condamnat-o la moarte.

După ce s-au terminat ceremoniile de Anul Nou, odată cu intrarea în anul al doilea al erei Bunroku (1593), Chacha a părăsit Hizen pentru a se întoarce la Yodo. Hideyoshi s-a îngrijit până în cel mai mic detaliu de pregătirile pentru călătoria ei. Palanchinul său a fost purtat din Kyūshū până în Ōsaka cu atâta grijă de parcă ar fi fost un cufăr cu pietre preţioase. Astfel, drumul care în mod normal se făcea într-o lună a durat de două ori mai mult, căci opririle erau foarte dese.

Chacha a ajuns la Castelul Yodo pe la mijlocul lui martie. Apele râului Yodo erau călduţe, iar de pe pajiştile din jurul castelului dispăruse deja orice urmă a iernii şi încolţiseră plantele de primăvară. Chacha era departe de Hideyoshi, dar copilul din pântecele ei, care creştea neîncetat, o scăpase de accesele de gelozie. Un om ca Hideyoshi nu putea fi satisfăcut doar de doamna Kyōgoku, care se afla în tabăra din Hizen. Poate că le chemase pe concubinele de rang mai înalt, precum doamna Kaga sau doamna Sanjō, ori poate că invitase de la Ōsaka sau din Kyōto alte concubine pe care Chacha nu le cunoştea. Ea însă nu mai încerca să afle nimic din toate acestea. Prin viaţa cea nouă care creştea în ea se eliberase de blestemul care o cuprinsese la moartea fiului ei.

Din primăvară până în vară, de la Hideyoshi i-au sosit nenumărate scrisori în care îi vorbea numai despre copilul încă nenăscut. Și, ca în vremea în care aşteptau venirea pe lume a primului lor fiu, i se adresa cu „Tânără măicuță", în timp ce când vorbea de el, îşi spunea *taikō*. Nu îi scria aproape niciodată despre cum mergeau lucrurile cu războiul din Coreea. Părea că, atunci când îi compunea scrisorile, în mintea lui nu era loc nici pentru ea, nici pentru campania de luptă.

Vara celui de-al doilea an al erei Bunroku a fost nemaipomenit de caldă. Era atât de cald, că Chacha reușea să adoarmă numai după ce i se aduceau în cameră blocuri mari de gheață. În noaptea de 1 august, a avut un vis: o vâlvătaie îi cuprinsese

castelul, iar ea privea nemişcată cum limbile de foc mângâiau zidurile apropiindu-se de ea şi înconjurând-o jucăuşe. Era straniu, dar nu simţea nici urmă de teamă, ci se întreba care era castelul înghiţit de flăcări. Doar asta voia să ştie. Focul îi părea a fi ba cel ce făcuse scrum Castelul Otani, ba cel de la Castelul Kitanoshō.

S-a trezit dintr-odată lac de sudoare şi şi-a dat seama că o cuprinseseră durerile facerii. Din acea clipă a început bătălia cu contracţiile care o cuprindeau lăsându-i doar scurte clipe de răgaz. Nu mai ştia de câte ceasuri se luptă cu durerea, dar i se părea că au trecut zile şi nopţi. În tot acest timp, preoţii de la templele şi sanctuarele din întreaga provincie înălţau neîncetat rugăciuni pentru o naştere uşoară.

Pe 3 august, Chacha a adus pe lume un băiat. Trecuseră o zi şi o noapte de când visase castelul în flăcări. Imediat au început să curgă mesajele de felicitare şi darurile de la demnitarii şi de la samuraii ce păzeau castelele din Ōsaka şi Kyōto în absenţa lui Hideyoshi. Şi de la Doamna din Palatul de Nord a primit dorade[1] din Akashi şi un trusou pentru bebeluşi.

De la Doamna din Palatul de Nord a mai sosit apoi un rând de mesageri. Primise o scrisoare de la Hideyoshi, în care acesta îi spunea să îndeplinească ritualul de lepădare a copilului, urmând ca acesta să fie găsit şi recuperat de Matsu-no-ura Sanuki-no-kami, samurai ce se îngrijise de Chacha în timpul naşterii. Numele nou-născutului urma să fie Hirohi[2]. Când se născuse Tsurumatsu, îl numiseră „Sute", ce însemna „abandonat, aruncat", dar, cum acesta plecase prea repede pe lumea cealaltă, copilului născut acum i se dăduse un nume ce avea semnificaţia opusă.

---

1 Dorada se mănâncă de obicei la evenimentele fericite, pentru că numele său japonez (*tai*) este asociat cu cuvântul *medetai* (admiraţie, felicitare), fiind astfel considerat o mâncare norocoasă.

2 „Cel dobândit"; caracterul folosit pentru scrierea acestui nume este cel al verbului *hirou* (a culege, a aduna, a dobândi), opusul verbului *suteru* (a arunca, a abandona).

Pentru a-şi vedea copilul ce i se născuse când el avea deja cincizeci şi şapte de ani, Hideyoshi a plecat din Hizen pe 25 august. A lăsat administrarea taberei în mâinile generalului Masanari Terazawa, iar responsabil cu problemele militare l-a numit pe Takamasa Mōri, care urma să se ocupe de acestea din Toyozaki, de pe Insula Tsushima, în timp ce el s-a îndreptat într-un suflet spre Castelul Yodo.

Ajuns aici, şi-a văzut mai întâi copilul, iar când s-a întâlnit cu Chacha, a anunţat-o că intenţionează să-l crească pe fiul lor la Castelul Ōsaka, poruncindu-i să se mute acolo cu tot cu copil, de îndată ce-şi va reveni după naştere.

— Îi voi dărui lui Hirohi Castelul Ōsaka, dar asta mă va lăsa fără un loc al meu, aşa că voi pune să se ridice de îndată un nou castel, a adăugat el.

Chacha a luat totul ca pe o toană a lui Hideyoshi, dar acesta era cât se poate de serios.

Odată cu Hideyoshi, se întorsese şi doamna Kyōgoku. Aceasta şi-a părăsit locuinţa ei din Jurakudai şi s-a instalat de îndată în aripa de vest a Castelului Ōsaka. Pesemne că Hideyoshi, gândindu-se că doamna Kyōgoku şi Chacha se înţeleg bine, se hotărâse să le ofere posibilitatea de a împărţi locuinţa.

Pe la începutul lui octombrie, din tabăra de la Hizen a venit o veste neaşteptată: soţul lui Kogō, Hidekatsu, murise. Plecat împreună cu Tadaoki Hosokawa în campania din Coreea din luna iunie a primului an al erei Bunroku (1592) în fruntea trupelor din Armata a Noua, se îmbolnăvise şi în luna septembrie îşi dăduse duhul.

Kogō se căsătorise cu Hidekatsu din porunca lui Hideyoshi, dar ajunsese să se înţeleagă bine cu soţul său şi formaseră o familie fericită. Chacha se bucurase pentru sora ei, dar iată că acum aceasta rămăsese din nou văduvă. În ziua în care urcase în palanchinul ce urma să o ducă la casa soţului său, Kogō îi spusese că nu ştie ce alte nenorociri o mai aşteaptă, iar acum se dovedea că avusese dreptate. Chacha i-a trimis de îndată un mesaj de condoleanţe, încercând să o consoleze pe sora sa mai mică ce părea să se fi născut sub o stea a năpastei.

La începutul lui noiembrie, Chacha s-a mutat împreună cu Hirohi în Castelul Ōsaka. Hideyoshi și-a amânat întoarcerea în tabăra din Hizen motivând că-și caută un loc pentru viitorul castel. De fapt, mintea părea că-i stă mai degrabă la ridicarea noului său edificiu decât la campania din Coreea. Chacha punea nerăbdarea aceasta pe care nu o mai văzuse la Hideyoshi pe seama vârstei. Într-un an și jumătate cât stătuse în tabăra de la Hizen, pe chipul lui se întipăriseră adânc urmele bătrâneții. Sau poate că îmbătrânise dintr-odată, când i se născuse fiul.

În primele zile ale anului al treilea al erei Bunroku (1594), Hideyoshi a anunțat oficial că va începe construcția unui nou castel la Fushimi. De la Ōsaka se ajungea aici ușor pe râul Uji și nu era departe nici de Kyōto, iar priveliștea era minunată, pe lângă faptul că avea și o bună poziție strategică.

Construcția a început imediat după Anul Nou. Hideyoshi supraveghea îndeaproape lucrările, mergând din Kyōto la Fushimi aproape în fiecare zi. Pe 3 ianuarie a mers la Ōsaka să-și vadă fiul, dar vizitele sale erau acum mai rare și de aceea îi trimitea scrisori lui Chacha, în care însă nu vorbea de nimic altceva în afară de Hirohi. Întotdeauna începea prin a întreba de starea de sănătate a copilului sau dacă acesta se joacă și se simte bine, iar uneori adăuga că va veni să-l vadă și că-l va acoperi de sărutări, dar o atenționa ca în lipsa lui să nu-l sărute nimeni altcineva. Repeta de fapt aceleași cuvinte de iubire pe care i le spunea lui Chacha înainte, doar că acum i le adresa fiului său de doi ani.

Castelul Fushimi a fost terminat în luna martie, care a marcat și sfârșitul pentru Castelul Yodo, căci acesta a fost dărâmat. Chacha și fiul său s-au mutat la Fushimi imediat după terminarea lucrărilor de construcție. Noul castel era de o frumusețe aparte și Hideyoshi își dorea ca Hirohi să fie adus aici înainte ca oricine altcineva să pună piciorul înăuntru. Momentul nu era însă propice. Se stabilise întâi ca Hirohi să fie adus în aprilie, dar atunci înfloreau cireșii, așa că Hideyoshi a renunțat

imediat la acest plan. Şi-a dat seama că Tsurumatsu părăsise lumea aceasta când avea aproape trei ani, iar Hirohi încă nu împlinise această vârstă, aşa că a hotărât să-l mai lase un an în Ōsaka.

Chacha s-a dedicat aşadar creşterii şi educaţiei moştenitorului lui Hideyoshi, fără să se mai gândească la nimic altceva. Perioada din preajma naşterii lui Hirohi fusese pentru Hideyoshi una dintre cele mai pline de evenimente din viaţa lui. Se mutase în Castelul Fushimi încă dinaintea terminării lucrărilor de construcţie, căci de aici putea să se mişte rapid între Ōsaka şi Kyōto, de unde trebuia să coordoneze campania din Coreea. Nu avea aproape deloc timp de petrecut doar cu Chacha. E drept că imediat după sosirea sa la Ōsaka se dusese să-şi vadă fiul, dar după ce s-a asigurat că sănătatea acestuia nu lasă de dorit, s-a întors de îndată la numeroasele lui îndatoriri.

Deşi vorbeau foarte rar, Hideyoshi şi Chacha aveau un schimb intens de scrisori. Fie că se afla în Fushimi, fie că era în Ōsaka, el îi trimitea mereu mesaje scrise, în care întotdeauna întreba despre starea de sănătate a lui Hirohi şi dacă fiul său creşte aşa cum trebuie. Se interesa insistent dacă Chacha îl alăpta pe copil. „Să-i dai neapărat să sugă“ sau „Să-i dai lapte cu drag“ sau „Să nu-i lipsească laptele“ erau mesaje care nu lipseau din scrisorile lui. Era convins că dacă fiul său drag va fi alăptat aşa cum trebuie, va creşte ferit de orice probleme. Lui Chacha nu-i scria aproape nimic şi, chiar şi atunci când îi adresa şi ei câteva cuvinte, acestea erau fie sfaturi legate de alăptat, fie întrebări despre cât lapte mai are, fie poveţe despre cum să-l hrănească pe Hirohi. Părea că în ochii lui ea nu mai era decât mama fiului său sau cea care îi dădea hrană acestuia.

Chacha însă era foarte mulţumită chiar şi cu atât. Se bucura de o sănătate de fier, iar pieptul îi era plin, ceea ce făcea ca îngrijorările lui Hideyoshi să pară aproape hilare. Alăptându-l pe Hirohi, a început să se întrebe dacă nu cumva luase şi ea în greutate. După naşterea lui Tsurumatsu slăbise foarte tare, dar acum se împlinise într-atât încât puteai spune că se schimbase

complet. Pielea îi căpătase o strălucire alburie şi umedă şi fiecare părticică din corpul ei îi părea lui Chacha greoaie atunci când se mişca. De câte ori îi dădea să sugă lui Hirohi, îşi lua sânii cu ambele mâini, sprijinindu-i de dedesubt. Îşi dădea bine seama de legătura ce se crea astfel, când această sursă de viaţă trecea din corpul ei în corpul lui. Nu se gândea mai deloc la tatăl copilului. Hideyoshi îi părea atunci o fiinţă îndepărtată, ce nu avea prea mare legătură nici cu ea, nici cu copilul pe care îl alăpta. Şi îşi dădea seama că toate nenorocirile prin care trebuise să treacă până atunci nu fuseseră altceva decât trepte de urcat pentru a-i da viaţă lui Hirohi.

De asta nici n-o supăra prea tare că Hideyoshi părea s-o fi uitat și că era preocupat doar de copil. În ochii ei, bătrânul conducător nu mai era decât un credincios slujitor al fiului lor.

Pe frontul din Coreea, trupele lui Hideyoshi înfruntau armata chineză a Dinastiei Ming, ce lupta alături de coreeni. Ambele armate cunoşteau pe rând ba victoria, ba înfrângerea, iar luptătorii erau epuizați în această bătălie ce părea că nu se mai termină. Prima dată când Chacha auzise vorbindu-se de negocieri de pace a fost în vara toridă în care îşi purtase ultimele luni de sarcină. Un tratat ce se încheiase atunci îl obliga pe Yukinaga Konishi, ce ocupase cu trupele sale Kaesong, capitala Coreei, să bată în retragere, iar mai apoi toţi ceilalți generali japonezi trebuiseră să se retragă spre sud, către Pusan, și să îşi instaleze tabăra în apropiere. Imediat după aceasta, s-a aflat că generalul Konishi se întorsese în tabăra de la Hizen împreună cu solii Imperiului Ming.

Pe la mijlocul lui septembrie, când Chacha era încă lăuză, s-a auzit că Hideyoshi se întâlnise la Castelul Fushimi cu soli ai împăratului Ming, dar în scrisorile trimise de acesta găsise nişte formulări arogante, aşa că i-a trimis înapoi şi a dat poruncă din nou trupelor sale să pornească în luptă.

Toate acestea însă au ajuns la Chacha mult mai târziu. Hideyoshi nu îi scria atunci decât despre cum și cât să-l alăpteze pe Hirohi, iar cei din jurul ei nu suflaseră o vorbă despre campania

militară, fiind probabil instruiţi de Hideyoshi însuşi în acest sens. Singura veste de pe front care ajunsese atunci la urechile lui Chacha fusese cea despre moartea lui Hidekatsu, soţul lui Kogō, căci un asemenea lucru era greu de ţinut deoparte.

De prin primăvara celui de-al treilea an al erei Bunroku, Hideyoshi a început să aibă din când în când răgaz. Dăduse ordinul de luptă, dar trebuia să mai amâne o vreme retrimiterea efectivă a armatelor în peninsula coreeană. La Chacha ajungeau zvonuri cum că Hideyoshi era un susţinător înflăcărat al teatrului Nō din Kyōto sau că uneori organiza întâlniri de ceremonia ceaiului. Astfel de veşti nu o deranjau deloc, căci prefera să-l vadă implicat în activităţi de divertisment rafinate decât să-l ştie prins în luptă.

La câtva timp după ce s-au scuturat florile de cireș a avut loc un eveniment neașteptat: Chacha a aflat de la una din slujnicele sale că Hideyoshi o invitase la Castelul Fushimi pe Doamna din Palatul de Nord. La fel ca Chacha, aceasta locuia în Castelul Ōsaka. Faptul că împărțeau același castel o făcuse pe Chacha să poată privi cu oarecare detașare și pace relația sa cu soţia legitimă a lui Hideyoshi. Când acesta ajungea la Ōsaka, venea negreșit să-și vadă fiul, așa că Chacha știa de fiecare din vizitele sale. Poate pentru că se purta cu mănuși cu ambele femei sau poate din cauza faptului că era într-adevăr foarte ocupat, Hideyoshi găsea întotdeauna un motiv pentru a pleca la Kyōto sau la Fushimi în aceeași zi, fără să rămână peste noapte la Ōsaka. Iar în rarele ocazii în care totuși înnopta acolo, își petrecea o noapte cu Doamna din Palatul de Nord și o noapte cu Chacha. Însă chiar și atunci când Hideyoshi împărțea așternutul cu soția sa legitimă, Chacha nu simțea nici un strop de gelozie. Nu mai rămăsese nimic care să-i stârnească patima geloziei în trupul bătrânului care, atunci când venea în camera ei, pierdea noțiunea timpului privindu-și fiul, iar apoi cădea într-un somn greu întrerupt de sforăituri zgomotoase.

Când a auzit însă că Doamna din Palatul de Nord fusese invitată la Fushimi, unde nici ea și nici fiul său nu puseseră

încă piciorul, deşi urma să fie locuinţa lor, pe Chacha a cuprins-o o nemulţumire profundă. Încă nu văzuse castelul pentru a cărui construcţie se spunea că a fost necesară mobilizarea a douăzeci şi cinci de mii de oameni numai pentru a căra piatra din Daigo, de pe Muntele Hiei, din Kirarazaka şi Yamashina şi lemnul din Valea Kiso şi de pe Muntele Kōya. Chacha auzise că edificiul era înconjurat de două sau trei rânduri de ziduri, iar pe latura ce dădea spre râul Uji se ridicaseră parapeţi de peste şaizeci de metri înălţime. Cu toate astea, nu-şi putea imagina acest castel despre care se vorbea că nu se compara cu Castelul Yodo nici ca mărime şi nici când venea vorba despre peisajele ce-l înconjurau. O nemulţumea foarte tare faptul că Doamna din Palatul de Nord avea să stea în acest castel pe care nici ea, nici Hirohi nu-l văzuseră încă.

Când Hideyoshi a venit la Ōsaka, Chacha i-a strecurat nişte reproşuri voalate:

— Hirohi a spus că nu vrea să meargă la Castelul Fushimi.

— De ce oare vorbeşte Hirohi despre lucruri pe care nu le înţelege? a răspuns Hideyoshi, lipindu-şi obrazul de cel al fiului său.

— Spune că nu vrea să vadă altă femeie în afară de mama lui în acel castel.

— Aha, deci asta era! a exclamat Hideyoshi surprins. Dacă asta-l nemulţumeşte pe Hirohi, atunci nu voi mai lăsa pe nimeni să viziteze castelul.

— Dar cui i-aţi permis să-l viziteze?

Hideyoshi nu i-a răspuns, ci doar a adăugat:

— O s-o trimit acasă de îndată.

Dar Doamna din Palatul de Nord era deja în Ōsaka! Asta însemna că în Castelul Fushimi mai era o femeie. Nici prin gând nu-i trecuse lui Chacha aşa ceva! Nu era vorba că nu-şi imaginase că Hideyoshi mai avea una sau două concubine pe care ea nu le cunoştea, dar nu se gândise vreodată că el ar putea invita la Castelul Fushimi pe una dintre concubinele oficiale, în afară de soţia lui.

— Pe cine?

— Omă, a răspuns acesta, fără să pară prea încurcat.

La auzul acestui nume, un val de furie a năvălit în inima lui Chacha. Cum îndrăznise s-o invite pe Doamna din Palatul de Nord şi, mai mult, s-o cheme şi pe doamna Kaga, de care aceasta era foarte apropiată? Încercând să rămână demnă, Chacha nu a mai scos nici un cuvânt despre toate acestea, dar senzaţia acută de iritare a urmărit-o multă vreme după aceea.

Cam la zece zile după acest incident, Chacha a trimis mesageri la doamna Kyōgoku. Nu o mai văzuse de multă vreme şi şi-ar fi dorit să o reîntâlnească şi să-i povestească singurei ei aliate ce se întâmplase. Solii au adus însă răspunsul că doamna Kyōgoku plecase la izvoarele termale din Arima pentru a se trata de o afecţiune oculară. Chacha a intrat imediat la bănuieli. În primul rând, nu ştia ca doamna Kyōgoku să fi suferit de vreo boală la ochi şi, chiar dacă acesta ar fi fost adevărul, o persoană atât de atentă la etichetă cum era verişoara ei i-ar fi făcut o vizită de curtoazie înainte să plece de-acasă pentru un timp aşa de îndelungat. Oare nu cumva fusese şi doamna Kyōgoku invitată la Castelul Fushimi? Gândul acesta a făcut-o să se simtă mai singură ca niciodată. Până şi doamna Kyōgoku o părăsise!

Peste încă vreo zece zile, auzind că fusese căutată de mesagerii lui Chacha, doamna Kyōgoku a venit să o viziteze pe aceasta. Suferea într-adevăr de o boală de ochi şi chiar fusese în Arima să se trateze. În vorbele sale nu se ascundea nici urmă de minciună.

Şi ea, ca şi Chacha, luase în greutate în decurs de un an sau doi, dar corpul ei îşi păstrase vigoarea pe care o avea trupul unei femei ce nu născuse nici un copil. Privind mâinile încântătoare ale verişoarei sale, ce păreau date cu o umbră de fard roşu, cum stăteau aşezate frumos pe genunchi, Chacha a simţit cum o cuprinde dintr-odată un sentiment de invidie.

— Când a mers *taikō* la Arima? a întrebat ea pe un ton bănuitor.

Foarte serioasă, doamna Kyōgoku a scuturat din cap că nu. Gestul acesta lui Chacha i se părea însă nesincer. Era convinsă că doamna Kyōgoku ascunsese de ea plecarea în Arima pentru că fusese acolo împreună cu Hideyoshi sau că Hideyoshi mersese acolo după ea.

— De ce-mi ascunzi lucrurile astea? s-a năpustit asupra ei Chacha.

— Dar nu-i adevărat! Am fost singură la băi! se apăra doamna Kyōgoku, dar Chacha păstra o tăcere plină de supărare. Singura care m-a însoţit a fost mama mea. Dacă nu mă credeţi, îl puteţi întreba pe stăpânul nostru!

— Cum să-l întreb aşa ceva?! i-a întors-o Chacha. Ai spus cândva că eşti gata să faci orice pentru mine, nu-i aşa?

— Aşa este, a răspuns palidă doamna Kyōgou, cu ochii în pământ.

— Dacă stăpânul nostru nu te-a însoţit la Arima, cu siguranţă că ţi-a scris în timp ce erai acolo, nu-i aşa?

— Aşa este.

— Arată-mi scrisorile pe care ţi le-a trimis!

Doamna Kyōgoku şi-a ridicat uimită privirea.

— Dacă refuzi să-mi arăţi scrisorile, prea bine! Dar n-o să te cred că ai fost singură la Arima!

— Nu, nu! scutura din cap doamna Kyōgoku disperată.

— Arată-mi scrisorile atunci! i-a spus Chacha cu o răutate de care-şi dădea şi ea seama.

Fără să spună nici că îi va aduce, nici că nu-i va aduce scrisorile, doamna Kyōgoku s-a întors în apartamentele sale din aripa de vest a castelului. În ziua următoare a revenit la Chacha şi i-a pus acesteia în faţă o epistolă. Era de la Hideyoshi. Chacha a deschis-o şi a început să citească. Era datată 22 aprilie şi anunţa vizita lui în aripa de vest a castelului. „Cum te mai simţi cu ochii? Sper ca băile cu ape termale să te ajute. L-am trimis sol pe Mondo Maeda să-mi ducă poruncile…“ – aşa era scris. Chiar şi dacă n-ar fi fost decât acest pasaj şi era suficient pentru a dovedi că doamna Kyōgoku spusese adevărul şi că fusese singură la Arima pentru a se trata de boala de ochi.

Netulburată, Chacha a continuat să citească: „...Am auzit că apele termale fac bine la bolile de ochi. Pe 27 sau pe 28 o să fie gata o mică reşedinţă special pentru tine, unde vei putea să stai cât timp eşti în Arima. Ar fi de dorit să mergi singură, însoţită doar de mama dumitale. Nu-mi place să mergi acolo singură, fără mine, dar ai răbdare şi tratează-ţi boala de ochi, ca să nu se înrăutăţească. Masajul şi inhalaţiile cu pelinariţă sunt şi ele de folos, dar cele mai bune sunt totuşi apele termale. Poate c-ar fi bine ca după băi să mai faci şi masaj".

La fel ca toate scrisorile ce ajungeau şi la Chacha, şi aceasta avea în ea cuvinte pline de căldură şi de grijă care atrăgeau orice femeie. Hideyoshi scrisese în grabă, cu litere groase şi mari, ca şi cum pensula lui desenase nişte formule magice. Chacha a mai citit o dată scrisoarea, de la capăt. Când a terminat, s-a întors către doamna Kyōgoku, care stătea în genunchi în faţa ei, cu privirea în pământ.

— Te rog să mă ierți că te-am bănuit pe nedrept. Ți s-a vindecat boala de ochi?

Doamna Kyōgoku şi-a ridicat capul uşurată. Nu încăpea îndoială că, deşi fusese forţată să aducă o scrisoare, o alesese pe aceasta tocmai pentru că ea nu conţinea nici un cuvânt deocheat şi nici o vorbă de dragoste. Iar acum era uşurată că acest răvaş nu păruse să o afecteze pe Chacha în nici un fel.

Starea lui Chacha nu se potrivea însă cu expresia calmă de pe chipul său şi cu vorbele pe care le rostea, căci înțelesese că nu era singura faţă de care bătrânul comandant nutrea afecțiune. Fără îndoială că pe doamna Kyōgoku acesta o iubea în alt fel decât pe ea, dar nu era mai puțin adevărat că sentimentele lui pentru verişoara sa erau tot de iubire. Din rândurile scrise către doamna Kyōgoku izvora aceeaşi afecțiune sinceră şi nedisimulată ca şi din cele pe care *taikō* i le trimitea ei. Cu siguranță că la fel stăteau lucrurile şi cu Doamna din Palatul de Nord, şi cu doamna Kaga, şi cu doamna Sanjō... Pesemne că lua pensula în mână de fiecare dată când îi apărea în fața ochilor figura vreuneia dintre ele şi le scria dezinvolt scrisori pline de sinceritate şi de tandrețe.

După ce doamna Kyōgoku s-a retras, Chacha s-a plimbat o vreme prin grădina din fața castelului sleită de puteri.

Și-a adus aminte după multă vreme de Ujisato Gamō și de Takatsugu Kyōgoku. De când devenise concubina lui Hideyoshi, nu se mai gândise la sentimentele de neînțeles pe care le nutrise față de fiecare dintre ei, dar acum, după atâția ani de zile, își amintea de tinerii samurai care îi făcuseră inima să-i bată cu putere.

Era cât se poate de limpede că Hideyoshi o iubea. Dar era la fel de limpede că nu o iubea numai pe ea. Relațiile acestea o făceau să se întrebe dacă sentimentele pe care i le purta ea lui Hideyoshi erau într-adevăr sentimente de iubire în adevăratul sens al cuvântului. Oare nu cumva tot iubire să fi fost și ceea ce simțise cândva față de Ujisato și Takatsugu? Cu toate acestea, nu se putea opune atașamentului pe care îl simțea față de bătrânul comandant ce îi dăruise doi fii. Poate că ceea ce simțea nu era iubire, dar era un sentiment la fel de puternic și de dureros ca dragostea.

Chacha pășea prin grădina scăldată în lumina lunii de început de vară, gândindu-se la lucruri de demult. Cu șase ani în urmă, când devenise concubina lui Hideoshi, îl primise pe acesta în așternuturile ei visând să-i ia viața și iată că acum gândurile acestea o tulburau din nou. De data aceasta însă, nu s-a mai oprit îndelung asupra lor, ci în minte i-a încolțit tocmai ideea opusă: nu numai că Hideyoshi nu trebuia să moară, ci trebuia să trăiască cât mai mult, cu orice preț.

Amintindu-și de Hirohi, Chacha s-a îndreptat spre apartamentele sale.

Când se gândea la copilul ei, simțea cum inima i se umple de dragoste. Nu mai simțise niciodată o dragoste atât de aprigă, dar nici atât de plină de duioșie. Gândul la el o făcea să fie gata să-și dea viața și să-l sacrifice pe Hideyoshi, dacă era nevoie. Dar bătrânul comandant nu trebuia să moară, ci dimpotrivă, trebuia să-și consume până și ultima picătură de viață pentru Hirohi.

Ajunsă înăuntru, a pus ca Hirohi să-i fie adus de îndată în camera sa. În încăperea scăldată de ultimele umbre ale apu-

sului, chipul copilului de doi ani, cufundat într-un somn inocent, i se părea un pic palid.

Până când o slujitoare a adus o făclie cu care să lumineze camera, Chacha a privit îndelung trăsăturile băiatului ei, prin vinele căruia curgea sângele clanului Azai şi cel al clanului Oda.

Capitolul VII

Scrisoarea adresată doamnei Kyōgoku o marcase profund pe Chacha.

A pus-o pe una dintre slujnicele ei, numită Ofuku, să afle cum se purta Hideyoshi cu Doamna din Palatul de Nord și cu celelalte concubine. De la terminarea castelului, soția lui fusese invitată acolo de două ori. Tot de două ori merseseră împreună la Jurakudai, unde se bucuraseră de ospitalitatea lui Hidetsugu, care era acum *kanpaku*. Doamna Kaga îl însoțise la Yoshino, în Nara, la festivalul florilor de cireș și fusese invitată de trei ori la Fushimi, unde la ultima vizită stătuse șapte zile. Pe doamna Sanjō, sora mai mică a lui Ujisato Gamō, o luase la Daigo să privească împreună cireșii în floare, și merseseră împreună la câteva banchete organizate de diverși nobili din Kyōto. Ofuku nu reușise însă să afle și numele celor de ospitalitatea cărora se bucuraseră Hideyoshi și doamna Sanjō.

În ceea ce o privește pe doamna Kyōgoku, după ce se întorsese de la băile din Arima, nu mai pusese piciorul afară din Castelul Ōsaka. Hideyoshi ezita probabil s-o invite să iasă în compania sa, din cauză că și Chacha și Doamna din Palatul de Nord locuiau în același castel. Cu toate acestea, umbla vorba că el ar fi pus să se construiască la Fushimi un corp numit „Pavilionul Pinului", unde urma să se instaleze doamna Kyōgoku. Mai mult decât atât, în cea de-a treia curte a castelului Fushimi se mai construia încă un pavilion, destinat celei

de-a cincea fiice a lui Nobunaga Oda, mai veche concubină a lui Hideyoshi de existența căreia lumea părea să fi uitat, poate din cauza înfățișării sale neatrăgătoare și a personalității șterse. În fine, Hideyoshi întreținea pe rând relații cu mai multe concubine de condiție umilă, dintre care cea mai cunoscută era doamna Saishō. Avea concubine cu care mergea la reprezentațiile de teatru Nō, la fel cum avea concubine care negreșit îl însoțeau la ceremonia ceaiului.

Pe la sfârșitul verii, Hideyoshi a petrecut trei nopți la castelul lui Chacha, ceea ce nu se mai întâmplase de multă vreme. Doamna din Palatul de Nord era plecată la Kyōto în pelerinaj la mormântul mamei lui.

Chacha așteptase de o veșnicie un moment ca acesta, în care să poată vorbi pe îndelete cu Hideyoshi. Avea ceva să-i spună. Nu era un subiect ce putea fi epuizat în timpul vizitelor lui scurte și agitate, în care bătrânul comandant și concubina lui nu reușeau să poarte o conversație în care să vorbească și despre copilul lor, cu dragostea a doi părinți obișnuiți. Fără să știe când i se va ivi această șansă, Chacha se gândise la asta în fiecare seară de la Anul Nou încoace.

Se înserase. Chacha îi pregătise lui Hideyoshi lângă verandă locul în care să se așeze, le pusese pe slujnice să aducă băutura și mâncarea, după care le trimisese pe toate în camerele lor. Alesese pentru Hideyoshi locul de lângă verandă pentru că acolo era mai răcoare și mai ales pentru că de acolo puteau să vadă dacă în grădina întinsă era sau nu cineva.

— De multă vreme vreau să-l rog ceva pe stăpânul meu, dar n-am găsit momentul potrivit, a început ea direct.

— Ce să fie? a replicat Hideyoshi pe un ton precaut.

Chacha se întreba dacă întotdeauna are această mină încurcată atunci când numeroasele lui concubine îi cer câte un favor.

— Nu e vorba nici de vreo invitație la Yoshino să văd florile de cireș, nici să vă însoțesc la teatru, nici să vă fiu alături la ceremonia ceaiului și nici de băile termale de la Arima, a continuat ea, rostind cuvintele rar și apăsat.

Cu gura întredeschisă ca de obicei, Hideyoshi asculta în tăcere vorbele ei, cu un aer inocent şi puţin stânjenit.

— Pot să vă spun despre ce este vorba? a întrebat Chacha din nou, pe un ton grav.

Hideyoshi şi-a întors privirea dinspre grădină spre locul unde stătea ea.

— Ce e? a întrebat-o, coborându-şi şi el vocea.

— În anul în care copilul nostru a plecat pe lumea cealaltă, am admirat într-o seară luna împreună, la Castelul Yodo.

— Aşa.

— Şi stăpânul meu şi eu suferеam cumplit pe atunci. Ca să ne mai treacă durerea, v-aţi gândit atunci la multe: căsătoria lui Kogō, campania militară din Coreea...

— Chacha, a întrerupt-o Hideyoshi pe un ton grav. Vrei oare să-mi vorbeşti de Hidetsugu?

— Întocmai, i-a răspuns Chacha, ridicându-şi ochii şi cufundându-şi privirea într-a lui.

Pentru o clipă, privirile li s-au împletit în aer, apoi s-au despărţit iar. După moartea lui Tsurumatsu, Hideyoshi îl alesese drept moştenitor şi îl numise *kanpaku* pe Hidetsugu, iar momentul în care hotărâse toate acestea era, aşa cum spunea Chacha, banchetul pe care îl dăduse la Castelul Yodo în acea seară cu lună plină, cu trei ani în urmă.

— E-adevărat că tânărul senior va fi demn de milă, a adăugat ea, însă Hideyoshi a replicat scurt:

— O să mă gândesc la asta. Găsesc eu o soluție.

Chipul lui nu mai era cel al stăpânului atotputernic, ci cel al unui părinte bătrân, preocupat de soarta fiului său.

— Din fericire, Hidetsugu are o fiică. De îndată i-o voi da de soție lui Hirohi.

Așadar Hideyoshi se gândea să o căsătorească pe fiica seniorului Hidetsugu cu fiul său Hirohi, urmând ca la un moment dat acesta din urmă să moștenească de la Hidetsugu titlul de *kanpaku*. Dar să hotărăști căsătoria unui copil de doi ani era un lucru greu. Chacha se gândea la altceva: Hidetsugu să renunțe la titlul său, iar moştenitorul oficial al lui Hideyoshi să

devină Hirohi. Nu era un lucru de nerealizat pentru puternicul Hideyoshi, dar nu îndrăznea să-i sugereze așa ceva.

— O să le cer celor din familia lui Toshinaga Maeda să fie intermediarii acestei căsătorii, a continuat Hideyoshi.

Chacha nu scotea nici un cuvânt. Se întreba dacă această căsătorie va fi de-ajuns pentru a-i asigura mai târziu lui Hirohi titlul de moştenitor legitim al Clanului Toyotomi.

Amândoi au rămas tăcuţi o vreme. Dintr-odată, Hideyoshi a venit cu altă idee, de parcă nu era nici el mulţumit de mariajul pe care îl propusese.

— Sau aş putea să împart ţara în cinci provincii, din care să-i dau patru lui Hidetsugu şi una lui Hirohi.

Pesemne că această soluţie ce putea fi aplicată imediat i se părea mai realistă decât să aştepte ca fiul său să ajungă la vârsta căsătoriei. Lui Chacha însă şi această propunere i se părea nedreaptă. A rămas tăcută multă vreme. La un moment dat și-a dat seama că nici Hideyoshi nu mai spunea nici un cuvânt, ci doar dădea din cap din când în când, scoțând niște sunete guturale, ca şi cum îi veneau în minte alte și alte idei. Însă expresia de pe chipul său, atunci când şi-a întors privirile către Chacha, era întunecată și urâtă.

— M-am pripit atunci, a spus el cu o voce joasă.

Discuția lor nu a fost însă urmată de vreo măsură concretă.

După aproape trei luni, pe la mijlocul lui decembrie, Chacha și Hirohi au fost mutați din Castelul Ōsaka în Castelul Fushimi. Odată cu ei a venit și doamna Kyōgoku, care s-a stabilit în Pavilionul Pinului. Cât timp locuise la Castelul Ōsaka, doamna Kyōgoku fusese numită și „doamna din Pavilionul de Vest", dar după mutarea la Fushimi numele i s-a schimbat în „doamna din Pavilionul Pinului".

Chacha vedea pentru prima oară Castelul Fushimi, iar priveliștea care i se descoperea era mult mai frumoasă decât își imaginase vreodată. La sud curgea râul Uji, iar la nord se întindeau cartierele mărginașe ale capitalei, şi din castel se vedea până departe o mare de acoperișuri ce se încălecau. De când

se construise Castelul Fushimi, negustorii se instalaseră în partea de nord, înghesuindu-şi magazinele unul lângă altul, astfel că zona devenise foarte animată. La est curgea râul Kitsu, iar în depărtare se zăreau munţii acoperiţi de păduri de pin. Spre vest se vedeau oraşele Yawata şi Yamazaki, în timp ce apele râului Yodo încingeau câmpia cu un brâu albastru.

Castelul era grandios. Nu se compara cu locurile în care Chacha trăise până acum. Corpul central, corpul de vest şi Pavilionul Pinului se înălţau maiestuoase peste clădirile în care locuiau nobilii şi demnitarii, situate şi ele în interiorul castelului.

Apartamentele lui Chacha erau în corpul central. Era mulţumită că acest castel mirific îi aparţinea fiului ei. De la mutarea lor aici, Hideyoshi alerga întruna între Ōsaka şi Fushimi, fără să-şi aşeze reşedinţa în nici unul dintre castele, căci cel din Ōsaka îi aparținea soției sale, în timp ce cel din Fushimi era al fiului său şi al mamei lui.

În al patrulea an al erei Bunroku (1595), Hirohi a împlinit trei ani. Cum Hideyoshi şi-a petrecut Anul Nou la Ōsaka, Chacha a dat ea însăşi poruncă unui templu din apropiere să scrie o scrisoare de felicitare în numele lui Hirohi, pe care i-a trimis-o lui Hideyoshi împreună cu un cuţitaş pentru tăiat unghiile, drept cadou.

Două zile mai târziu, spre seară, a venit răspunsul lui Hideyoshi:

M-am bucurat foarte mult să primesc scrisoarea ta de felicitare. Cuțitașul pe care mi l-ai trimis este o încântare. Voi veni să-ți mulțumesc în persoană, dar deocamdată trebuie să-i fac vizita de curtoazie seniorului din Harima. Îmi lipsești și abia aștept să te acopăr de sărutări.

Scrisoarea era adresată „Seniorului Hirohi, de la *taikō*, Ōsaka", dar era scrisă în așa fel încât nu se mai înțelegea dacă destinatarul era de fapt Hirohi sau Chacha. La gândul că Hideyoshi trimisese asemenea scrisori și celorlalte concubine ale sale, Chacha a simțit iar cum o cuprinde furia.

De la sfârşitul lui ianuarie până după începutul lui februarie, Hideyoshi a rămas la Fushimi, iar când avea un pic de timp liber mergea de îndată în apartamentele lui Chacha pentru a-şi petrece timpul cu fiul lui. La fiecare dintre vizitele sale se uita cu atenţie la felul în care slujnicele aveau grijă de el, certându-i pe samuraii din slujba lui dacă Hirohi era îmbrăcat mai subţire sau întrebând în stânga şi-n dreapta ce s-a întâmplat şi cine n-a avut destulă grijă, dacă îl găsea cumva pe Hirohi supărat. Când venea vorba de fiul său, Hideyoshi se transforma într-un bătrân nesuferit.

În timpul şederii lui la Fushimi, Chacha a aflat că Hideyoshi primea din toate părţile plângeri despre comportamentul public dar şi despre cel privat al Marelui Consilier Hidetsugu. De câte ori primea un asemenea raport, Hideyoshi se înfuria de parcă Hidetsugu i-ar fi fost duşman de moarte. Se înroşea la faţă, mâinile începeau să-i tremure şi arunca priviri ucigaşe spre Kyōto. Iar când se ridica în picioare, trupul său bătrân ca un copac uscat tremura atât de tare încât părea că se va desface în bucăţi în orice clipă.

Plângerile împotriva lui Hidetsugu erau de toate felurile. În ziua de 5 ianuarie a anului al doilea al erei Bunroku, împărăteasa Ōgimachi s-a stins din viaţă, iar pe 16 ianuarie, zi dedicată riturilor de purificare şi de post în amintirea ei, Hidetsugu a mâncat cocor la cină. Apoi, fără nici un pic de respect pentru perioada de doliu, a organizat ieşiri în aer liber în împrejurimile capitalei, pe 8 iunie a organizat o reprezentaţie de muzică de curte, iar pe 18 iulie a ţinut un turneu de *sumō* la Jurakudai. Pe 11 septembrie a plecat la vânătoare pe muntele sacru Hieizan. Mai mult, a confiscat multe obiecte vechi de valoare sau tezaure de familie de la numeroşi nobili. Iar numărul concubinelor sale era incredibil de mare.

În fiecare zi, Chacha afla de la slujitorii săi fideli ce se punea în rapoartele despre Hidetsugu care îi erau aduse lui Hideyoshi. Nu-şi putea înfrâna curiozitatea. Nu avea nici cea mai vagă idee despre cum se vor termina toate acestea dar, la fel ca

Hideyoshi, simţea cum în adâncul sufletului ei ura împotriva lui Hidetsugu creşte pe zi ce trece. Era ea însăşi uluită de violenţa sentimentelor sale, dar nu li se putea împotrivi.

În faţa lui Hideyoshi însă nu scotea nici o vorbă despre Hidetsugu. La rândul său, nici Hideyoshi nu sufla vreun cuvânt despre fiul său adoptiv. Pesemne că şi el îşi dădea seama că mânia împotriva lui Hidetsugu nu era ceva obişnuit.

În ziua a doua a lunii martie, un sol venit de la Curtea Imperială i-a adus lui Hirohi un cal şi o sabie, cu ocazia instalării lui la Castelul Fushimi. O mare vânzoleală provocată de pregătirile pentru primirea acestui mesager cuprinsese toată cetatea încă de la sfârşitul lui februarie. Ținută la pat de o răceală, Chacha nu a participat la ceremoniile de întâmpinare şi nu și-a putut vedea fiul în public. În camera sa, îmbătată de fericire la gândul că toată gloria aceasta se pogorâse peste fiul născut din pântecele ei, Chacha visa la un viitor și mai strălucit pentru copilul său. Orice s-ar fi întâmplat, Hirohi era moştenitorul clanului Toyotomi și urma să conducă într-o zi întreaga țară. I se părea că ea însăși nu se născuse și nu trăiese până atunci decât pentru a-i da un scop în viață fiului ei. Fuga ei de flăcările ce cuprinseseră cândva Castelul Odani, de vâlvătaia în care dispăruse Castelul Kitanoshō și de fapt toată viața ei de până acum nu erau altceva decât mijloace prin care putea să-l crească pe Hirohi așa cum o făcuse. Hotărârea neclintită de a-și dedica viața acestui scop făcuse ca tot sângele să dispară din obrajii lui Chacha, care stătea acum palidă și singură în camera rece.

Pe la începutul lui iunie, lațul a început să se strângă în jurul lui Hidetsugu. S-a aflat nu se știe de la cine că cinci emisari de-ai lui Hideyoshi, în frunte cu asistentul Ministrului Administrației Civile, Mitsunari Ishida, fuseseră însărcinați să verifice acuzațiile de trădare aduse de Taikō, aduse lui Hidetsugu. Zvonul despre aceste lucruri s-a răspândit cu repeziciune nu doar în tot castelul, ci și în afara lui, făcând să vuiască toate orașele şi satele dimprejur.

Chacha nu a deschis subiectul nici măcar atunci când s-a întâlnit cu Hideyoshi. De la el ar fi putut imediat să afle

adevărul, dar Hideyoshi n-a scos nici un cuvânt despre asta, și nici ea n-a întrebat nimic. O înțelegere tăcută domnea între ei și amândoi se fereau să vorbească despre Hidetsugu.

Zece zile mai târziu, Chacha a înțeles că zvonurile erau adevărate când Mitsunari Ishida, aflat în trecere prin Fushimi, a trecut să-i salute pe ea și pe fiul său. Acest samurai taciturn de treizeci și cinci sau treizeci și șase de ani, cu o înfățișare semeață, i-a spus că fusese trimis în misiune la Jurakudai ca și cum ar fi vorbit despre un subiect absolut banal. În afară de el, la Jurakudai mai fuseseră trimiși încă patru emisari: Nagamori Masuda, Ippaku Tomita, Masaie Natsuka și Tokuzenin Maeda.

În zorii zilei de 8 iulie, Hideyoshi a trimis un mesager la Jurakudai, invitându-l pe Hidetsugu la Fushimi. Chacha a aflat imediat despre asta, dar nu-și putea imagina de ce ar fi făcut Hideyoshi un asemenea gest. Simțea doar că relația dintre Hideyoshi și Hidetsugu ajunsese într-un punct fără cale de întoarcere.

În ziua aceea, o atmosferă sinistră învăluise întreg castelul. Nu se simțea nici o adiere de vânt și căldura umedă era înăbușitoare. Doar țârâitul strident al cicadelor răsuna neîntrerupt. Evenimentele ce se derulau ajungeau la urechile lui Chacha unul după altul: Hidetsugu ajunsese la Fushimi pe la prânz, dar nu intrase în castel, ci se oprise la reședința lui Daizen-no-suke Kinoshita. Fusese apoi forțat să se radă în cap și, însoțit de mai bine de o sută de soldați, să se retragă pe Muntele Kōya.

În ziua următoare, Hideyoshi a părăsit Castelul Fushimi, îndreptându-se către Kyōto. Era atât de tăcut încât în ochii lui Chacha părea cu totul alt om. Ajungând în capitală, a mers imediat la Jurakudai, căci palatul își pierduse stăpânul. A luat imediat toate măsurile pentru a rezolva definitiv problema. Toshiie Maeda a fost numit tutore al lui Hirohi și trimis la Fushimi să se ocupe de această sarcină. Mai apoi, Hideyoshi a întocmit un jurământ de credință către Hirohi și i-a însărcinat pe Masuda și Ishida să-l ducă tuturor nobililor din provincie. Primul punct spunea „Ne vom pune în slujba seniorului Hirohi pe care îl vom sluji și apăra cu toată credința, fără nici

un gând ascuns", iar a doua condiție era „Vom asculta și vom urma întru totul poruncile și legile pe care le va da seniorul nostru *taikō*".

Chacha a aflat despre existența acestui jurământ abia în ziua următoare. Două zile mai târziu, i-a parvenit știrea că Hidetsugu își făcuse *seppuku* la templul Seigan-ji de pe Muntele Kōya. Nu trecuse nici o săptămână de când fusese chemat la Fushimi de Hideyoshi.

Două sau trei zile mai târziu, Hideyoshi a venit într-o scurtă vizită în apartamentele ei și, în timp ce savura un bol de ceai, i-a spus doar:

— Hidetsugu avea mai bine de treizeci de concubine.

Chacha n-a înțeles imediat de ce Hideyoshi îi spunea așa ceva, dar dându-și seama apoi că acesta era modul lui indirect de a o întreba ce crede despre toată povestea, i-a răspuns doar:

— Să facem totul ca să nu rămână nici cea mai mică umbră de ură împotriva fiului nostru.

Ațintiți spre ea, ochii lui Hideyoshi au scăpărat. Era probabil uluit de cruzimea din cuvintele ei. Chacha nu i-a spus nimic atunci, dar și ea se gândea că Hideyoshi făcuse probabil cel mai monstruos lucru din viața lui.

În a doua zi a lunii august, toate concubinele lui Hidetsugu au fost duse la Sanjō-kawara unde, rând pe rând, li s-a tăiat capul. O mulțime imensă s-a adunat la locul de execuție, dar mulți au fost cei care n-au putut suporta spectacolul de o cumplită barbarie, în care toate acele tinere femei care nu erau cu nimic vinovate plângeau și se tânguiau, cerând îndurare în drumul lor spre moarte. Unii și-au pierdut cunoștința, alții au strigat cuvinte de ocară către cei ce fuseseră însărcinați să sfârșească toate acele vieți.

În acea noapte, cineva – nu se știe cine – a înșirat pe străzile capitalei capetele tăiate, înfipte în niște pari, sub care erau prinse tăblițe pe care scria: „Cruzimea din cale-afară pe care-am văzut-o azi e de neiertat. Nu acesta este drumul de urmat pe viitor în politică" sau „Roata destinului se-nvârte aducând cu ea binele sau răul ce-au fost săvârșite".

Anul al patrulea al erei Bunroku a fost unul dintre cei mai agitați din viața lui Chacha. De la sinuciderea lui Hidetsugu până în august, la executarea concubinelor sale, această jumătate de an a fost pentru ea un coșmar care nu se mai termina.

Pe Hidetsugu îl privise cu ură, căci el fusese ales moștenitor al clanului Toyotomi, dar nu se așteptase niciodată la sfârșitul atât de tragic de care acesta avusese parte. Ei i-ar fi fost suficient să-l vadă pe Hirohi numit moștenitor în locul lui. Dar felul în care au decurs apoi lucrurile, culminând cu moartea lui Hidetsugu și a celor mai bine de treizeci de femei, înecase totul în sânge.

Tot în prima jumătate a acestui an de coșmar, s-a petrecut un alt eveniment important pentru Chacha. Ujisato Gamō, seniorul unui imens fief de 920 000 de *koku* în Aizu, a murit subit de dizenterie la Kyōto. El își părăsise domeniul din Aizu pentru a se alătura campaniei din Coreea în primul an al erei Bunroku (1592). Contractase boala în tabăra din Hizen, iar în al doilea an se reîntorsese în ținuturile sale. În al treilea an venise la Kyōto să se trateze, dar în toamnă starea sa s-a agravat, iar la începutul anului următor boala l-a învins. Avea patruzeci de ani.

Vestea tristă a morții sale a ajuns imediat la Chacha, dar s-a suprapus peste pregătirile vizitei emisarului imperial care venea să-l felicite pe Hirohi pentru mutarea lui în Castelul Fushimi, când întreaga cetate era într-o mare agitație.

Deși aflase de moartea subită a lui Ujisato, Chacha a refuzat să creadă acest lucru, mai ales că atunci nu era nici momentul să se lase pradă durerii. A conștientizat cu adevărat dispariția lui abia în august, după incidentul cu Hidetsugu. Amenințarea sumbră ce plutise asupra viitorului fiului său fusese în sfârșit înlăturată, eliberând-o de o mare grijă, dar lăsând astfel durerea morții lui Ujisato să-și croiască drum în inima ei.

Dacă stătea să judece, în toate răscrucile importante din viața ei de până acum îi ceruse sfatul, pe care îl urmase cu o încredere oarbă. El o îndemnase să accepte poziția de concubină

a lui Hideyoshi şi se putea spune că şi statutul la care ajunsese acum şi însăşi existenţa lui Hirohi tot lui i se datorau. Pierduse astfel un prieten de neînlocuit şi pentru ea, şi pentru fiul său. Spre deosebire de Takatsugu Kyōgoku, Ujisato păstrase întotdeauna faţă de ea o oarecare distanţă. Dată fiind tinereţea sa şi cariera militară extraordinară pe care o urmase, această distanţă era fără îndoială un semn de prudenţă care nu-i fusese pe plac întotdeauna lui Chacha, dar care până la urmă era o trăsătură ce-l ferise de a o lua pe căi greșite. Ocupase unul dintre cele mai importante locuri în ierarhia militară, alături de mari oameni care îi slujeau lui Hideyoshi, precum Toshiie Maeda sau Ieyasu Tokugawa. O mare stea căzuse odată cu dispariţia lui.

Chacha n-a vărsat nici o lacrimă la moartea lui Ujisato, dar sentimentul de a-şi fi pierdut un sprijin de neînlocuit i-a rămas în suflet pentru totdeauna, ieşind la suprafaţă ori de câte ori în viaţa ei a mai apărut o răscruce. Moartea lui Ujisato Gamō i-a adus astfel nu atât durere, cât sentimentul unei pierderi ireparabile, ce nu avea să mai dispară din inima ei.

La sfârşitul lui august, Hideyoshi a petrecut cinci zile la Castelul Fushimi. Și lui i se luase o piatră de pe suflet acum că problema moștenitorului său fusese rezolvată. Cu toate acestea, nici de această dată nu a scos vreun cuvânt despre ce se întâmplase cu Hidetsugu și nici Chacha nu a suflat vreo vorbă. Era un episod care le lăsase amândurora un gust amar.

În timpul șederii sale la Fushimi, Hideyoshi i-a împărtășit lui Chacha planul său de a o mărita din nou pe Kogō, de data asta cu Hidetada, fiul legitim al lui Ieyasu Tokugawa. Pentru Kogō era a treia căsătorie, după cele cu Yokurō Saji și cu Hidekatsu.

— Câți ani are seniorul Hidetada? a întrebat Chacha.

— Cât să aibă, oare? Kogō e mult mai mare ca el, asta-i sigur. O fi ăsta vreun neajuns?

Kogō avea în acel moment douăzeci şi trei de ani, iar cel care urma să-i fie soț, șaptesprezece.

Chacha nu avea nici un motiv de a se opune acestei căsătorii. Nu găsea nimic rău în a i-o da drept soție pe sora sa mai

mică fiului lui Ieyasu. Acesta avea un statut întru câtva special, căci, după o lungă perioadă în care fusese rivalul lui Hideyoshi, acceptase acum să intre sub comanda lui. La fel gândea și *taikō*, ce se dovedea a fi extrem de prudent în astfel de chestiuni. Kogō era mătușa fiului său, având astfel legături de sânge cu acesta, și trebuia să o folosească în modul cel mai eficient pentru a-și atinge scopurile.

Hirohi mai avea însă o mătușă: Ohatsu, măritată cu Takatsugu Kyōgoku. Schimbând vorba de la Kogō la Ohatsu, Hideyoshi a întrebat:

— Și dacă l-aș muta pe Takatsugu de la Hachiman la Ōtsu?

Și pentru Chacha era de dorit ca Takatsugu să părăsească ținuturile sale de 28 000 de *koku* din Hachiman pentru a fi urcat pe o poziție mai înaltă. După moartea lui Ujisato, dintre cei care-i fuseseră aproape dintotdeauna nu-i mai rămăsese decât Takatsugu. E drept că relațiile dintre ei erau mai complicate, dar era limpede că în caz de pericol, el n-ar fi pregetat să-i sară în ajutor lui Hirohi.

Planul căsătoriei lui Kogō cu Hidetada i-a fost prezentat de îndată lui Ieyasu. Cum acesta le jurase credință lui Hideyoshi și fiului său, nu avea altă cale decât să accepte o propunere ce venea din partea acestuia.

Kogō, care după moartea lui Hidekatsu locuia la Castelul Fushimi, a aflat vestea despre căsătoria ei cu Hidetada de la Chacha, cam la zece zile de la discuția dintre aceasta și Hideyoshi. Și-a ridicat către sora sa chipul de pe care îi dispăruse orice urmă de emoție, fie ea bucurie sau tristețe:

— Voi merge oriunde îmi vei spune, căci viața mea s-a sfârșit acum cinci ani, odată cu cea a copiilor mei, a răspuns Kogō, făcând aluzie la moartea primului ei soț, Yokurō Saji, și a fiicelor sale.

— M-aș bucura să accepți, a continuat Chacha, nedorind s-o rănească mai mult pe sora sa.

— Până acum, de două ori am făcut așa cum mi-ai spus. Nu mai e vorba dacă accept sau nu. Și de data asta voi face la fel ca înainte.

Vorbele lui Kogō păreau a spune că Chacha avea drept de viață și de moarte asupra ei. Chiar și așa, a întrebat totuși câți ani are viitorul ei soț, părând să arate un vag interes față de această căsătorie. Auzind răspunsul lui Chacha, a izbucnit în râs. Chacha nu o mai văzuse pe Kogō râzând de o veșnicie.

— Se vede că bărbații mei sunt din ce în ce mai tineri. Dacă cel de-al treilea are șaptesprezece ani, al patrulea o să fie probabil un bebeluș.

Chacha a dojenit-o, dar Kogō a continuat:

— Dar ambii mei soți au cunoscut o moarte violentă.

Părea convinsă că asta era soarta ce-i fusese hărăzită.

Lui Chacha nu-i venea să creadă că Kogō cea de acum e aceeași persoană cu sora ei cea mică de când erau copii. Dintre toate cele trei surori, ea era cea mai neatrăgătoare, cu o figură morocănoasă și comună. Era destul de neglijentă și nu-i păsa prea mult de nimic. Însă acum era cu totul alt om. Cele două momente nefericite din viața sa parcă o împietriseră și, chiar dacă trăsăturile ei nu deveniseră mai regulate, avea acum zugrăvită pe chip o frumusețe melancolică. Schimbările care se vedeau la suprafață reflectau de fapt transformarea dinlăuntru. Neglijența îi dispăruse cu totul, fiind înlocuită de o viziune profundă și detașată asupra vieții, iar în personalitatea ei se ascundea acum o răceală de gheață, ce tăia ca o sabie.

Ceremonia de nuntă dintre tânăra văduvă de douăzeci și trei de ani cu și mai tânărul ei soț a avut loc la Castelul Fushimi. Deși avea doar șaptesprezece ani, Hidetada era un luptător bine făcut și foarte matur. Când cei doi au schimbat între ei ceșcuțele de *sake* ca semn al legăturii ce îi unea, nimeni din cei prezenți nu a văzut vreo nepotrivire între bărbatul și femeia ce formau acum o familie. În fața soțului său, Kogō părea copilăroasă ca o fetiță.

A doua zi după ceremonia de nuntă, Kogō a plecat către provinciile clanului Tokugawa. Era a treia oară când Chacha o însoțea până la porțile castelului pe sora ei care pornea spre o nouă viață. Întâia oară fusese la Azuchi, apoi la Yodo, iar acum

pleca de la Fushimi. Înainte de a se urca în palanchin, Kogō s-a întors către sora ei şi s-a înclinat uşor.

— Mama noastră, care a murit la Kitanoshō, a fost căsătorită de două ori. Iată că pentru mine este a treia oară.

— Poate că și mama noastră ar fi cunoscut fericirea dacă s-ar fi căsătorit și a treia oară, i-a răspuns Chacha, crezând cu adevărat în ceea ce spunea în acel moment.

La scurt timp după căsătoria lui Kogō, Takatsugu Kyōgoku a părăsit Hachiman pentru un nou fief de 60 000 de *koku*, în Ōtsu. Chacha le-a trimis lui Ohatsu și lui Takatsugu un cadou de felicitare şi chiar în acel moment, ca şi cum mesagerii lor s-ar fi încrucișat pe drum, a primit de la sora sa o scrisoare foarte respectuoasă în care aceasta îi mulțumea pentru promovarea soțului său. Ohatsu o mai anunța că aşteaptă al nu ştiu câtelea copil.

În luna noiembrie a acelui an, Hideyoshi a mers la Kyōto pentru o întrevedere cu împăratul, însă din cauza unei tuse sâcâitoare s-a întors imediat la Fushimi, unde a căzut la pat. Avea febră mare și nu putea înghiți nimic. Chacha nu s-a dezlipit de la căpătâiul său, îngrijindu-l încontinuu, dar după două-trei zile, Hideyoshi slăbise atât de mult încât era de nerecunoscut. Văzându-i obrajii scofâlciți și ochii înfundați în orbite, Chacha nu credea că își va mai reveni vreodată.

În timp ce-l îngrijea pe Hideyoshi, pe Chacha a cuprins-o o mare îngrijorare: ce se va alege de ea și de fiul ei dacă el va păți ceva? Hidetsugu fusese eliminat, dar nu exista încă nici o dovadă oficială că Hirohi era urmaşul clanului Toyotomi. Hideyoshi trebuia să trăiască cu orice preț! Iar când se va înzdrăveni, îi va cere să-l numească pe Hirohi succesorul său și să întărească sprijinul pe care tânărul moștenitor îl va primi de la cei din jurul său.

Chacha le-a cerut preoților din toate templele budiste si din toate sanctuarele șintoiste din jurul capitalei să se roage pentru însănătoșirea lui Hideyoshi. În Gion, Kitano, Atago, Kamo, Matsuo, Kiyomizu, Hachiman, Kasuga – peste tot se

ridicau rugăciuni pentru *taikō*. În același timp, de pracă se întrecea cu Chacha, în castelul din Ōsaka, Doamna din Palatul de Nord i-a cerut în mod special împăratului ca preotul imperial să înalțe rugăciuni pentru sănătatea și protecția lui Hideyoshi timp de șaptesprezece zile, la templul Shōren-in.

În mod normal, un astfel de gest ar fi trezit în Chacha puternice sentimente de nemulțumire față de soția lui Hideyoshi, chiar dacă era vorba de rugăciuni pentru însănătoșirea acestuia, dar în situația dată lucrurile stăteau altfel. Nu-și putea permite să refuze nici un ajutor, căci Hideyoshi trebuia să se însănătoșească.

Boala l-a ținut pe Hideyoshi la pat cam douăzeci de zile. Pe la începutul lui decembrie, a putut să se ridice în capul oaselor. În fiecare zi cerea ca Hirohi să-i fie adus în cameră căci ar fi vrut să-l ia în brațe, dar, de teamă ca nu cumva boala să fie contagioasă și să i se transmită și fiului său, Chacha a pretextat că doctorul îi interzisese bolnavului orice fel de contact cu copilul. Îl privea cu milă pe bătrânul suveran care îl sorbea din ochi pe fiul său ce nu era adus decât până la marginea verandei și căruia îi vorbea de la distanță.

Nicicum nu mai putea vedea în el conducătorul atotputernic, ci doar un bătrân urâțit de apropierea morții. A surprins-o chiar și pe ea detașarea cu care ajunsese să-l privească. La fel cum dragostea lui trecuse de la ea la Hirohi, și dragostea ei se mutase de la el la fiul ei.

Într-una din acele zile, i-a spus cu hotărâre în glas:

— Mă bucur nespus că v-ați însănătoșit, dar, dacă se întâmplă ceva, ce se va alege de Hirohi?

— Nu-mi mai vorbi de asta! i-a răspuns, de parcă el era vinovat de îngrijorarea lui Chacha. De Anul Nou, o să trimit un nou jurământ de credință, a adăugat, parcă rușinându-se de ceea ce spunea.

— Dar ați făcut deja unul, nu-i așa? a întrebat Chacha.

— Niciodată nu-s prea multe.

— Și asta e tot ce veți face?

— Nu pot face nimic altceva. N-are decât trei ani.

Dacă avea patru ani, probabil că l-ar fi putut numi succesor al clanului Toyotomi în cadrul unei ceremonii oficiale, dar chiar şi aşa nu-l putea pune de fapt în nici o poziţie de conducere care să-i asigure cu adevărat puterea.

Lui Chacha nu-i convenea situaţia, dar nu avea ce face. Hideyoshi a mai stat pe gânduri o vreme şi apoi, dintr-odată, a exclamat:

— Da! O să-l prezint la Palatul Imperial!

Apoi, de parcă decizia pe care tocmai o luase îi plăcea nemaipomenit de tare, a repetat pe un ton ferm:

— Aşa! Îl duc în audienţă la palat!

Chacha nu înţelegea pe deplin sensul acestei mutări a lui Hideyoshi, dar era dispusă să accepte orice i-ar fi oferit fiului său un cât de mic ajutor pentru viitor.

În ziua a douăzeci şi treia a lunii ianuarie din primul an al erei Keichō (1596), Hideyoshi i-a pus din nou pe nobilii din toate provinciile să-i jure credinţă lui şi fiului său. De data aceasta, chiar şi cei Cinci Vechili[1] – Mitsunari Ishida, Nagamori Masuda, Gen'i Maeda, Nagamasa Asano şi Masaie Natsuka – au fost nevoiţi să semneze documentul. Jurământul, cu puţine schimbări faţă de documentul precedent ce fusese promulgat în luna iulie a anului anterior, conţinea în esenţă legământul de credinţă şi de loialitate faţă de Hideyoshi şi de fiul său, indiferent de ce ar fi urmat să se întâmple.

Imediat după aceasta, a fost anunţată prezentarea lui Hirohi la Curtea Imperială. Evenimentul urma să aibă loc în luna mai, ceea ce lăsa trei luni de pregătire. Bineînţeles, conferirea unui titlu nobiliar lui Hirohi avea în sine o mare însemnătate, dar reprezenta în acelaşi timp şi concretizarea dorinţei lui Hideyoshi de a da o formă oficială autorităţii viitoare a fiului său, care deocamdată nu avea nici un sprijin concret. Ritualul intrării la Curtea Imperială trebuia să fie aşadar grandios.

---

1 *Go-bugyō* (jap.) – organ administrativ înfiinţat de Hideyoshi, cu sarcina de a guverna capitala Kyōto şi provinciile adiacente.

În luna mai, complet refăcut, Hideyoshi s-a întors la reședința sa din Kyōto pentru a se ocupa de pregătiri. Nobilii din toate provinciile se adunaseră deja în capitală pentru a participa la ceremonie.

În ziua prevăzută, alaiul lui Hirohi a părăsit Castelul Fushimi dimineața devreme, îndreptându-se spre Kyōto. De la Fushimi la reședința lui Gen'i Maeda, care urma să-l găzduiască pe copil în timpul șederii sale în capitală, erau 88 de *ri*, dar pe tot parcursul drumului, de o parte și de alta a străzii se adunaseră mulțimi nenumărate de oameni, ce veniseră să vadă procesiunea. Ordinea era asigurată de luptători călare, plasați din zece în zece *ken*, iar de-a lungul drumului erau desfășurate draperii colorate de ceremonie.

În bătaia vântului de mai, cortegiul înainta lent printre mulțimile de oameni. În față erau purtate, pe două rânduri, trei sute de cufere, urmate de mii de lănci naginata, sulițe și arme de foc. Toți vasalii purtau *haori*[1] de culoare stacojie, iar săbiile și le purtau la brâu. Urmau apoi câinii îmbrăcați în brocart chinezesc, trăgând după ei mici cărucioare la care erau înhămați cu hamuri purpurii. În urma lor venea un grup de vreo cincizeci de băieți sub cincisprezece ani, urmați de un șir de palanchine. Într-o lectică ce ieșea imediat în evidență era purtat Hirohi, în brațele doicii sale. După un șir de palanchine ce le ducea pe slujnicele sale, defilau copiii celorlalți nobili, toți mai mici de zece ani, îmbrăcați în veșminte somptuoase. Erau urmați de cai pitici din Tosa. Cortegiul era încheiat de vasalii fideli ai lui Ieyasu și ai lui Toshiie.

În ziua aceea, Ieyasu și Toshiie l-au însoțit pe Hirohi până la templul Tōfuku-ji. Amândoi erau călare, iar Ieyasu purta un pieptar verde-albăstrui și *hakama* cu căptușeală roșie, în timp ce Toshiie avea un pieptar de satin negru și, la rândul său, purta *hakama* de ceremonie.

După ce au trecut de podul de la Gojō, Hirohi a fost coborât din palanchin și a parcurs distanța de optsprezece *ri* în

---

1 Haină asemănătoare unei jachete, purtată peste chimono.

brațele doicii sale, înconjurat de un grup numeros de femei. Mulțimea de gură-cască s-a îmbulzit să-l privească.

Însoțit de cincizeci de călăreți, Hideyoshi a întâmpinat cortegiul la intersecția de la Sanjō, după care s-a retras la reședința lui Gen'i Maeda.

A doua zi, pe 13 mai, Hideyoshi și fiul său și-au făcut intrarea la Curtea Imperială, însoțiți de un cortegiu și mai somptuos decât cel din ziua precedentă.

Palanchinul cu care Hirohi a intrat în Palatul Imperial era grandios, decorat cu picturi din lac aurit sau argintat și suficient de mare încât să încapă câteva persoane. În el urcaseră nu doar Hideyoshi și fiul său ținut în brațe de doică, ci și Toshiie Maeda și câteva concubine. Urmau apoi Ieyasu și alți samurai. Începând cu Ieyasu până la consilierii curții, toți cei de rang înalt care-l însoțeau pe copil erau purtați în palanchine lăcuite, urmate de grupuri de călăreți îmbrăcați în caftane și având capetele acoperite de *eboshi*, toate fiind atât de frumoase, că abia-ți puteai lua ochii de la ele.

Hideyoshi a oferit Curții din partea lui Hirohi mai multe cadouri: două săbii prețioase, mii de bani de argint, lemn parfumat, mătăsuri și alte pânzeturi și douăzeci de lebede. De asemenea, a oferit daruri și aristocraților, doamnelor de la curte și concubinelor, precum și bani de argint tuturor demnitarilor de la curte care participau la ceremonie.

La rândul său, împăratul i-a dat lui Hirohi drept cadou o cupă și i-a acordat al cincilea rang în ierarhia nobiliară.

După o zi de pauză, pe 15 mai, *taikō* a mers din nou la Palatul Imperial pentru a-și prezenta mulțumirile. În acea zi și mai apoi, pe 17 mai, la palat s-au jucat piese de teatru Nō, în care *taikō* însuși a interpretat un rol secundar. Astfel s-a încheiat, fără nici o piedică, prezentarea lui Hirohi la Curtea Imperială. După ultima reprezentație de Nō, Hideyoshi s-a întors în aceeași seară la Castelul Fushimi, însoțit de fiul său. În ziua a douăzeci și cincea, mesagerii imperiali au venit la castel

purtând mesaje de felicitare pentru Anul Nou, căci acestea fuseseră amânate din cauza bolii lui Hideyoshi. Cu această ocazie, mai mulţi nobili din ţară şi stareţi ai templelor au venit şi ei odată cu procesiunea trimişilor de la Curte, să-i prezinte lui *taikō* felicitările lor. În timpul recepţiei, mesagerii imperiali, alături de Ieyasu Tokugawa, Toshiie Maeda, Kagekatsu Uesugi şi Takakage Kobayakawa au fost aşezaţi, aşa cum era firesc, pe locurile cele mai înalte, indicând importanţa lor ierarhică.

Chacha stătea lângă Hideoshi, primind şi ea felicitările tuturor, dar dintr-odată a fost cuprinsă de o mare tristeţe, dându-şi seama că Ujisato Gamō nu este şi el acolo. Chiar dacă ar fi trăit, probabil că tot n-ar fi putut să ia parte la această recepţie, căci pământurile lui erau foarte departe de Fushimi. După victoria de la Odawara, atât la Castelul Ōsaka, cât şi la Castelul Yodo au fost date nenumărate banchete, dar Ujisato nu a participat la nici unul dintre ele. Dacă pământurile lui ar fi fost în Kinki, probabil că ar fi venit şi el şi ar fi stat pe locurile de onoare, alături de Ieyasu şi Toshiie, dar Chacha nu apucase să-l vadă în această postură niciodată. Se gândea acum că şi-ar fi dorit ca macăr o dată să fie şi tânărul Ujisato printre toţi bătrânii adunaţi acolo.

Lăsându-se pradă unor astfel de gânduri, Chacha a simţit deodată o mare greutate în piept şi i s-a făcut greaţă. Neputând să se ridice pur şi simplu şi să plece de la un bachet atât de formal, s-a lăsat puţin pe o parte, sprijinindu-şi mâna de podea, şi a închis ochii. Genunchii au început să-i tremure, iar ea încerca disperată să facă faţă durerii ce-i cuprinsese inima dintr-odată.

Când şi-a ridicat privirea, durerea i-a dispărut într-o clipită, la fel de brusc cum apăruse. Cu mintea nespus de limpede, Chacha s-a întrebat dacă nu cumva Ujisato a fost izolat discret în fieful său îndepărtat, după victoria de la Odawara. Nu cumva unora le era frică de tinereţea, de curajul şi de iscusinţa lui? Dacă te gândeai bine, şi moartea lui subită dădea de bănuit. Dar cui îi era frică de Ujisato Gamō? Lui Ieyasu, probabil. Şi lui Toshiie Maeda. Şi cu siguranţă şi tuturor celorlalţi samurai.

Chacha i-a măsurat cu privirea pe rând, aşa cum stăteau aşezaţi în sala de banchet. S-a întors apoi către cel care stătea lângă ea şi, când privirea i-a căzut pe chipul îmbătrânit al lui Hideyoshi, durerea apăsătoare a cuprins-o din nou. A închis ochii şi şi-a lăsat capul în jos, gândindu-se că nu era exclus ca şi lui Hideyoshi însuşi să-i fi fost teamă de Ujisato Gamō. Sau poate că lui îi era de fapt cel mai frică, tocmai pentru că-l cunoscuse şi ţinuse la el mai mult decât la oricare dintre războinicii lui.

Bănuielile lui Chacha s-au risipit însă odată cu terminarea banchetului. I se părea de-a dreptul ciudat că asemenea idei putuseră să-i treacă prin minte.

Cu toate acestea, şi de-atunci încolo, o dată la câţiva ani, în gândurile ei îşi făceau loc astfel de întrebări despre moartea acestui tânăr samurai extraordinar, faţă de care nutrea sentimente atât de profunde. Şi de fiecare dată când o cuprindeau suspiciunile, durerea apăsătoare din piept reapărea, iar ea era cuprinsă de ameţeală. Simţea că nu era vorba de simple bănuieli, ci de ceva extrem de real, dincolo de orice îndoială. Apoi, după ce trecea acest scurt moment în care parcă era posedată, se întreba ce demon o ia în stăpânire de-i vin asemenea idei ridicole şi de ce se lasă pradă unor gânduri fără rost.

După terminarea festivităţilor de Anul Nou, o vreme Chacha a fost foarte prinsă cu aranjarea cadourilor primite din toate provinciile. Câteva încăperi ale Castelului Fushimi erau ticsite cu tot felul de obiecte, precum bani de argint, mătăsuri sau chimonouri de vară, iar Hideyoshi le-a inspectat pe rând, însoțit de Chacha şi de doica ce-l purta în brațe pe Hirohi.

La începutul verii, Hirohi a fost mutat în Castelul Ōsaka. Lui Chacha îi era urât fără el, dar știa că totul e spre binele lui, aşa că răbda totul cu stoicism. Dacă fiul său urma să devină stăpânul Castelului Ōsaka, atunci era mai bine ca el să locuiască acolo, aşa că nu s-a opus acestui aranjament.

Pe 17 decembrie, lui Hirohi numele i-a fost schimbat în Hideyori. De la Palatul Imperial au fost trimiși soli ce au adus cu ei drept cadou de felicitare o sabie preţioasă și cincizeci de

bani de argint. Prinţul imperial, regentul şi numeroşi nobili din toate provinciile au mers la castel pentru a-şi prezenta felicitările, purtând cu ei daruri nenumărate. Chacha a mers şi ea la Castelul Ōsaka unde, după multă vreme, a asistat împreună cu fiul ei la o reprezentaţie de dansuri tradiţionale ce a avut loc pe o scenă amenajată în curtea centrală.

Astfel a fost consfinţit faptul că Hirohi era descendentul oficial al clanului Toyotomi. Satisfăcută de faptul că împăratul îi conferise fiului său un rang nobiliar, apoi de schimbarea numelui în Hideyori şi, în fine, de manifestările de loialitate şi de atitudinea respectuoasă a nobililor faţă de moştenitorul de patru ani, Chacha era fericită. Un singur lucru o nemulţumea: faptul că trebuia să locuiască departe de Hideyori, care împărţea Castelul Ōsaka cu Doamna din Palatul de Nord.

Când Hideyoshi a revenit la Fushimi, Chacha și-a exprimat dezacordul în ceea ce privește rămânerea fiului ei la Ōsaka. Folosindu-se de faptul că, de la instalarea lui Hideyori acolo, acesta se îmbolnăvise și făcuse febră de două-trei ori, a ajuns la concluzia că aerul din Ōsaka nu-i priește copilului şi i-a cerut lui Hideyoshi să-l mute la Kyōto, unde să construiască o reședință special pentru el. Cum pentru Hideyoshi nu conta nimic altceva în afară de fiul său, a acceptat imediat propunerea lui Chacha.

— Să construiesc o reşedinţă pentru Hideyori? La anul împlineşte cinci ani și va trebui să-i organizăm ritualul de trecere la vârsta adultă[1]. Mai bine-ar fi să aibă un mic castel al lui. Toate celelalte sunt mari și mizerabile, a spus el, lăsând să

1 Ritual ce marchează trecerea la viaţa de adult, în care copilului i se oferă îmbrăcăminte potrivită adulților, i se schimbă coafura, primeşte un alt nume și începe să preia responsabilități specifice adulților. Dacă la început ritualul era destinat exclusiv aristocrației și nobilimii, începând cu secolele XIV-XV, acesta începe să fie practicat pe scară largă. Vârsta la care se oficia era de obicei între 15 și 18 ani, dar în perioada medievală existau și cazuri în care se oficia foarte devreme, mai ales în familiile aristocrate.

se înțeleagă că nici unul din castelele deja existente nu este potrivit pentru fiul său.

Acest proiect a fost realizat la începutul anului următor. Anunțul ridicării unui nou castel pentru moștenitorul lui Hideyoshi a făcut mare vâlvă în capitală.

A fost mai întâi delimitată o parcelă întinsă de teren, lângă Palatul Imperial. La est se întindea pe o distanță de patru *ri*, între reședința de la Sanjō Bōmon și cea de la Yonjō Bōmon, iar la vest cuprindea un teren de patru *ri* începând de la Higashi-no-Tōin. Meșteșugarii și comercianții din apropiere au fost evacuați și în luna iunie a început nivelarea terenului. Toți nobilii din Kantō au fost însărcinați cu construcția, care continua zi și noapte fără întrerupere, astfel că la începutul lui septembrie era aproape gata.

Știind că se apropie finalizarea construcției și dorind să-l mute cât mai repede pe Hideyori de la Ōsaka la Kyōto, pe 7 septembrie Hideyoshi l-a adus la Fushimi și astfel, după multă vreme, Chacha a putut să stea cu fiul său câteva zile.

Pe 20 septembrie, Hideyoshi a inspectat castelul ce urma să fie în curând finalizat și a ales ziua de 26 septembrie pentru instalarea fiului său în noua lui reședință. Demnitarii de la curte și nobilii din toate provinciile s-au adunat în noul castel pentru a-și prezenta felicitările. Și imediat după aceea, pe 27, *taikō* a mers în același palanchin împreună cu Hideyori la Curtea Imperială pentru a asista la ceremonia de trecere a acestuia la vârsta adultă. Împăratul l-a ridicat pe Hideyori la gradul al patrulea nobiliar și l-a numit căpitan al gărzii imperiale.

Chacha a primit vestea despre ceremonie într-o încăpere a Castelului Fushimi. În grădina interioară semnele toamnei se făcuseră deja bine simțite. Chacha stătea lângă verandă, în camera ce dădea spre grădină. I se părea că până atunci trăise doar pentru această zi. Pentru prima dată după multă vreme și-a adus aminte de mama ei, O-ichinokata. Și, fără să știe prea bine de ce, lacrimile au început să-i curgă pe obraji fără să le

poată opri. Copilul prin vinele căruia curgea sângele clanului Azai obţinuse un rang înalt care îi permitea să intre când voia el în Palatul Imperial. Ea devenise concubina celui care-i ucisese întreaga familie, dar astăzi micul Hideyori, descendent al clanului Azai, devenise moştenitorul clanului Toyotomi şi într-o zi avea să ţină în mână toată puterea.

În acea zi, Doamna din Palatul de Nord şi toate celelalte concubine i se păreau absolut fără însemnătate. I se părea de neînţeles cum până mai ieri le considerase duşmancele sale. Însoţită de trei doamne de companie, Chacha s-a plimbat îndelung prin grădină. Apoi le-a lăsat şi pe ele şi pe grădinarii şi servitorii pe care i-a întâlnit în ziua aceea să-şi ia de-acolo tot ce le poftea inima.

Ieşind din grădină, a urcat un mic deluşor până într-un loc de unde se vedea cum apele râului Uji străbat câmpia verde, încingând-o ca un brâu argintiu şi strălucitor. Chacha şi-a îndreptat privirea spre locul în care se ridicase cândva Castelul Yodo, acum dărâmat. De unde era, nu putea vedea bine din cauza copacilor, dar nu-şi putea desprinde privirea din direcţia aceea. Dacă se gândea bine, Castelul Yodo era un loc în care strânsese numai tristeţe. Dorind cu orice preţ să aibă propriul ei castel, îl forţase pe Hideyoshi să i-l construiască. Voise astfel să i se opună Doamnei din Palatul de Nord. Acolo îl născuse pe Tsurumatsu şi tot acolo îl pierduse. Castelul acela era plin doar de amintiri dureroase şi de o tristeţe insuportabilă.

În acea zi a înţeles că nu mai avea de ce să locuiască nici la Fushimi. În acel castel îl avusese pe Hideyoshi pentru ea zile întregi aproape în fiecare lună, dar acum Chacha nu mai găsea nimic fermecător la bătrânul comandant. Ca să-l întâlnească pe Hideyoshi, era mai bine acum să nu mai locuiască la Fushimi, ci să fie undeva aproape de fiul ei.

Două sau trei zile mai târziu, când Hideyoshi a venit la Fushimi, i-a spus despre dorinţa ei de a se muta şi ea la Kyōto, lângă fiul său. Hideyoshi părea încântat de ideea de a o vizita la Kyōto decât să mai bată drumul până la Fushimi.

— Dacă aşa vrei, poţi să te muţi la Kyōto imediat. Şi-aşa nu mă prea lăsa inima să-l încredinţez pe Hideyori cu totul în mâinile doicii şi ale doamnelor de companie. Aş fi fericit s-o ştiu pe mama lui lângă el, i-a răspuns acesta.

Câteva zile mai târziu, Chacha a plecat din Fushimi pentru a se instala în noua reşedinţă a fiului său, în Kyōto.

Capitolul VIII

Anul al doilea al erei Keichō (1597) a fost foarte plin pentru Hideyoshi. Nu doar că pusese să se construiască noua reședință din Kyōto a lui Hideyori, dar de la începutul anului pornise din nou o campanie militară împotriva Coreei. Trei sute de mii de soldați trecuseră marea, fiind conduși de Hideaki Kobayakawa, secondat la rândul său de Jōsui Kuroda.

Hideyoshi nu se mai deplasase în tabăra din Hizen, ci dădea ordine din Kyōto, Fushimi sau Ōsaka. Veștile despre situația de pe front ajungeau întâi la el, apoi la Chacha, căreia i se părea însă că *taikō* nu mai este la fel de entuziasmat de luptă ca înainte. Nu-și putea imagina cum se duce această luptă în peninsula de dincolo de mare, dar felul în care Hideyoshi coordona campania era diferit de prima expediție. Îi lipsea calmul și era impulsiv, nu o dată dând ordine dictate doar de starea de spirit pe care o avea în acel moment. Veștile despre victorii îl făceau euforic, în timp ce, dacă auzea că lupta se împotmolește, devenea foarte nesuferit, aruncând cu insulte și vorbe grele în stânga și-n dreapta, dar fără să vizeze pe vreunul anume dintre samuraii plecați la luptă.

În acest al doilea an al erei Keichō, semnele bătrâneții au început să-i fie din ce în ce mai vizibile. De câte ori mergea la Kyōto, își copleșea fiul cu o dragoste excesivă atât de nefirească încât era de-a dreptul sinistră. Mai mult, nu voia să se îndepărteze nici un pas de Hideyori. Singurul lui scop în viață părea a fi să stea lângă fiul său.

Chacha îl contempla cu detaşare. Deşi semnele de afecţiune ieşită din comun pe care bătrânul comandant i-o arăta lui Hideyori n-ar fi trebuit să trezească în ea sentimente dezagreabile, când îl vedea pe Hideyoshi lângă fiul ei o cuprindea iritarea. Nu mai era nici pe departe războinicul călare pe care-l întâlnise odinioară în fuga ei către nord, a doua zi după ce zdrobise întreaga familie a tatălui ei vitreg, Katsuie Shibata. E drept că trecuseră de-atunci paisprezece ani, dar, chiar şi aşa, aura de glorie care-l înconjurase pe Hideyoshi părea să fi dispărut cu desăvârşire.

În luna ianuarie a celui de-al treilea an al erei Keichō (1598), Hideyoshi i-a spus:

— În primăvară vreau să merg să văd florile de cireş la Daigo. Vrei să vii şi tu?

— Vă voi însoţi, i-a răspuns ea.

În ultima vreme, Chacha evitase pe cât posibil să-l mai însoţească la banchetele date de nobilii din provincie sau la întâlnirile de ceremonia ceaiului. „Dacă voi veni şi eu, fiul nostru va rămâne singur", îi spunea ea şi, de obicei, în urma unui astfel de răspuns, Hideyoshi îşi retrăgea imediat porunca sau invitaţia. De data aceasta însă i-a promis imediat că va merge şi ea. Auzise de multă vreme de frumuseţea florilor de cireş de la Daigo şi abia aştepta să le admire împreună cu Hideyoshi şi cu fiul lor. N-a durat însă prea mult până să afle că planurile ei nu se potriveau deloc cu cele ale lui Hideyoshi, căci intenţia lui era să transforme sărbătoarea florilor de cireş într-un mare eveniment. Pe 6 februarie a mers chiar el la templul din Daigo pentru a inspecta locul şi a poruncit să se facă reparaţii la toate templele unde era nevoie. Pe 9 februarie a revenit şi a cerut să se construiască un mare pavilion de ceremonii, să se extindă câmpul pentru cursele de cai şi să se repare pagoda şi poarta de intrare în templu.

Pe 20 februarie a mers pentru a treia oară la Daigo, de data aceasta urcând pe dealul Hiyama, de unde se vedea câmpul pentru curse, locul de unde invitaţii urmau să admire florile de cireş.

Oricum ai fi privit lucrurile, atenţia pe care o acorda pregătirilor pentru această sărbătoare era nefirească. A mai mers la Daigo încă de două ori, pe 23 şi pe 28 februarie, astfel că doar pentru organizarea evenimentului se deplasase acolo de cinci ori într-o singură lună. A revenit pe 3 şi pe 11 martie, iar mai apoi pe 14, în ajunul zilei dedicate festivităţilor.

Chacha îşi dădea seama că ieşirea la Daigo va fi complet diferită de ceea ce-şi imaginase ea, dar nu i-a suflat un cuvânt despre asta. Tot ce făcea el o lăsa oricum fără glas. Umbla vorba că în jurul templului Sanbō-in, pe o distanţă de cincizeci de *ri*, fuseseră postaţi din trei în trei *ri* samurai îmbrăcaţi în armură şi înarmaţi cu arme de foc, arcuri şi săgeţi. Pentru ca nobilii ce urmau să vină din Ōsaka, Kyōto şi Fushimi să i se poată alătura aşa cum trebuie lui Hideyoshi la sărbătoarea florilor de cireş, pe dealurile de lângă Daigo, pe văi şi pe malurile râurilor era mare forfotă, căci se ridicau pavilioane pentru ceremonia ceaiului.

Vremea bună de până atunci s-a stricat pe 13 martie, când a început să cadă o ploaie torenţială şi să bată un vânt puternic. În următoarea zi vântul s-a mai domolit, dar a continuat să plouă sporadic. Pe 15 martie însă, cerul senin s-a arătat din nou, spre marea uşurare a celor ce participaseră la toate pregătirile. Hideyoshi a plecat de la Fushimi dimineaţă la ora şapte, a intrat în Kyōto, unde cortegiul s-a întregit în faţa reşedinţei lui Hideyori, iar apoi s-a îndreptat direct spre Daigo. Alaiul era escortat de numeroşi luptători ce încadrau lungul şir al palanchinelor, dar avea totuşi un aspect de sărbătoare, potrivit pentru evenimentul spre care se îndrepta. În primul palanchin era purtată Doamna din Palatul de Nord, în al doilea doamna Sanjō, în al treilea doamna Kyōgoku, iar în al patrulea veneau Hideyoshi şi Hideyori. Imediat în urma lor era palanchinul lui Chacha, apoi cel al doamnei Kaga. Palanchinul lui Chacha era păzit de Suō Kinoshita şi de Kamon Ishiwara, dar în jurul ei erau adunaţi mulţi alţi samurai şi numeroase doamne de companie.

Pe drumul de la Kyōto la Daigo, Chacha a ridicat de câteva ori perdeluţele de la ferestre, dar n-a putut să vadă mai nimic

din cauza grupului de luptători ce însoţeau palanchinul din faţa ei, în care erau purtaţi Hideyoshi şi Hideyori. La fel de bine păzit era şi cel al doamnei Kaga, care venea în spatele ei. La Yamashina, drumul se bifurca. Se apropiau de munţi şi din loc în loc, prin cătunele pe care le traversau, începeau să se zărească florile de cireş.

Când au ajuns la templul Sanbō-in din Daigo, o mare parte din cei care formau escorta au luat drumul înapoi spre Kyōto, de unde urmau să se întoarcă pe seară împreună cu invitaţii. Cireşii dintre intrarea în mănăstire și poarta templului principal erau în plină floare. De-a lungul potecilor, de ambele părţi erau desfăşurate draperii de ceremonie roșii și albe, printre care crengile încărcate cu mii de flori formau un acoperământ minunat ce se întindea deasupra drumului.

Odată intrat în templul Sanbō-in, cortegiul s-a oprit. Şi aici, ramurile erau pline de flori. În grădina amenajată special pentru această ocazie fuseseră aşezate pietre de diferite mărimi, printre care curgeau mici firicele de apă. Soția și concubinele lui Hideyoshi, precum și doamnele de companie s-au schimbat în chimonouri potrivite acestui eveniment.

O oră mai târziu, toată lumea s-a strâns în fața porții de la intrarea în templu. Femeile purtau toalete pregătite special pentru această ocazie, și toate erau atât de încântătoare, încât aveai impresia că e o întrecere a frumuseții. Lui Chacha i se părea ciudat să fie în același loc cu Doamna din Palatul de Nord, cu doamna Sanjō, cu doamna Kyōgoku, cu doamna Kaga și cu toate celelalte numeroase concubine ale lui Hideyoshi. Înconjurate de doamnele lor de companie, formaseră mici grupuri atât de frumoase încât la prima vedere aproape că nu mai reușeai să le deosebeşti una de alta.

Hideyoshi, fiul său și soția sa, însoțiți de toate concubinele, altfel spus întregul clan Toyotomi, s-a îndreptat pe jos către o colină din apropiere. Chacha se întreba ce l-o fi determinat pe Hideyoshi să organizeze o sărbătoare atât de mare, unde să-și adune toată familia, când el nu făcuse niciodată până atunci așa ceva. Înainte era tot timpul nervos și agitat încercând să le

controleze pe toate aceste femei din jurul lui, fiind extrem de prudent când chiar şi numai două dintre ele se întâlneau, iar acum le adunase pe toate în acelaşi loc şi le ducea după el ca să privească cireşii!

Dar aceste întrebări s-au şters repede din mintea ei. Hideyoshi dorise pur şi simplu să împartă cu toţi membrii familiei sale bucuria contemplării florilor de cireş în compania fiului său. Fără îndoială, această dorinţă era cea care-l făcuse să le aducă împreună pe soţia sa oficială şi pe numeroasele concubine.

Chacha era conştientă că, fiind mama moştenitorului clanului Toyotomi, avea cu totul alt statut decât celelalte concubine. Până să-l aducă pe lume pe Hideyori, doar originea ei nobilă o ajutase în lupta cu restul femeilor din jurul lui *taikō*, însă acum lucrurile stăteau cu totul altfel. Mândria de a-l fi născut pe fiul lui Hideyoshi îi era suficientă.

Condus de Gien, stareţul templelor de la Daigo-ji, cortegiul a trecut printre ruinele templului principal şi pagoda cu cinci niveluri, mergând până la pavilionul femeilor. De-acolo, drumul începea să urce. De-o parte și de alta a potecii se întindea pădurea de bambus, întreruptă din când în când de draperiile de ceremonie arborate de-a lungul drumului.

Oprindu-se din când în cînd, Chacha îl privea de la distanță pe Hideyoshi cum urcă dealul ținându-l de mână pe Hideyori. La șase ani, Hideyori era drăgălaș ca o păpușă. De cum se termina urcușul, începea să se foiască și să alerge, forțându-l pe bătrânul comandant să-l urmeze în grabă. Vocile pline de veselie ale femeilor se auzeau peste tot în jur. În stânga unui podeț de piatră acoperit de mușchi se construise un pavilion de ceai cu acoperiș cu șindrile de lemn. Îi aparținea căpitanului Masuda, a cărui soție le-a ieșit în întâmpinare, purtând un chimono verde-gălbui și un brâu stacojiu legat lejer. L-a luat de mână pe Hideyori și i-a poftit înăuntru. Hideyoshi s-a odihnit aici o vreme, a băut două sau trei boluri de ceai, apoi a pornit mai departe. Toată lumea a profitat de acest moment de răgaz pentru a se odihni puțin și a savura un bol de ceai, mai puțin Doamna din Palatul de Nord, care a continuat

urcuşul însoţită de doamnele sale de companie. Gestul ei nu i a scăpat lui Chacha. Părea că poziţia ei de soţie oficială a lui Hideyoshi îi dă dreptul să-l ignore pur şi simplu pe acesta.

În schimb, toate celelalte concubine adoptaseră o atitudine respectuoasă faţă de Chacha, ţinându-se la un pas în urma ei. Era prima oară după multă vreme când Chacha stătea faţă în faţă cu doamna Kaga, dar de câte ori li se întâlneau privirile aceasta îşi lăsa ochii în jos, ca şi când ar fi salutat-o cu respect. Se remarca printre celelalte nu atât prin frumuseţe, cât prin tinereţea ei. Expresia mai degrabă severă de pe chip i se îndulcise odată cu trecerea anilor, poate şi din cauză că se mai împlinise la trup, iar obrajii i se rotunjiseră puţin.

Prietena bună a lui Chacha, doamna Kyōgoku, se purta în această zi ca şi cum nu i-ar fi fost altceva decât o umilă servitoare. Gesturile îi deveniseră şi mai reţinute, iar felul în care i se adresa era foarte umil. Pe chipul ei Chacha distingea o frumoasă melancolie care nu era atât de evidentă altora, dar care părea chiar mai intensă decât expresia mai tinerei doamne Kaga.

Doamna Kyōgoku încerca întotdeauna să rămână la coada cortegiului. De la Kyōto la Sanbō-in palanchinul ei fusese purtat chiar în faţa celui al lui Hideyoshi şi al fiului său, dar când începuseră urcuşul, le-a lăsat în faţă pe toate celelalte concubine. Când au ieşit din pavilionul de ceai al căpitanului Masuda, Chacha a simţit cum o sfredeleşte cu privirea din spate, dar doamna Kyōgoku a afişat repede un zâmbet timid pe faţa-i prelungă. Era însă limpede că încerca să-şi ascundă stânjeneala.

— A trecut multă vreme de când nu ne-am văzut. Hai să facem câţiva paşi împreună! şi-a reînnoit Chacha invitaţia, uşor iritată.

Nu exista nici un motiv pentru care doamna Kyōgoku, descendentă a nobilului clan Kyōgoku, să stea în urma tuturor celorlalte concubine.

Al doilea pavilion de ceai, ridicat de Dōsai Shinjō, era construit într-o pădurice de cedri, pe malul unui pârâiaş în apele căruia înotau în voie crapi şi caraşi. Cel de-al treilea fusese

înălțat de Sōnin Hasegawa și era într-adevăr o casă de ceai în toată puterea cuvântului.

Urcaseră deja mai bine de cinci sute de metri, așa că întregul grup s-a oprit să se odihnească la al patrulea pavilion, ce îi aparținea lui Yuemon Masuda. Curând s-a zărit și a cincea casă de ceai, care era a marelui preot al templului Tokuzen-in, iar pe lângă ea erau mai multe pavilioane mai mici, unde cei din grup s-au împrăștiat să se odihnească. Cortegiul a urcat așa, cu mici opriri, până în vârful muntelui Daigo.

Când au ajuns în sfârșit pe platoul din vârf, li s-a dezvăluit o priveliște încântătoare, scăldată în lumina soarelui de primăvară care se ascunsese în nori o vreme, dar acum își trimitea iar pe pământ razele călduțe. Câteva zeci de doamne de companie, slujnice și vasali apropiați lui Hideyoshi așteptau sosirea cortegiului acestuia, iar în jurul lor, cât vedeai cu ochii, se întindeau sute de cireși în plină floare. Față de cei de pe câmpul de curse aflat la poalele muntelui, florile de aici erau mai albe și atât de nemișcate, încât păreau niște lucrări făcute de mâna omului, lipite pe ramurile ce se împleteau deasupra plaiului de munte.

Și aici fuseseră pregătite locuri speciale pentru banchet. Printre ramurile pline de flori se zăreau pavilioane de ceai, iar în timpul recepției, invitații și-au schimbat de mai multe ori locurile, bucurându-se de priveliște dar și de bătura adusă din regiuni renumite pentru felurile de *sake* pe care le dădeau: *sake* cu aromă de crizanteme din Kaga, Asaji *sake* din malț de orez, *nerizake* lăptos din Hakata, *sake* făcut de călugării budiști de la Nara, *egawazake* din Peninsula Izu sau bine-cunoscutul *sake* din provincia Chūgoku. Tot pentru a-i face pe invitați să se simtă bine, au urcat până pe platou și câteva zeci de păpușari.

Împreună cu doamnele ei de companie, Chacha stătea pe rogojinile întinse pe jos. Un clinchet de clopoței a străbătut aerul plin de vocile vesele ale celor prezenți, ajungând la urechile ei și făcând-o să-i tresalte inima de emoție. Nu-l mai vedea pe Hideyori nicăieri și tocmai se pregătea să trimită o slujnică să-l caute, când a observat că dintr-odată cei care se

plimbau pe platou s-au despărţit în două grupuri de câteva zeci de persoane, iar printre ele au apărut câteva tinere slujnice bătând ritmat din palme. În mijlocul lor mergeau Hideyoshi şi fiul său, ţinând şi ei ritmul. O slujnică legată la ochi alerga, căutându-l cu mâinile pe Hideyori.

Chacha privea fascinată tot acest spectacol de care nu se mai sătura. Dintr-odată, Hideyori s-a oprit şi s-a uitat spre ea. De cum a văzut-o, a luat-o la fugă către mama lui, ca şi cum ar fi uitat cu desăvârşire de jocul în care era prins.

Chacha îl privea cum aleargă spre ea pe sub crengile pline de flori. Era liniştită. Hideyori striga ceva, dar vocea lui se pierdea în zumzetul general, nemaiajungând până la ea. Se uita pierdută cum distanţa dintre ei se micşorează. Şi pentru o clipă mintea i-a fost străbătută de gândul că acea fericire liniştită n-avea să ţină mult. Ceva urma să i-o distrugă. În toţi cei treizeci de ani de viaţă ai ei, nu mai fusese niciodată atât de fericită, dar nici nu mai avusese vreodată un sentiment atât de puternic de teamă că toate acestea vor dispărea.

Tremurând de emoţia melancoliei în faţa fragilităţii fericirii, Chacha s-a ridicat să-l prindă în braţe pe Hideyori.

În acea zi, Hideyoshi a compus un poem:

Flori cu stropi de rouă pe Muntele Daigo iar s-au deschis.
De neuitat e-acest apus, și umbra florilor, și ziua aceasta atât de așteptată
A muntelui de flori și eternei primăveri ce privirii se așterne.

Chacha și-a exprimat şi ea sentimentele într-un poem:

Flori deschise anume pentru tine
S-au revărsat în toată lumea noastră
În această primăvară fără seamăn.

Chacha a ascultat citindu-se în acea zi toate cele trei sute unsprezece poeme compuse de cei prezenți la sărbătoare, dar în fiecare dintre ele, inclusiv în cea compusă de ea, găsea o

umbră de tristeţe în faţa efemerului, care vibra cel mai puternic în poemul de trei versuri al lui Hideyoshi. Fericirea pe care o găsea în contemplarea florilor de cireş era stranie, căci se risipea chiar în momentul în care se pregătea să-i dea glas.

După sărbătoarea florilor de cireş de la Daigo, Hideyoshi şi-a reluat activitatea intensă, în fiecare zi având consilii de război legate de campania din Coreea pentru care primea şi trimitea încontinuu mesageri pe front.

Din când în când, Chacha îi trimitea la Ōsaka lui Hideyoshi scrisori din partea fiului său. Răspunsul acestuia venea fără întârziere, iar dacă înainte scrisorile lui i se adresau „lui Hirohi", de când Hideyori căpătase titlul de consilier de rang mijlociu, acum începeau cu „Seniorului Consilier".

Chacha se gândea uneori că, în afară de Hideyori şi de războiul din Coreea, pentru Hideyoshi nu mai exista nimic pe lume. Acesta era extrem de atent în ce priveşte siguranţa fiului său şi, deşi locuiau în oraşe diferite, ştia atât de bine tot ce se întâmpla în jurul lui încât uneori lucrul acesta chiar o deranja pe Chacha. Într-o zi, a primit de la Hideyoshi un răspuns la o scrisoare pe care i-o trimisese ea în numele fiului său. Era datată cu ziua a douăzecea a lunii, iar la destinatar avea trecut „Răspuns către Seniorul Consilier":

M-am bucurat foarte tare să primesc scrisoarea ta, care mi-a ajuns fără întârziere. Mi-a ajuns la urechi că Yasu, Kitsu, Kame și Tsushi ți-au înșelat așteptările. Îți dau dreptate. Spune-i mamei tale să le lege pe toate patru laolaltă și să le lase așa până voi veni eu acolo. Atunci le vom bate până-și vor da duhul. Nu trebuie iertate. Să faci așa cum îți poruncesc. Taikō

Era adevărat că cele patru slujnice nu se purtaseră cum trebuie cu Hideyori, dar Chacha se întreba bănuitoare cum de Hideyoshi, care era la Ōsaka, putuse afla atât de repede. Şi apoi, chiar dacă erau vinovate, reacţia lui Hideyoshi era exagerată.

Citind scrisoarea, Chacha și-a dat seama că a interveni în favoarea celor patru slujnice când Hideyoshi era cuprins de furie era o muncă de ocnaș. Gândurile acestea îi dădeau mari dureri de cap. Dar toate astea au rămas până la urmă doar simple îngrijorări, căci la scurtă vreme după ce a trimis această scrisoare, Hideyoshi a mers la Fushimi, unde s-a îmbolnăvit și a căzut la pat.

Chacha n-a dat mare importanță bolii lui, dar în mai, când a mers împreună cu Hideyori să-l viziteze, s-a speriat de cât de schimbat l-a găsit. Nu mai era nici măcar o umbră a celui care fusese odată, căci slăbise atât de mult încât cu greu mai puteai spune că mâinile pe care și le scotea de sub plapumă erau ale unui om viu. Chacha s-a întors imediat în Kyōto, dar în iunie a mai mers să-l viziteze o dată, după care s-a retras împreună cu Hideyori în Castelul Fushimi. Nu credea că Hideyoshi își va mai reveni. Și trupul și sufletul îi păreau secate de putere.

Pe 16 iunie, Hideyoshi a primit vizita nobililor din provincii. Hideyori era și el acolo, iar vasalii fideli ai clanului Toyotomi – Nagamasa Asano, Mitsunari Ishida, Nagamori Masuda și alții – stăteau de-o parte și de alta a patului bolnavului. La finalul întâlnirii, Hideyoshi le-a oferit vasalilor ce rămăseseră cu el niște prăjituri și le-a spus:

— Aș fi vrut să-l văd pe Hideyori la cincisprezece ani, să-i dau cei mai buni soldați și să-i văd pe vasali stându-i aproape, cum mi-ați stat voi până azi. Cu asta mi s-ar fi îndeplinit toate dorințele, dar acum zilele îmi sunt numărate și nu mai am ce face.

Spunând ultimele cuvinte, din ochi au început să-i curgă lacrimi. Chacha îl vedea pentru prima oară plângând așa. Nici unul din cei care erau lângă el nu îndrăznea să-și ridice privirea și nu putea rosti vreun cuvânt. Cu toții vedeau cum pe Hideyoshi îl împresoară moartea.

Toată ziua Chacha a avut sufletul greu. Hideyoshi însuși își presimțea sfârșitul și nu mai era nici o speranță că își va mai reveni. I se rupea inima să-l vadă cum, chiar și de pe patul de moarte, se îngrijea de viitorul fiului său. De fapt, era ceva cât

se poate de firesc. Singurii care puteau să preia puterea după moartea lui erau Ieyasu Tokugawa şi Toshiie Maeda, dar nici unul nu era vasal al clanului Toyotomi, ci îi fuseseră doar vechi tovarăşi de arme. Fără îndoială că l-ar fi ajutat pe Hideyori, dar nu li se putea cere mai mult. Hidetada, fiul lui Ieyasu, era soţul lui Kogō, iar dacă li se năştea o fiică, ea urma să-i fie dată de soţie lui Hideyori, însă oricine ştia că asta nu era decât o simplă măsură strategică. Cât despre Toshiie, fiica lui, Omā, era concubina lui Hideyoshi, iar sora ei mai mică îi fusese dată de soţie lui Hideie Ukita, ca fiică adoptivă a lui Hideyoshi. Între ei doi nu exista altă legătură.

Vasalii care aveau legături de sânge cu Hideyoshi – Nagamasa Asano, Mitsunari Ishida, Yoshitsugu Ōtani, Kiyomasa Katō și Masanori Fukushima – nu se bucurau nici unul de poziții înalte în ierarhie și nu li se putea încredința conducerea țării.

Chacha înțelegea bine lacrimile lui Hideyoshi. Se întreba totuşi dacă nu cumva ea nu vedea lucrurile mai limpede decât el atunci când venea vorba despre ce se va întâmpla după moartea lui. Gândindu-se la sora ei ce-i fusese dată drept soție lui Hidetada, pentru o clipă prin minte i-a trecut gândul că se apropia clipa răzbunării. Și ea și Hideyoshi se gândiseră la ce va urma când el nu va mai fi, dar se putea la fel de bine ca lucrurile să aibă și efectul opus. Kogō îl urâse toată viața pe Hideyoshi și, cel puțin într-un moment al vieții ei, își urâse și sora mai mult decât pe oricine altcineva. Și dacă furia din inima ei nu se topise încă... Gândul acesta îi dădea fiori lui Chacha.

Mai era apoi Omā, dar, cu tot atașamentul ei față de Hideyoshi, nimeni nu știa de fapt care erau sentimentele ei adevărate. Și asta se putea spune la fel de bine despre oricare din celelalte concubine ale lui Hideyoshi. Care dintre ele oare îl iubea cu adevărat pe Hideyori, rodul legăturii dintre ea și Hideyoshi? Dacă Hideyoshi întreținea legătura cu Toshiie numai din motivul că fiica acestuia, Omā, era concubina lui, atunci asta era o mare greșeală din partea sa.

Când nu era lângă Hideyoshi, Chacha era chinuită încontinuu de astfel de gânduri negre.

La sfârşitul lui iunie, Hideyoshi i-a chemat la el pe cei mai în vârstă dintre tovarăşii săi – Ieyasu Tokugawa, Toshiie Maeda, Hideie Ukita, Terumoto Mōri şi Kagekatsu Uesugi, cărora le-a cerut să aibă grijă de Hideyori până când acesta va împlini vârsta majoratului şi a creat pentru ei o nouă structură, „Consiliul celor Cinci Bătrâni". Pentru Mitsunari, Nagamasa şi alţi vasali apropiaţi, a întărit organismul celor Cinci Vechili, dându-le pe mână treburile administraţiei. Părea însă că toate aceste măsuri nu erau suficiente pentru Hideyoshi, căci îi chema fără încetare pe vasalii săi apropiaţi la patul său, cerându-le mereu să vegheze asupra lui Hideyori.

Pe 15 iulie, dorinţa lui s-a concretizat într-un legământ de credinţă semnat de cei Cinci Bătrâni, cei Cinci Vechili şi de principalii nobili. Jurământul era aproape la fel cu cel încheiat în primul an al erei Bunroku, cerându-le tuturor să-l sprijine pe Hideyori necondiționat. De data aceasta însă, a fost semnat cu sânge.

În august, boala lui Hideyoshi s-a agravat. Slăbit din cauza febrei, le-a cerut cu o voce stinsă celor Cinci Bătrâni și celor Cinci Vechili să schimbe între ei jurăminte pecetluite cu sângele lor. Dar nici acest schimb de legăminte nu a fost destul ca să-l liniștească. Două zile mai târziu, pe 7 august, le-a cerut celor Cinci Vechili să-și întărească legăturile prin căsătorii cu clanul Toyotomi, asigurând astfel unitatea dintre ei și păstrând sprijinul către Hideyori.

Când a încheiat toate treburile cu cei din afară, simțind că i se apropie moartea, și-a scris testamentul. În redactarea lui, și-a luat toate măsurile de precauție pentru a-și proteja fiul. Le-a cerut să vegheze asupra lui Hideyori nu doar lui Ieyasu și Toshiie, ci și fiilor acestora, Hidetada, respectiv Toshinaga. Ultimele lui cuvinte se îndreptau şi către fiecare dintre ceilalți Cinci Bătrâni, cerându-le din adâncul sufletului să se îngrijească de Hideyori. Îi lăsa lui Ieyasu în grijă administrarea

Castelului Fushimi, iar pe Toshiie îl însărcina cu supravegherea Castelului Ōsaka, alături de Hideyori. Cum nici acestea nu i se păreau de ajuns, le-a adresat celor Cinci Bătrâni încă o scrisoare semnată „*Taikō*", în care le cerea arzător să-l sprijine în orice privință pe Hideyori, până când acesta va deveni adult.

Din după-amiaza zilei în care și-a încheiat testamentul, puterile l-au părăsit dintr-odată și a început să delireze din ce în ce mai mult.

Din ziua de 8 august, Hideyoshi a căzut într-un somn adânc. Din când în când deschidea ochii și începea să dea porunci celor din jurul său, dar vorbele lui nu mai aveau nici o noimă. Ajuns doar piele și os, bătrânul comandant își aștepta moartea.

Când Hideyoshi a început să delireze, Chacha a încetat să-i mai stea alături tot timpul, venind doar o oră sau două pe zi însoțită de Hideyori. Cei Cinci Vechili făceau cu schimbul la căpătâiul lui, fiind prezenți zi și noapte în camera muribundului.

În noaptea de 16 august, la ceasurile două ale dimineții, starea lui Hideyoshi s-a agravat brusc și, vegheat de patru din cei Cinci Bătrâni – Ieyasu, Toshiie, Terumoto și Hideie – a părăsit lumea aceasta.

Când și-a dat ultima suflare, și Chacha și Hideyori erau la căpătâiul lui. Chacha înțelesese deja de mult că sfârșitul lui este inevitabil, așa că moartea lui Hideyoshi nu a fost un mare șoc pentru ea. Se gândea doar că îi va fi foarte greu să-și crească fiul și să-i apere statutul de moștenitor al clanului Toyotomi. La Castelul Fushimi se adunaseră o mulțime de samurai, dar nimeni nu putea spune ce cale vor urma toți aceștia, acum că *taikō* era mort.

Conform ultimelor dorințe exprimate de Hideyoshi, moartea sa a fost ținută secretă, iar corpul său a fost înhumat la Amidagamine, în partea de sud-est a orașului Kyōto. Gen'i Maeda, unul dintre cei Cinci Vechili și superiorul unui templu de pe Muntele Kōya, i-a organizat discret ceremoniile funerare.

De la moartea lui Hideyoshi, din vara anului al treilea al erei Keichō (1598) până la sfârşitul anului, Chacha a continuat să locuiască la Fushimi împreună cu fiul ei, la fel ca înainte.

Cum moartea lui Hideyoshi fusese ţinută în secret, nimic din jurul ei nu se schimbase în comparaţie cu anul precedent, dar o linişte sinistră domnea peste castel. La începutul toamnei, a aflat că Doamna din Palatul de Nord, care locuia atunci în Castelul Ōsaka, s-a călugărit, luându-şi numele de Kōdai-in. Puţin după aceea, s-a răspândit zvonul că şi doamna Kyōgoku, care locuia în Pavilionul Pinului din Castelul Fushimi, intenţiona să urmeze aceeaşi cale. A doua zi după ce aceste vorbe au ajuns la urechile lui Chacha, doamna Kyōgoku i-a cerut o întrevedere în care i-a împărtăşit dorinţa ei de a-şi rade părul şi de a pleca de la Castelul Fushimi pentru a locui în Ōtsu, la fratele ei, Takatsugu.

Doamna Kyōgoku i s-a părut lui Chacha atât de slăbită și îmbătrânită de parcă nu mai era ea însăşi. Iar când au început să vorbească despre Hideyoshi, pe faţa ei a apărut o durere venită din străfundurile sufletului. Chacha se mai gândise la asta și când Hideyoshi era încă în viaţă, dar acum se întreba dacă nu cumva doamna Kyōgoku fusese cea care îi purtase acestuia cea mai adâncă dragoste dintre toate concubinele. Întotdeauna umilă, alegând poziția cea mai puțin vizibilă și neimplicându-se în nici o luptă cu celelalte femei, aceasta părea mulțumită cu locul neînsemnat pe care el i-l acorda în viața lui, oferindu-i în schimb cea mai mare iubire.

Privind din această perspectivă, dorinţa sa de a se călugări nu era deloc de neînțeles. Era văduvă. Tot văduvă era și Chacha, dar în cazul ei lucrurile stăteau altfel. Îi lăsa doamnei Kyōgoku sarcina de a se ruga pentru sufletul răposatului, iar ea se dedica creşterii lui Hideyori. Tot restul vieții ei urma să fie pus în slujba lui Hideyori, prin vinele căruia curgea sângele clanurilor Azai, Oda și Toyotomi şi care trebuia să ajungă stăpânul întregii ţări.

— Transmite-i fratelui dumitale când îl vei vedea că dorinţa mea cea mai mare este să-l văd folosindu-şi toate forţele pentru a-l susţine pe Hideyori, i-a spus Chacha Doamnei Kyōgoku.

Deşi Takatsugu nu era decât stăpânul unui domeniu de 60 000 de *koku*, pentru Chacha era în acest moment o persoană extrem de importantă. Dată fiind relaţia lui şi cu doamna Kyōgoku şi cu Ohatsu, reprezenta pentru ea şi pentru Hideyori un aliat la care puteau apela fără nici o ezitare.

Odată cu plecarea doamnei Kyōgoku din Castelul Fushimi, la Chacha au început să ajungă zvonuri despre atitudinea despotică a lui Ieyasu. Se vorbea că nu ţine cont de promisiunile făcute lui Hideyoshi, ceea ce îl înfuria la culme pe Toshiie. Mai mult, se zvonea că şi între Mitsunari Ishida şi ceilalţi luptători se iviseră neînţelegeri.

Imediat după intrarea în al patrulea an al erei Keichō (1599), a fost anunţată mutarea lui Hideyori de la Fushimi la Ōsaka. Castelul Ōsaka fiind citadela clanului Toyotomi, Chacha nu avea nici un motiv să se opună instalării fiului ei acolo, iar deocamdată se mulţumea doar să aştepte stabilirea zilei când urma să se întâmple acest lucru. Pusese însă o singură condiţie: ca şi ea, în calitate de mamă a moştenitorului, să aibă dreptul de a locui cu fiul ei. Până atunci, chiar dacă Hideyori mergea câteodată la Ōsaka, din consideraţie faţă de Doamna din Palatul de Nord, Chacha nu punea piciorul acolo. Acum însă situaţia se schimbase complet. Chacha era mama lui Hideyori, moştenitorul clanului Toyotomi, pe câtă vreme Doamna din Palatul de Nord nu avea nici o legătură de sânge cu acesta.

Hideyori şi Chacha au fost instalaţi în Castelul Ōsaka pe 15 ianuarie, escortaţi de Toshiie şi de alţi nobili vasali, dar şi de Ieyasu, care a petrecut o zi în reşedinţa nobilului Katsumoto Katagiri din Ōsaka, după care s-a întors la Fushimi. Dorinţa lui Hideyoshi era astfel îndeplinită, Toshiie urmând să administreze Castelul Ōsaka, în timp ce Ieyasu se ocupa de Castelul Fushimi. La câteva zile după sosirea lui Chacha la Ōsaka,

Doamna din Palatul de Nord, care se călugărise între timp, şi-a exprimat dorinţa de a părăsi castelul pentru a se retrage la o mănăstire din Kyōto. Când decizia i-a fost transmisă lui Chacha, aceasta nu a spus decât:

— Aşa? Totul mi se pare foarte potrivit.

Avea senzaţia că, dacă Doamna din Palatul de Nord va pleca din castelul din Ōsaka, totul va merge nemaipomenit de bine. Îşi amintea ca şi cum ar fi fost ieri prima întâlnire cu aceasta, când ea abia devenise concubina lui Hideyoshi şi fusese condusă la Jurakudai de doamna Kyōgoku. Simţea şi acum pe frunte răceala de gheaţă din privirea pe care Doamna din Palatul de Nord şi-o coborâse asupra ei. Îşi amintea bine şi de sentimentul de ruşine amestecată cu furie care îi invadase atunci fiinţa. Trecuseră exact zece ani, timp în care cele două femei nu s-au angajat niciodată într-un conflict deschis, dar în care s-au urât una pe alta cu tărie.

În ziua prevăzută pentru plecarea Doamnei din Palatul de Nord, Chacha a aşteptat vizita de despărţire pe care aceasta era firesc să i-o facă lui Hideyori. Intenţiona să se îmbrace în haine de ceremonie şi să o conducă până la porţile castelului, ca ultim semn de respect faţă de soţia legitimă a lui Hideyoshi.

Doamna din Palatul de Nord nu s-a arătat însă deloc în faţa lui Hideyori. Din informaţiile aduse de slujnice, se îndrepta direct către ieşirea din castel, fără a se mai opri pentru saluturile protocolare, ceea ce a făcut-o pe Chacha să renunţe la planul ei de a o petrece aşa cum se cuvenea. Pretinzând că nu se simte bine, a trimis două dintre doamnele de companie să o însoţească pe soţia lui Hideyoshi la ieşirea sa din castel.

Anunţul oficial al morţii lui Hideyoshi a fost făcut după întoarcerea trupelor armate din Coreea, fiind urmat de ceremoniile funerare oficiale, care s-au ţinut pe 29 februarie. Funeraliile lui *taikō*, căruia îi plăcuseră atât de mult ritualurile fastuoase în timpul vieţii, au avut un aer trist, în ciuda numărului mare de persoane prezente.

Cu această ocazie, cei Cinci Bătrâni – Hideie, Terumoto, Kagekatsu, Toshiie şi Ieyasu – au depus împreună cu cei Cinci

Vechili – Natsuka, Ishida, Masuda, Asano şi Maeda – un jurământ prin care se legau ca toţi zece să-şi unească forţele pentru a conduce ţara şi pentru a-l sprijini pe Hideyori. O astfel de înţelegere era ciudată pentru oricine ar fi auzit-o. Aflând despre ce se hotărâse, şi Chacha şi-a dat seama că nenumăratele promisiuni pe care Hideyoshi îi pusese să le facă înaintea morţii sale nu mai aveau nici o putere, dacă cei zece simţiseră că trebuie să încheie ei între ei un nou acord.

Cu fiecare zi, Chacha era tot mai copleşită de nesiguranţă, dar în acelaşi timp îşi dădea seama de neputinţa ei în faţa tuturor acestor schimbări. Trecea acum prin perioada cu cele mai mari nelinişti din toată viaţa ei. Îşi imaginase că la un moment dat va trebui să treacă, prin aşa ceva, dar nu se gândise că acest moment va veni la mai puţin de un an de la moartea lui Hideyoshi.

A hotărât să-i încredinţeze totul lui Toshiie Maeda. Până la urmă, alături de Ieyasu, era unul din cei doi cărora le revenise toată puterea. În plus, relaţia dintre ei era veche şi profundă, căci el fusese cel care, în urmă cu cincisprezece ani, le adăpostise pe Chacha şi pe surorile ei în castelul său din Fuchū, după incendiul care distrusese Castelul Kitanoshō.

Cuprinsă de îngrijorare, Chacha nu îndrăznea totuşi să-l întrebe nimic pe Toshiie şi nici acesta nu-i spunea mare lucru. De fiecare dată când se întâlneau, nu putea să nu se gândească la faptul că sănătatea şubredă a acestui bătrân luptător de șaizeci şi doi de ani îi putea pune în pericol poziția. La sfârşitul lui martie, l-a întrebat direct pentru prima dată dacă zvonurile care circulau erau adevărate și dacă exista vreun motiv de îngrijorare că lucrurile nu vor merge conform planurilor. Cu o mină gravă, Toshiie a închis ochii și i-a spus:

— Am luat toate măsurile necesare în ceea ce-l priveşte pe seniorul Hideyori. Dacă mi se întâmplă ceva, clanul Toyotomi va trebui să urmeze cele unsprezece articole din testamentul pe care i l-am lăsat bătrânei mele soții.

— Vorbiți despre măsuri în caz de război? a întrebat Chacha.

— Întocmai, i-a răspuns fără ascunzişuri bătrânul luptător.

— Va urma aşa ceva în curând?

— Nu cred că vor trece trei ani până când va izbucni o confruntare. Îmi pare rău doar că atunci nu voi mai fi alături de domnia voastră, i-a răspuns acesta, cu o voce în care se citea un sincer regret.

Zece zile după această întâlnire, Toshiie părăsea această lume. Lui Chacha i s-a părut că murise extenuat de planurile pe care trebuise să le facă pentru a preîntâmpina luptele pentru putere ce riscau să apară între vasalii lui Hideyoshi. Moartea lui a aruncat-o pe Chacha într-o adâncă disperare. Imensul castel din Ōsaka părea gol, pierzându-şi dintr-odată stăpânul.

Imediat după dispariţia lui Toshiie, în jurul lui Chacha a început o mare agitație. Nu trecea o zi fără ca un samurai să nu-i ceară o întrevedere. Îi primea pe toţi cu căldură, căci ştia că şi un singur aliat în plus contează pentru ea şi pentru Hideyori. Printre vasalii importanţi, s-a remarcat Hideie Ukita, care s-a arătat în fața ei de mai multe ori, devenind astfel persoana cu care Chacha a început să se sfătuiască, acum că nici Toshiie nu mai era. Dintre vechili, Mitsunari Ishida era cel care venea cel mai des, iar dintre nobilii moştenitori ai clanului Toyotomi, Yukinaga Konishi era văzut cel mai adesea la Castelul Ōsaka.

Din gura acestor războinici, Chacha a aflat că Yoshinaga Asano şi Nagamasa Kuroda erau adesea văzuți în compania soției lui Hideyoshi, părând să comploteze ceva împreună, şi că la Fushimi, Ieyasu începuse să-şi pregătească discret trupele militare. Mai mult, după moartea lui Hideyoshi, se pare că Ieyasu i-a devenit apropiat Doamnei din Palatul de Nord, la fel făcând şi Kiyomasa Kato şi Masanori Fukushima, care ignorau complet existența lui Hideyori, aliindu-se cu Ieyasu şi cu văduva lui Hideyoshi. Adevărul acestor zvonuri nu putea fi dovedit, dar ele o nemulțumeau profund pe Chacha, căreia nici unul nu i se părea improbabil.

După moartea lui Toshiie Maeda, Mitsunari Ishida s-a întors pe neaşteptate în castelul său din Sawayama. Gestul lui

putea fi interpretat în două moduri: fie fusese alungat din Castelul Ōsaka în urma neînţelegerilor cu ceilalţi vasali ai clanului Toyotomi, fie fusese luat de Ieyasu sub protecţia sa. Oricare ar fi fost motivul, plecarea lui lăsase castelul şi mai gol decât era deja.

Odată cu moartea lui Toshiie, Ieyasu a rămas singurul actor pe scenă. Din castelul său de la Fushimi, îi ţinea sub control pe toţi samuraii şi, la fel cum făcuse Hideyoshi, n-a întârziat să-i cheme şi să-i pună să semneze un jurământ de credinţă.

În Ōsaka rămăseseră doar Hideie Ukita şi Terumoto Mōri, dar şi aceştia au anunţat curând că vor părăsi castelul pentru a se întoarce în fiefurile lor. Chacha nu înţelegea motivul retragerii lor, dar aceşti doi vasali importanţi ai clanului Toyotomi păreau convinşi că aşa este mai bine pentru Hideyori. Banchetul de adio dat în faţa acestuia a fost învăluit de o atmosferă plină de tristeţe.

La mijlocul lui septembrie, la puţin timp după plecarea acestora, Ieyasu însuşi a intrat în Castelul Ōsaka, pretextând că doreşte să-i ofere sprijin lui Hideyori. Le-a făcut atât lui cât şi lui Chacha vizitele de curtoazie cerute de etichetă, dar pentru toată lumea era cât se poate de clar că venise să arate cine era adevăratul stăpân al castelului.

Chacha îl ura pe Ieyasu. Nici fizionomia, nici gesturile – nimic nu-i plăcea la el. La fel cum făcuse şi când trăia Hideyoshi, acesta se purta extrem de ceremonios în prezența lui Chacha și a lui Hideyori, dar în privirea lui se citea o aroganță plină de răceală, care nu lăsa pe nimeni să vadă ce se ascundea de fapt în mintea lui. Avea cincizeci și șapte de ani, fiind cu șapte-opt ani mai tânăr decât Hideyoshi, dar caracterul său era complet diferit de al acestuia. Indiferent de situație, n-ar fi lăsat să se vadă nici cea mai mică urmă de emoție.

Cam la zece zile de la intrarea lui în castel, Chacha s-a pomenit cu o cerere care a lăsat-o fără cuvinte: o invita alături de el la un banchet în care să admire florile de toamnă ale cri-

zantemelor. Chacha l-a întrebat pe samuraiul care îi adusese mesajul dacă şi Hideyori era invitat la această festivitate.

— Nu mi s-a spus nimic despre seniorul Hideyori, a răspuns mesagerul.

— Atunci vă voi da răspunsul mai târziu, a încheiat ea.

După plecarea mesagerului, Chacha le-a trimis în camerele lor pe slujnicele sale şi a rămas singură multă vreme cu gândurile ei. Ce să fi însemnat această invitaţie de la Ieyasu doar pentru ea? La gândul că acesta ar putea-o dori ca femeie, a pălit de furie.

A chemat-o la ea pe una dintre slujnicele mai apropiate şi i-a încredinţat acesteia răspunsul către Ieyasu: îi mulţumea pentru invitaţie, dar nu se simţea bine şi nu putea lua parte la banchet. Cu asta, relaţia dintre ei doi se hotărâse: ori îl dădea ea jos pe Ieyasu, ori şi ea şi Hideyori urmau să fie distruşi de el. Puterea lui Ieyasu era imensă, dar nici susţinătorii clanului Toyotomi nu erau puţini la număr. Dacă aştepta momentul propice, nu era imposibil să-l răstoarne.

În ziua următoare Ieyasu, venit să-l salute pe Hideyori, a băut un ceai împreună cu Chacha, dar nu a mai deschis subiectul invitaţiei la banchetul florilor de crizantemă.

— Regret tulburarea pe care o stârnesc în jurul domniei voastre, dar în scurt timp voi fi nevoit să-mi trimit trupele la Kaga.

Kaga era fieful lui Toshinaga, moştenitorul lui Toshiie.

— Adevărat? E o mare tulburare, într-adevăr, i-a răspuns simplu Chacha.

Oare Ieyasu pornea o campanie în care să-i anihileze, unul câte unul, pe toți aliații ei şi ai fiului său? Chacha i-a aruncat o privire senină lui Ieyasu, nelăsând să se vadă nimic din tumultul urii din sufletul ei. Și privirea lui era la fel de calmă.

La puţină vreme după ce Ieyasu i-a spus lui Chacha că-şi va trimite trupele în fieful clanului Maeda, în Castelul Ōsaka au început să circule zvonurile privind campania acestuia. Și, când să se stingă vâlvătaia aprinsă de acestea, au apărut altele, potrivit cărora văduva lui Toshiie Maeda urma să fie adusă la

Ieyasu ca ostatică. Nu a durat mult până când Chacha a înțeles că nu erau doar zvonuri.

Chacha o cunoștea bine pe soția lui Toshiie. O întâlnise prima dată la castelul acestora din Fuchū, unde ea și surorile ei fuseseră adăpostite după căderea Castelului Kitanoshō, iar în cei șaisprezece ani care trecuseră de-atunci se mai întâlniseră de câteva ori. Chacha o ura pe doamna Kaga, fiica lui Toshiie, dar față de mama ei avea numai sentimente de simpatie. Era la fel de frumoasă ca fiica ei și avea același caracter plin de încăpățânare, dar față de Chacha avusese întotdeauna o atitudine umilă și respectuoasă. Însă nu doar atitudinea față de Chacha le deosebea pe cele două femei, ci și o anumită înțelegere profundă a lucrurilor pe care soția lui Toshiie o avea în adâncul sufletului ei.

Inima acestei femei trebuie să fi fost plină de regrete, să gândea Chacha. Nu încăpea nici o îndoială că ea singură a venit drept ostatică la Ieyasu, fostul tovarăș de arme al soțului ei, încercând astfel să sprijine până la capăt clanul Maeda. Încercând să evite o situație stânjenitoare pentru amândouă, Chacha s-a făcut că nu știe că soția lui Toshiie a mers la Castelul Fushimi și nu a trimis acolo nici un mesager.

Abia ce s-a potolit îngrijorarea în privința unei campanii împotriva clanului Maeda, că a început să umble vorba despre o revoltă împotriva lui Ieyasu, condusă de Kagekatsu Uesugi. Spre deosebire de zvonurile legate de clanul Maeda, de data aceasta informațiile se bazau pe fapte concrete, căci Kagekatsu era cunoscut ca o persoană cinstită și cu o voință de neclintit. La moartea lui Ujisato Gamō, Hideyoshi îi dăduse lui importantul fief al acestuia din Tōhoku, în valoare de 1 318 000 de *koku*. Era limpede pentru oricine că atitudinea lui Kagekatsu constituia o problemă demnă de luat în seamă de către Ieyasu.

În luna august a acelui an abia se întorsese pe domeniile lui din Aizu, când s-a iscat zvonul că își strânge trupele pentru a-l înfrunta pe Ieyasu. Și până și doamnele de companie din Castelul Ōsaka aflaseră că acesta, profitând de întoarcerea în fieful

său, a încheiat în secret împotriva lui Ieyasu o nouă alianţă cu Mitsunari Ishida şi se ştia şi unde a făcut acest lucru şi că a luat sub comanda sa neîntrerupt un număr mare de *rōnini*[1].

Anul al cincilea al erei Keichō (1600) a început în aceeaşi atmosferă plină de frământări. În primele cinci zile ale noului an, în Castelul Ōsaka a fost o mare agitaţie provocată de solii trimişi de nobilii din provincii. Dacă erau războinici care mergeau mai întâi la Hideyori să-i prezinte felicitările de Anul Nou, iar apoi se duceau la Ieyasu, erau şi unii care treceau întâi pe la Ieyasu şi abia apoi ajungeau la Hideyori. Chacha şi cei din jurul fiului său dădeau o atenţie deosebită ordinii în care mesagerii îşi prezentau felicitările, iar pe ea o nemulţumea în special faptul că toţi aceştia i se adresau lui Ieyasu în aceiaşi termeni de respect pe care îi foloseau şi pentru moştenitorul clanului Toyotomi.

În martie, luptătorii din castel au început să vorbească deschis despre o campanie de pedepsire a lui Kagekatsu. Se zvonea că Ieyasu îi ceruse să meargă la Kyōto, dar acesta îl refuzase. Nobuyoshi Fujita, unul dintre vasalii lui Kagekatsu, se răzvrătise împotriva stăpânului său, fugise din Aizu şi venise la Ōsaka, oferindu-şi serviciile lui Ieyasu.

Era adevărat: mai mulţi soli fuseseră trimişi în Aizu pentru a-i cere lui Kagekatsu să depună un jurământ de loialitate faţă de Ieyasu şi să meargă la Kyōto, dar atitudinea acestuia a fost arogantă – refuzase categoric toate propunerile, fără să trimită înapoi nici măcar un cuvânt prin care să-şi ceară scuze.

La auzul acestor veşti, Chacha i-a fost recunoscătoare lui Kagekatsu până în străfundul sufletului, dar n-a lăsat să se vadă nimic din toate acestea pe chipul ei. Se gândea că, într-o zi,

1 Samurai rămaşi fără stăpân, fie în urma morţii acestuia, fie în urma decăderii lui din drepturi. Codul samurailor prevedea ca la moartea seniorului, samuraii aflaţi sub comanda lui să-şi facă *seppuku*. Cei care alegeau să rămână în viaţă, căpătau statutul ruşinos de *rōnin* şi adesea îşi câştigau traiul ca mercenari.

Ieyasu, care devenea pe zi ce trece din ce în ce mai îngâmfat, va fi doborât de războinici precum Kagekatsu, care slujeau clanul Toyotomi şi se opuneau clanului Tokugawa.

În ziua de 2 iunie, Ieyasu le-a dat generalilor săi ordinul de plecare în campanie. Castelul şi oraşul Ōsaka erau întoarse cu susul în jos de agitaţia pregătirilor. În fiecare zi se organizau consilii militare, iar în ziua de 15 iunie, Ieyasu a cerut o întrevedere cu Chacha şi cu Hideyori. Până atunci nu-i spusese o vorbă despre intenţiile sale în privinţa lui Kagekatsu, dar de această dată o anunţa oficial că va pleca în Aizu. Apoi, dintr-odată, s-a întors către Hideyori şi i-a spus:

— Nu vă voi mai vedea o vreme, tinere senior. Trebuie să plec într-o expediţie în ţinuturile din nord.

Băiatul, care acum avea opt ani, crescuse destul de mult.

— Aceste vorbe ne întristează. Când este hotărâtă plecarea? a întrebat Chacha, rugându-se în sinea ei ca Ieyasu să fie învins în Aizu şi să nu se mai întoarcă niciodată la Ōsaka.

— Voi pleca mâine. Aveţi grijă de domnia voastră şi de fiul domniei voastre cât timp eu nu voi fi aici. Trădătorii pot apărea în orice clipă şi pot provoca dezbinare, răsculându-se împotriva lui *taikō*, a răspuns acesta aruncându-i lui Chacha o privire atât de rece încât au trecut-o fiorii.

După câteva clipe, Ieyasu a început să râdă, dar era un râs sinistru.

A doua zi, Ieyasu a părăsit Castelul Ōsaka. Primele trupe au ieșit pe porțile castelului dimineața devreme, dar soldații care încheiau convoiul au părăsit curtea abia după amiază la ora două. În tot acest timp, castelul a răsunat de zgomotul războiului. Nechezatul cailor sau clinchetul armelor ce se loveau una de alta ajungeau până în apartamentele lui Chacha, aflate departe de donjon. Doamnele de companie și slujnicele merseseră la porțile castelului pentru a vedea armata plecând, dar Chacha și Hideyori s-au închis singuri într-o cameră, ridicându-se de jos numai atunci când o slujnică a venit să le dea vestea că Ieyasu tocmai ieșise pe porțile castelului.

— Cel care a ieşit o dată pe poarta castelului nu se va reîntoarce niciodată, Hideyori nu-l va lăsa! a spus Chacha, uitându-se la Hideyori ca şi cum ar fi căutat aprobare din partea lui.

Amintindu-şi apoi de râsul sinistru al lui Ieyasu din ziua precedentă, s-a întrebat dacă nu cumva acesta se aştepta ca războinicii loiali lui Hideyori să ridice o armată în lipsa lui. Una câte una, în minte i-au apărut feţele nobililor care nu-şi uitaseră obligaţiile faţă de clanul Toyotomi şi-i erau încă fideli lui Hideyori. Dacă Ieyasu se aştepta din partea susţinătorilor lui Hideyori să ridice o armată, ea nu avea de gând să-i înşele aşteptările.

În acea zi, Ieyasu a intrat în Castelul Fushimi, l-a numit pe Mototada Torii comandant al castelului şi a pornit din nou la drum în ziua a optsprezecea. Vestea că Ieyasu a profitat de această plecare pentru a instala un post militar la Fushimi declarând stare de urgență i-a fost adusă imediat lui Chacha, trezind în ea o furie fără margini. De ce nu luase nici o măsură la Castelul Ōsaka, dar întărise paza Castelului Fushimi? Ieyasu părea să fi prevăzut ce avea să urmeze în absența lui.

După ziua a douăzecea, în Castelul Ōsaka, din care trupele lui Ieyasu plecaseră deja, a început dintr-odată o mare vânzoleală. Chacha se prefăcea că nu vede, dar era limpede că cei care se opuneau clanului Tokugawa își puneau planul în execuție. Printre ei se distingeau Gen'i Maeda, Nagamori Masuda și Masaie Natsuka.

Războinicii rămași în Castelul Ōsaka își șopteau unul altuia veştile despre mişcările de trupe şi își numărau aliații. Plecase sau nu Yoshitsugu Ōtani de pe domeniul său pentru a merge la Sawayama, în fieful lui Mitsunari Ishida? Mişcările trupelor lui Terumoto Mōri se desfășurau după cum era de dorit. De îndată ce Ieyasu părăsise zona, începuseră să iasă la lumină toți cei care până atunci stătuseră în umbră.

Capitolul IX

La mijlocul lui iulie, soţia lui Tadaoki Hosokawa s-a sinucis. El plecase în campanie alături de Ieyasu, lăsându-și soţia la castel. Chemată fiind să meargă drept ostatică la Ōsaka, pentru a-l asigura pe Ieyasu de loialitatea soţului ei, ea a refuzat, fiind astfel obligată să se sinucidă.

În ziua în care s-a anunțat acest incident, în castel își făcea intrarea Terumoto Mōri. Acesta îl dăduse afară pe Tsunamasa Sano, pe care Ieyasu îl însărcinase cu paza aripii de vest a castelului, și îi luase locul. Ca la un semn, după sosirea lui Terumoto, în aceeași zi s-a anunțat că cei Cinci Vechili, reuniți la Ōsaka, semnaseră un document în care îl acuzau pe Ieyasu de treisprezece infracțiuni împotriva ordinelor date de Hideyoshi pe patul de moarte. Pe lângă asta, Terumoto, Hideie și alte persoane influente, le trimiseseră nobililor o petiție cerându-le să-și unească forțele pentru a-l sprijini pe Hideyori.

În Castelul Ōsaka era stare de război. Chacha nu mai prididea să-i primească pe luptătorii care îi cereau întrevederi. Observându-l pe micul Hideyori cum se uită drept, fără să clipească, în ochii tuturor acelor războinici care se perindau prin fața lui, pe Chacha a cuprins-o o emoție copleșitoare. Chipul său prelung, cu o mină demnă, era leit cel al tatălui său, Hideyoshi. În paloarea feței și în expresia dură și nervoasă se regăsea sângele clanului Oda. Iar eleganța și semeția de neclintit chiar la o vârstă atât de fragedă îi veneau fără îndoială de la clanul Azai. Chacha era convinsă de asta.

În acea zi, de la Nagamori Masuda Chacha a auzit după multă vreme numele lui Takatsugu Kyōgoku.

— Voi trimite soli în provincia Ōtsu, i-a spus acesta.

Era firesc să vină s-o informeze, dată fiind relația de rudenie dintre Chacha și Takatsugu.

— Transmiteți-i, vă rog, seniorului provinciei Ōtsu urările mele de bine, a răspuns Chacha simplu.

Chiar dacă n-ar fi fost soțul surorii ei mai mici, nu încăpea nici o îndoială că Takatsugu ar fi fost gata să le sară în ajutor ei și fiului său. De asta era sigură. Gândul că războinicul care-i luase mințile în tinerețe era gata acum să-și dea viața pentru ea îi stârnea o emoție adâncă. Iar faptul că îl avea aliat pe Takatsugu Kyōgoku, stăpânul Castelului Ōtsu, o făcea pe Chacha să se simtă mai puternică decât dacă ar fi avut zeci de mii de luptători alături.

În ziua a optsprezecea, agitația din castel a ajuns la apogeu. Tsunamasa Sano, căruia Ieyasu îi încredințase castelul în lipsa sa, le scosese din castel pe concubinele și pe slujnicele acestuia pentru a le duce la adăpost în Yodo, în timp ce el însuși plecase din Ōsaka la Fushimi, însoțit de cinci sute de oameni. Oamenii veneau și plecau încontinuu.

A doua zi, s-a anunțat că Ukita, Kobayakawa și Shimazu încercuiseră Castelul Fushimi și acum purtau acolo lupte crâncene. Veștile despre bătălie ajungeau la Ōsaka din oră-n oră.

În ziua de 1 august, Castelul Fushimi a căzut, iar Mototada Torii, cel care îl avea în grijă, s-a sinucis. Pe 5 august, s-a desfășurat o ceremonie în care li s-au dat recompense celor care cuceriseră castelul în numele lui Hideyori. Chacha aflase de căderea Castelului Fushimi, dar nu știa ce se întâmplă în celelalte ținuturi. Se purtaseră niște lupte, dar nimeni nu-și putea da seama încă în ce direcție vor evolua lucrurile. Mai mult, nu era deloc limpede de care parte erau nobilii din provinciile îndepărtate, iar mesagerii care soseau la castel în fiecare zi aduceau cu ei vești contradictorii, așa că situația era foarte neclară. Nu se știa nici măcar dacă unii nobili precum Masayuki Sanada erau în tabăra aliaților sau a dușmanilor.

În aceste condiţii, Chacha simţea că armatelor din vest le lipseşte un războinic destul de puternic pentru a le strânge în jurul lui. Mitsunari Ishida era unul dintre cei care ar fi putut face asta, dar el nu era colo, împărţindu-se deja între Ōsaka, Fushimi şi Sawayama. Se dădeau ordine peste tot. Situaţia era complet diferită de luptele purtate în timpul lui Hideyoshi. Chacha înţelesese că haosul care domnea acum venea din lipsa unui om de talia lui Hideyoshi, capabil să-i adune pe toţi în jurul lui.

Pe la mijlocul lui august, a sosit vestea că luptătorii aflaţi sub comanda lui Ieyasu îşi întrerupseseră campania din nord pentru a se reuni la Castelul Kiyosu. La auzul acestor vorbe, pe Chacha a cuprins-o o mare neliniște. A trimis de îndată soli către Hideaki Kobayakawa pentru a-l întreba despre starea luptei. La puţin timp după aceea, pregătit să plece în campanie, Hideaki a venit în persoană pentru a-i saluta pe ea și pe fiul ei. I-a explicat că situația nu mai permitea nici măcar o oră de întârziere, trebuind să plece de îndată spre ținutul Ōmi. Trupele staționate în Castelul Ōsaka au primit ordinul de plecare chiar în acea zi, părăsind castelul una după alta, așa încât spre seară acesta părea pustiu. Doar Terumoto Mōri și câțiva soldați mai rămăseseră aici. El însuși dăduse ordin celei mai mari părți a trupelor sale să se îndrepte către est. A doua zi însă, noi întăriri au venit nu se ştie de unde pentru a sprijini trupele rămase în castel.

Spre sfârșitul lunii, de pe front au venit una după alta vești despre înfrângerea aliaților lui Chacha. Mai întâi căzuse Castelul Gifu, iar armatele lui Ishida, ca și cele ale lui Ōtani, erau în dezavantaj.

În după-amiaza zilei de 8 septembrie, lui Chacha i-a parvenit o știre de necrezut. Takatsugu Kyōgoku, în care ea își pusese atâtea speranțe, urma să se alieze cu clanul Tokugawa și se pregătea în castelul său din Ōtsu să facă față unui asediu. Construise palisade în Ōsaka[1] și în Awazu și adusese soldați pentru a bloca drumul spre est al armatelor din apus. Pe lângă

1 Localitate în Ōtsu, în provincia Shiga, diferită de Ōsaka din regiunea Kinki în care se află Castelul Ōsaka.

asta, se pare că Takatsugu plănuise de multă vreme această acțiune, dându-se drept aliat al armatelor de vest în timp ce conspira în secret cu cei din clanul Tokugawa.

Chacha rămăsese fără cuvinte. Nicicum nu putea să creadă așa ceva. Nu se putea ca Takatsugu să ridice sabia împotriva ei şi a lui Hideyori! Poate că era o greşeală. Cum s-ar fi putut ca şi Ohatsu şi Takatsugu să se întoarcă împotriva lor?

Renunţase la ideea de a se mai înţelege vreodată cu Kogō, soţia lui Hidetada, gândindu-se că asta le-a fost soarta, dar nu-i venea să creadă că aşa ceva s-ar fi putut întâmpla cu Ohatsu. Sau cu doamna Kyōgoku! Doamna Kyōgoku, care îl iubise atât de mult pe Hideyoshi încât se călugărise la moartea lui, avea oare să se alieze cu Tokugawa, la fel ca fratele ei, şi să încerce distrugerea clanului Toyotomi?

— Cred că seniorul din Ōtsu s-a aliat cu clanul Tokugawa în numele unei mai vechi prietenii, îi spusese mesagerul, anunţându-i trădarea lui Takatsugu.

Cuvintele lui au lovit-o în plin pe Chacha, dar era adevărat că Takatsugu nu avea relații de prietenie doar cu ea, ci și cu Kogō, soția lui Hidetada, fiul lui Ieyasu. Chacha îi era cumnată, dar la fel îi era şi Kogō.

Chacha se înşelase gândindu-se doar la vechea afecţiune care-i unise pe ea și pe verișorul ei. Ceea ce o făcuse să vadă totul în acest fel era puternica lor legătură specială despre care doar ei doi știau. Însă, judecând la rece, legătura secretă căreia Chacha îi dăduse atâta importanță nu funcționase în favoarea ei. Și-a adus aminte de ziua în care hotărâse că va deveni concubina lui Hideyoshi și cum se prinsese Takatsugu cu mâinile de poala chimonoului ei. Chiar și acum vedea în fața ochilor gestul brutal pe care el îl făcuse atunci și se întreba dacă nu cumva Takatsugu căuta acum răzbunare. Chiar dacă ea i se oferise mai târziu, Takatsugu o refuzase, însă poate că asta nu fusese destul ca el să-şi găsească liniştea.

— Cine să înțeleagă sufletul omului? a murmurat ea.

Șoapta aceasta îi răsuna ciudat chiar şi ei înseși. Dintr-odată, a simțit cum o scutură un hohot de râs.

Rămânând singură, s-a așezat lângă verandă, privind cum soarele își trimite razele tomnatice printre crengile copacilor. Flori roșii de trifoi japonez umpleau grădina aceasta, care era învăluită într-o liniște străină de tulburarea ce avea să le dea viața peste cap lui Chacha și fiului ei. Se gândea că, deși uneori îl disprețuise sau poate chiar îl urâse, toată viața îl purtase pe Takatsugu în gând. Acest războinic de viță nobilă pe care-l știa încă din copilărie ocupase întotdeauna un loc special în inima ei. Copilă fiind, numele lui Kyōgoku o făcea să-și plece capul în admirație pentru gloria și strălucirea îndepărtată pe care le evoca. Sentimentul acesta nu o părăsise niciodată până acum.

Și-a dat seama că era lac de sudoare. Acum, că Hideyoshi murise, era pentru prima dată în viața ei când era liberă cu adevărat. Tocmai pentru că nu mai avea a se teme de mânia stăpânului, putea să facă tot ce voia. Singurul scop care îi mai rămăsese era de a-l face pe Hideyori stăpânul țării. Odată ce ar fi reușit asta, i l-ar fi putut lua oricând pe Takatsugu surorii ei, dacă și-ar fi dorit. Doar îl iubea de când erau copii, la fel cum și el o iubea pe ea. De fapt, lui Ohatsu doar i-l împrumutase pentru o vreme.

Trezindu-se însă din visare, Chacha și-a dat seama că situația stătea complet altfel. Takatsugu îi întorsese spatele și se refugiase în castelul său din Ōtsu. Pentru binele ei și al lui Hideyori, se vedea nevoită să-l roage să se răzgândească. Se întreba pe cine ar putea trimite ca mesager cu această cerere. În minte i s-a ivit chipul unei bătrâne de șaizeci de ani pe nume Acha, maestră de ceremonia ceaiului, pe care și ea și doamna Kyōgoku o cunoșteau bine.

În aceeași zi, Acha a părăsit Castelul Ōsaka îndreptându-se către Ōtsu, de unde s-a întors două zile mai târziu. Prin intermediul doamnei Kyōgoku, încercase să-l facă pe Takatsugu să se răzgândească, dar totul fusese în zadar. Acesta îi răspunsese lui Chacha că ceea ce se întâmpla acum le fusese predestinat și că tot ce mai putea face era să se roage pentru siguranța ei și a lui Hideyori. Îi mai spunea că neînțelegerile acestea nu-i

priveau de fapt pe ea şi pe fiul ei şi o sfătuia să aştepte ca totul să se liniştească, fără a părăsi Castelul Ōsaka.

După spusele lui Acha, reşedinţele atât din interiorul cât şi din exteriorul Castelului Ōtsu fuseseră deja incendiate şi se ridicaseră palisade solide în Ōsaka, iar în punctele de acces din Kyōmachiguchi, Obanagawa şi Onjō-ji fuseseră postate trupe. Toate pregătirile defensive erau astfel încheiate. Mai mult, în partea de sud se construise un coridor de apărare acoperit, protejat însă doar de un singur rând de ziduri şi de un singur şanţ cu apă. Dacă se ajungea la o bătălie, cetatea ar fi putut fi cucerită fără mari probleme.

În noaptea de 11 septembrie, după întoarcerea lui Acha, în Castelul Ōsaka s-a hotărât asedierea Castelului Ōtsu, Takatsugu fiind considerat rebel. În aceeaşi noapte, fără să se mai piardă nici o secundă, Motoyasu Mōri a fost numit comandant al campaniei, iar Hidekane Mōri, comandant secund. Din Ōsaka au pornit către Ōtsu şapte regimente de soldaţi, mai mulți generali din Yamato, trupe venite din Kyūshū, în total 15 000 de oameni. Plecarea lor a lăsat Castelul Ōsaka pustiit încă o dată.

Chacha nu știa nimic despre desfăşurarea evenimentelor de la Ōtsu, dar nici despre cele de pe frontul de est. După plecarea trupelor de asediu din Castelul Ōsaka, aici atmosfera era încordată. Cei de-aici erau preocupați de bătălia decisivă ce urma să aibă loc în zilele următoare pe frontul de est mai mult decât expediția din Ōtsu. Solii veneau fără încetare, dar Chacha se închisese cu Hideyori în apartamentele ei și nu ieșea de-acolo.

În noaptea de 16 septembrie, un mesager a anunțat capitularea celor din Castelul Ōtsu. Auzind acestea de la o slujnică, Chacha a trimis pentru prima dată soli la Terumoto Mōri pentru a-l întreba despre situația luptelor. O preocupa soarta lui Takatsugu, dar nu putea să întrebe direct aşa ceva. Mesagerul s-a întors purtând răspunsul lui Terumoto: după lupte crâncene, Castelul Ōtsu căzuse, așa că nu mai era motiv de îngrijorare. Nici un cuvânt mai mult. Poate că nici Terumoto nu știa mai multe.

Chacha nu a putut să pună geană pe geană în acea noapte. Fără îndoială că Takatsugu își făcuse *seppuku*. Scurta lui viață, în care încă din copilărie se dedicase reînvierii gloriei familiei sale, îi trezea milă. Când Nobunaga își găsise sfârșitul la Honnō-ji, Takatsugu profitase de ocazie pentru a ataca castelul lui Hideyoshi, iar tot ce întreprinsese de-atunci încolo purta amprenta acelui comportament nesăbuit. În această perioadă de mari schimbări, părea că tot timpul o luase pe drumul greșit. Dar numai Chacha putea înțelege de ce ajunsese așa. Nu se putea explica în cuvinte, dar sufletele lor se înțelegeau unul pe altul. Până la urmă, numele de seamă al familiei sale îi adusese numai nefericire acestui tânăr războinic.

A doua zi dimineață, Chacha a fost trezită de una dintre doamnele de companie. Terumoto îi cerea o întrevedere. Lui Chacha i-a fugit sângele din obraji la gândul că trebuie să fie ceva foarte grav, căci Terumoto nu mai făcuse niciodată așa ceva. Îmbrăcat în armură, acesta a intrat în cameră și s-a așezat în fața ei:

— Trupele noastre aliate au fost zdrobite la Sekigahara[1]. Am primit vestea de mai puțin de o jumătate de ceas, i-a raportat războinicul, pe chipul lui citindu-se extenuarea.

— Și când s-a întâmplat asta?

— În după-amiaza zilei de cincisprezece.

— Nu tot atunci a căzut și Castelul Ōtsu?

— Așa este. Orice s-ar întâmpla, îi voi apăra pe domnia voastră și pe seniorul Hideyori cu prețul vieții. Nu aveți de ce să vă faceți griji.

— Am mai văzut castele căzând în viața mea. Îmi voi păstra cumpătul, i-a răspuns Chacha, fără nici o urmă de ironie.

---

1 Bătălia de la Sekigahara (21 octombrie 1600 sau 15 septembrie din era Keichō) este una dintre cele mai importante din istoria Japoniei, marcând practic începutul shōgunatului Tokugawa, care va dura până în 1868. În cei peste două sute cincizeci de ani ai acestei guvernări, Japonia va cunoaște o perioadă de pace îndelungată, dar și de izolare față de restul lumii.

Îşi amintea bine focul ce mistuise, pe rând, castelele Odani şi Kitanoshō. Şi nu-i era străină nici moartea celor apropiaţi ei. Tatăl său, Nagamasa, mama sa, O-ichinokata, tatăl vitreg, Katsuie, unchiul ei, Nobunaga – toţi pieriseră de o moarte violentă. Îi văzuse murind şi pe Tsurumatsu şi pe Hideyoshi. Nu-i mai rămăsese alături aproape nimeni din cei dragi ei. Cel mai apropiat fusese Takatsugu, dar, dacă şi acesta murise, atunci nici viaţa ei nu mai valora prea mult.

Gândul la Hideyori însă a făcut ca un val de emoţie să-i inunde dintr-odată fiinţa. Trebuia ca el să trăiască! Iar ea trebuia să rămână în viaţă până când îl va vedea preluând puterea. A simţit cum brusc o cuprinde o furie surdă faţă de cei care pierduseră bătălia de la Sekigahara, cei care greşiseră şi luaseră decizii fără să o consulte.

— Vor veni aşadar mulţi fugari, iar castelul acesta nu-i va putea primi, a continuat ea, de data aceasta pe un ton ironic.

S-a ridicat apoi şi a ieşit prin faţa acestui luptător nu foarte ager la minte.

Aşa cum prevăzuse Chacha, începând din acea seară au început să apară la castel primele grupuri de ostaşi învinşi. La lăsarea nopţii, cât vedeai cu ochii au fost agăţate făclii care luminau ca ziua, iar din donjon se putea vedea cum cei înfrânți intrau unii după alții în castel.

Din ce aflase de la vasalii săi apropiați, Chacha înţelesese că se ducea o dispută aprigă între un grup care susținea închiderea porţilor castelului şi lupta din interior şi unul care cerea capitularea. În castel rămăseseră încă numeroşi soldați, iar din ceas în ceas de pe front soseau alții. Dacă şi-ar fi pus în minte să lupte împotriva lui Tokugawa, castelul nu ar fi căzut cu una, cu două. Hideyoshi coordonase el însuşi construcţia acestui castel neasemuit, o fortăreață de neînvins. Dar, în lipsa unui conducător nemaipomenit cum fusese el, era doar o chestiune de zile până când urma să fie cucerit. Nu se mai ştia nimic nici de războinicii de încredere, precum Mitsunari Ishida sau Yoshitsugu Ōtani.

În ziua de 18 septembrie, Chacha a aflat de la vasalii săi că, atunci când a fost cucerit Castelul Ōtsu, Takatsugu reuşise să se refugize pe Muntele Kōya. Dacă ăsta era adevărul, atunci Takatsugu trăia! Luând asupra lui responsabilitatea căderii castelului, probabil că se retrăsese din proprie voinţă într-un templu de pe Muntele Kōya. Aflând că Takatsugu trăieşte, lui Chacha jalea ei de până atunci a început să i se pară prostească. Dar mai apoi furia trezită de gândul că verişorul ei îi întorsese spatele pentru a se alia cu clanul Tokugawa a răbufnit din nou.

— De ce s-a dat bătut aşa de repede? Dacă mai aştepta o zi, primea poate o recompensă de la Ieyasu, a exclamat ea cu voce tare.

Într-adevăr, victoria lui Takatsugu fusese la o zi distanţă. Dar, judecând bine, toate astea se potriveau cu felul de a fi al verişorului ei.

Chacha a ieşit în grădină. Luna aproape rotundă îşi răspândea lumina vineţie în toate cele patru zări. Chacha nu ştia dacă urma să i se schimbe soarta, dar în sufletul ei era liniştită, de parcă nu s-ar fi aflat în situaţia în care era. Ştiind că schimbările destinului puteau fi brutale, poate că inima ei găsise o cale de a le răspunde.

Dintr-odată, i-au venit în minte surorile ei. Poziţiile în care ajunsese fiecare dintre ele erau cât de poate de diferite. Singura care nu era chinuită de incertitudinea sorţii şi care nu se afla în pericol de moarte era probabil Kogō, soţia lui Hidetada, care acum se afla la Edo. Cu trei ani în urmă, adusese pe lume o fetiţă şi Chacha îi trimisese o scrisoare de felicitare, la care Kogō nu îi răspunsese însă. Dar aşa era Kogō.

Timp de câteva zile, Chacha s-a zbuciumat încontinuu din cauza nesiguranţei. Nu-şi putea imagina dacă luptele vor continua sau care va fi situaţia, aşa că se închisese în apartamentele sale. Nu-i mai întreba nimic nici pe servitorii săi. Două sau trei zile a umblat un zvon cum că trupele din cetate vor pleca iar la luptă, dar apoi liniştea a luat din nou în stăpânire castelul.

Pe 27 septembrie, Chacha a primit vestea neaşteptată că Ieyasu se întorsese la castel şi cerea o întrevedere cu Hideyori.

Nu ştia nimic de revenirea acestuia la Ōsaka. De fapt, Ieyasu intrase în castel puţin mai devreme în acea zi şi, după ce se odihnise puţin în apartamentele sale din aripa de vest, trimisese mesagerii cu cererea de întrevedere. Împreună cu el sosise şi Hidetada, care pusese stăpânire pe corpul secundar, căci toţi luptătorii din tabăra lui Chacha care rămăseseră până atunci în castel fuseseră mutaţi nu se ştie unde.

N-a trecut mult şi Chacha l-a văzut pe Ieyasu intrând în camera sa plin de aroganţă. Era așezată lângă Hideyori, pe o treaptă mai jos decât el. Ieyasu s-a aşezat în faţa băiatului.

— Tânărul senior a crescut mult în tot acest timp în care nu ne-am văzut, a început el.

Apoi, întorcându-se spre Chacha, a continuat:

— Nişte oşteni nechibzuiţi v-au pricinuit multe necazuri, dar acum totul e aşa cum trebuie să fie. Îmi pare rău pentru neajunsurile pe care vi le-au adus.

— Grija domniei voastre mă onorează şi vă mulţumesc pentru silința pe care v-ați dat-o.

Chacha îi răspunsese ceremonios, dar tonul cu care rostise aceste cuvinte era nespus de rece, arătând că nu-şi pierduse stima de sine. După câteva clipe, Ieyasu a continuat:

— Mitsunari Ishida, Yukinaga Konishi şi Ekei Ankokuji au fost prinşi și aduși aici, la Ōsaka. Dacă vreţi să le transmiteți vreun mesaj, îmi puteți spune.

— N-am nimic să le spun. Ce se va alege de ei? a întrebat ea.

— O să fie purtați prin tot orașul, iar apoi vor fi executați la Rokujō-gawara, în Kyōto, i-a răspuns Ieyasu, fără nici o tresărire. Capetele le vor fi arătate mulțimii la podul de la Sanjō, ca să știe toată lumea ce pățesc cei care tulbură ordinea publică.

Preț de o clipă, Chacha i-a simțit privirea de gheață ațintită asupra ei, părând să-i spună: „De data asta v-am iertat pe tine și pe fiul tău, făcându-mă că nu văd amestecul vostru în tot ce s-a întâmplat, dar data viitoare când o să mai puneți la cale ceva n-o să am milă. O să fiți și voi executați la Rokujō- gawara, iar capetele o să vă stea în țepușe la podul din Sanjō“.

Chacha i-a întors privirea.

— Nimeni nu știe ce se va întâmpla mâine, căci asta-i viața omului. N-aș fi crezut niciodată că un luptător atât de valoros ca Ishida... Și tatăl meu vitreg, Katsuie, și tatăl meu, Nagamasa, toți au murit de-o moarte crudă. Viața e ca un vis.

Toată ura ei împotriva lui Ieyasu era adunată în cuvintele senine pe care i le spusese, dar în sufletul ei rămăseseră încă multe nespuse: „Și tu, Ieyasu, care azi ai în mână toată puterea! Cine poate ști dacă nu cumva va veni o zi în care tu să fii cel executat la Rokujō-gawara și capul tău să fie ridicat în țeapă la podul din Sanjō? De ce oare doar pe tine nu te-a ajuns soarta lui Ishida, a tatălui meu Nagamasa, a lui Nobunaga?"

Așa cum îi spusese Ieyasu, cei trei războinici au fost executați pe 1 noiembrie în Kyōto, la Rokujō-gawara, iar capetele lor au fost expuse la podul din Sanjō, alături de cel al lui Masaie Natsuka, ce-și luase singur viața.

O vreme, o sumedenie de zvonuri sângeroase au continuat să circule: în Castelul Fushimi, optsprezece luptători fuseseră masacrați, acuzați că ar fi avut legături secrete cu cei din Ōsaka; câteva zeci de războinici aparținând taberei din Ōsaka au fost și ei executați, sub aceleași învinuiri.

După victoria lui Ieyasu de la Sekigahara, Chacha și Hideyoshi nu au mai primit vizite din partea nici unui samurai. Se prea poate ca aceștia să fi renunțat de teamă să nu-l supere pe Ieyasu, dar pe de altă parte asta arăta și cât de radicală fusese eliminarea tuturor susținătorilor lui Hideyori. În toată această atmosferă sumbră, singura veste care i-a adus un pic de bucurie în suflet lui Chacha a fost aceea că Takatsugu primise un fief de 92 000 de *koku* în Wasaka. Era o mare promovare de la domeniul de 60 000 de *koku* din Ōtsu. E drept că deschisese porțile castelului din Ōtsu și că acesta fusese cucerit de tabăra din Ōsaka, dar ceea ce obținuse cu asta fusese de fapt atragerea acestor trupe în interiorul propriului castel, nelăsându-le să ajungă pe câmpul de bătălie de la Sekigahara și oferindu-le astfel aliaților lui un avantaj numeric. Această ispravă nu fusese

trecută cu vederea de Ieyasu şi nu doar că Takatsugu nu fusese pedepsit, dar mai primise şi o recompensă pe deasupra.

Dacă ar mai fi rezistat încă o zi fără să se predea, Takatsugu ar fi repurtat o victorie militară fără precedent. Fără îndoială că asta îl întristase, dar aşa era Takatsugu.

Chacha se gândea că tot ce i se întâmpla verişorului ei confirma destinul lui aparte: alianţa lui neaşteptată cu clanul Tokugawa, situaţia dificilă în care fusese înconjurat de o mare armată, curajul cu care se apărase, capitularea rapidă, ruşinea ce-l făcuse să se retragă pe Muntele Kōya, chemarea lui înapoi de către Ieyasu şi reîntoarcerea fără rușine în lume, pentru a fi recompensat cu un fief de 92 000 de *koku* în Wasaka.

Şi totuși Chacha nu-i ierta nici lui şi nici lui Ohatsu faptul că-l trădaseră pe Hideyori și se aliaseră cu Ieyasu. Încerca să nu se gândească la asta, dar, de fiecare dată când își amintea, simţea cum furia îi cuprinde sufletul ca un tsunami.

În luna iunie a anului următor, doamna Kyōgoku, care între timp se călugărise, a venit s-o vadă pe Chacha. Îi era foarte rușine de ceea ce făcuse fratele ei mai mic, prin alianța cu Tokugawa. I-a povestit lui Chacha că ea se afla în corpul central al Castelului Ōtsu când a izbucnit bătălia cruntă dintre forțele din Ōsaka şi cele din jurul lui Takatsugu. Un obuz de tun care căzuse în clădire produsese o detunătură atât de puternică, încât ea își pierduse cunoștința.

— Ai trecut prin clipe grele, i-a spus Chacha.

— Cred că e ceva inevitabil pe timp de război. Dar oare ce gândește *taikō* în mormântul său văzând ce se întâmplă? În ce lume nesuferită am ajuns să trăim! a răspuns doamna Kyōgoku, încruntând din sprâncene cu o expresie sinceră de lehamite.

Motivul vizitei sale la Chacha era să o roage pe aceasta să-i găsească în Kyōto o reşedință unde să poată locui. Nu mai suferea să stea împreună cu fratele său după ultimele evenimente și, în afară de Chacha, îi mai ceruse ajutorul și Doamnei din Palatul de Nord care locuia şi ea în Sanbongi, în Kyōto.

În timpul vieţii lui Hideyoshi, doamna Kyōgoku îi purtase acesteia o ură aprigă, dar, după moartea lui *taikō*, aceste sentimente dispăruseră încetul cu încetul, iar acum avea cu aceasta aceeaşi relaţie de prietenie pe care o avea şi cu Chacha.

Chacha i-a transmis dorinţa verişoarei sale lui Katsumoto Katagiri, care locuia în castel şi veghea asupra ei şi a doamnelor ei de companie ca un fel de protector binevoitor. Nu ştia dacă va reuşi sau nu să rezolve ceva, dar o lună mai târziu primea o scrisoare de mulţumire de la doamna Kyōgoku, în care aceasta îi spunea că a primit o chilie în templul Seidō-in.

La puţină vreme după vizita doamnei Kyōgoku, Chacha a aflat că Omā se recăsătorise cu un nobil de la curte cu rang de înalt consilier, Atsufusa Made-no-kōji. Cât de bine i se potrivea asta doamnei Kaga! Chacha şi-o imagina cu uşurinţă cum îşi începuse noua viaţă alături de un nobil faimos pentru aspectul său fizic deosebit, uitând cu totul de *taikō* şi de trecutul ei.

Jarul bătăliei de la Sekigahara încă nu se stinsese când Ieyasu a luat toată puterea. Părea că existenţa lui Hideyori nu-l mai preocupă câtuşi de puţin. Dacă înainte de Sekigahara urma măcar şi de formă procedurile legale constând în consultarea moștenitorului lui Hideyoshi, acum lucrurile se schimbaseră complet. Chacha şi fiul său erau văzuţi ca nişte profitori egoiști care trăiesc în Castelul Ōsaka pe cheltuiala lui.

Ieyasu făcea des drumul între Edo şi Fushimi, dar la Ōsaka mergea foarte rar. Cu toate acestea, privirea lui pătrunzătoare ajungea până în cele mai ascunse colţuri. Castelul Ōsaka era castelul lui Hideyori, dar în acelaşi timp nu era de fapt al lui.

La trei ani după bătălia de la Sekigahara, în ziua de 22 februarie a anului al optulea al erei Keichō (1603), Ieyasu a fost numit ministru de dreapta de către Curtea Imperială și a primit titlul de shōgun. Pe 25 martie a fost primit la palatul imperial cu mare pompă. A ales ca la ceremonie să fie însoțit de Hideyasu Tokugawa, Tadaoki Hosokawa, Terumasa Ikeda, Takatsugu Kyōgoku, Masanori Fukushima şi alţi luptători, cu toţii războinici de încredere ai lui *taikō* la vremea lor.

Despre această vizită la palat a început să se vorbească prin oraş cu mult înainte să se întâmple. Chacha şi-a amintit de vizita lui Hideyoshi la Curtea Imperială. O durea să vadă că aceiaşi luptători care îl însoţiseră pe *taikō* în vizitele sale la împărat făceau acelaşi lucru acum alături de Ieyasu.

În momentul în care a primit titlul de shōgun, Ieyasu a adus în discuţie problema căsătoriei dintre Hideyori şi Senhime, fiica lui Hidetada şi a lui Kogō. Această unire, care era trecută şi în testamentul lui Hideyoshi, era cunoscută de toţi luptătorii de la putere şi Ieyasu ştia că n-avea de ales decât să o ducă la bun sfârşit.

Când au început discuţiile, Chacha n-a reuşit să înţeleagă care era de fapt miza acestei căsătorii, dar a acceptat, bucuroasă că cel puţin o dată Ieyasu respecta ultimele dorinţe ale lui Hideyoshi. Fireşte că nu se aştepta ca această căsătorie să-i întărească poziţia lui Hideyori. Era până la urmă doar o căsătorie formală, căci Hideyori avea unsprezece ani, iar Senhime, şapte. Nimeni nu ştia ce le pregătea viitorul.

Dat fiind trecutul lui Ieyasu simplul fapt că i-o dădea în căsătorie pe nepoata sa lui Hideyori nu-i garanta acestuia siguranţa sub nici o formă. Pentru a-i câştiga prietenia lui Nobunaga, Ieyasu nu ezitase altădată să-şi ucidă propriul fiu, Nobuyasu, iar mai apoi, pentru a distruge clanul Hojō, îl eliminase pe soțul fiicei lui, Ujinao Hojō. Așadar, din acest punct de vedere, Chacha nu avea nici un fel de așteptări de la căsătoria lui Hideyori cu Senhime. În schimb, nu putea uita că Senhime era fiica surorii ei Kogō, iar în felul acesta cele două surori din clanul Azai erau gata să unească destinele celor doi copii născuţi din pântecele lor. Astfel, această căsătorie putea să depășească granițele unei simple alianţe politice și să creeze legături mult mai puternice.

Ceremonia a fost fixată pentru luna iulie şi, din primăvară până în vară, Castelul Ōsaka a vuit de larma pregătirilor pentru acest eveniment. Cel însărcinat să organizeze sărbătoarea era Katsumoto Katagiri. Ieyasu se afla la Fushimi, dar Senhime și părinţii ei locuiau la Edo. Când a venit luna iulie, s-a

anunţat oficial că Kogō va părăsi Edo şi că va merge la Ōsaka pe un vas împreună cu fiica sa, iar până în ziua ceremoniei vor locui la Fushimi. Chacha se bucura că-şi va revedea sora după atâţia ani.

Vasul care le aducea pe cele două a ajuns în Ōsaka în seara zilei de 21 iulie. Însoţită de o escortă de luptători, Chacha a mers să le întâmpine pe sora şi pe nepoata ei. Kogō era complet schimbată. Se îngrăşase atât de mult, că era aproape de nerecunoscut, iar pielea de pe faţa ei inexpresivă se lăsase. Privirea îi era calmă, dar rece, iar mişcările îi erau încete. Lui Chacha i se părea de o nepăsare înspăimântătoare. Venise cu inima bătându-i de emoţie s-o reîntâlnească pe sora ei, dar Kogō nu părea mişcată câtuşi de puţin. Se urnea greu şi părea incapabilă să facă un pas fără să fie ajutată de numeroasele slujnice şi doamne de companie ce-i erau prin preajmă. Chacha se gândea că rolurile lor se inversaseră.

Kogō şi Senhime au petrecut o noapte la Castelul Ōsaka, dar Chacha s-a abţinut să le viziteze, gândindu-se că probabil sunt obosite în urma călătoriei cu barca şi că vor să se odihnească. Cum a doua zi era planificat să plece spre Fushimi, Chacha a trebuit să amâne până după ceremonia căsătoriei mult aşteptata conversaţie cu sora sa.

Castelul Ōsaka era plin de larma iscată de pregătirile pentru evenimentul ce fusese fixat pentru ziua de 28 iulie şi care se anunța a fi fastuos. Senhime urma să fie purtată în palanchin până la podul Ōtebashi, de unde drumul până la castel ar fi fost acoperit cu *tatami* peste care s-ar fi aşternut mătase albă țesută în patru ițe. Erau însă destui cei care se împotriveau acestei idei, invocând gusturile sobre ale lui Ieyasu. Până la urmă s-a renunțat la acest plan, urmând ca Ōkubo Sagami-no-kami să meargă la Castelul Fushimi pentru a însoți de-acolo alaiul, în timp ce Asano Kii-no-kami să-l aştepte la podul Ōtebashi. Pe Chacha o nemulțumea profund faptul că toți cei implicați în pregătirile ceremoniei se dădeau peste cap să-l mulțumească pe Ieyasu.

În ziua nunții, încă de dimineață pe cer nu era nici urmă de nor, iar peste zi s-a lăsat o căldură sufocantă. Barca frumos decorată în care era purtată Senhime a pornit de la Castelul Fushimi pe râul Yodo. Nobilii din provinciile de vest stăteau de strajă pe maluri pe toată distanța dintre Fushimi și Ōsaka și peste trei sute de luptători înarmați cu arme de foc, lănci și arcuri erau postați de-a lungul râului. Barca înainta lin pe ape, lăsând în urmă vălurele albe de spumă. Din când în când, Senhime cerea amuzată ca ambarcațiunea să oprească sau să vireze brusc. Nu semăna deloc cu un alai de nuntă. În locurile unde apa nu era destul de adâncă, vasul înainta cu greutate și atunci, conduși de Horiō Shinano-no-kami, trei sute de oameni cu lopeți în mână intrau în apă și dădeau la o parte nisipul de sub barcă. În tot acest timp, dinăuntru se revărsau hohotele de râs ale lui Senhime.

Ceremonia s-a desfășurat în marea sală de recepții din Castelul Ōsaka. Chacha era așezată lângă Hideyori, față în față cu Kogō, care stătea lângă Senhime. Toate ușile glisante dimprejurul sălii erau larg deschise, oferind vederii priveliștea nisipului alb și a pinilor bătrâni din întinsa grădină.

Imediat după ceremonia ceștilor, Senhime s-a ridicat și a traversat sala pentru a ieși afară, urmată de numeroase doamne de companie. Hideyori, mai serios decât de obicei, a rămas așezat și nu s-a mișcat din locul lui.

— Nu vrei să ieși în grădină să te joci cu ea? l-a întrebat Chacha, dar el a rămas tăcut, cu privirea ațintită înainte, palid și nervos.

În seara aceea, Chacha și Kogō au luat cina împreună, lăsând ușile larg deschise ca să intre răcoarea de afară. Era ciudat, dar nu găseau nici un subiect de conversație. Despre orice ar fi început să vorbească, sfârșeau prin a se simți stânjenite. Erau surori, dar în același timp fuseseră și în tabere adverse, așa că până la urmă n-au discutat decât despre subiecte banale, care nu riscau să provoace nici o neplăcere. Singurul subiect comun de discuție a fost Ohatsu. Din ce spunea Kogō, ea și

Ohatsu se întâlniseră de câteva ori. Chacha nu și-a putut înăbuși tulburarea la auzul acestor cuvinte. Așadar Ohatsu mersese tocmai până în Edo de câteva ori, dar nu venise nici măcar o dată la Ōsaka, în ciuda distanței mult mai mici între Ōsaka și Wakasa.

În timp ce vorbea cu sora ei, lui Chacha i se părea din ce în ce mai mult că această căsătorie dintre Hideyori și Senhime nu avea absolut nici o noimă. La fel cum ea nu se bucurase cu-adevărat de când auzise această propunere, nici Kogō nu părea prea încântată. Chacha se gândea că lucrurile ar fi stat altfel dacă Hideyoshi ar mai fi trăit. Atent la cele mai mici detalii, el ar fi făcut din această ceremonie o sărbătoare plină de veselie. Fără îndoială că în grădină ar fi avut loc spectacole de teatru Nō, întreceri de sumō sau reprezentații ale acrobaților, iar banchetul la care i-ar fi chemat pe toți nobilii din țară ar fi ținut câteva zile.

Firește, și în acea seară avea loc undeva prin castel un banchet care îi aducea împreună pe mulți dintre nobilii din Japonia, dar în camera în care erau acum Chacha și sora ei nu ajungea nici măcar un murmur din râsetele și veselia de acolo.

— Uite! A apărut luna! a exclamat dintr-odată Kogō, întorcându-se ușor către grădina din fața salonului, cu ochii ațintiți către luna ce se ivise de după delușorul artificial din grădină.

Privind-o pe Kogō din profil, Chacha și-a adus deodată aminte de copilăria lor. A fost singura clipă în care legătura lor de sânge a trezit în ea nostalgia vremurilor trecute.

— E frumoasă luna la Edo? a întrebat-o Chacha.

— Nu e așa de diferită de cea de aici, i-a răspuns Kogō, părând să cadă adânc pe gânduri. Dacă mă gândesc bine, am privit luna în tot felul de locuri în viața mea. La Ōno...

Kogō a tăcut fără să-și termine gândul. Chacha a tresărit. Fără îndoială că cea mai frumoasă amintire a surorii ei era luna plină pe care o admirase la Ōno, dar se oprise fără să o spună cu voce tare căci probabil că încă mai purta în inimă durerea despărțirii de primul ei soț, Yokurō Saji, seniorul din Ōno, și de fiicele ei care-și găsiseră moartea. Chacha nu a mai insistat.

— S-au întâmplat multe, dar eu mă bucur că nu ne-am pierdut viaţa în flăcările ce au cuprins castelul nostru din Fukui. Dacă am fi murit alături de mama noastră atunci, nu am fi putut acum să admirăm luna împreună.

— Chacha, tu chiar crezi asta? a întrebat-o Kogō, uitându-se în ochii ei. Eu m-am gândit de nenumărate ori că mi-ar fi fost mai bine dacă muream odată cu mama. Am crezut întotdeauna că şi tu gândeşti la fel. Şi înainte, şi acum, tot timpul am crezut că şi tu regreţi că nu s-a întâmplat aşa.

— Eu îl am pe Hideyori.

— Şi eu, ca şi tine, am avut copii.

— Încă mă mai urăşti?

— Nu te urăsc. Nu pe tine. *Taikō* e cel pe care-l urăsc, a răspuns răspicat Kogō.

— Dar toată ura asta nu ţi s-a stins nici măcar acum, când fiica ta se căsătoreşte cu fiul lui?

— Cum să mi se şteargă? i-a întors vorbele Kogō. Dacă vreodată din legătura aceasta se va naşte un fiu, prin vinele lui va curge sângele lui *taikō* cel al shōgunului, al tău şi al meu. Ce amestec pestriţ!

Kogō a început să râdă încetişor. Chacha a simţit cum încep să-i tremure genunchii. Kogō avea dreptate: ce fel de copil va fi acela în care se vor împleti Hideyoshi, Ieyasu, Kogō şi ea însăşi? Erau atât de diferiţi încât nu s-ar fi amestecat nici cât apa cu uleiul.

— *Taikō* trebuie să fi văzut ceva bun în acest plan. Cred că va fi bine.

Întâlnirea dintre cele două surori a ţinut două ore, timp în care n-au reuşit să-şi găsească buna înţelegere. Nimic nu putea stinge ura pe care Kogō le-o purta lui Chacha şi lui Hideyoshi. În acea noapte, Chacha a hotărât că o va trata pe Senhime ca pe o ostatică a clanului Tokugawa la Castelul Ōsaka mai degrabă decât ca pe o viitoare soţie a fiului său. Trebuia aşadar să-i găsească acestuia de îndată altă soţie oficială.

La un an după căsătoria dintre Hideyori şi Senhime, în ziua de 7 iulie a anului al nouălea al erei Keichō (1604), Kogō a

dat naştere în aripa de vest a castelului din Edo celui de-al doilea copil al său. De data aceasta era un băiat pe care l-au numit Takechiyo. Peste ani, el avea să devină cel de-al treilea shōgun al clanului Tokugawa: Iemitsu. Părea că, după toate nenorocirile de până atunci, în sfârşit şi pe Kogō o aşteptau bucurii extraordinare. Făcuse primul pas către o soartă fericită atunci când devenise soţia oficială a lui Hidetada, care urma să devină cândva shōgun, dar nu exista nici o îndoială că, până în ziua în care a născut un băiat, umbra dramaticului său trecut, ce i se întipărise şi pe faţă, şi în suflet, o urmărise neîncetat. Aducându-l pe lume pe moştenitorul clanului Tokugawa, simţea cu întreaga sa făptură că de-acum înainte nimic nu-i mai poate ameninţa poziţia. Nu mai avea să cunoască teama că fericirea şi familia îi vor fi distruse de un om mai puternic decât soţul ei, aşa cum se întâmplase cu Yokurō Saji. Şi nu mai risca să devină văduva unui războinic căzut în luptă, aşa cum se întâmplase cu cel de-al doilea ei soţ, Hidekatsu Hashiba. Puterea clanului Tokugawa avea să fie deplină, căci rădăcina tuturor relelor, războaiele civile pentru supremaţie, fusese stârpită.

Vestea că Kogō a născut un băiat a ajuns la Chacha cu întârziere, prin luna ianuarie. N-o interesa câtuşi de puţin faptul că lui Hidetada şi lui Kogō li se născuse un fiu, dar i-a trimis totuşi surorii ei o scrisoare de felicitare. În numele lui Hideyori, a mai trimis apoi mesageri purtând scrisori de felicitare şi cadouri către Ieyasu şi Hidetada, dar voise ca, pe lângă toate aceste obligaţii formale, să-i ofere mai întâi surorii ei mai mici, care trecuse prin dificila experienţă femeiască a naşterii, o mărturie a afecţiunii sale.

Răspunsul politicos al lui Kogō a venit înapoi imediat, ceea ce a surprins-o pe Chacha foarte tare, căci lui Kogō nu-i stătea în fire să răspundă. Era o scrisoare simplă, dar din care deborda o bucurie imensă, şi fusese scrisă cu litere groase şi oarecum masculine, un scris nu foarte iscusit, pe care Chacha îl cunoştea prea bine. În două locuri greşise caracterele şi le acoperise

cu tuş negru. Astfel de detalii, atât de caracteristice lui Kogō, îi păreau lui Chacha foarte amuzante. Nu întreba însă nimic despre fiica ei de opt ani, care rămăsese la Ōsaka după căsătoria cu Hideyori. Părea că bucuria de a fi născut un moştenitor o făcuse să uite că are şi o fată. Chiar dacă dăduse viaţă unui băiat, Senhime era tot rodul pântecelui ei şi oricine s-ar fi aşteptat ca o mamă să fie foarte îngrijorată de soarta copilului de care trebuise să se despartă, însă Kogō nu părea să aibă astfel de sentimente. Dimpotrivă, faptul că Senhime era fată şi că locuia departe de ea nu numai că n-o îngrijora deloc pe Kogō, ci o făcea să devină pe zi ce trece şi mai distantă.

Citind scrisoarea de la sora ei, Chacha şi-a amintit din nou de copila ce-i era dată în grijă de clanul Tokugawa. Doar de data aceasta lui Chacha i s-a făcut milă de nepoata sa. O tratase ca pe un simplu ostatic şi nu o primise la ea nici măcar o dată. Tot ce ştia era că Senhime îşi duce viaţa undeva prin Castelul Ōsaka, împreună cu slujnicele şi luptătorii care o însoţiseră din Edo pentru a veghea asupra ei, dar se hotărâse o dată pentru totdeauna să nu intervină în vreun fel în viaţa nepoatei ei.

În luna martie a anului al zecelea din era Keichō (1605), Hidetada şi-a anunţat vizita oficială la Curtea Imperială din Kyōto. Chacha nu ştia motivul acestei vizite şi nici cei câţiva vasali apropiaţi lui Hideyori care continuau să vină la Castelul Ōsaka nu-i putuseră spune nimic.

Zvonurile care circulau prin castel vorbeau de un marş triumfător al lui Hidetada de la Edo la Kyōto, cu o escortă de o sută de mii de oameni, aşa cum făcuse în trecut shōgunul Yoritomo[1]. Atunci, escorta shōgunului, formată din mai multe unităţi, plecase din Kamakura în grupuri mici sub conducerea lui Hisatada Hatakeyama şi ajunsese la Kyōto douăzeci de zile mai târziu. Se zvonea că şi Hidetada intenţiona să procedeze

---

1 Minamoto-no-Yoritomo (1147-1199), fondatorul şi primul shōgun al shōgunatului Kamakura (1192-1333). În 1190 aceasta a făcut o vizită la Curtea Imperială pentru a-i impresiona pe cei de acolo cu puterea pe care o deţinea.

la fel. Motivul oficial al vizitei sale era să-i prezinte împăratului mulţumirile pentru numirea sa ca general al gărzii imperiale de dreapta, funcţie care îi fusese conferită în anul precedent. Chacha era convinsă însă că acesta era doar un pretext şi că toată această mişcare masivă era organizată doar pentru a le arăta ei şi aliaţilor săi puterea pe care o avea Ieyasu.

A venit şi luna martie, iar călătoria lui Hidetada a început cu un fast care întrecea orice imaginaţie, atitudinea maiestuoasă a sa şi a suitei sale dominând toată regiunea din jurul capitalei şi dând naştere multor zvonuri cărora le-a trebuit mult timp să se stingă.

În mai multe locuri din Kyōto şi din Ōsaka apăruseră inscripţii pe ziduri, spunând „Pregăteşte-te, Hideyori!".

Chacha se făcea că nu aude zvonurile despre Hidetada, căci o nemulţumeau profund. Vasalii săi apropiaţi, doamnele de companie şi slujnicele aflau tot felul de lucruri, dar Chacha le interzisese să vorbească despre asta în faţa ei. Însă acest eveniment căpătase asemenea proporţii, că o înfuria la culme. La o lună după vizita lui Hidetada la Kyōto, la Castelul Ōsaka a sosit vestea că Ieyasu a renunţat pe neaşteptate la titlul de shōgun la începutul lui aprilie, dându-i-l fiului său, Hidetada. Nu se ştia exact de unde venise această veste, dar ea s-a răspândit în tot castelul cât ai clipi din ochi.

Auzind acele cuvinte, Chacha s-a schimbat la faţă. Nu se gândise niciodată până atunci la aşa ceva, dar acum îşi dădea seama că de fapt totul fusese cât se poate de previzibil. Prin cedarea către fiul său a titlului de shōgun în timpul vieţii sale, Ieyasu îşi consolida poziţia, căci puterea era de fapt în mâinile lui.

— Nu se poate! a exclamat ea în faţa lui Katō şi a lui Fukushima, care veniseră să-i aducă vestea.

În adâncul inimii, ştia deja că totul e adevărat, dar îi era atât de greu să accepte, încât nu putea să dea glas acelor cuvinte.

Câteva zile mai târziu, pe 12 aprilie, Hideyori a fost informat că titlul său fusese schimbat din ministru de centru în ministru de dreapta. După încă trei zile, toate zvonurile s-au

adeverit: Ieyasu nu făcuse nici un anunţ oficial, dar pe 7 aprilie renunţase la titlul de shōgun, care trecuse astfel la Hidetada, numit în acelaşi timp şi ministru de centru şi fiind ridicat în acest fel la al doilea grad de nobleţe.

Când vestea a ajuns la Castelul Ōsaka, pe 16 aprilie, atmosfera s-a aschimbat cu totul. Samuraii ce-l sprijiniseră mereu pe Hideyori s-au strâns de dimineaţă la castel, iar curtea centrală s-a umplut după multă vreme de nechezatul celor câteva zeci de cai de luptă.

În acea zi, Chacha a înţeles pentru prima oară adevărata semnificaţie a celor o sută de mii de oameni care-l escortaseră pe Hidetada la Kyōto. Anunţul că Ieyasu îi încredinţase fiului său titlul de shōgun putea genera mari frământări, şi mişcări de rebeliune puteau oricând izbucni în jurul Castelului Ōsaka, însă cei o sută de mii de oameni erau gata oricând să plece din Kyōto şi să intre în Ōsaka pentru a restabili ordinea. Nu aveau decât să traverseze câmpia Yamazaki şi să meargă pe lângă râul Yodo.

Faptul că Ieyasu renunţase la titlul de shōgun în favoarea fiului său arăta cât se poate de clar că nu avea nici cea mai mică intenţie de a reda puterea clanului Toyotomi. Chacha se îndoise întotdeauna că Ieyasu va ceda uşor în faţa lui Hideyori, dar acum chiar şi pâlpâirea de speranţă pe care o mai avea se stinsese de tot. Niciodată n-ar fi crezut că situaţia va lua o astfel de turnură la nici şapte ani de la moartea lui Hideyoshi.

I se părea că Ieyasu îşi scosese deodată ghearele pe care până atunci şi le ţinuse ascunse.

La o zi după ce vestea că Hidetada a devenit shōgun a ajuns la Chacha, la Castelul Ōsaka au sosit soli din partea Doamnei din Palatul de Nord. Contrar obiceiului ei, Chacha i-a primit imediat. Doamna din Palatul de Nord o îndemna pe doamna din Yodo să-l trimită pe Hideyori la Curtea Imperială pentru a-i prezenta oficial omagiile noului shōgun. Războinicul trimis să aducă acest mesaj era un bărbat nervos, dar cu trăsături frumoase, pe care Chacha însă nu-l cunoştea.

Mesagerul fusese trimis de Doamna din Palatul de Nord, dar cu siguranță că cel care trăgea sforile era Ieyasu. Întotdeauna se pregătea luându-și toate precauțiile posibile, așa încât nu exista nici o îndoială că el fusese cel care gândise această stratagemă.

— Nu pot să accept acest sfat, chiar dacă vine din partea Doamnei din Palatul de Nord. Shōgun sau nu, un Tokugawa este un vasal al clanului Toyotomi. Dacă seniorul Hidetada dorește să-l întâlnească pe fiul meu, cred că eticheta cere ca el să vină la Castelul Ōsaka. Transmiteți-i acestea Doamnei din Palatul de Nord când vă veți întoarce.

Răspunsul lui Chacha s-a răspândit imediat atât în castel, cât și în oraș. Câteva zile mai târziu, zvonuri despre o iminentă confruntare între clanurile Tokugawa și Toyotomi se auzeau atât în Kyōto, cât și în Ōsaka. Ca pentru a confirma toate acestea, între cele două orașe au început să circule dintr-o parte în alta tot mai mulți rōnini care până atunci stătuseră ascunși cine știe pe unde. Printre ei erau și grupuri de zece sau de douăzeci de oameni. Pe lângă aceștia, în fiecare zi pe străzi se puteau vedea orășeni purtând cu ei lucruri de prin casă sau piese de mobilier, încercând să se refugieze la periferie de teama amenințării războiului.

Singurii care nu credeau nimic din toate aceste zvonuri erau Ieyasu și Chacha. Ieyasu știa că la Ōsaka nu se pot aduna mai mult de zece mii de oameni, în timp ce Chacha era conștientă că dacă ar fi fost atacat de cei o sută de mii de soldați staționați în Kyōto, Castelul Ōsaka ar fi căzut în mai puțin de un ceas.

În ziua de 10 mai, așa cum își dorise Chacha, Tadateru Kazusa-no-suke a venit din partea shōgunului la Castelul Ōsaka pentru a-i prezenta lui Hideyori omagiile cerute de etichetă.

Vizita reprezentantului shōgunului i-a adus după multă vreme pace în suflet lui Chacha. Nu-l trimisese pe Hideyori la Kyōto, ci dimpotrivă, primise mesageri din partea shōgunului, iar acest lucru îi demonstra că autoritatea lui Hideyori

nu pălise de tot, ceea ce îi aducea o firavă rază de speranță. După ce a părăsit Castelul Ōsaka, Kazusa-no-suke s-a întors la Fushimi.

În seara aceea, ceva s-a schimbat în sufletul lui Chacha. Nu era sentimentul unei victorii. Se putea spune că de data aceasta reuşise să-l facă pe shōgun să-şi plece capul, dar lucrul acesta nu-i aducea nici un avantaj real lui Hideyori. În camera sa pe care aerul serii ce intra prin toate uşile deschise o răcorise puţin, Chacha se gândea la viitorul întunecat. Deși venise din partea shōgunului, nu încăpea nici o îndoială că Kazusa-no-suke fusese trimis de Ieyasu. Se prea poate ca noul shōgun, Hidetada, nici să nu fi auzit de toate acestea.

La mijlocul lunii iunie, Chacha a aflat de la doamna Kyōgoku de moartea doamnei Kaga, la nici treizeci și patru de ani. Recăsătorită cu Atsufusa Made-no-Kōji după moartea lui Hideyoshi, doamna Kaga nu reuşise niciodată să-i câştige simpatia lui Chacha, dar faptul că acum nu mai era printre cei vii o făcea pe aceasta să-și dea seama că între ele două existase întotdeauna o legătură profundă. Cât timp fuseseră concubinele lui Hideyoshi, rivalitatea lor nu cunoscuse limite, dar vremurile care au urmat după moartea lui le-au făcut să regrete zilele în care se urau una pe alta, dar el era încă în viață. Doamna Kaga le întrecea în frumusețe pe toate celelalte concubine ale lui Hideyoshi. Chacha o vedea și acum în chimonoul strălucitor, cum urca în spatele Doamnei din Palatul de Nord dealul de la Daigo, în ziua când fuseseră împreună să admire florile de cireş. Iar mai apoi, căsătoria ei pripită cu Made-no-Kōji iscase multe bârfe și critici, dar acum se vedea că de fapt nu făcuse nimic mai mult decât făcea toată lumea.

Avusese un caracter interesant, căci, deşi fusese atrasă de beneficii și profit, nu se atașase de nimic. Devenise concubina lui Hideyoshi, dar, lăsând la o parte gelozia specifică oricărei femei, probabil că în sufletul ei nici nu-l iubise, nici nu-l respectase. Tocmai de aceea, după moartea lui se grăbise să-și aleagă drumul pe care să poată merge ca femeie, fără să-i pese prea mult de gura lumii. O susținuse probabil întotdeauna

mândria de a fi fiica lui Toshiie Maeda, vestitul războinic de viță nobilă.

Chacha a trimis un mesager să transmită condoleanțe la templul Daitoku-ji din cartierul Murasakino unde se ținuseră ceremoniile funerare, promițându-și că va merge și ea în persoană să se reculeagă la mormântul doamnei Kaga prima dată când va ajunge în Kyōto.

De când Hidetada preluase titlul de shōgun, clanul Tokugawa părea că-și întărise supremația mai mult ca niciodată. În al unsprezecelea an al erei Keichō (1607), la un an după numirea sa ca shōgun, a început construcția unui castel grandios în Edo. Cu doi ani înainte de asta, Castelul Fushimi fusese restaurat de nobilii din partea de vest, dar castelul din Edo urma să fie un edificiu și mai impunător. Din toată țara fuseseră aduși tâmplari, dulgheri și pietrari și piatra fusese cărată cu trei mii de vase din provincia Izu. Când avea să fie terminat, chiar și Castelul Ōsaka, de care Hideyoshi fusese atât de mândru, avea să pară mărunt pe lângă noul edificiu.

Clanul Tokugawa însă nu se mulțumea doar cu ridicarea castelelor din Fushimi și din Edo. În anul al doisprezecelea al erei Keichō (1609), a fost anunțată construirea castelului din Sunpu, iar în anul următor au început lucrările la castelul din Sasayama, în provincia Tanba, urmată de castelul din Nagoya, în luna februarie a anului al cincisprezecelea.

De când abdicase în favoarea fiului său, Ieyasu locuia în aripa de vest a Castelului Edo, dar în anul al doisprezecelea și-a mutat reședința în Sunpu, iar acest oraș a devenit, împreună cu Edo, centrul vieții politice a țării. Toate ordinele veneau de la Edo, iar Ōsaka sau Kyōto păreau acum niște orășele de provincie.

În vara anului al treisprezecelea al erei Keichō (1610), Chacha a primit la Ōsaka vizita unui oaspete foarte rar la vedere: Takatsugu Kyōgoku. Nu-l mai văzuse de la funeraliile lui Hideyoshi, din anul al treilea. Între timp, bătălia de la Sekigahara și alierea lui cu clanul Tokugawa îi aduseseră într-o relație delicată, nu foarte propice pentru întâlniri ca între apropiați.

În tot acest timp însă, Takatsugu nu pierduse niciodată ocazia de a-i trimite lui Chacha felicitări și cadouri cu ocazia Anului Nou sau a altor sărbători de sezon. De fiecare dată Chacha îi răspunsese imediat, trimițându-i scurte scrisori de mulțumire.

Takatsugu avea acum patruzeci și cinci de ani și începea să arate primele semne de bătrânețe. Originea lui nobilă îi permitea să se mențină într-o poziție neutră față de shōgunat, în care nu era nici moștenitor, nici vasal, bucurându-se de bunăvoința lui Ieyasu. Întâlnirea cu Takatsugu i-a trezit lui Chacha multe nostalgii. Episodul bătăliei de la Sekigahara o înfuriase, dar, dacă atunci el ar fi fost de partea celor din Ōsaka, acum nu ar mai fi stat în fața ei. Fie și-ar fi luat viața de unul singur, fie ar fi fost condamnat la moarte.

În acea seară, Chacha l-a reținut la cină. Aveau multe să-și spună, dar amândoi erau tăcuți. Takatsugu își pierduse elanul și ardoarea din tinerețe și până și felul său de a vorbi era acum calm și liniștit. Era un om matur, împlinit. Dar pierduse odată cu asta și farmecul celui ce fusese în tinerețe.

Chacha se întreba ce-l adusese pe Takatsugu la Ōsaka, dar n-a durat mult și a înțeles motivul vizitei sale. Venise să încerce s-o convingă ca, data viitoare când shōgunul sau Ieyasu îi vor cere lui Hideyori să meargă în capitală, să se supună. Ascultându-l, Chacha și-a dat seama că vremurile în care refuzase să-l trimită pe Hideyori la Kyōto erau de mult apuse. Takatsugu părea să-i spună să nu lase regretele s-o urmărească toată viața în numele unui cod al onoarei care nu mai avea nici un sens.

— Am înțeles. Vă mulțumesc pentru grijă. Voi face întocmai cum mi-ați spus, a răspuns ea ascultătoare.

— Cunoscându-vă caracterul, știu că nu vă va fi ușor, dar virtutea cea mai de preț este puterea de a răbda.

„Virtutea cea mai de preț este puterea de a răbda." În tinerețe, asemenea cuvinte ar fi fost de neimaginat în gura lui Takatsugu.

Tot așa, lui Chacha nu-i venea să creadă că îl iubise odată pe bărbatul acesta. Se schimbase ea? Se schimbase el? Acum era pur și simplu bucuroasă că după multă vreme putea petrece

câteva ore plăcute în compania unui om pe care-l cunoştea de-o viaţă. Takatsugu a înnoptat la Castelul Ōsaka în acea seară, iar a doua zi, înainte de a pleca, a trecut pe la Chacha să o salute. Când s-au despărţit, i-a repetat insistent recomandările din seara trecută.

În anul următor, al paisprezecelea al erei Keichō, Takatsugu părăsea lumea aceasta, la vârsta de patruzeci şi şase de ani. Moartea sa a îndurerat-o pe Chacha, dar nu a fost pentru ea un şoc. Fără îndoială, durerea ei s-ar fi împletit cu multe alte sentimente dacă nu l-ar fi întâlnit în anul precedent. Aşa însă, la moartea acestui luptător ce venise cu un an înainte să-i spună să aibă putere de a răbda, i-a trimis surorii ei o scrisoare de condoleanţe în care-şi exprima regretele sincere la pierderea cumnatului său.

Chacha rămăsese singură. Hideyoshi, Ujisato, Takatsugu, toţi erau morţi. Hideyori avea şaptesprezece ani. Ea era mama lui, amanta lui şi vasalul lui gata să-şi dea viaţa pentru el. Poate pentru că înţelesese că puterea de a răbda era cea mai de preţ virtute, acum era gata să lupte cu oricine i-ar fi ştirbit onoarea fiului ei. Iar acest sentiment devenea pe zi ce trece tot mai puternic.

Capitolul X

În anul al cincisprezecelea al erei Keichō (1611), Chacha i-a trimis pentru prima dată lui Ieyasu la Sunpu urări de Anul Nou. Nu vedea nici un motiv pentru care ar fi fost ea prima care să-l felicite, dar cedase după multe împotriviri insistențelor lui Katsumoto Katagiri şi le încredinţase mesagerilor răvaşele. În alte condiții, nu ar fi acceptat sub nici o formă să facă ceva care să-i ştirbească mândria fiului său, dar nu trecuse mult după moartea lui Takatsugu, iar vorbele lui îi reveniseră în minte: „Virtutea cea mai de preț e puterea de a răbda". Ca pentru a aduce un omagiu sufletului verişorului ei, a fost de-acord cu sfaturile lui Katsumoto Katagiri.

Trecuseră cinci ani de când Hidetada devenise shōgun. Atunci Chacha refuzase să îndeplinească porunca lui Ieyasu de a-l trimite la Curtea Imperială pe Hideyori, cerând în schimb ca shōgunul să vină la Ōsaka. I se făcuse voia și-și văzuse visul cu ochii, dar vremurile acelea apuseseră de mult. Totul se hotăra acum de la Edo, unde locuia Hidetada, sau de la Sunpu, unde se afla castelul lui Ieyasu. Aflați în Ōsaka, Chacha și Hideyori nu mai aveau aproape nici o influență. Chacha știa bine toate aceste lucruri, dar asta nu însemna că accepta să-și plece capul în fața lor. Cedase doar de data aceasta, însă o făcuse cu gândul că așa își face datoria față de bărbatul pe care-l iubise în tinereţe. Din partea lui Ieyasu au sosit mai apoi mesageri purtând răspunsul la mesajele ei de felicitare.

În anul următor, când Katsumoto Katagiri a venit iarăşi pentru a o sfătui să trimită mesajele de Anul Nou, Chacha s-a ţinut tare. Katsumoto a încercat să-i explice că nu e normal ca într-un an să trimiţi felicitări, iar în următorul an, nu, dar Chacha se îndoia că Ieyasu îi va mai răspunde, chiar dacă ea îi va trimite mesajele de felicitare. Nu voia să fie pusă într-o asemenea situaţie umilitoare, aşa că prefera să considere anul precedent o excepţie şi să lase lucrurile să curgă ca înainte.

Dacă Chacha ajunsese firesc la o astfel de stare de spirit, situaţia în ţară se schimbase destul de mult în anul care trecuse. Clanul Tokugawa devenise mult mai autoritar faţă de Ōsaka, şi se putea spune că ignora complet existenţa lui Hideyori şi a lui Chacha. Mai erau câţiva samurai care încă respectau vechea alianţă cu clanul Toyotomi, precum Katsumoto, Katō, Fukushima sau Asano, dar în acelaşi timp erau apropiaţi şi de Tokugawa. În afară de ei însă, aproape toţi ceilalţi se îndepărtaseră de Ōsaka. Pentru că în trecut le fuseseră aliaţi lui Chacha şi lui Hideyori, acum în inima tuturor se cuibărise teama de a fi acuzaţi pe nedrept de ceva.

Până la urmă, şi în anul al şaisprezecelea al erei Keichō (1612), Chacha s-a lăsat convinsă de Katsumoto şi i-a trimis lui Ieyasu mesaje de felicitare de Anul Nou. Temerile ei însă s-au adeverit: de la Sunpu nu a mai venit nici un răspuns.

Luna ianuarie se încheiase, iar într-una din zilele de la început de februarie Chacha a dat un banchet cu ocazia celebrării înfloririi prunilor[1], la care a participat Hideyori, alături de toţi luptătorii şi de femeile din castel. Sub prunii în plină floare au fost aşezate rogojini, pe care invitaţii se puteau relaxa admirând frumuseţea florilor. Chacha rămăsese cu privirea pierdută pe chipul lui Hideyori, care sorbea *sake* ducând încet cupa la

---

1 Obicei mai puţin popular decât admirarea florilor de cireş, sărbătoarea florilor de prun (*umemi*) are loc de obicei în lunile februarie şi martie. Faţă de sărbătoarea florilor de cireş, *umemi* este preferată în general de persoanele mai în vârstă, fiind astfel mai puţin animată, dar la fel de încântătoare.

gură la fiecare înghițitură. Anul acesta împlinise nouăsprezece ani și era de-acum tânăr luptător.

În ochii ei, Hideyori radia de frumusețe: avea ochii mari și limpezi, un nas bine definit și un ten ușor palid, dar luminos. Semăna mai degrabă cu ea decât cu Hideyoshi. Și pe undeva aducea și cu bunicul său, Nagamasa Azai, dar și cu unchiul său, Nobunaga. Cât despre caracterul său, moștenise îndrăzneala pe care o avea Hideyoshi în tinerețe, dar era în același timp foarte sensibil și minuțios. Doar trupul voinic îl deosebea de tatăl și de mama lui. Când stătea în picioare lângă el, Chacha era fascinată de cât de înalt se făcuse. Ea abia îi ajungea până la umeri.

La banchet venise și Senhime. Cum Chacha ignora complet existența tinerei fete, probabil că fusese invitată acolo de Katsumoto Katagiri. Avea acum cincisprezece ani, ceea ce însemna că locuia la Castelul Ōsaka deja de opt ani, ca un straniu obiect dat spre păstrare de clanul Tokugawa clanului Toyotomi. În momentul căsătoriei ei cu Hideyori, Chacha hotărâse s-o trateze ca pe un ostatic al clanului Tokugawa, și nu ca pe soția fiului său, iar hotărârea ei nu se schimbase în toți acești ani. Felul său de a vedea lucrurile părea să se reflecte în comportamentul celor doi tineri care, deși schimbaseră ceștile de căsătorie, nu păreau să se considere un cuplu.

Văzând-o pe Senhime, Chacha i-a poruncit să vină să stea alături de ea și de Hideyori. Înconjurată de câteva doamne de companie, tânăra s-a îndreptat către ei, și-a înclinat ușor capul în semn de salut și s-a așezat la oarecare distanță față de Hideyori. Senhime semăna mai mult cu Hidetada decât cu Kogō. Trăsăturile feței îi erau un pic severe, dar regulate și frumoase. Cât privește atitudinea, toate gesturile îi erau însoțite de lentoarea care o caracteriza pe mama ei. La fel ca Hideyori, și Senhime i se părea lui Chacha foarte frumoasă.

După ce s-au salutat printr-o ușoară înclinare a capului, cei doi tineri au rămas tăcuți. Deși fusese chemată să stea lângă Chacha și Hideyori, Senhime părea absentă, alunecând cu

privirea peste crengile pline de flori sau lăsându-şi ochii în jos, spre mâinile ce-i stăteau cuminţi pe genunchi.

Aşezându-se la oarecare distanţă de fată, Chacha o privea cu atenţie. O chemase să se aşeze lângă ei, dar nu-i venea să-i adreseze nici un cuvânt. Tânăra fată era descendentă a celor din Edo şi Sunpu, aşa că era tratată ca atare. Mesajele de felicitare trimise de Anul Nou lui Ieyasu în Sunpu nu primiseră răspuns şi era firesc ca Senhime să suporte consecinţele.

— Să schimbăm locul! a exclamat deodată Chacha, ridicându-se în picioare.

Odată cu ea, au sărit de pe rogojinile lor şi numeroasele slujnice din jurul ei. Chacha voise s-o îndepărteze pe Senhime de grupul lor, dar, cum Hideyori nu se ridicase, cei mai mulţi dintre vasali au rămas pe loc.

Înconjurată de câteva zeci de doamne de companie, Chacha se plimba prin crângul de pruni printre crengile cărora soarele timid al iernii își trimitea razele spre pământ. Femeile mergeau râzând, iar Chacha pășea tăcută alături de ele, intervenind doar din când în când cu câte o expresie aprobatoare. Deodată s-a oprit, îndreptându-şi privirea spre locul unde stătuse până cu câteva clipe în urmă. Grupul lui Hideyori era tot acolo. Chacha nu se așteptase neapărat ca el să le urmeze în plimbarea lor, dar ar fi preferat să o facă decât să rămână așezat în același loc, fără ca nici măcar să se ridice. Dar cel puțin își atinsese scopul: Senhime stătea singură, un pic mai jos de Hideyori. Nimeni nu-i adresa nici un cuvânt, iar ea stătea acolo de parcă era a nimănui. Pe Chacha o încerca un sentiment de mare ușurare.

La zece zile de la banchet, una dintre slujnice i-a adus lui Chacha o veste neaşteptată: Hideyori o vizita în fiecare seară pe Senhime în iatacul ei.

Chacha o asculta fără să-i vină a crede. Firește, Senhime era soția oficială a lui Hideyori, dar el nu ar fi trebuit să simtă față de ea nimic altceva decât ură. De ce mergea la ea în fiecare noapte?

Chacha a chemat-o de îndată la ea pe una dintre slujnice şi a pus-o să verifice dacă aceste zvonuri erau adevărate sau nu.

Răspunsul primit a fost pentru Chacha ca o lovitură de pumnal: din ziua banchetului, Hideyori o vizitase pe Senhime în fiecare noapte. Chacha ştia că Hideyori, la cei nouăsprezece ani ai săi, avea probabil deja câteva concubine. Era firesc ca un băiat ce trecuse de copilărie să fie interesat de trupul unei femei şi aceasta nu era o chestiune în care ea, ca mamă, trebuia să intervină. Doar că în cazul lui Senhime lucrurile erau încâlcite. După ceremonia de nuntă ce avusese loc în urmă cu opt ani, nu exista nici un motiv pentru care cei doi să nu-şi fi consumat căsătoria, ba acesta chiar era un lucru firesc. Doar că Chacha ar fi vrut ca Senhime să rămână în continuare o simplă ostatică a clanului Tokugawa, căci așa i se părea a fi mai sigur în caz de primejdie.

Lucrurile se schimbaseră însă, iar acum Chacha se gândea ce va însemna pentru Hideyori faptul că avea această relaţie. Nu s-ar fi gândit niciodată că el, prin vinele căruia curgea sângele ei, s-ar fi apropiat de Senhime din dragoste. Poate că totuşi, moştenind sângele fierbinte al tatălui său, nu o trata pe Senhime decât ca pe o femeie oarecare. Pur şi simplu, nu mai putuse să stea și doar s-o privească pe nepoata lui Ieyasu, cea care-i fusese dată de soție.

Încercând să analizeze în fel şi chip relația celor doi, Chacha încerca de fapt să se convingă pe ea însăși s-o accepte. Dar chiar și așa statutul tinerei fete rămânea același pentru ea: nu era decât ostatica clanului Tokugawa, asupra căreia ea avea drept de viață și de moarte.

În ziua de 20 martie, Ieyasu a mers de la Sunpu la Kyōto și și-a exprimat cu această ocazie dorința de a avea o întrevedere cu Hideyori. Îl trimitea așadar pe Uraku Oda ca mesager la Ōsaka pentru a-i cere lui Hideyori să meargă și el la Kyōto. Porunca lui Ieyasu a stârnit o agitație fără seamăn în Castelul Ōsaka.

Chacha i-a adunat imediat pe toți războinicii din castel, conducătorul acestora fiind Katsumoto Katagiri, și a ținut un sfat în care să hotărască ce măsuri vor lua față de aceste ordine.

Cei mai mulți dintre ei erau de părere că, la fel cum se întâmplase întotdeauna după moartea lui Hideyoshi, shōgunul era cel care trebuia să vină la Ōsaka, dacă voia să-l vadă pe Hideyori. De ce de data asta să-i poruncească lui Hideyori să meargă acolo? Asta era ceva ce-i nemulțumea. Dacă voia să-l vadă cu ochii lui pe Hideyori cum crescuse, Ieyasu trebuia să vină el însuși la Ōsaka.

Era adevărat că Chacha simțea că e periculos să-l trimită pe Hideyori la Kyōto, dar mai intensă decât teama era furia care o cuprinsese la gândul că Ieyasu, care era vasalul clanului Toyotomi, îl chemase la el pe Hideyori, stăpânul lui.

— Niciodată n-ar fi îndrăznit să facă așa ceva dacă *taikō* ar fi fost în viață! a strigat Chacha, simțind cum propriile-i cuvinte nasc în ea o ură fără margini.

Hideyori asistase până atunci tăcut la întreaga întâlnire, mulțumindu-se să asculte atent ce se spunea, dar vocea tremurând de furie a mamei sale a făcut ca și în el să răbufnească mânia. Furia mamei lui i se părea îndreptățită. Durerea se amesteca cu mânia în sufletul lui Chacha, zugrăvindu-i pe chip o tristețe tăcută. Văzându-i pe toți încremeniți în fața expresiei de pe chipul ei, Katsumoto, care până atunci nu spusese nimic, a luat cuvântul:

— Dar, dacă tânărul nostru stăpân nu va urma porunca shōgunului, noi vom fi prinși în capcană. Va începe un război deschis între Edo și Ōsaka. Nu mai e nevoie să vă explic ce înseamnă războiul. Să lăsăm doar o dată trecutul la o parte, căci este hotărâtor ca seniorul Hideyori să meargă la Kyōto. Așa, Ieyasu va ști că nu avem nici un gând rău și vom înlătura alte pericole.

Cuvintele lui Katsumoto îi reduseseră pe toți la tăcere. Chacha nu-l urâse pe Katsumoto până în acel moment, dar acum vorbele lui o mâniaseră. Pretinzând că nu se gândește decât la siguranța lui Hideyori, nu făcea decât să-și păzească pielea! Dacă trebuia să izbucnească un război, să izbucnească! Cât despre ea, avea încredere în Hideyori mai mult decât în

oricine altcineva. Oare nu erau de fapt mult mai numeroşi războinicii loiali clanului Toyotomi care şi-ar fi dat viaţa oricând pentru el?

— Să-i cerem ghicitorului Ryūhaku Shirai să ne spună cum e mai bine să facem, a propus Chacha.

— Am înţeles. Mă voi îngriji de îndată de toate, a răspuns Katsumoto fără nici o tresărire.

Au hotărât apoi să ţină din nou sfatul a doua zi, la aceeaşi oră.

În ziua următoare, ajungând în sala de consiliu, Chacha se aştepta să-l găsească acolo pe Ryūhaku Shirai, dar nici urmă de el. Katsumoto a fost cel care le-a prezentat tuturor rezultatul divinaţiei. Oracolul ghicise de două ori şi de ambele dăţi i se arătase că, dacă Hideyori va merge la Kyōto, va avea un mare noroc. Chacha era foarte nemulţumită. Cine să creadă aşa ceva? Pe cine credea Katsumoto că păcăleşte? Tocmai se pregătea să deschidă gura să spună asta, când Hideyori a început să vorbească:

— Ghicitorul a spus că voi avea un mare noroc dacă voi merge. Şi apoi, Ieyasu este tatăl socrului meu, deci, chiar dacă mă voi duce la Kyōto, asta nu va fi o insultă adusă clanului Toyotomi.

Lui Chacha nu-i venea să-și creadă urechilor. Nu putea crede că asemenea cuvinte ieșiseră din gura fiului ei! În acel moment, în fața ochilor i-a apărut chipul lui Senhime. Da, cuvintele lui Hideyori purtau amprenta lui Senhime! Fata aceasta, pe care ea o considerase întotdeauna o simplă ostatică, se transformase deodată într-un personaj redutabil. Nu mai era doar o prizonieră asupra căreia Chacha avea drept de viață și de moarte, ci, dimpotrivă, cineva care ținea în mână un pumnal periculos, fiind oricând gata să o înjunghie.

Cu toate acestea, nimeni nu putea tăgădui că ceea ce spusese Hideyori era adevărat: Ieyasu era tatăl socrului lui.

— Dacă asta își dorește fiul meu, nu avem altă cale decât să ne supunem, a încheiat Chacha, punând în aceste cuvinte către iubitul său fiu toată împotrivirea de care era în stare.

În aceeaşi clipă, toată tensiunea din sală parcă s-a evaporat şi o senzaţie de uşurare a aprins pe toată lumea, dar Chacha nu a simţit-o.

Odată hotărâtă deplasarea lui Hideyori la Kyōto, au început pregătirile. Katō, Asano, Fukushima şi Katsumoto erau cei care se ocupau de protecţia cortegiului.

În ziua a douăzeci şi şaptea, Hideyori a părăsit Castelul Ōsaka sub escorta a trei sute de cavaleri și, mergând în susul râului, a ajuns cu bine la Yodo. Aici îl aşteptau cei doi fii mai mici ai lui Ieyasu, în vârstă de doisprezece, respectiv zece ani, precum şi alţi luptători sau demnitari, veniţi special să-l întâmpine. Printre ei se numărau generalul diviziei militare de dreapta, viceguvernatorul provinciei Hitachi, Sanzaemon Ikeda şi Katō Higo-no-kami. De la Yodo, Hideyori şi-a continuat drumul într-o lectică, înconjurat de o sută de samurai. Katō şi Asano se lipiseră de palanchin pentru a-l putea apăra în caz de nevoie.

După ce l-a petrecut pe Hideyori pe porţile castelului, Chacha n-a mai fost om până când acesta nu s-a întors. În tot răstimpul absenței fiului ei, a mutat-o pe Senhime în apartamentele ei, ca nu cumva să fugă din castel. Se hotărâse că, dacă Hideyori păţea ceva în timpul vizitei în Kyōto, o înjunghia cu propriul ei pumnal pe nepoata lui Ieyasu. Dar la Palatul Nijō-jō din Kyōto nu s-a întâmplat nimic. La ceasurile nouă ale dimineții celei de-a doua zile de după plecarea de la Ōsaka, Hideyori a intrat în palatul din Kyōto, unde s-a întâlnit cu Ieyasu şi cu mama lui vitregă, Doamna din Palatul de Nord. Apoi, părăsind Palatul Nijō-jō s-a întors la castelul său pe acelaşi drum, a urcat într-o barcă la Fushimi şi a coborât pe râul Yodo până la Ōsaka, unde a ajuns în aceeași zi, la ceasurile cinci ale după-amiezii.

Aflând că fiul ei s-a întors teafăr, Chacha a trimis-o pe Senhime înapoi în apartamentul ei. Tânăra petrecuse două zile sub supravegherea soacrei sale, într-o cameră vecină cu a acesteia, în compania unor slujnice, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Din când în când, la urechile lui Chacha ajungea

râsul fără reţineri al tinerei fete, care o făcea să tresară, căci vocea ei semăna atât de bine cu cea a mamei sale, încât Chacha se întreba dacă nu cumva Kogō e şi ea acolo. Senhime părea să treacă prin viaţă cu aceeaşi seninătate şi uşurinţă pe care o avusese şi mama sa până la nenorocirea cu primul ei soţ, Yokurō Saji. Dar faţă de Kogō, pe care natura nu o înzestrase cu un fizic deosebit, Senhime era de o frumuseţe pur şi simplu strălucitoare.

De data aceasta, Chacha fusese înfrântă. Cea pe care o considerase tot timpul ostatică nu se comporta deloc ca atare. Nu avea nimic din atitudinea întunecată şi plină de ranchiună a unui prizonier. Până şi vocea îi era de o veselie aproape nepoliticoasă. Într-o zi, întrebându-se ce poate fi atât de distractiv, Chacha a tras cu ochiul în camera de-alături. La vederea ei însă, toate râsetele au încetat brusc, iar Senhime a întors către ea o faţă ce devenise deodată foarte serioasă:

— De ce râdeați așa? a întrebat Chacha, iar una dintre slujnice i-a răspuns, intervenind în favoarea stăpânei ei.

— Încercam să ghicim cu ce se desfată tânărul senior acum.

Era cu totul altă lume decât cea a grijilor pe care și le făcea Chacha pentru viața fiului său.

În luna următoare vizitei lui Hideyori la Kyōto, pe 6 aprilie, Nagamasa Asano, care îi protejase în permanență când din umbră, când fățiș pe Chacha și pe fiul ei, a părăsit lumea aceasta la vârsta de șaizeci și cinci de ani, bolnav de variolă. Două luni mai târziu, pe 17 iunie, se stingea Yoshikeru Horio, în vârstă de șaizeci și nouă de ani, urmat la câteva zile, pe 24, de Kiyomasa Katō, în vârstă de cincizeci şi trei de ani. Se vorbea că pe vasul cu care acesta se întorcea în provincia Kumamoto izbucnise o molimă care le înțepenea limba celor bolnavi și-i făcea să-și piardă cunoştința, așa încât mulți se întrebau dacă nu fuseseră cumva otrăviți. Ultimii războinici care nu-și uitaseră datoria față de clanul Toyotomi și pe care Chacha se putea bizui dispăruseră unul câte unul. Nici Katō și nici Asano nu fusesră aliații lui Chacha când trăia Hideyoshi, fiind în

tabăra Doamnei din Palatul de Nord, dar la câțiva ani după moartea lui *taikō*, Chacha se văzuse obligată să le ceară ajutorul şi nu putuse spune vreodată că nu i-au fost un sprijin de nădejde.

În afară de Katsumoto Katagiri, chiar dacă-i mai lua în considerare şi pe Terumasa Ikeda, Yoshinaga Asano sau Toshinaga Maeda, luptătorii pe care Chacha ar fi putut conta pentru a apăra Castelul Ōsaka puteau fi numărați pe degete.

Toamna anului al şaisprezecelea al erei Keichō i s-a părut lui Chacha cumplit de tristă. Ca un arbore de paulownia ce-şi pierde frunzele una câte una până când rămâne cu trunchiul dezgolit, Chacha se simțea pătrunsă de frig, căci şi în tabăra ei şi a lui Hideyori armurile erau smulse una câte una.

În primăvara anului al șaptesprezecelea al erei Keichō (1613), Chacha a aflat de la o maestră de ceai care se îndrepta către Sunpu că Ieyasu îmbătrânise îngrozitor. Nu era nimic neașteptat în asta, căci acesta împlinise deja șaptezeci și doi de ani, dar cuvintele maestrei păreau să sugereze că sfârșitul îi era aproape.

Dintr-odată, totul s-a înseninat pentru Chacha. Inima ei umbrită de moartea lui Asano și a lui Katō se luminase deodată la gândul că și Ieyasu atinsese vârsta la care începea să-l împresoare duhul morții. Cât își dorea ca el să moară! Dacă s-ar întâmpla asta, câte n-ar putea ea face!

Până atunci, Chacha se implicase cu un zel aproape straniu în construcția sau în renovarea mai multor temple budiste sau șintoiste, cerându-le zeilor și lui Buddha fericire pentru fiul său: în anul al nouălea al erei Keichō pusese să fie restaurate templele Shitennō-ji din Ōsaka și Sanbō-in din mănăstirea de la Daigo, urmate în anul al unsprezecelea de templul Nanzen-ji, biblioteca ce adăpostea sutrele de la templul Kitano și de sanctuarul Hachimangu din Iwashimizu; în anul al doisprezecelea, a reconstruit sanctuarul șintoist de la Kitano, iar în anul al treisprezecelea a făcut donații importante pavilionului

dedicat dansurilor sacre *kagura* din marele sanctuar şintoist de la Ise. Numele ei şi al fiului său erau gravate pe toţi stâlpii şi pe toate porţile templelor budiste şi sanctuarelor şintoiste din întregul ţinut.

Însă, după ce aflase că moartea lui Ieyasu ar putea fi mai aproape decât sperase, au început s-o încerce alte sentimente. În primăvara anului al şaptesprezecelea, a pus să se reconstruiască marele hol al lui Buddha din templul Hōkō-ji din Ōsaka. Lucrările începuseră pe la jumătatea anului al cincisprezecelea, iar Chacha cheltuise pentru asta sume enorme. Cel care coordona lucrările era Katsumoto Katagiri. Când totul a fost terminat, Chacha s-a rugat atât pentru fericirea fiului său, cât şi pentru dispariţia rapidă a lui Ieyasu. Mai bine spus, preoţilor li se ceruse să înalţe rugăciuni mai degrabă pentru moartea acestuia din urmă decât pentru bunăstarea lui Hideyori. Dacă Ieyasu dispărea, era firesc ca puterea să ajungă în mâinile fiului ei. E drept că Hidetada era acum shōgun, dar asta se datora puterii tatălui său, iar odată acesta dispărut, titlul de shōgun i-ar fi fost transmis moştenitorului clanului Toyotomi.

În luna martie a anului al nouăsprezecelea (1614), treizeci şi nouă de turnători în bronz au fost adunaţi pentru a turna un clopot imens destinat holului lui Buddha. Lucrările au început pe nouăsprezece aprilie. Pe douăzeci şi patru, Katsumoto a plecat spre Sunpu pentru a-l informa pe Ieyasu că lucrările fuseseră terminate și a obținut o întrevedere cu acesta pe 3 mai. Ceremonia deschiderii ochilor noii statui a lui Buddha[1] a fost fixată pe 3 august, în timp ce inaugurarea templului s-a stabilit pentru ziua de 18 august.

Pe 29 aprilie, însă, de la Ieyasu a venit pe neaşteptate porunca să se amâne inaugurarea şi să i se trimită o reproducere a inscripțiilor gravate pe clopot și pe amulete. Motivul era

---

1 Ceremonie organizată la inaugurarea unor noi statuete sau imagini pictate ale lui Buddha, cu credința că acestea vor fi înzestrate astfel cu spirit sacru.

acela că aceste inscripţii erau cu ghinion, căci ar fi conţinut o formulă care invoca moartea lui Ieyasu[1].

Fără îndoială că Chacha se rugase pentru moartea lui Ieyasu în timpul reconstrucţiei templului şi al turnării clopotului, dar nu-şi amintea să fi cerut gravarea acestei dorinţe pe clopotul de bronz.

Incidentul pornit de la clopotul templului a avut consecinţe grave. Katsumoto şi-a cerut nenumărate scuze, dar furia lui Ieyasu nu s-a domolit. Deşi acesta mersese special la Sunpu, Ieyasu n-a mai vrut să-l primească. În castelul din Ōsaka, Chacha era conştientă de gravitatea situaţiei. A trimis-o imediat pe doamna Ōkurakyō, mama vasalului său Harunaga Ōno, la Sunpu. S-a gândit că, deşi Ieyasu nu a vrut să-l primească pe Katsumoto, nu va refuza întrevederea cu un mesager trimis personal de ea. Aşa cum se aşteptase, Ieyasu a primit-o pe doamna Ōkurakyō.

La întoarcerea în Ōsaka, aceasta i-a raportat că Ieyasu nu era de fapt atât de supărat, dar cu toate acestea Katsumoto Katagiri acceptase să-i dea pe Chacha şi pe Hideyori drept ostatici și să ofere Castelul Ōsaka taberei din Edo.

Ieyasu își arătase două fețe complet diferite: una nemiloasă către Katsumoto, și una blândă către doamna Ōkurakyō. Nici Chacha și nici Hideyori nu au înțeles de ce. Lui Chacha însă, Katsumoto i se arătase drept un luptător viclean care, deşi părea că le este aliat celor din Ōsaka, lucra și pentru Sunpu. Cum putuse să accepte ca Chacha și Hideyori să fie duși ostatici în Edo și să-i cedeze lui Ieyasu Castelul Ōsaka, ridicat de însuși Hideyoshi?

---

1 Referire la incidentul de la templul Hōkō-ji, unde pe clopotul din bronz a fost inscripționată sintagma formată din patru caractere chinezeşti *kokka-ankō*, a cărei semnificație este „securitatea țării". Puse împreună, ideograma a doua și cea de-a patra formează numele lui Ieyasu. În sintagma dată însă, ele sunt despărțite de un alt caracter, ceea ce i-a oferit acestuia pretextul pentru mișcarea următoare în încercarea sa de eliminare a clanului Toyotomi.

Chacha nu mai fusese atât de furioasă niciodată. Nu doar ea, ci și Hideyori găsea de neiertat capitularea lui Katsumoto în fața cerințelor lui Ieyasu. Și ceilalți samurai din castel împărtășeau aceleași simțăminte. Chacha se gândea să-l interogheze pe Katsumoto când se va întoarce și, în funcție de ce va mărturisi, să-i hotărască soarta. Dar pesemne că acesta simțise că este în pericol, căci nu s-a mai întors la Ōsaka, ci s-a închis în castelul de la Ibaraki și n-a mai apărut în fața lui Chacha.

Toată vara, cei rămași în tabăra din Ōsaka s-au întâlnit în fiecare zi pentru a se sfătui, iar la mijlocul lui septembrie au hotărât să pornească un război împotriva clanului Tokugawa. În acel moment, a devenit limpede că Katsumoto îi părăsise pentru a se alătura taberei din Edo. Era însă prea târziu ca cineva să-și mai facă griji pentru asta.

De îndată ce s-a luat hotărârea, proclamații în numele lui Hideyori au împânzit toată regiunea, iar rōninii din toate provinciile au fost chemați prin decrete oficiale să se înroleze în armata din Ōsaka. În Sakai au fost trimiși oameni să adune armament și muniție.

Din Castelul Ōsaka, Chacha, Hideyori, Harunaga Ōno și Uraku Oda dirijau toate operațiunile, fiind cuprinși ba de speranță, ba de disperare de câte ori se întâlneau. Așteptările lui Chacha au fost însă înșelate, căci cea mai mare parte a vasalilor clanului, răspândiți acum prin toată țara, nu au răspuns chemării. Familiile în care-și pusese cea mai mare încredere, precum Maeda din Kaga, Shimazu din Satsuma sau Idachi din Oshū, au tratat-o cu răceală. Mai mult, o parte dintre vasali au trimis clanului Tokugawa jurăminte scrise de loialitate. Dezertarea lui Katsumoto Katagiri avusese de fapt o mare influență asupra celorlalți vasali ai clanului Toyotomi.

Cu toate acestea, aproape o sută de mii de rōnini s-au strâns în armata din Ōsaka. Castelul era plin de acești luptători fără stăpân, veniți din toate cele patru zări. Larma stârnită de lăudăroșenia și de văicărelile lor ajungea și în cele mai îndepărtate colțuri ale castelului. Printre ei se găseau și figuri cunoscute,

precum Yukimura Sanada, Mototsugu Gotō, Naoyuki Hanawa sau Morichika Chōsokabe. Toţi aceşti războinici căzuţi în dizgraţie după bătălia de la Sekigahara erau acum de mare preţ pentru Ōsaka.

Ieyasu a aflat despre armata care se ridica la Ōsaka la începutul lunii octombrie. Ca urmare, pe 11 octombrie a părăsit Sunpu în fruntea a douăzeci de mii de oameni, în timp ce Hidetada a plecat din Edo pe 23 octombrie. Lungul drum de 120 de *ri* dintre Edo şi Ōsaka a fost acoperit de o armată de oameni şi cai. Trupele lui Ieyasu şi cele ale lui Hidetada s-au întâlnit la Chausuyama, în Ōsaka.

Toate mişcările armatei din Edo erau raportate una după alta celor din Castelul Ōsaka, dar aici nu s-a luat nici o măsură concretă pentru a le contracara, tot ce s-a întreprins fiind pregătirea de asediu. Chacha nu era mulţumită cu decizia aceasta şi ar fi vrut ca trupele să iasă din castel şi să atace, dar şi Ōno şi Oda credeau că singura tactică pe care-o puteau aplica era să se retragă în interiorul castelului şi să reziste ofensivei. La fel gândea şi Hideyori.

Chacha nu încerca să-şi impună punctul de vedere când venea vorba de treburi militare. Se gândea că dacă şi fiul ei susţinea varianta retragerii în castel, asta însemna că probabil strategia aceasta trebuia urmată. Pe lângă asta, faţă de alte castele, cel din Ōsaka fusese gândit de însuşi Hideyoshi şi era făcut să reziste celui mai puternic asediu. Era un castel nemaiîntâlnit, nu unul care să cadă într-o zi.

Odată stabilită tactica, timp de cincizeci de zile s-au făcut încontinuu pregătiri. Cei o sută de mii de oameni din interiorul castelului au consolidat toate punctele de acces, nelăsând loc nici cât să poată intra o furnică. În ţinută de luptă, însoţită de samurai în armură, Chacha însăşi inspecta în fiecare zi posturile de pază. De la începutul pregătirilor de război, nu-l mai văzuse pe fiul ei, căci acesta era atât de ocupat cu dirijarea armatei al cărei comandant era, încât nici să se fi împărţit în două şi tot nu i-ar fi ajuns timpul. Chacha şi-ar fi dorit să-l întâlnească, dar tânărul comandant era neîncetat pe drumuri.

Conducătorii armatei ţineau consilii de război în fiecare zi, dar ea nu mai lua parte la ele. Ar fi vrut să participe, dar nimeni n-o mai anunţa când aveau loc. Nu ştia nici la ce oră, nici unde anume se întruneau, căci aceste detalii se schimbau în fiecare zi.

Cu toate acestea, când se întâmpla să afle dinainte, se ducea fără să fie invitată. De fiecare dată când mergea, aşeza în faţa lui Hideyori stindardul cu tigvă aurită pe care Hideyoshi îl folosise cu drag drept însemnul său militar. Lui Hideyori nu-i plăcea asta, dar Chacha nu avea linişte până nu făcea cum voia ea. Mamei sale tânărul comandant îi părea înconjurat de aura tatălui său şi protejat de prestigiul lui de luptător.

De jur împrejurul Castelului Ōsaka erau acum campate trupele clanului Tokugawa, ce fuseseră adunate din toată ţara. Numărul ostaşilor creştea în fiecare zi şi nu doar Ōsaka, ci tot cuprinsul, de la Kyōto la Nara, viermuia de soldaţi şi de cai de război. Chacha auzise că Ieyasu construia fortăreţe în zece locuri din jurul oraşului, înspre Tannō-ji, Imamiya, Chausuyama, Imafuku, Moriguchi, Tenma, încercând astfel să închidă căile de ieșire dinspre castel spre exterior. Lupta nu avea să se termine așa uşor, căci ambele tabere erau foarte atente la cum își duceau la bun sfârșit pregătirile.

Gărzi trimise de Chacha supravegheau discret apartamentele lui Senhime. Ostatica clanului Tokugawa începea să fie din ce în ce mai valoroasă. Chacha era convinsă că prezența fetei în castel era motivul pentru care Ieyasu nu se grăbea cu atacul.

Într-o zi, Chacha i-a făcut o vizită lui Senhime, sub pretextul că vrea să vadă dacă aceasta suportă bine viața în castelul asediat. Senhime a aşteptat-o la intrare, iar apoi a condus-o înăuntru, invitând-o să se așeze pe locul din care se vedea frumos micul munte artificial din grădina interioară. În acea zi Chacha nu purta armură, dar nici nu era îmbrăcată într-un chimono obişnuit. Senhime, la rândul ei, purta un chimono de ceremonie, pe care-l îmbrăcase anume pentru a o primi pe soacra ei. Văzându-le, cu greu îşi putea cineva închipui că undeva se pregăteşte un război.

— Am venit să mă asigur că asediul castelului nu vă afectează prea mult, a rostit Chacha ironic, plimbându-și ochii peste mobilele luxoase din camera lui Senhime.

— Nu mă pot plânge de nimic, a răspuns aceasta.

— E mare păcat că nu-l puteți întâlni pe shōgun, tatăl domniei voastre, deși se află atât de aproape de noi.

— Odată ce se va termina războiul și va fi din nou pace, îi voi putea vedea și pe bunicul și pe tatăl meu.

Chacha era consternată. Nu s-ar fi gândit niciodată că asemenea cuvinte pot ieși din gura lui Senhime.

— Pace?! Pacea este un lucru de negândit. Bătălia care vine va avea un învingător și un învins!

— Așa să fie oare? a replicat Senhime, cu o expresie lipsită de orice fel de emoție.

Chacha nu i-ar fi iertat nimănui altcuiva un astfel de răspuns. Era surprinsă, dar i se părea ciudat că nu simte izbucnind în ea mânia firească în fața unei asemenea replici.

— Să nu mai rostiți vreodată asemenea lucruri! Când vorbești, trebuie să ai grijă la ce spui. Dacă v-ar auzi soțul domniei voastre acum, ce-ar zice el oare? a admonestat-o Chacha, încercând să-și trezească singură furia.

Senhime a izbucnit în râs.

— Ce găsiți așa de amuzant? s-a răstit Chacha.

Senhime continua să râdă fără să-i răspundă.

— Ce e de râs aici? a întrebat Chacha, pe un ton și mai sever.

Înțelegând că o indispusese pe Chacha, Senhime a devenit brusc serioasă:

— Că amândoi spuneți exact același lucru.

— Amândoi? Și fiul meu a spus asta?

— Întocmai.

— Și?

— ...

Senhime șovăia.

— Așa a spus de curând. Să nu cumva să vă spun așa ceva, că veți leșina de furie.

Gata să izbucnească din nou în râs, Senhime își mușca buzele.

După ce a gustat din prăjiturelele aduse de gazda sa, Chacha s-a retras imediat.

Ieşind din camera lui Senhime, şi-a dat seama că nu-şi atinsese scopul pentru care făcuse această vizită. Avea senzaţia că Senhime o păcălise. Se gândea enervată că trecuse prea uşor peste remarcile obraznice ale nurorii. Fata aceasta nu avea deloc conştiinţa faptului că era acolo ca ostatică, iar asta o scotea din sărite. Dar când va începe bătălia iar săgeţile şi ghiulelele vor zbura pe deasupra castelului, Senhime va fi nevoită să-şi vadă lungul nasului! Tot ce avea de făcut era să aştepte. Nu ştia prea bine ce anume aşteaptă, dar ştia că asta e ceea ce trebuie să facă.

Asediul a început pe 26 a lunii noiembrie, din partea de nord-est a castelului. Armata din Ōsaka ridicase acolo câteva rânduri de palisade, dar două trupe ale armatei Tokugawa, cele ale lui Uesugi şi ale lui Satake, lansaseră un atac. La aflarea acestei veşti, toată suflarea din castel a prins viaţă dintr-odată.

Chacha a urcat de îndată în donjon. De undeva din apropiere se auzeau focuri de armă. Nu-şi putea da seama unde anume se ducea lupta și s-a mirat nespus să audă de la războinicii care-i erau alături că locul bătăliei era foarte aproape de unde se aflau. Uitându-se în jos, a văzut că totul se petrecea chiar sub ochii ei, iar trupele ce se îndreptau spre locul confruntării păreau nişte furnici ce înaintau șerpuit pe sub castel. Câteva ghiulele au căzut în donjon, așa că Chacha a fost dusă de acolo numaidecât. În locul ei, au urcat imediat mai mulți soldați care au început să ridice garduri de apărare în jurul turnului. O neliniștea foarte tare gândul că nici nu începuse bine războiul şi deja ghiulelele atinseseră turnurile castelului.

Din acea seară, vacarmul bătăliei a inundat Castelul Ōsaka, focurile de armă și strigătele de luptă continuând neîntrerupt, zi și noapte. Chacha se trezea uneori în toiul nopţii şi, ridicându-şi capul de pe pernă, asculta vuietul luptei ba apropiindu-se, ba îndepărtându-se.

Armatele lui Tokugawa reuşiseră să spargă palisadele de la Imafuku, dar soldaţii din castel le refăcuseră imediat. Câmpul de luptă se mărea rapid, dar, în afară de faptul că peste tot se purtau bătălii crâncene, Chacha nu reuşea să înţeleagă nimic.

După un timp, Chacha a auzit vorbindu-se despre negocieri de pace. Se zvonea pe ici şi colo ba că un emisar al lui Masazumi Honda intrase în castel pentru a se întâlni cu Harunaga Ōno, ba că alţi mesageri avuseseră cu Mototsugu Gotō discuţii ce lăsau să se întrezărească o rază de speranţă. De fiecare dată când auzea vorbindu-se despre asemenea lucruri, Chacha îi cerea socoteală lui Hideyori, dar acesta nega mereu că astfel de întâlniri ar fi avut loc.

— Chiar dacă ar fi adevărat, hotărârea mea de a mă bate până la capăt rămâne de neschimbat! încheia el de fiecare dată discuţia pe un ton ce nu lăsa drept la replică.

De când începuse lupta, lui Chacha Hideyori i se părea mai distant. Odată pornită bătălia, era nevoit să lupte până la capăt, chiar dacă flăcările ar fi înghiţit castelul. Nu mai era loc nici de onoare, nici de orgoliu. Războiul trebuia să aibă un sfârşit şi un învingător. Lui Chacha i se părea că faţa palidă a fiului ei are un aer sinistru.

Cu toate acestea, Chacha se întreba dacă nu cumva ar trebui să plece urechea mai atent dacă astfel de propuneri de pace ar veni din partea lui Ieyasu. Până la urmă, poate nu era un lucru chiar aşa de rău dacă s-ar fi pus capăt luptelor.

Hideyoshi negase existenţa negocierilor de pace, dar oare faptul că duşmanii nu mai lansau atacuri asupra castelului nu confirma de fapt zvonurile?

Pe 12 decembrie, un bombardament puternic a zguduit castelul din temelii. La câteva ore a fost urmat de încă unul. Bubuitul tunurilor zgâlţâia zidurile castelului. Chacha nu a ieşit din apartamentele sale până seara. A doua zi, o ghiulea de tun a căzut într-una dintre camerele ei. Stând nemişcată în picioare printre slujnicele care alergau în toate părţile, le-a spus aproape strigând:

— Lupta se câştigă, nu se pierde! Ce-nseamnă asta? Dacă *taikō* ar fi trăit, ar fi deplâns soarta nenorocită a fiului său care n-a avut parte decât de slujitori nevrednici!

Chacha chiar era convinsă că Hideyori nu are noroc.

În ziua aceea, în castel a avut loc un mare consiliu de război, la care Harunaga Ōno a chemat-o şi pe ea. Întâlnirea s-a ţinut în sala mare a donjonului şi la ea au participat toţi comandanţii trupelor defensive, adunarea lor dând evenimentului un aer solemn.

Cu această ocazie, Chacha a aflat din gura lui Ōno că de câteva zile se purtau negocieri de încetare a luptei şi că acum se întâlniseră pentru a decide dacă vor accepta sau nu pacea. Ieyasu încercase până în acel moment mai multe stratageme de a le propune un armistiţiu.

— Mama onorabilului senior Kyōgoku al provinciei Wakasa s-a oferit să fie mijlocitor şi se va întâlni azi în tabăra lui Tadataka Kyōgoku cu Masazumi Honda şi doamna Acha.

„Mama onorabilului senior Kyōgoku al provinciei Wakasa" nu era alta decât Ohatsu. După moartea lui Takatsugu, îşi dusese văduvia retrasă, dar acum fiul ei Tadataka făcea parte din armata lui Tokugawa şi probabil aşa ajunsese ea să joace un rol în desfăşurarea războiului.

După multă vreme, Chacha îşi aducea aminte de Ohatsu. Trecuseră ani de zile de când nu se mai întâlniseră. Rolul de mijlocitor al lui Ohatsu era ceva la care Chacha nu s-ar fi aşteptat niciodată. Oare ce anume o făcea pe Ohatsu potrivită pentru o asemenea misiune?

De la începutul până la sfârşitul discuţiilor, Hideyori a avut o poziţie intransigentă, repetând răspicat că orice propunere care ar aduce fie şi cea mai mică atingere reputaţiei clanului Toyotomi va fi respinsă. În afară de el, toţi ceilalţi luptători înclinau deja către acceptarea păcii.

Două sau trei zile mai târziu, Ohatsu sosea la Castelul Ōsaka. Venise ca mesager, dar urma să poarte negocierile numai cu sora sa mai mare, nu cu Hideyori şi nici cu vreun alt comandant.

Imediat ce a intrat în castel, a fost condusă la apartamentele lui Chacha.

Cele două surori se întâlneau pentru prima oară după mulţi ani de zile. S-au aşezat faţă în faţă. Ohatsu arăta uluitor de tânără. Chacha se gândea că până şi sora lor mai mică Kogō, pe care o văzuse ultima dată la căsătoria fiului ei cu Senhime și care era firesc să arate tânără, părea mai îmbătrânită decât Ohatsu.

— Ce aer tineresc aveţi! a început Chacha cu formule respectuoase, limbaj pe care nu l-ar fi folosit niciodată faţă de Ohatsu în copilărie.

— Dar domnia voastră, doamnă Chacha, păreţi mai în vârstă decât sunteţi în realitate, a continuat Ohatsu la fel de politicos.

Era pentru prima dată când cineva nu numai că nu-i spunea că arată mai tânără decât este, ba, dimpotrivă, afirma contrariul. S-a gândit că poate anii trecuseră fără ca ea să prindă de veste. Cu opt ani în urmă, când o văzuse pe Kogō, se mirase de cât pusese pe ea sora ei mai mică, dar Ohatsu, dacă te uitai bine, slăbise. Poate că așa era constituţia ei sau poate că era pur și simplu sănătoasă tun, dar nu se rotunjise deloc, nici la faţă, nici la corp.

Și-au amintit de mama lor, O-ichinokata și de Takatsugu. Aveau impresia că, oricât ar fi vorbit, tot ar mai fi găsit ceva să-și spună. Când se întâlnise cu Kogō, Chacha simțise puternic resentimentele acesteia, dar Ohatsu nu-i lăsa deloc această impresie. Însă aceasta nu se grăbea deloc să înceapă discuțiile despre negocierile de pace, care erau principalul scop al vizitei sale. Pretinzând că nu au habar de acest subiect delicat, continuau să pălăvrăgească despre toate lucrurile pe care le pot vorbi două surori. Văzând că sora sa nu atinge deloc chestiunea negocierilor, Chacha a început să se neliniștească. După aproape două ore de discuții, Ohatsu a început brusc:

— Trebuie să fi obosit și dumneata. Atâtea castele pierdute în foc, atâtea sinucideri, atâta sânge vărsat...

Faţa îi devenise brusc rigidă.

— Fireşte că nu sufăr vărsarea de sânge. Şi îmi aduc aminte bine şi de flăcările de la Ōdani, şi de cele de la Kitanoshō.

— Vai, vai, ce grozăvie! scutura Ohatsu din cap, ca şi când ar fi vrut să scape de viziunea acelei vâlvătăi care îi juca în faţa ochilor ca în copilărie.

A scos apoi de la piept o scrisoare, pe care a pus-o în faţa lui Chacha şi i-a spus doar:

— Vă rog să acceptaţi!

Pe hârtie erau trecute condiţiile de pace propuse de Ieyasu. Erau trei la număr: să-i trimită înapoi pe rōninii pe care îi înrolaseră, să-i trimită ca ostatici la Edo pe comandanţii Oda şi Ōno și să astupe toate şanţurile din jurul castelului.

Trecând cu privirea peste rândurile înşirate pe foaie, Chacha s-a simţit uşurată. S-a gândit că onoarea lui Hideyori nu era ştirbită în nici un fel.

— Primesc. Cred că nici fiul meu nu va avea nimic împotrivă, a spus Chacha cu voce tremurândă.

Chacha le-a transmis imediat lui Hideyori și celorlalţi comandanţi condiţiile armistiţiului. Au urmat lungi discuţii. Toţi erau dispuşi să accepte, mai puţin Hideyori, care avea încă rezerve. Se temea că aceste condiţii sunt doar de formă şi că vor urma unele mult mai dure.

— Nu e vorba că nu am încredere în mama seniorului Kyōgoku din Wakasa, dar... a spus el.

Până la urmă însă, sub presiunea majorității, s-a lăsat convins.

După multe zile, Chacha era din nou optimistă. I se părea că tocmai îl salvase pe Hideyori din flăcările ce pârjoleau castelul. Dar, chiar în momentul în care răsufla ușurată, și-a amintit de râsul lui Senhime și și-a dat seama că de fapt lucrurile se întâmplaseră întocmai cum prevăzuse aceasta.

Și Hideyori avusese dreptate. După asaltul asupra Castelului Ōsaka din iarnă, șanțurile ce înconjurau cea de-a treia curte fuseseră umplute, dar, deşi nu era stipulat în condițiile armistițiului, au fost nevoiți să le astupe şi pe cele din jurul

curţii secundare şi să dărâme turnul Sengan, corpul de vest al castelului şi reşedinţele lui Ōno şi ale lui Oda. Toate aceste măsuri le-au fost impuse cât ai clipi.

După aflarea acestor veşti, de câte ori se întâlnea cu vreunul dintre luptătorii din castel, Chacha se revolta, cerându-le insistent să-i spună de ce lăsaseră să se întâmple asta, când aceste lucruri nu fuseseră trecute în acordul de pace. Dar era prea târziu. Soldaţii din castel erau bucuroşi că se ajunsese la pace şi, cum nu fuseseră puse nici un fel de condiţii care să ameninţe vieţile lui Hideyori, Chacha sau pe ale lor, erau dispuşi să treacă cu vederea aceste mici schimbări. Atitudinea lor o înfuria teribil pe Chacha. Promisiunea era promisiune. Ce însemna asta, să taci când cineva îşi încalcă cuvântul dat?

L-a chemat la ea pe Harunaga Ōno să-i reproşeze că acceptase aceste măsuri, dar comandantul i-a răspuns cu o asprime care nu-i stătea în fire:

— Aş vrea să lăsaţi lucrurile în seama mea. Acum nu putem face nimic decât să răbdăm. Să răbdăm! Orice s-ar întâmpla, eu vă voi fi alături până la sfârșit.

Chacha însă considera firesc ca Ōno să le rămână alături până la capăt. De ce era nevoie să i-o spună cu voce tare, de parcă i-ar fi făcut o mare favoare?

Armata lui Hidetada Tokugawa, însărcinată să astupe şanţurile castelului, s-a achitat de datorie şi, odată lucrările terminate, s-a îndreptat ca un val către Fushimi. Pe 19 ianuarie, imediat după plecarea lor, Chacha a urcat în donjon pentru prima oară. Încercase de mai multe ori să ajungă acolo în timpul lucrărilor, dar de fiecare dată unul dintre vasalii săi o împiedicase. Dacă ar fi vrut cu adevărat să meargă, nimic nu i-ar fi putut sta în cale, dar ceva înlăuntrul ei o reținea, fiind conștientă că vederea soldaților Tokugawa mişunând prin șanțurile castelului nu ar fi fost deloc plăcută.

Însă, odată armatele lui Tokugawa retrase din castel, Chacha nu mai putea rezista dorinței de a urca în turn. Își promisese sieși să rămână calmă și să nu lase să-i scape nici o exclamație

de surpriză, indiferent care ar fi fost spectacolul ce i se va desfăşura în faţa ochilor, dar, când a văzut schimbările aduse castelului, nu şi-a putut stăpâni tulburare. Mâinile au început să-i tremure violent, la fel şi buzele. Acesta era Castelul Ōsaka, fortăreaţa cu care ţara se mândrise în timpul domniei lui *taikō*?!

Terenul fusese nivelat până la corpul secundar. Din ansamblul fortificaţiilor nu mai rămăsese decât turnul donjonului, în care se afla ea acum, înălţându-şi scheletul gol şi trist. Singurele şanţuri care mai rămăseseră erau cele din jurul corpului central, care părea acum complet lipsit de apărare. De oriunde ar fi venit, dacă şi-ar fi propus să-l atace, duşmanii l-ar fi cucerit imediat.

— Chemaţi-l pe Ōno! le-a poruncit Chacha palidă ca ceara celor din jurul ei.

Vântul puternic ce sufla în acea zi o biciuia fără încetare cu rafalele lui îngheţate. Ōno nu era în castel şi nu-l găsea nimeni.

— Chemaţi-l pe fiul meu, atunci! le-a cerut ea, dar şi-a retras imediat ordinul.

Cu siguranţă că Hideyori ştia prea bine în ce stare se găsea castelul.

Oraşul Ōsaka fusese cruţat de incendiile din timpul bătăliei. În mod ciudat, doar castelul suferise distrugeri ce aminteau că acolo se duseseră lupte. Nici măcar reşedinţele luptătorilor din jurul cetăţii nu suferiseră nici cea mai mică daună, iar drumurile din oraşul în mijlocul căruia se înălţa castelul nu erau nici ele stricate. Chacha vedea pe străzile de la poale o mulţime de oameni ce se mişcau ici-colo, nu mai mari decât un bob de orez. Iar pe străzile din Ōsaka se zăreau zburând prin aer şindrile fără număr, smulse de pe acoperişuri de vântul aprig.

„În curând va începe din nou lupta", şi-a spus. Pacea nu avea cum să ţină nici până în vară, căci nu încăpea îndoială că până în primăvară armatele lui Ieyasu vor ataca acest castel ce arăta acum ca o pasăre jumulită.

Pentru prima dată Chacha îşi dădea seama de poziţia reală a ei şi a fiului său. Dacă până să urce în turn sperase într-o răsturnare de situaţie care să-i permită să-i biruiască pe cei din

clanul Tokugawa, acum, văzând cu ochii ei starea jalnică a castelului, visul că ar fi putut câştiga cândva se spulberase. Înţelesese că nu va putea niciodată învinge. Nu pricepea cum de Ōno şi Oda şi toţi ceilalţi vasali care-l urmaseră pe Hideyori lăsaseră să se întâmple aşa ceva.

Furia din sufletul ei se topea încet-încet, transformându-se în tristeţe. Nu era departe vremea când moartea îi va lua şi pe ea, şi pe fiul său. Atât de tragic să fie destinul lui Hideyori, moştenitorul clanului Toyotomi, cel născut pentru a conduce? Bună sau rea, asta îi era soarta. Sprijinindu-se cu mâna de un stâlp, Chacha stătea dreaptă, cu capul uşor ridicat. Nefericit destin îi fusese hărăzit fiului său, să se nască într-o lume plină de ticăloşi ce se întorseseră împotriva stăpânului lor, uitând de datoria pe care o aveau faţă de *taikō*! Şi cât de dureros era să-l vezi înconjurat de vasali nepricepuţi, incapabili să-l apere!

Întorcându-se în camera ei, Chacha a pus să i se aprindă focul şi până seara a stat jos nemişcată, fără să primească sau să vadă pe nimeni. La un moment dat a apărut Ōno, dar ea, sub pretextul că se simte rău, nu l-a primit nici măcar pe el.

Dacă Takatsugu ar fi fost cu ea! Îşi amintea cu drag de verişorul ei, mort de şase ani. Chiar dacă făcea parte din tabăra lui Tokugawa, el n-ar fi lăsat niciodată o mamă şi copilul ei pradă unei asemenea situaţii disperate! Ar fi găsit o cale să nu se ajungă aici. Chacha s-a gândit îndelung la cel pe care-l iubise cu înflăcărare în tinereţe, pe care-l dispreţuise uneori, care-i fusese alături câteodată, iar altă dată o îndepărtase. Când îl văzuse ultima oară, el îi spusese că puterea de a răbda e cea mai de preţ virtute. Oare şi acum i-ar spune acelaşi lucru? Chiar dacă i-ar da acelaşi sfat, să rabde, negreşit ar găsi şi altă soluţie! N-ar vorbi niciodată despre răbdare când deja ar fi prea târziu, cum făcuse Ōno.

Chacha şi-a mai adus apoi aminte de un alt luptător, care murise la patruzeci de ani: Ujisato Gamō. Trecuseră deja douăzeci de ani de la dispariţia lui şi Chacha îşi dădea seama că el nu văzuse nimic din ce se întâmplase apoi: războiul din Coreea,

moartea lui Hideyoshi, bătălia de la Sekigahara sau faptul că Ieyasu devenise shōgun.

Fără îndoială că dacă Ujisato ar mai fi trăit alta ar fi stat lucrurile. Ieyasu n-ar fi ajuns ceea ce era. Judecând bine, moartea lui Ujisato fusese pentru Hideyori o pierdere însemnată. Chacha şi-a amintit şi de îndoielile ei privitoare la cauza morţii sale şi se întreba acum dacă nu cumva cel care-l suprimase nu era chiar Ieyasu. Pentru ea, Ieyasu era responsabil şi de moartea unei fiinţe iubite, în urmă cu douăzeci de ani.

Târziu în noapte, Chacha continua să se gândească la toţi aliaţii ei dispăruţi în decursul anilor. Se gândea cu durere la Toshiie Maeda şi la toţi ceilalţi vasali loiali clanului Toyotomi: Nagamasa Asano, Yoshiharu Horio, Kiyomasa Katō – toţi aceşti vrednici şi puternici luptători dispăruseră, iar în locul lor rămăseseră numai ticăloşii. Toţi cei plecaţi din lumea aceasta deveniseră în ochii ei nişte reprezentanţi ai binelui. Chiar şi celei pe care o urâse cel mai mult dintre concubinele lui Hideyoshi, doamna Kaga, moartea îi ştersese toate păcatele. Prin vinele lui Ohatsu, văduva lui Takatsugu, şi ale lui Kogō, soţia lui Hidetada, curgea acelaşi sânge ca al ei, dar faptul că ele trăiau nu însemna în ochii ei decât că ştiuseră să se descurce mai bine decât doamna Kaga. Kogō, care îi purta o ură veşnică, era soţia shōgunului, în timp ce Ohatsu îşi trimisese fiul, pe Tadataka, în tabăra celor din clanul Tokugawa. Privind în urmă, lui Chacha i se părea că până şi rolul de mijlocitor pe care-l jucase Ohatsu în negocierile de pace nu fusese decât o manevră de a-i îndulci pe ea şi pe Hideyori şi că se lăsase păcălită de sora sa.

Chacha a rămas trează până târziu, negăsindu-şi liniştea nici după ce trecuse mult de miezul nopţii. De nenumărate ori s-a ridicat din aşternuturi pentru a se aşeza pe plapumă şi a rămâne aşa, cu ochii larg deschişi, gândindu-se că şi-ar dori nespus de mult să schimbe cursul destinului ei şi al fiului său măcar o dată. Nu ştia dacă putea sau nu, dar şi-ar fi dorit să încerce măcar o dată! Să sape din nou şanţurile astupate şi să reconstruiască zidurile dărâmate! Şi să trimită o nouă proclamaţie

tuturor nobililor importanţi din ţinut. Unii dintre ei trebuie să fi fost nemulţumiţi de politica shōgunatului Tokugawa. Nu se putea ca autoritatea lui *taikō* să fi dispărut de tot de pe faţa pământului! Şi nici un shōgun n-ar mai fi intrat în castelul de la Ōsaka! I-ar fi adunat acolo pe toţi rōninii pe care i-ar fi găsit prin ţară. Şi când ar fi auzit că Hideyori se pregăteşte să pornească într-o bătălie decisivă cu clanul Tokugawa, alţi nenumăraţi luptători s-ar fi alăturat armatei din Ōsaka. Orice s-ar fi întâmplat, trebuia să le transmită tuturor că cei din clanul Toyotomi erau hotărâţi să poarte o ultimă bătălie cu clanul Tokugawa. Orice zi conta. Trebuia să anunţe public toate aceste planuri până când şanţurile erau săpate şi zidurile reconstruite.

A doua zi, Chacha s-a trezit mai devreme decât de obicei. Deşi nu dormise îndeajuns, surescitarea îi întinerise chipul. S-a hotărât să meargă de îndată în apartamentele fiului ei. Voia să-i împărtăşească de îndată deciziile pe care le luase în noaptea ce trecuse şi să obţină încuviinţarea sa. Ajungând însă acolo, i s-a spus că Hideyori încă nu se trezise. Cum fusese întâmpinată de una dintre servitoarele lui Senhime, era limpede că cei doi îşi petrecuseră noaptea împreună. Având în vedere motivul pentru care mersese acolo, pe Chacha a supărat-o nespus descoperirea aceasta.

S-a întors în camera ei, dar peste o oră a mers din nou la Hideyori. De data aceasta, a fost poftită de îndată înăuntru. Auzind planul mamei sale, acesta și-a dat acordul fără a sta pe gânduri.

— De fapt, și eu hotărâsem același lucru încă de când se astupa șanțul din jurul celei de-a doua curți. Toți comandanții din castel gândesc la fel. Dar nu cred că e nevoie să refacem șanțurile de apărare. Fără acestea, castelul nu va rezista unui asediu, ceea ce nu ne lasă decât opţiunea de a ataca noi primii. Oricum ar fi, e ultima noastră luptă, a răspuns calm Hideyori.

Chacha se bucura să audă că și el se gândise la același lucru, dar o nemulțumea de ideea de a nu reface sistemul de fortificații al castelului. I se părea că Hideyori nu vrea decât să poarte

o ultimă bătălie glorioasă, dar că nu lua de fapt în calcul o victorie reală.

Chacha i-a împărtăşit gândurile sale, dar Hideyori i-a răspuns netulburat:

— Mama mea încă visează la o victorie? Doar un om ce nu ştie mersul războiului ar mai putea gândi aşa. Nu putem spera la victorie nici dacă primim ajutor de la zei. Tot ce ne-a rămas e o ultimă bătălie vitejească.

Înţelegând că Hideyori îşi hotărâse deja soarta, Chacha s-a simţit cuprinsă de disperare. Nu putea să-l lase pe fiul ei să moară! Avea încă atâtea de făcut! Trebuia să trăiască cu orice preţ. Deşi era încă tânăr, lui Chacha i se părea că îl întrecuse deja pe tatăl său într-ale luptei. Nenorocul lui era că se născuse în vremuri nefaste, căci în alte condiţii ar fi reuşit să facă lucruri mult mai mărețe decât Hideyoshi. De ce să lase aşa de uşor o viaţă atât de tânără să se sfârşească?

După întrevederea cu fiul său, Chacha s-a îndreptat imediat către apartamentele lui Harunaga Ōno. Lăsând-o să termine ce avea de spus, Ōno i-a răspuns:

— Vă împărtăşesc gândurile. Șanțurile de apărare trebuie refăcute, iar zidurile trebuie reconstruite. Mă voi apuca de toate de îndată ce shōgunul Hidetada va pleca spre răsărit. Apoi, dacă toți ostașii din castel rămân uniți, n-avem a ne teme de armatele lui Tokugawa.

Chacha era mulțumită că mai era cineva care gândea ca ea.

— Dar pentru a reface castelul așa cum a fost ne trebuie o lună sau două. Trebuie să ne asigurăm că bătălia nu începe mai devreme. Pentru asta va fi nevoie să o rugăm pe doamna Kyōgoku să meargă până la Sunpu.

— Aș putea s-o conving pe Ohatsu să meargă la Sunpu, dar ce să negocieze acolo?

— E suficient dacă merge. Lăsați restul în seama mea.

Se pare că Ōno intenționa să inventeze o cerere pe care Ohatsu să o ducă la Sunpu şi prin asta să câștige un pic de timp în care Ieyasu şi-ar fi luat ochii de pe Castelul Ōsaka. Lui Chacha i se părea un plan bun.

Hidetada a părăsit Castelul Fushimi şi s-a îndreptat spre Edo în ziua a douăzeci şi opta. Imediat ce au aflat, cei din Ōsaka s-au apucat de lucrările de reparaţii la castel. Două sau trei zile mai târziu, au luat legătura cu Ohatsu, care se afla în Kyōto, pentru a o ruga să meargă la Sunpu şi să mijlocească nişte negocieri. Nu exista persoană mai potrivită să înlesnească legătura dintre clanurile Tokugawa şi Toyotomi decât văduva lui Takatsugu Kyōgoku. S-a hotărât până la urmă ca în faţa lui Ieyasu să meargă patru femei pentru a pleda cauza lui Hideyori: Ohatsu, Nii-no-Tsubone, mama lui Watanabe Echigo-no-kami, Ōkura, mama lui Harunaga Ōno, şi Masanaga, mama lui Watanabe Kura-no-suke. Pretextul vizitei lor era rugămintea de a primi ajutor într-o formă sau alta pentru fiefurile lor din tabăra de la Ōsaka, ce fuseseră sărăcite de război. Cortegiul celor patru femei a părăsit Ōsaka la începutul lui martie.

Întoarcerea lui Ohatsu era prevăzută pentru începutul lui aprilie. Până atunci, cei din Ōsaka ar fi trebuit să termine pregătirile de război. La două-trei zile după plecarea cortegiului, Chacha i-a făcut o vizită lui Senhime, intenționând să-i prezinte câteva din nemulțumirile sale.

La fel ca la întâlnirea ce avusese loc cu ceva vreme în urmă, Senhime a întâmpinat-o foarte politicos pe Chacha, invitând-o să se așeze în locul de onoare.

— E din nou război? a întrebat ea.

— Lupta începută trebuie terminată. De data aceasta ne vom bate până când castelul se va face una cu pământul, a răspuns Chacha.

— Castelul acesta e încă în picioare, deși ar fi trebuit de mult să fie una cu pământul. La fel e și viața mea. Ar fi trebuit să mor de multă vreme, dar încă trăiesc. Dacă va fi să mor, nu regret nimic.

— Dar ultima dată când ne-am întâlnit vă doreați pacea, nu-i așa?

— Să-mi doresc pacea?! Mă gândeam doar că se va încheia, asta era tot. Dar știam că nu va fi decât ceva vremelnic. Seniorul Hideyori și cu mine suntem singurii care au înțeles asta.

Vorbele lui Senhime aveau o umbră de reproş. Chacha o privea pe tânăra fată ca şi cum ar fi văzut-o atunci pentru prima oară. Întotdeauna se gândise la ea ca la o Tokugawa, dar acum parcă nu avea în ea nici o picătură din sângele acestui clan.

— Eu nu am văzut niciodată un castel mistuit de flăcări. Trebuie să fie o privelişte nespus de tristă, a mai spus ea cu o expresie de sinceră şi adâncă tristeţe.

Chacha a privit-o lung pe tânăra fată de nouăsprezece ani care dădea glas tuturor gândurilor și emoţiilor sale.

În acel moment, a simţit faţă de ea un val de afecţiune ca pentru o rudă de sânge, aşa cum nu simţise niciodată pentru propriile ei surori, Kogō şi Ohatsu. Spre deosebire de Chacha, care încă din copilărie pribegise din castel în castel, văzându-şi de două ori căminul înghiţit de foc și pe mulţi din familia sa pierzându-și viaţa, Senhime se maturizase şi devenise o femeie împlinită, având echilibrul sufletesc al unui om ce nu a cunoscut suferinţa.

Plecând din apartamentele lui Senhime, Chacha a luat-o pe sub crengile cireșilor cu mugurii stând să plesnească și a simțit cum deodată o ia o amețeală ușoară. Ca prin vis, vedea cum limbi mari de foc o înconjoară din toate părțile. „Copilul meu!" a strigat ea. Chipul chinuit al lui Hideyori i-a apărut printre flăcări. „Senhime!" a strigat Chacha. „Aici!" s-a auzit o voce cristalină și chipul lui Senhime a apărut în mijlocul flăcărilor, cu un zâmbet pe buze. Nu părea să sufere deloc. Poate că flăcările care cuprind castelul nu vor ajunge și la ea, s-a gândit Chacha.

Nălucirile n-au părăsit-o imediat. S-a agăţat de braţul unei slujnice, dar i-a dat drumul până la urmă și a început să meargă singură.

Zilele care-au urmat au fost foarte tumultuoase. Nenumăraţi muncitori se îmbulzeau pe lângă castel, dar lucrările mergeau încet. Din când în când, Chacha urca în turn ca să vadă care era situaţia pe şantier, dar nu zărea decât nişte gropi săpate peste tot fără rost și mici şanţuri ici și colo.

Până să vină înapoi cele patru femei ce plecaseră la Sunpu ca mesagere, la Ōsaka ajunseseră deja tot felul de veşti cum că Ieyasu ar intenţiona să pornească din nou spre apus şi pentru asta începuse să-şi adune armată din toată ţara. Un val de nelinişte a invadat castelul. Ţocmai atunci, Uraku Oda, care de la asediul din iarnă asigurase, împreună cu Harunaga Ōno, comanda trupelor armate ale clanului Toyotomi, a fugit din castel împreună cu întreaga sa familie. Chacha nu se bazase niciodată prea mult pe acest luptător bătrân şi nu-i acordase încrederea ei, dar incidentul acesta a luat-o prin surprindere la fel de mult ca atunci când Katsumoto Katagiri dezertase.

În primăvara aceea, cireşii au înflorit pe la începutul lui martie, mai devreme decât de obicei, dar s-au scuturat repede. În seara când florile lor s-au deschis de tot, Chacha a ieşit să se plimbe însoţită de două doamne de companie. Îi venea în minte mereu gândul că e ultima dată când admiră florile de cireş, dar încerca de fiecare dată să-l alunge imediat, spunându-şi încontinuu că într-o zi se va plimba din nou împreună cu fiul ei pe sub ramurile înflorite şi că trebuie să facă tot ce-i stă în putinţă ca acea zi să poată veni. Acum că stătea să se gândească, Hideyori nu organizase nici măcar o dată un banchet ca cel dat de tatăl său la Daigo. Chiar şi numai pentru asta şi Hideyori nu trebuia să moară acum. Toate gândurile lui Chacha şi tot ce făcea erau legate cumva de soarta fiului ei.

Terminându-şi plimbarea de seară, s-a întors în apartamentele ei, unde o aşteptau Hideyori şi Ōno. Ōno a vorbit primul, spunându-i că la castel au ajuns veşti îngrijorătoare: armata lui Ieyasu se pregătea să plece din Sunpu. În fiecare zi fuseseră trimişi mesageri la Sunpu pentru a-i cere lui Ieyasu să-i ierte, dar acesta a refuzat să-i primească. Nu le mai rămânea aşadar decât o singură soluţie: războiul.

— Ce-nseamnă că i-aţi cerut iertare lui Ieyasu?! E prima dată când aud că în afară de doamna Kyōgoku şi cele trei femei au mai fost trimişi şi alţi mesageri la Sunpu! s-a răstit Chacha la ei.

De când se trimit soli să ceară iertare? Cum să-i ceară Hideyori iertare lui Ieyasu?

Ōno i-a explicat lui Chacha încă ceva ce aceasta nu ştia: Ieyasu ceruse ca toţi rōninii de sub comanda lui Hideyori să fie împrăştiaţi, dar şi ca Hideyori să plece din Castelul Ōsaka şi să se mute în Yamato.

Chacha era cât pe ce să leşine. De indignare, rămăsese fără glas, cu faţa schimonosită şi palidă de furie:

— Şi-atunci ce s-a ales de învoiala noastră pentru pace?

— Cred că pentru Ieyasu învoiala n-a fost decât o măsură vremelnică. Toţi mesagerii pe care i-am trimis la Sunpu au fost luaţi prizonieri. Nici unul nu s-a întors.

— Aşa deci? Am priceput.

Chacha rostise cuvintele silabă cu silabă. A rămas apoi tăcută, lăsându-şi privirea pe genunchi. După câteva clipe, şi-a ridicat ochii spre Hideyori.

— Fiul meu ce gândeşte? l-a întrebat.

Hideyori, care nu scosese o vorbă până atunci, i-a răspuns:

— Nimic altceva decât până acum. Ştiam de la început că totul se va sfârși aşa. Ōno și cu tine, mamă, v-ați frământat degeaba.

S-a oprit câteva clipe, apoi a continuat:

— Vreau să hotărăsc aici și acum cu dumneata, Harunaga, și cu dumneata, mamă, că vom purta această ultimă luptă cu clanul Tokugawa. Vă cer să lăsaţi la o parte pentru totdeauna încercarea de a redobândi puterea pentru clanul Toyotomi. Vreau ca acum, în seara asta, să fac publică declarația de război. Orice întârziere ne aduce numai pagubă.

Chacha s-a uitat întrebător la Ōno.

— Pregătirile pentru luptă au început deja. Dar nu cred că trebuie să facem totul public, a răspuns acesta, spre marea uşurare a lui Chacha.

Aceasta și-a dat seama că gândea un pic altfel decât fiul ei. Se prea poate ca situația să fi fost într-adevăr atât de disperată cum o descria Hideyori, dar nimeni nu putea şti de unde s-ar fi putut ivi un ajutor la timpul potrivit. Dacă urmau spusele

lui Hideyori, din momentul lansării declarației de război, moartea lor ar fi urmat imediat.

— Dacă nu pornim la luptă de îndată, Ieyasu va fi cel care va ataca primul, a spus Hideyori.

Acesta se gândea că, dacă el va face publică declarația de război primul, va înteți înflăcărarea vasalilor din castel, care vor crede cu toții că această luptă a fost hotărâtă de tabăra din Ōsaka. Chacha înțelegea ce voia să spună fiul său, dar declararea războiului însemna pe undeva și recunoașterea faptului că erau captivi într-o situație fără ieșire și își duceau ultima luptă. Chiar dacă era o greșeală, nu trebuiau să fie ei cei care declarau război. Ce trebuiau să facă era să se ridice din nou și să-i constrângă pe cei din clanul Tokugawa, asupra cărora se revărsa toată ura lor, să-și plece capul în fața clanului Toyotomi.

— Haideți să urmăm planul lui Ōno măcar până în martie, a încheiat Chacha.

Hideyori nu s-a opus.

— Putem urma și această cale. Oamenii noștri vor trebui să-și înfrângă nerăbdarea câteva zile în plus. Iar la începutul lunii viitoare vom declara război.

Se ridicase în picioare înainte să termine de vorbit. Ōno l-a urmat de îndată. După plecarea lor, s-a ridicat și Chacha și a început să umble prin cameră. Se întreba ce făceau oare mesagerele pe care le trimiseseră la Sunpu. Ura ei era acum îndreptată asupra lor.

La începutul lui aprilie, castelul a început să freamăte. În fiecare zi, în sala mare aveau loc consilii de război, iar Chacha și Ōno cu greu îi stăpâneau pe numeroșii comandanți care cereau ca ostilitățile să fie declarate deschise imediat și să fie nimicite de îndată toate forțele loiale lui Tokugawa din regiunea Kinki. La sfârșitul lui martie, Ōno trimisese din nou mesageri la Sunpu și ar fi așteptat să vadă rezultatul. La fel gândea și Chacha. Deși puțini la număr, câțiva luptători îi susțineau. Hideyori credea că așteptarea aceasta era o pierdere de vreme,

dar, de teamă să nu se producă o fractură între luptătorii din castel, a hotărât să aştepte până pe 10 aprilie şi, în cazul în care mesagerii nu se întorceau până atunci, se fie urmată voinţa majorităţii.

Cele zece zile de la începutul lui aprilie au fost pline de evenimente: un regiment a intrat în forţă în Castelul Fushimi, unde s-a dedat la violenţe; un alt batalion a atacat Amagasaki fără să aştepte ordine de la nimeni. La auzul acestor lucruri, în castel a izbucnit haosul.

— Să mai aşteptăm puţin! Dacă nu mai aşteptaţi măcar puţin, totul va fi în defavoarea noastră, repetau încontinuu Ōno şi câţiva alţi comandanţi, încercând să-i ţină în frâu pe soldații care nu mai aveau răbdare.

Chiar în toiul acestei agitații, în dimineaţa zilei de 9 aprilie, la Ōsaka a sosit vestea că pe 4 aprilie shōgunul Hidetada dăduse comanda asupra armatei sale generalilor săi şi că în același moment Ieyasu plecase din Sunpu către Nagoya în fruntea trupelor lui, aşa că acum toate trupele sub comanda celor din clanul Tokugawa se îndreptau, una câte una, spre Ōsaka. Nici Hideyori, nici Chacha și nici Ōno nu se așteptau la așa ceva. Armata Tokugawa se pusese în mişcare înainte ca ei să dea vreo declarație de război. Acesta a fost însă doar începutul, căci mai apoi în acea zi veștile despre mişcările trupelor Tokugawa au curs fără oprire.

Comandanții s-au reunit de îndată în sala mare a castelului. Toți erau acolo: Yukimura Sanada, Mototsugu Gotō, Shigenari Kimura, Katsunaga Mōri şi mulți alții. Ōno începuse să le explice desfășurarea evenimentelor, când a apărut încă o informație: Takatora Tōdo, în fruntea trupelor sale, ajunsese la Yodo și pusese stăpânire pe râurile Katsura și Uji. Naotaka Ii din Hikone ajunsese la Fushimi și își stabilise tabăra în apropiere. Noi trupe continuau să vină fără încetare în ținuturile Fushimi și Toba, toate conduse de comandanți veniți din Minō, Ōwari sau Mikawa.

Dintr-odată, peste toată adunarea s-a revărsat râsul zgomotos al lui Hideyori. Soldații și-au aplecat capetele auzindu-l

râzând aşa. Singura care-şi ridicase privirea şi se uita lung la el era Chacha. Când s-a oprit din râs, Hideyori a spus:

— Noi am fost mai cinstiţi decât el. Iată de ce Ieyasu a putut să ne prostească într-atât. Dar de-acum nu mai avem ce face, iar pe mine nu mă leagă nimic de viaţa mea, în afară de dorinţa de a-mi duce glorios ultima luptă împotriva clanului Tokugawa. Sunt gata să cad odată cu castelul meu. Dar n-am crezut niciodată că voi vedea strânşi să decidă soarta acestei mari bătălii atâţia luptători. Asta mă face să mă cred cel mai norocos om din Japonia.

Spunând aceste cuvinte către comandanţi, s-a întors apoi spre Chacha:

— Va trebui ca şi dumneata, mamă, să te pregăteşti. Vreau să renunţi la gândul moştenirii clanului Toyotomi şi să mă laşi de-acum să mă ocup doar eu de toate treburile războiului.

Hideyori dorise să pună capăt amestecurilor mamei lui în treburile militare.

— Aşa voi face, a răspuns Chacha.

Se hotărâse să nu mai intervină cu nimic. Harunaga Ōno a fost tratat cu răceală de cei prezenţi, fiind considerat responsabil pentru ce se întâmplase, dar Chacha nu găsea nimic să-i reproşeze. Toţi luptătorii din castel erau oameni curajoşi şi gata să-şi dea oricând viaţa pentru ei, dar era greu să găseşti unul mai încăpăţânat şi mai devotat decât Ōno, în stare să facă chiar şi lucruri ruşinoase numai să restaureze autoritatea clanului Toyotomi. Chacha înţelegea bine felul de a gândi al lui Harunaga Ōno. Dar toate eforturile lui fuseseră în zadar.

Consiliul de război fusese întrerupt, dar s-a reluat după-amiază. După terminarea întâlnirii de dimineaţă, Ōno a fost înjunghiat la porţile castelului de mai multe persoane. A fost dus imediat în corpul central şi, înfăşurat în bandaje albe, a luat parte la întâlnirea de după-amiază.

Şi Chacha era acolo. Hideyori îi interzisese să se mai amestece, dar nu se putea abţine să nu vină să asiste. Sentimentele ei se schimbaseră complet. După asediul din iarnă, regăsise în el toată mândria şi orgoliul pe care o vreme nu le văzuse, orbită

fiind de drăgălăşenia lui. Chacha avea patruzeci şi nouă de ani. Imediat după ce trecuse de patruzeci, se îngrăşase atât de tare încât fiecare mişcare i se părea o corvoadă, dar în ultimii trei-patru ani pierduse în greutate şi redevenise Chacha de altădată. Ca în vremea tinereţii, cu o expresie demnă pe faţa-i albă, conştientă de rangul său, nu tolera nici un cuvânt care ar fi putut să aducă atingere onoarei clanului Toyotomi, deţinătorul legitim al puterii.

În timpul întâlnirii de după-amiază au apărut mai multe facţiuni, determinate de diferenţele de opinie privind planurile de ripostă în faţa lui Ieyasu. Până la urmă, Hideyori a fost de acord cu ideea că probabil Ieyasu va lansa atacul de la Tennōji şi că trebuie, în consecinţă, să întărească trupele defensive în această zonă, despărţindu-i pe cei o sută de mii de oameni ai armatelor aliate în două. În acea seară, trupele cantonate în Ōsaka şi în vecinătate au pornit fiecare către postul ce-i fusese atribuit.

În ziua următoare, Hideyori a plecat din castel însoțit de stegarii săi pentru a inspecta zona Tennōji, unde se presupunea că se vor duce luptele cele mai importante. Împrejurul lui erau purtate douăzeci de flamuri rubinii, zece stindarde cu vârfurile aurite, o mie de lănci și stindardul cu tigvă aurită ce-i servea drept blazon. Chacha l-a însoțit până la porţile castelului. Șirul de flamuri și stindarde era, în ochii ei, asemenea celor ce-l însoțiseră în lupte pe Hideyoshi.

În ziua de 18 aprilie, Ieyasu a ajuns la Kyōto, iar pe 21, Hidetada a intrat în Fushimi. Veştile despre sosirea celor doi le-au parvenit taberei din Ōsaka la câte o zi distanță. Pe 26, Ohatsu, Nii-no-tsubone și celelalte femei care fuseseră trimise la Sunpu ca mesagere s-au întors în sfârșit la Ōsaka. Aduceau un mesaj de reproş din partea lui Ieyasu cum că aliații din Ōsaka nu s-au conformat încă cererilor transmise prin Ōno: trimiterea înapoi a rōninilor şi părăsirea castelului de către Hideyori.

Chacha s-a întâlnit cu sora ei în apartamentele sale private din Castelul Ōsaka.

— E ultima dată când ne mai vedem. După ce te odihnești, te rog să pleci din castel, i-a spus acesteia.

Ohatsu a încercat să riposteze, spunându-i că asta nu înseamnă neapărat că acest castel va fi pus la pământ, dar amândouă știau că aceste cuvinte nu sunt decât o consolare de formă.

Așezate pe verandă, cele două surori priveau grădina plină de verdele crud al frunzelor, încercând să susțină o conversație vlăguită, în care tăcerile erau mai multe decât cuvintele.

— Noi trei – tu, Kogō și cu mine – am fost crescute la fel. Cum am ajuns oare să ne dușmănim una pe cealaltă? Totuși azi sunt fericită că putem vorbi pentru ultima oară și că îți pot mulțumi pentru tot ce-ai făcut pentru mine. E prea târziu ca s-o mai pot întâlni pe Kogō, soția shōgunului. Ultima dată când ne-am văzut a fost la nunta fiicei ei cu fiul meu. Când te vei mai întâlni cu ea, spune-i că îi doresc tot binele din lume. Și că am crescut-o pe Senhime de la șapte ani...

Chacha s-a oprit brusc, înghițindu-și cuvintele. Își dăduse seama că și Senhime, fiica lui Kogō, avea să-și găsească sfârșitul în flăcările ce vor cuprinde castelul.

A fost singurul moment în care Ohatsu și-a ridicat ochii pentru a o privi pe sora ei. Apoi, rostind cu greu cuvintele, a spus:

— Te implor să nu te înfurii de ce-o să-ți spun, Chacha, dar eu vreau ca tu și Hideyori să rămâneți în viață chiar dacă acest castel va cădea. Pentru asta există o singură cale...

N-a apucat să-și termine gândul, că Chacha a oprit-o tăindu-i vorba:

— Vrei să spui că ar trebui s-o salvez pe Senhime? Aș vrea s-o pot ajuta să fugă din castel, dar mi-e teamă că va refuza. A hotărât că va avea aceeași soartă cu Hideyori și cu acest castel. Îmi pare rău pentru tine, dar nimic, nici măcar puterea zeilor și a lui Buddha nu va putea clinti această hotărâre. Când te vei întâlni cu soția shōgunului, transmite-i, te rog, și acest lucru.

Chacha nu avea cum să știe dacă propunerea pe care i-o făcuse Ohatsu venea de la ea sau așa îi ceruse clanul Tokugawa,

dar, oricare ar fi fost adevărul, era sigură că Senhime ar fi refuzat să fugă. Ieyasu, Hidetada şi Kogō n-aveau decât să sufere. Focul ce va mistui Castelul Ōsaka va fi şi cel care va arde părul, faţa şi trupul lui Senhime.

Ohatsu a părăsit castelul în acea seară. Chacha a condus-o până în faţa apartamentelor sale şi, chiar înainte să se despartă, a pronunţat pentru prima dată numele copilului acesteia:

— O să mă rog ca sorţii să-i fie prielnici seniorului Tadataka.

Era limpede că fiul lui Takatsugu şi al lui Ohatsu era unul dintre generalii armatei Tokugawa şi că avea un rol important în asediul asupra Castelului Ōsaka.

— Îi voi transmite urările tale. Aş fi vrut să-l vezi măcar o dată. Seamănă mult cu tatăl lui, i-a răspuns Ohatsu.

Lui Chacha i-a venit în minte imaginea din tinereţe a lui Takatsugu şi se gândea că Tadataka trebuie să fie şi el acum un priceput tânăr luptător cu o fire năvalnică. Era ciudat, dar faţă de Tadataka nu simţea nici o urmă de duşmănie, ci îi era drag şi dor de el ca de o rudă apropiată. Dacă era să moară, ar fi vrut să moară de săgeata lui.

Capitolul XI

În timpul asediului din iarnă, aliații din Ōsaka adoptaseră o strategie defensivă, dar de data aceasta lucrurile stăteau altfel. Fiind lipsit de fortificațiile de odinioară, castelul cu greu mai putea fi considerat o fortăreață, așa că singura soluție care le rămăsese soldaților era atacul. Toți comandanții din castel împărtășeau același gând. Armatele clanului Tokugawa urmau să atace cu siguranță venind dinspre Nara, așa încât forțele aliate din Ōsaka trebuiau să lanseze asaltul coborând în zona joasă de câmpie. Pentru asta era necesar să-și plaseze grosul armatei între Tennōji și Kawachi.

Înfruntările premergătoare bătăliei au avut loc pe 28 și pe 29 aprilie, iar în cursul acestora și-a pierdut viața Oyuki Hanawana, războinic renumit în castel pentru curajul său.

Chacha nu îl întâlnise niciodată, dar auzise multe povești despre neînfricarea sa. Moartea atât de timpurie a acestui luptător de seamă într-o încăierare ce cu greu putea fi numită bătălie i se părea de rău augur.

Luna mai a început într-o stare de mare forfotă. În fiecare zi se țineau consilii de război conduse de Hideyori, în care se dezbăteau mișcările de trupe în funcție de strategiile de luptă. Chacha era prezentă de fiecare dată, dar nu intervenea în chestiunile de tactică militară.

De câte ori părăsea sala de consiliu, o cuprindea un presentiment sumbru. Nu avea cum să judece deciziile luate, dar i se

părea că nu așa se obține victoria. Erau două armate uriașe ce aveau să se ciocnească pe câmpul de luptă, unde fiecare soldat ori ucidea, ori era ucis, dar nimeni nu părea gata să-și asume responsabilitatea și să înfrunte tabăra adversă. Planul de luptă era întotdeauna cel hotărât de majoritate. Nici ideile lui Hideyori, nici ale lui Ōno ori ale lui Shigenari Kimura, Morichika Chōsokabe, Mototsugu Gotō, Yukimura Sanada sau Hayato Susukida nu se impuneau asupra celorlalte puncte de vedere. Chiar și lucrurile mărunte erau hotărâte în urma dezbaterilor din consiliu și niciodată decizia nu se baza pe judecata unui singur om.

Chacha deplângea tinerețea lui Hideyori, care în aceste momente cruciale nu avea decât douăzeci și trei de ani. Dacă ar fi fost măcar cu doi-trei ani mai mare, ar fi putut înfrunta această criză cu înțelepciunea și maturitatea necesare pentru a dirija o armată. Tinerețea lui i se părea un mare nenoroc.

În consiliul de pe 2 mai, Chacha i-a cerut lui Ōno s-o informeze despre mișcările de trupe din acel moment ale armatelor clanului Tokugawa, căci nu mai putea răbda să tacă, văzând că numărul comandanților care participă la discuții devenise din ce în ce mai mic.

— Ieyasu e încă în Kyōto, în Palatul Nijō-jō, iar Hidetada n-a plecat încă din Fushimi, a răspuns acesta. Cea mai mare parte a armatei dușmane ocupă toată regiunea din Kawachi. Trupele de avangardă sunt la Kokubun, cele ale lui Takatora Tōdo sunt la Senzuka, iar cele ale lui Naotaka Ii se află în jurul templului Rakuon-ji.

— Și trupele noastre? a întrebat Chacha pălind.

S-ar fi zis că armata inamică ajunsese deja la porțile castelului.

— Trupele lui Hayato Susukida, Mototsugu Gotō și ale lui Yukimura Sanada sunt și ele dispuse aici și așteaptă începerea bătăliei. Iar trupele secunde de asalt sunt ale lui Shigenari Kimura și ale lui Morishika Chōsokabe. Și ei așteaptă ordinul de luptă.

— Care sunt șansele noastre de victorie? a întrebat Chacha.

— Hotărâtoare va fi prima înfruntare. Dacă Gotō, Sanada și Susukida câștigă, vom fi în avantaj. Dar dacă pierd armatei secunde îi va fi greu să-și mențină poziția.

Pe Chacha o înfuria calmul cu care îi răspundea Ōno. Toți știau că asediul asupra castelului îi pune în dezavantaj și că trebuiau să iasă și să atace, dar acum castelul era ca și înconjurat. Îi venea să-i strige și să-l întrebe ce-a făcut până acum. Dac-ar fi trăit *taikō*, n-ar fi lăsat niciodată picior de soldat dușman să intre în Kyōto sau în Fushimi!

— Oricum ar fi, trebuie să câștigăm, căci altfel suntem pierduți, a spus Chacha supărată.

Odată întâlnirea încheiată, cu toții au început să părăsească sala, dar Chacha l-a strigat pe Hideyori, care se pregătea să iasă pe culoar și să se îndrepte spre apartamentele sale. Oprindu-se, acesta le-a poruncit slujitorilor lui să-i lase singuri. Doamnele de companie și servitoarele care-o însoțeau pe Chacha s-au făcut și ele nevăzute. Pe Chacha a surprins-o cererea lui, dar s-a bucurat să rămână doar ei doi. Trecuseră ani de zile de când nu mai stătuse doar cu fiul său.

— Mamă! a început el primul, deși ea fusese cea care-l oprise. Dumneata ai înțeles deja că acest castel va cădea în curând. Trebuie să te pregătești, căci sfârșitul e aproape. Nu va dura mai mult de câteva zile.

— Câteva zile?! a strigat Chacha de uimire, căci nu-i venea să creadă. Deci în câteva zile totul se va sfârși...

— Știu. Și nu sunt singurul. Ōno o știe și el prea bine. Și cred că și ceilalți au înțeles deja. Doar că nici unul n-o spune cu voce tare.

Soarele de început de vară și-a împrăștiat dintr-odată razele pe nisipul alb al grădinii, într-o strălucire orbitoare. Un pic mai încolo, câțiva ulmi și stejari bătrâni își întindeau deasupra unui pavilion alb ramurile pline de frunze de un verde copleșitor. Vara venise fără veste. Chacha nu știa când trecuse timpul și când se dusese primăvara.

În castel era liniște. Până în urmă cu două-trei zile fusese mare forfotă, tropotele cailor și zornăitul armelor pătrunzând

până în cele mai îndepărtate colţuri, dar probabil că cea mai mare parte a trupelor ieşiseră deja din castel, pentru că acum nu se mai auzea nici un sunet. Chacha încă nu putea să creadă şi cu atât mai puţin să accepte ceea ce-i spusese fiul său: că în câteva zile castelul va cădea. Cu toate acestea, i-a răspuns:

— Sunt pregătită.

— Atunci nu mai e nimic de spus, i-a răspuns Hideyori. Nu ne-am mai plimbat de mult prin grădină, hai să facem câţiva paşi împreună.

Era prima dată când Hideyori o invita să facă ceva împreună. Şi-a chemat de îndată slujnicele, care le-au pregătit saboţii de lemn, şi a coborât în grădină alături de el. Mama şi fiul ei au început să păşească pe potecile ce şerpuiau printre pietre şi tufişuri, fără să vorbească despre nimic anume. Chiar la ieşirea din grădina interioară, din iaz se rupea un mic pârâiaş ale cărui maluri erau pline de stânjenei înfloriţi.

— Au înflorit deja stânjeneii! a exclamat Chacha.

De fapt, mai erau trei zile până la Sărbătoarea Băieţilor[1]. Când Hideyori era mic, castelul se umplea de veselie în apropierea acestei zile. Pe vremea lui Hideyoshi, pregătirile începeau cu o lună sau două înainte, iar nobilii din toate ținuturile trimiteau cadouri nenumărate. Iar când venea ziua de sărbătoare, puneau rădăcini de iris în *sake* și cinsteau pe toată lumea din castel, iar apoi fierbeau apă cu parfum de iris și făceau cantități uriașe de *chimaki*[2].

Cu timpul, fastul sărbătorii a început să se stingă, iar de doi ani timpul trecea ca și cum Sărbătoarea Băieților nici n-ar fi existat vreodată. Pesemne năpădit de aceleași amintiri, Hideyori i-a spus râzând:

— Voi porni în lupta împotriva celor din clanul Tokugawa în ziua Sărbătorii Băieților. Atunci voi apărea în fața dumitale ca un adevărat luptător.

---

1 Sărbătoare tradițională ce are loc în ziua de 5 mai. În prezent, aceasta a devenit Ziua Copiilor.

2 Prăjitură din orez, învelită în frunze de bambus, care se servește în mod tradițional la Sărbătoarea Băieților.

Lui Chacha, râsul lui nestăvilit îi străpungea inima. Mergea încet în urma lui. Era același Hideyori dintotdeauna, dar statura lui i se părea acum mai bărbătească și mai impunătoare decât a oricărui războinic pe care-l văzuse vreodată. În ochii ei, Hideyori îl depășea în acea zi în măreție pe Hideyoshi însuși.

S-au plimbat cam o jumătate de ceas pe aleile grădinii, apoi s-au întors în castel și s-au despărțit pe veranda de unde coborâseră cu ceva vreme în urmă. Chiar înainte de-a pleca, Hideyori s-a uitat în ochii mamei lui și i-a spus:

— De-acum nu vom mai avea prilejul să stăm de vorbă pe îndelete. Orice s-ar întâmpla, aş vrea ca dumneata să-mi urmezi spusele întocmai.

— Aşa voi face, a răspuns Chacha fără să se împotrivească.

Ajunsă în camera ei însă, a început să se întrebe indignată de ce ar trebui să renunțe la tot și să lase clanul Tokugawa să-i incendieze castelul. De ce să trebuiască să moară un luptător atât de mândru ca Hideyori? Dar toate aceste gânduri nu duceau la nimic, căci ştia că nu are ce altceva să facă decât să accepte soarta ce i se hărăzise.

Următoarele două zile au trecut într-o atmosferă de stranie liniște. Nu s-au mai ținut nici consiliile de război. Chacha a trimis de nenumărate ori mesageri să-l întrebe pe Ōno care mai era situația, dar răspunsul lui a fost mereu același: încă nu a început lupta, situația nu a evoluat.

În dimineața zilei de 5 mai, în castel a început frământarea. Nici Hideyori și nici Ōno nu şi-au făcut apariția întreaga zi. Amândoi plecaseră cu noaptea-n cap pe câmpul de luptă, pentru a-și încuraja comandanții. La sfârșitul zilei, panica a pus stăpânire pe Chacha. Hideyori îi spusese că în ziua Sărbătorii Băieților va porni la luptă și acum se întreba dacă nu cumva chiar plecase pe front să lupte. Ultimele trupe de rezervă din castel porneau spre câmpul de bătălie. De peste tot se auzea nechezatul cailor.

În acea seară, Chacha s-a retras mai devreme. Când să se bage în așternuturi, a apărut Senhime. Deja se schimbase în

hainele de noapte, aşa că aceasta a trebuit să aştepte până când Chacha şi-a pus din nou chimonoul şi a venit s-o primească.

Senhime împlinise nouăsprezece ani, dar lui Chacha i se părea copilăroasă. Avea senzaţia că doar acest copil ce-i fusese dat în grijă de clanul Tokugawa nu înţelegea soarta tragică ce-i aştepta pe toţi cei din castel.

— Trebuie să ne pregătim pentru ce-i mai rău, i-a spus Chacha, rostind în faţa ei cuvintele pe care nu le-ar fi spus nimănui altcuiva.

Vorbele ei păreau a spune: „Vinovaţi pentru asta sunt tatăl şi bunicul tău". Aşa cum cerea eticheta, Senhime s-a așezat mai jos decât Chacha și i-a spus:

— Eu cred că noi vom câștiga bătălia.

Chacha nu se aşteptase la aşa ceva.

— Și de unde această convingere?

— Bătăliile se poartă pentru a fi câştigate. Nimeni nu începe o luptă cu gândul că va fi învins. Orice ar spune seniorul Hideyori, eu ştiu că în adâncul sufletului lui el crede că va câștiga.

Senhime nu părea să aibă nici o îndoială asupra a ceea ce afirma tare și răspicat.

— Uneori trebuie să purtăm o luptă chiar dacă o credem pierdută, pentru că un duşman ne provoacă, i-a răspuns Chacha, neputând totuși să nu se simtă înduioșată de cuvintele lui Senhime.

Poate că era aşa cum spunea Senhime şi aveau să câștige. Doar cei o sută de mii de soldați și comandanți veniseră la Ōsaka să lupte pentru a câștiga! Poate că doar ea era cea care avea aceste gânduri sumbre, în timp ce toți ceilalți visau la victorie. Poate că și Hideyori, în ciuda a ceea ce spunea, în sufletul lui spera că va birui.

Cu toate acestea, Chacha s-a ferit să-și destăinuie gândurile în fața lui Senhime. Tânăra femeie ce stătea în fața ei era unul dintre dușmanii pe care îi ura.

— E bine să crezi în victorie, dar ce vei face dacă vom pierde? a întrebat-o Chacha.

Senhime nu i-a răspuns. A rămas tăcută, cu capul plecat, ascunzându-şi chipul cu trăsături atât de frumoase.

— Prin urmare, dacă vom fi înfrânţi...?

Un impuls sălbatic o împingea pe Chacha s-o forţeze pe Senhime să-i răspundă. Dacă peste ei avea să vină înfrângerea, Chacha o va lua cu ea pe Senhime, chiar de-ar fi fost să-i lege mânecile chimonoului de propriii ei genunchi, ca să nu poată fugi nicăieri. Se vedea deja împreună cu Senhime în mijlocul flăcărilor.

— O să văd atunci ce o să fac, i-a scăpat lui Senhime.

Răspunsul ei fusese atât de neaşteptat, încât vorbele păreau să nu fi venit din gura ei, ci să fi căzut de undeva din neant.

— Ce-ai spus? a întrebat-o Chacha tăios.

— O să văd atunci ce o să fac, a repetat tare și răspicat Senhime, asigurându-se că Chacha aude cuvintele sale.

— Încă nu te-ai pregătit de moarte? a întrebat-o Chacha trăgându-se spre ea.

Senhime și-a ridicat capul și a privit-o adânc în ochi.

— De asta am venit aici, ca să vorbesc cu domnia voastră. Eu cred că vom câştiga. Dar uneori războiul ține și de soartă. Iar dacă sorții războiului ne vor fi potrivnici, voi lăsa în grija lor să hotărască pentru mine. M-am pregătit de moarte, dacă asta-mi va fi scris, dar dacă va fi să trăim atunci trebuie să trăim cu toții.

Senhime şi-a plecat capul, dar a continuat să vorbească.

— Eu nu vreau ca acest castel să piară în flăcări. Nu vreau să-l văd murind pe seniorul Hideyori. Și cred că trebuie să facem tot ce ne stă în putință ca toți să trăiască.

Cuvintele fetei au trezit dintr-odată în Chacha un gând teribil, pe care nu-l mai avusese niciodată: dacă puteau să rămână în viață, atunci trebuiau să o facă! Senhime avea dreptate. Nici Chacha nu voia să-și vadă castelul arzând sau fiul pierind. Așa era! Chiar dacă pierdeau războiul, dacă voiau cu orice preț să trăiască probabil că exista o soluție ca ea și Hideyori să rămână în viață. Cu toată ticăloșia lor, Ieyasu și Hidetada n-ar fi mers până într-acolo încât să scoată sabia din

teacă împotriva lui Hideyori, stăpânul castelului, şi a mamei sale. Un tremur i-a cuprins tot corpul. N-ar fi vrut ca Senhime, care stătea în faţa ei, să-i vadă tulburarea, dar nu-şi putea stăpâni emoţia.

În timpul acestei întâlniri, a apărut un curier trimis de Ōno, pe care Chacha l-a primit în altă încăpere. Ōno o informa doar că bătălia urma să înceapă în zorii zilei următoare.

Chacha a trimis-o pe Senhime înapoi în apartamentele ei și a rămas singură în cameră. Era o seară atât de caldă și de umedă, că şiroaie de sudoare i se prelingeau pe piele, deşi stătea nemişcată. În anul acela, vremea fusese neobişnuită: cireşii înfloriseră mai devreme decât de obicei, dar în mai se întorsese frigul şi chiar în prima zi a lunii bătuse grindina, iar la nici o săptămână mai târziu, de Sărbătoarea Băieţilor, se lăsase o zăpuşeală sufocantă. Obloanele ce dădeau spre grădină erau deschise, iar lumina făcliilor din casă dezvelea privirii o parte din grădina întunecată. Frământată de gânduri, Chacha se ridica din când în când şi ieşea pe verandă, privind în întunericul de afară. Pe cer nu era nici o stea. Pesemne că această căldură înăbușitoare anunța ploaia.

În castel nu se auzea nici un zgomot distinct, dar în aer plutea un murmur continuu. Era ca un huruit grav ce venea necontenit din adâncurile pământului, creând o atmosferă apăsătoare.

Înainte să vină Senhime, Chacha vrusese să se culce, dar acum se trezise de-a binelea. Aruncându-şi din nou ochii peste scrisoarea în care Ōno o anunța că lupta va începe a doua zi în zori, a simțit cum o copleșește emoția. Gândindu-se că, și dacă se bagă la loc în aşternuturi, tot nu va putea adormi, și-a pus peste hainele de noapte chimonoul desfăcut și s-a hotărât să rămână trează până ce o va lua din nou somnul. Le-a poruncit servitorilor să se retragă în camerele lor. Se făcuse miezul nopții și ea tot nu putea să doarmă, doar stătea întinsă, cu ochii închiși. Pe la ceasurile două ale dimineții, un zgomot de voci a făcut-o să se ridice. Un tânăr samurai dintre cei care o

slujeau şi cărora le poruncise să se culce, dar care fără îndoială că nu o făcuse, a strigat de pe coridor:

— E seniorul Shigenari Kimura, care pleacă pe front.

Murmurul vocilor s-a mai auzit o vreme. Liniştea nopţii făcea ca nechezatul cailor şi strigătele soldaţilor să se audă mai aproape decât erau. Şi, când părea că totul se liniştise, agitaţia a reînceput.

— E seniorul Morichika Chōsokabe, care pleacă pe front, l-a auzit din nou Chacha pe tânărul samurai cum striga de pe coridor.

Imediat după aceea, slujnicele au intrat aducând ceai. Chacha şi-a dat seama că nimeni nu închisese un ochi în noaptea aceea.

Spre dimineaţă, calmul a revenit în castel. Chacha a reuşit să aţipească, dar pe la şase a sărit în picioare. A deschis ferestrele. O ploaie măruntă cădea uşor pe pământ. După plecarea pe front a ultimelor trupe, cele ale lui Kimura şi Chōsokabe, castelul părea părăsit.

Chacha nu avea nici cea mai mică idee dacă Hideyori plecase la luptă cu o zi în urmă sau dacă îşi petrecuse noaptea în castel. Faptul că nu ştia nimic de el o îngrijora şi ar fi vrut să afle ce şi cum, dar s-a abţinut de la a-i întreba pe servitori.

Profund neliniştită, Chacha şi-a petrecut toată dimineaţa privind ploaia care cădea peste grădină. Pe la prânz, a apărut un mesager de la Ōno:

— Seniorul Mototsugu Gotō şi-a pierdut viaţa în bătălia de la Dōmyōji de azi-dimineaţă, a anunţat-o acesta.

Dōmyōji era cam la cinci *ri* în partea de sud-est a castelului. Chacha s-a întristat atât din cauza veştii dureroase a pierderii acestui luptător cunoscut pentru talentul său de strateg şi pe care se bazau ultimele lor speranţe, dar şi din cauza faptului că trupele duşmane se apropiaseră atât de mult de ei. Luptele se purtau mult mai aproape decât crezuse.

— Şi tânărul senior Hideyori? a întrebat Chacha, nemaiputând să rabde.

— Este încă în castel, a răspuns mesagerul, spre marea uşurare a lui Chacha.

Cam la două ore după plecarea acestuia, a apărut un alt sol din partea lui Ōno.

— Seniorul Hayato Susugida şi-a găsit sfârşitul la Dōmyōji.

Chacha s-a întristat şi mai tare. Puţinii comandanţi în care-şi pusese speranţele cădeau unul câte unul. Mai rămăseseră doar patru capabili să dirijeze o armată întreagă: Sanada, Mōri, Kimura şi Chōsokabe.

Chacha nu mai suporta să stea în camera ei, aşa că s-a îndreptat spre corpul central. În curtea acestuia, câteva zeci de luptători ţineau un consiliu în faţa lui Hideyori şi a lui Ōno. S-a dus direct acolo, s-a aşezat lângă Hideyori şi a întrebat:

— Care este situaţia pe front?

Hideyori tăcea. I-a răspuns Ōno:

— Trupele duşmane ale lui Mizuno, Honda, Matsudaira şi Date au intrat pe teritoriul de la Dōmyōji. Dintre ai noştri, trupele lui Sanada, Fukushima, Watanabe, Ōtani şi Iki le ţin piept, dar pe câmpul de bătălie e o mare harababură. Tocmai am trimis un mesager cu ordinul de retragere pentru trupele lui Sanada.

Un ordin de retragere însemna oare un dezavantaj?

— Și trupele care au plecat azi-noapte din castel? a întrebat Chacha.

— Luptă la Yao-Wakae.

— Yao-Wakae e la doi *ri* de castel, a oftat Chacha. Și care e situația acolo?

— Shigenari Kimura a luptat vitejeşte, dar a fost ucis.

— Cum?!

Chacha rămăsese fără cuvinte. Și-a ridicat către Hideyori chipul palid ca ceara. Fără să-şi schimbe expresia, acesta i-a poruncit pe un ton calm, dar ferm:

— Vreau să te retragi în apartamentele dumitale.

— Nu pot să rămân aici?

— Nu are nici un rost. O să fii chemată în momentele de căpătâi, i-a răspuns Hideyori.

— Unde este Ieyasu acum?

— Ieyasu şi fiul lui au plecat în zori la Hirakata. Vor aştepta acolo, gata să intervină în caz de nevoie.

Auzind acest răspuns din gura lui Harunaga Ōno, Chacha a simţit cum întreg corpul i se destinde şi cum, în ciuda situaţiei, e gata să izbucnească în râs.

— Aşadar castelul e încercuit din toate cele patru părţi de armatele lui Tokugawa! Ce gândiţi că trebuie făcut? a întrebat ea aspru.

— Nu înseamnă că am pierdut bătălia. Vom opri înaintarea trupelor lui Ieyasu la Hirakata, iar trupele lui Chōsokabe, Sanada şi Mōri sunt pe poziţie la Chausuyama și la Tennōji. Vom da un ultim asalt aproape de Nara. Bătălia de mâine e hotărâtoare.

— Deci mâine e ziua în care săgeți și ghiulele vor cădea asupra noastră. Ce zbucium! a replicat Chacha, pe un ton cât se poate de sarcastic, după care s-a ridicat şi a plecat.

Pe coridor, Chacha şi-a dat seama că, în tot timpul în care fusese şi ea în curtea centrală, Hideyori n-a scos nici un cuvânt în afară de porunca pe care i-a dat-o ei, de a se întoarce în camerele sale, şi nu şi-a putut stăpâni un sentiment covârșitor de milă pentru fiul ei. Era înconjurat de prea mulţi comandanţi şi asta îi adusese această soartă nefericită. Ştia prea bine că situaţia era disperată, dar îi lăsase pe aceştia să vorbească în locul lui.

Întorcându-se în apartamentele sale, Chacha a început să se gândească dacă nu cumva există o cale de a salva viața fiului său și castelul ce era pe punctul de a fi cucerit. Nu se mai gândea nici la renumele clanului Toyotomi, nici la onoarea lui Hideyori. Unul câte unul, prin fața ochilor i s-au perindat toți cei care ar fi putut-o ajuta. Cei mai mulți dintre ei erau morți, dar în mintea ei trecerea timpului nu însemna nimic. Amintirile de ieri se amestecau cu cele de acum zece ani şi cu cele de acum douăzeci de ani. I-au venit în minte până și Ujisato Gamō, și Takatsugu Kyōgoku și Toshiie Maeda. Era ciudat, dar toți cei pe care putea conta nu mai erau printre cei vii. Și-a

adus aminte și de Ohatsu și de Kogō. E drept că soarta le aruncase acum în tabăra dușmană, dar Chacha era sigură că, dacă ar fi putut cumva să ajungă la ele, surorile ei și-ar fi unit forțele ca s-o salveze. Însă nu putea spera că dintr-un castel asediat de armatele dușmane ar putea trimite mesageri. S-a gândit apoi la doamna Kyōgoku și la doamna Kaga. Și chiar și la Doamna din Palatul de Nord. Prin fața ei se perindau deopotrivă viii și morții.

Nu mai știa cât timp trecuse. Cu privirea în gol, continua să scormonească în mintea ei căutând o cale de a salva castelul și de a-l ține pe Hideyori în viață. Când s-a dezmeticit, Chacha a observat că peste grădină se lăsase întunericul. Pământul negru era plin de apă, dar ploaia se oprise. Din depărtare se auzeau focuri de armă și strigăte de luptă. Bărbații și femeile din slujba sa își aduseseră cu toții așternuturile în camera ei, pentru a se feri de săgeți și de ghiulele.

La lăsarea nopții au venit doi sau trei samurai care le-au spus că în acea noapte nu se vor da lupte și că se pot culca liniștiți.

Auzind vorbele acestora, Chacha a început să se întrebe de ce se oprea lupta în acea seară și ce putea să însemne asta. Oare începeau din nou negocieri pentru pace?

În clipa în care i-a venit acest gând, a simțit că epuizarea o doboară. A pus să i se întindă așternuturile într-un colț înghesuit al camerei și a căzut moartă de oboseală. Somnul agitat i-a fost presărat de numeroase coșmaruri.

S-a trezit a doua zi, pe 7 mai, dându-și seama că peste noapte nu se întâmplase nimic. În reședința ei era liniște. A ascultat atent, dar nu se auzeau nici focuri de armă, nici strigăte de luptă. Se întreba din nou dacă nu cumva se semnase un armistițiu peste noapte.

După ce și-a terminat toaleta de dimineață, i s-a adus micul dejun. A apucat bețișoarele cu speranța că se încheiase pacea. De la începutul lunii mai nu avusese deloc poftă de mâncare, dar acum înghițea bucatele una după alta. Servită de o tânără

doamnă de companie, Chacha a putut să-şi ia în tihnă micul dejun. A stat cam o jumătate de ceas, fără să se grăbească. Când a terminat, a apărut un mesager trimis din corpul central. Hideyori o ruga să meargă imediat acolo. Condusă de sol, a ieşit din cameră.

Se aştepta să fie dusă în curtea centrală, dar mesagerul a îndrumat-o spre curtea laterală de lângă Poarta Cireşilor, care era poarta de acces spre corpul central. Înconjurat de câteva zeci de luptători, Hideyori stătea pe un taburet. Locul era plin de samurai în armură, ce se întindeau până la Poarta Cireşilor. În jurul lui Hideyori erau dispuse toate însemnele autorităţii: flamuri rubinii, mii de lănci, halebarde aurite. Hideyori purta o armură prinsă cu şnururi de piele acoperite cu aur şi cu argint, iar lângă el era pregătit un frumos cal negru.

Văzând toată această strălucire, Chacha şi-a dat seama imediat că nu se semnase nici un armistiţiu, ci că Hideyori urma să pornească la luptă. Uitând pentru o clipă situaţia disperată în care se aflau, Chacha s-a oprit un moment, fermecată de atitudinea dârză a fiului său. O secundă s-a crezut înapoi în vremurile glorioase ale lui Hideyoshi, atât de semeţ şi de frumos părea Hideyori.

Chacha a înaintat încet spre fiul ei. Când a ajuns în faţa lui, acesta i-a spus:

— Tocmai a venit un mesager de la Yukimura Sanada să ne spună că a sosit momentul bătăliei. Vom lansa atacul asupra armatei de la Tennōji.

Fără îndoială că o chemase ca să-şi ia adio, ştiind probabil că nu o va mai revedea.

— Mă voi ruga cu toată inima pentru victoria voastră, i-a răspuns Chacha, repetând cuvintele pe care i le spusese în trecut de-atâtea ori lui Hideyoshi.

Nu se putea opri din tremurat. Nu tremura din cauza grijilor pe care şi le face o mamă care-şi trimite copilul la război. Era mândră să-şi vadă fiul ajuns un neasemuit războinic matur, ce pleca de unul singur să înfrunte armata tiranului

Ieyasu. „Sublim“ era cuvântul care descria sentimentele lui Chacha. „Sublim! Sublim! Sublim!“ şi-a repetat în gând la nesfârşit. Cât s-ar fi bucurat Hideyoshi să-l vadă azi în armura de luptă!

În acel moment, Chacha l-a văzut pe Harunaga Ōno intrând pe Poarta Cireşilor, însoţit de câţiva vasali. Epuizarea îl făcea de nerecunoscut. Venea grăbit spre Hideyori, fără să-i pese de toată lumea din jurul lui.

— Eu, Harunaga, mă împotrivesc plecării domniei voastre la luptă! Rămâneţi în castel! Voi merge eu în locul domniei voastre să mă alătur lui Sanada! a strigat acesta.

— Oare pe cine a chemat Sanada, dacă nu pe mine, ca să-i conduc pe ostaşi în ultima lor bătălie, să-i însufleţesc şi să-i încurajez?

— Orice-ar gândi Sanada, e o nesăbuinţă să ieşiţi acum din castel. Trupele duşmane au ocupat deja toată întinderea dintre Tennōji şi Okayama şi o mare armată a plecat din Hino şi se îndreaptă spre Tennōji acum, a replicat Ōno.

Un samurai cu faţa acoperită de o barbă ţepoasă, pe care Chacha nu-l cunoştea, a început să vorbească:

— Şi eu mă împotrivesc! La cum arată lucrurile acum, cea mai mare grijă a noastră trebuie să fie apărarea castelului.

Cuvintele celor doi l-au determinat până la urmă pe Hideyori să renunţe la planul de a pleca pe câmpul de luptă. Preluând comanda, Harunaga Ōno a pornit spre Tennōji în locul lui Hideyori, purtând stindardul cu tigvă aurită. Chacha se simţea uşurată. Oricât de măreţ i se păruse fiul ei, era mai bine pentru el ca plecarea la bătălie să fie amânată.

Pentru Chacha a urmat revenirea la realitatea dură. Pe drumul de întoarcere spre apartamentele sale, s-a hotărât să urce în turnul de lângă poarta principală. Samuraii care o însoţeau au încercat s-o oprească, dar nu i-a ascultat. Locul de lângă poarta principală era împânzit de nenumărate ţeste ale soldaţilor duşmani. Pesemne că le fuseseră tăiate capetele celor prinşi în bătălia ce se purtase cu o zi în urmă. Peste noapte ploaia le răvăşise părul şi le alterase trăsăturile.

Chacha a grăbit pasul să treacă mai repede de palisadele în fața cărora era expusă mulțimea de capete și s-a îndreptat către turnul de pază de lângă poartă. A început să urce, dar a trebuit să se oprească de câteva ori să-și recapete suflul. De sus se vedea toată întinderea de pământ până la Tennōji acoperită de mii de soldați mișcându-se ca niște imense roiuri de albine. Chacha a crezut întâi că sunt trupele aliaților, dar samuraii ce stăteau de pază în turn i-au explicat că toate acele trupe sunt ale dușmanilor.

— Și unde sunt trupele lui Sanada? a întrebat ea înghițind în sec.

— Sigur sunt undeva pe-acolo, dar nu se pot deosebi de inamici, căci sunt oricum înconjurați de trupele lui Tokugawa, i-a răspuns un soldat.

În cele din urmă, Chacha a reușit să distingă în învălmășeala de pe front niște trupe care păreau a fi ale lui Sanada. Erau doar câțiva soldați, cu câteva stindarde. De la înălțimea turnului, cele două tabere i se păreau atât de aproape una de alta, încât parcă se uneau. Și cu toate astea, încă nu începuse bătălia decisivă. Asta i se părea foarte straniu. Era întocmai cum spusese Ōno: un val de soldați înainta dinspre Hino spe Tennōji, continuând să îngroașe rândurile armatei lui Tokugawa. În bătaia vântului răcoros, ce sufla cu putere peste turnul de veghe, Chacha privea lung în toate cele patru zări, dându-și seama că armatele lui Ieyasu înconjuraseră castelul din toate direcțiile.

Coborând din turn, s-a gândit că făcuse totuși bine că urcase, căci așa reușise să vadă cu ochii ei și să-și facă o idee despre ceea ce va urma: odată lupta pornită, castelul acesta atât de faimos, mândria lui Hideyoshi, avea să cadă în mâinile dușmanilor fără să opună nici cea mai mică rezistență. Probabil că va fi cucerit chiar în acea zi, și nici nu se va însera bine, că va fi dat pradă focului.

Chacha s-a întors în apartamentele ei și și-a adunat toate slujnicele, împărțindu-le toate lucrurile sale și spunându-le că probabil e deja prea târziu să mai poată fugi, dar, dacă vreuna

dintre ele găseşte o cale să scape, poate să plece oricând. Primind micile lucruşoare din mâinile lui Chacha, fiecare dintre aceste femei a izbucnit în plâns încercând să spună câteva cuvinte. Chipul ei însă începuse să se lumineze.

După ce Chacha şi-a împărţit lucrurile, a apărut în apartamentele sale Senhime, însoţită de vreo douăzeci de slujnice. Venise să se instaleze acolo, dar strălucirea grupului lor te ducea cu gândul mai degrabă la un alai de nuntă. Se îmbrăcaseră în cele mai frumoase chimonouri şi, când au intrat în reşedinţa lui Chacha, aceasta s-a umplut de un aer de sărbătoare. Luându-se după slujnicele lui Senhime, şi doamnele de companie ale lui Chacha au început să se gătească, punându-şi cele mai frumoase haine şi accesorii.

Chacha şi Senhime au luat prânzul mai devreme decât de obicei. Au vorbit puţin şi au evitat discuţiile despre soarta castelului, preferând în schimb să povestească despre lucruri fără nici o legătură cu asta, precum mugurii de bambus din Yamazaki și metoda cea mai bună de a-i găti. O singură dată Senhime a râs încetişor. Auzindu-i râsul șoptit, Chacha şi-a ridicat ochii și a privit-o îndelung. Trebuia să recunoască: frumusețea soției fiului său era fără pereche. E drept că o vreme își revărsase ura asupra lui Senhime, dar acum o găsea neasemuit de frumoasă pe fata aceasta de douăzeci de ani, gătită ca de nuntă. I-a trecut prin minte că, dacă Hideyoshi ar fi văzut-o pe vremea când era tânăr și mare iubitor de femei, cu siguranță că n-ar fi lăsat-o în pace prea ușor. Era prima dată în ultimele luni când în mintea lui Chacha își făcea loc un gând așa de frivol.

Pe la amiază, în depărtare s-au auzit dintr-odată focuri de armă. Și în timpul nopții se trăsese, dar apoi lucrurile s-au potolit o vreme. Acum însă lupta se reluase, iar zgomotul puștilor se auzea neîncetat, devenind din ce în ce mai răsunător. La scurtă vreme după primele focuri, strigăte de luptă au răsunat chiar lângă castel, semănând panică printre slujnicele din reședința lui Chacha. Când femeile au înțeles că era vorba

despre strigătele de îmbărbătare ale soldaţilor din trupele aliate ce porneau spre câmpul de luptă, o linişte greoaie şi apăsătoare a cuprins din nou încăperile.

Chacha şi Senhime au ieşit din reşedinţă şi s-au îndreptat către Poarta Cireşilor. Hideyori era tot acolo, pe taburetul său, înconjurat de generali, de parcă nu s-ar fi mişcat din loc de dimineaţă. Vasalii lui umpluseră curtea, dar, spre deosebire de dimineață, atmosfera era încordată, ca şi când de undeva îi pândea pe toţi o mare primejdie. Câţiva samurai îşi scoseseră săbiile din teacă, în timp ce alții, purtând armuri și platoșe, intrau și ieșeau pe Poarta Cireşilor necontenit. Chacha și Senhime s-au aşezat păstrând distanţă faţă de Hideyori, iar cele aproape treizeci de doamne de companie care le însoțeau au luat loc în jurul lor. Doar în acel moment Chacha a observat că se înseninase și că razele soarelui cald de vară se revărsau pe deasupra cireşilor ce se înşirau de-o parte şi de alta a porţii.

Se auzeau focuri de armă amestecate cu strigăte de luptă purtate de vânt când mai aproape, când mai departe. Era greu de spus din ce direcție veneau.

Harunaga Ōno, plecat de dimineață la Tennōji pentru a-i încuraja pe soldații cantonați acolo, se întorcea însoțit de douăzeci de luptători. Chacha îl găsea și mai îmbătrânit decât dimineață, de parcă abia se mai ținea pe picioare. A început să-i dea lui Hideyori raportul despre situația trupelor, dar în timp ce vorbea și-a pierdut dintr-odată cunoștința și s-a prăbușit la pământ. Sângele i-a țâșnit de sub umărul drept, înroşindu-i platoșa. Toți cei din jur au crezut că fusese rănit în timpul deplasării la Tennōji, dar de fapt i se deschisese o rană pe care o căpătase într-un incident survenit în castel cu câteva zile în urmă.

Toți cei prezenți au sărit în picioare văzându-l pe Ōno cum se prăbușește. În același moment, trei ștafete călare au trecut una după alta pe porţile deschise în mare galop şi, ca la un semn, strigătele de luptă au răsunat puternic lângă porțile castelului, iar focurile de armă s-au întețit. Cei mai mulți dintre samuraii care-l înconjurau pe Hideyori și care până atunci

stătuseră în așteptare s-au ridicat deodată și s-au năpustit și ei către Poarta Cireșilor pentru a se alătura luptei. Deodată s-a lăsat liniștea.

Chacha a plecat singură de lângă grupul de femei pentru a se apropia de Hideyori. Șuierul gloanțelor, bubuitul puștilor, țipetele soldaților se ridicau fără încetare din toate părțile, ca și cum bătălia se dădea chiar de jur împrejurul castelului.

Yukitsuna, fiul lui Yukimura Sanada, a sosit chiar în acel moment cu rugămintea ca Hideyori să meargă pe câmpul de luptă pentru a-și încuraja soldații. Tânărul samurai de pe chipul căruia încă nu se ștersese urmele copilăriei avea părul răvășit și armura plină de sânge. Hideyori s-a ridicat în picioare. Pentru oricine era limpede că aceasta e ultima lui șansă de a se arunca în luptă. Soldații s-au ridicat și ei. Curtea începuse să fiarbă.

Mesagerii au revenit pentru a anunța că apărarea de la intrarea în Okayama fusese spulberată. Aproape în același moment, un alt mesager a sosit în galop anunțând că trupele lui Sanada fuseseră distruse la Tennōji și că toți soldații, împreună cu comandantul lor Yukimura Sanada, își pierduseră viața în luptă. Uitându-se la Hideyori, Chacha a văzut pentru prima oară pe chipul lui o expresie înspăimântătoare. Acesta a început imediat să strige ordinul de plecare tuturor soldaților și comandanților aflați în apropierea Porții Cireșilor:

— Ascultați-mă bine! Veniți să vă dați viața pentru Hideyori Toyotomi! Să răzbunăm moartea lui Sanada și a soldaților lui!

În acel moment, Morihisa Hayami a năvălit în galop. Venise în fugă de la Tennōji, iar acum stătea în fața lui Hideyori împiedicându-l să urce în șa:

— Avangarda noastră e terminată. Toate drumurile din sudul orașului sunt pline de soldați ce bat în retragere. Să îi înfrunți acum pe dușmanii deja îmbătați de victorie înseamnă doar să faci să crească numărul celor căzuți în luptă.

— De când a început îmi aștept moartea! Să luptăm! Luptați! a urlat Hideyori.

— Eu gândesc că nu se cuvine ca un comandant să-şi grăbească fără rost moartea. Mai degrabă ar trebui să se retragă şi să-şi apere castelul cât încă mai poate. Când forţele noastre se vor sfârşi, va avea destul timp să se hotărască să moară.

Morihisa Hayami avea faţa acoperită de sânge.

— Nu! Să luptăm! a strigat din nou Hideyori, încercând să se urce în șa.

Hayami s-a agăţat de el ca să-l împiedice. În clipa următoare, a zburat prin aer, aruncat de voinicul Hideyori. Până să-şi dea seama ce face, Chacha s-a aruncat și ea la picioarele lui, prinzându-se cu mâinile de el. Nu-l putea lăsa să plece la moarte! O lovitură puternică în umărul drept a rostogolit-o la pământ.

Ridicându-se, a văzut ca prin vis cum mai mulţi samurai l-au apucat cu braţele pe Hideyori. De cealaltă parte a acestei triste încăierări, grupul format din Senhime şi slujnicele sale, îngenuncheate pe pământ în chimonourile lor somptuoase, păreau niște păpuși împrăștiate pe nisipul alb.

În acea clipă, din spate Chacha a auzit mai mulți soldați strigând „Foc! Arde!". Și-a întors privirea. Nori de fum negru se ridicau spre cer de după curtea a treia. Panica a izbucnit dintr-odată. Soldații și-au scos săbiile din teacă și au început să alerge în toate părţile urlând, deși nu se vedea nici un inamic. Era limpede că aveau trădători în castel. Femeile s-au ridicat și ele deodată.

Chacha l-a zărit din nou pe Harunaga Ōno. Se învârtea printre toți, strigându-le să se liniștească. Când s-a reinstaurat calmul, a ieșit în fruntea soldaților pe Poarta Cireșilor. Hideyori și grupul care-l înconjura s-au grăbit să-l urmeze. Apoi s-a lăsat liniștea. Nu mai rămăseseră în curte decât douăzeci-treizeci de femei, flamurile, lăncile şi stindardele. Scurtul moment de tăcere a fost urmat de strigăte de luptă şi focuri de armă, care de data asta se auzeau mai puternic şi mult mai aproape. Curtea a treia căzuse în mâinile dușmanilor – bufniturile palisadelor căzând și strigătele de îndemn ale unor soldați se amestecau cu zgomotele bătăliei.

Pe Poarta Cireşilor a năvălit din nou o mulţime de luptători. De data asta se vedea limpede că erau ostaşi ce fugiseră de pe câmpul de luptă. Mulţi răniţi erau înarmaţi cu săbii şi lănci.

Hideyori şi Ōno s-au întors şi ei la scurtă vreme. În urma lor, pe poartă se revărsau înăuntru grupuri de soldaţi de toate felurile. Părea un haos de nedescris, dar dacă te uitai mai bine nu era deloc aşa, căci de lângă poartă, Ōno răcnea la ei cu vocea lui răguşită, iar ei se îndreptau supuşi spre stânga sau spre dreapta, după cum li se ordona. Dar în acelaşi moment un alt val s-a revărsat pe poarta din partea opusă şi la scurt timp locul s-a umplut de oameni.

Focul ce cuprinsese curtea a treia trecuse la curtea a doua, iar dacă până atunci lupta se dăduse în exteriorul castelului, acum câmpul de luptă se mutase în interior, în curtea a treia.

Fără să se ştie cine dăduse ordinul, Chacha şi celelalte femei au fost trimise în corpul central şi adăpostite acolo. Ōno, care până cu o clipă în urmă era lângă Poarta Cireşilor, a apărut ca din pământ lângă ele urlând: „În donjon! Urcaţi în donjon!" Având de-o parte şi de alta două sau trei slujnice care o prinseseră de mâini, Chacha a urcat până la al doilea nivel al donjonului, urmată de Senhime şi de celelalte femei. Printre ele erau şi mama lui Shigenari Kimura, Ukyotayu, ce fusese şi doica lui Hideyori, ca şi doamna Aeba sau doamna Adama.

Când vestea căderii celei de-a treia curţi şi a asediului curţii a doua a ajuns la nivelul al doilea al donjonului, aici deja căzuseră câteva proiectile, iar gloanţele se loveau de pereţi sau de podele ca şi cum ai arunca cu nişte boabe de soia. Chacha stătea jos, direct pe podea. Nici una dintre femei nu scotea o vorbă. Toate ştiau că sunt prinse în capcana unui castel gata să fie cucerit.

Întunericul a început să înghită încet-încet şi turnul. Ziua părea să fi trecut foarte repede. Când s-a întunecat de tot, a apărut Hideyori urmat de câţiva samurai. Toţi păreau epuizaţi şi răsuflau greu. În afară de Hideyori, Chacha nu-l recunoştea pe nici unul dintre ceilalţi soldaţi. Nimeni nu spunea nimic.

La scurtă vreme după aceea, a mai venit un bărbat. Era fără îndoială Harunaga Ōno. Acesta s-a dus drept către colțul în care se strânseseră războinicii, dar trecând pe lângă grupul de femei, le-a spus hârâit:

— Donjonul nu mai e sigur, ne vom refugia în turnul din împrejmuirea Ashida.

La auzul vocii lui, femeile s-au ridicat deodată. În interiorul turnului era întuneric beznă, dar când au ieșit pe coridor ca să coboare s-au trezit înconjurate într-o penumbră difuză, o lumină între zi și noapte. Reflexia focului ce mistuia castelul strălucea roșiatic pe podea, luminându-le pașii.

Traversând un coridor lung, grupul s-a îndreptat către al treilea turn de veghe al împrejmuirii Ashida, trecând pe sub foișorul destinat contemplării lunii. La intrarea în turn, a avut loc un incident. Kura-no-suke Watanabe, care fusese grav rănit în bătălia de la Dōmyōji și care până atunci îl urmase îndeaproape pe Hideyori, ajungând în fața intrării, le-a spus fără ocolișuri:

— Rana pe care o am nu mă lasă să vă urmez mai departe. Rămâneți cu bine!

A ieșit apoi în grădină.

Cu toții auziseră cuvintele lui, dar nimeni nu încercase să-l oprească. Unul dintre tovarășii lui, imposibil de recunoscut în întuneric, l-a secondat, aplicându-i lovitura finală. S-a auzit apoi urletul de durere al mamei lui, care-și curma și ea viața. Din nou, cineva a ajutat-o și i-a dat lovitura hotărâtoare.

Cei din grup s-au grăbit să intre în turn. Erau în jur de treizeci de oameni. Sinuciderea lui Watanabe și cea a mamei sale i-au făcut pe toți să se gândească la soarta ce-i aștepta. Până atunci, o bună bucată de vreme Chacha nu mai știuse unde se află, dar, odată intrată în turn, și-a recăpătat stăpânirea de sine.

În întuneric, cineva a strigat că donjonul arde. Era o voce de femeie. Nu era însă nimeni să-i răspundă. Dar ceea ce spusese era adevărat, căci câteva clipe mai târziu, o strălucire roșiatică stranie a început să se vadă de la ferestrele turnului. Chacha a văzut atunci că stătea între Hideyori și Senhime.

Focuri de armă, srigăte de luptă şi trosnetul focului ce cuprinsese donjonul se auzeau de peste tot. Soldaţii care mai rămăseseră în viaţă în castel se luptau pe viaţă şi pe moarte cu inamicii care îşi făcuseră drum până la ultima curte.

— Kazuma e cu noi? a întrebat deodată Hideyori.

— Şi-a făcut *seppuku* în sala mare, i-a răspuns cineva.

— Şi Bungo Mano?

— Tot în sala mare, şi el, i-a răspuns o altă voce.

— Shikibu Nakajima?

— În sala mare.

— Horita?

— Ultima dată când l-am văzut era împreună cu Nonomura Iyo-no-kami, lângă poarta curţii a treia. Era rănit grav. Pe urmă... s-a auzit o altă voce.

Chacha a aflat astfel că un mare număr de comandanți fie îşi luaseră viața, fie căzuseră în luptă. După asta, o vreme n-a mai spus nimeni nimic. Doar Ōno și încă vreo doi-trei soldați nu-și găseau locul, intrând și ieșind mereu din adăpost.

Deodată, Chacha l-a văzut pe Ōno ducându-se drept la Senhime și așezându-se atât de aproape de ea, că mai avea puțin și o atingea. S-a aplecat spre ea și i-a şoptit:

— Onorabilă doamnă!

Chacha a tresărit. Ce putea să-i șoptească Ōno lui Senhime? Dintre toți cei adunați acolo, doar Ōno îi părea lui Chacha diferit. Era singurul care nu renunțase încă la gândul de a-l salva pe Hideyori. Oare nu cumva voia s-o înapoieze pe Senhime rudelor ei din clanul Tokugawa și, în schimbul ei, să schimbe soarta celor din clanul Toyotomi? Orice-ar fi putut să facă era prea târziu. Chiar dacă s-ar fi folosit de Senhime ca să-i salveze pe ei, la ce-ar fi dus asta?

În inima lui Chacha, care toată ziua nu contenise să se zbuciume pentru a-l salva pe Hideyori, acum se întorsese o umbră din orgoliul ei de temut de altădată. Pentru ea şi pentru Hideyori venise sfârșitul, aici și acum, și trebuiau să accepte asta. Era prima oară când decizia ei era atât de fermă. Decât să abdice de la principiile ei și să se întovărășească cu Ieyasu,

mai degrabă alegea moartea. Avea de apărat acum nu numai propria ei viaţă, ci şi onoarea clanului Toyotomi.

Chacha a bâjbâit cu mâna şi a apucat marginea chimonoului lui Senhime, trecând-o pe sub unul dintre genunchii ei.

— Aşadar, onorabilă doamnă?

Vocea gravă a lui Ōno a ajuns la urechile lui Chacha, care încerca să deslușească ce-i spune acesta lui Senhime. Trupul fetei s-a mişcat. Chacha a simţit-o că vrea să se ridice. S-a lăsat cu toată greutatea pe genunchi, peste marginea lungă a chimonoului pe care-l prinsese sub ea.

În clipa următoare, Senhime a lăsat să-i scape un geamăt atât de încet încât doar Chacha l-a putut auzi. Senhime trebuia să sfârşească aici, cu ei toţi. Ieyasu, aşa îţi vei ispăşi păcatele! Nepoata ta va avea acelaşi destin cu clanul Toyotomi!

Au mai trecut câteva clipe şi deodată s-a auzit vocea lui Ōno strigând:

— Foc!

Toată lumea a sărit în picioare ca la un semn. Într-o clipită, panica a cuprins turnul. Și Chacha era în picioare. S-a auzit din nou vocea lui Ōno:

— Liniștiți-vă, liniștiți-vă!

S-au așezat din nou cu toții. Au trecut câteva clipe până când Chacha să-și dea seama că Senhime nu mai era lângă ea.

— Ōno! a strigat la el Chacha, dar n-a primit nici un răspuns.

Nici el nu mai era acolo. După câteva minute, Ōno a reapărut în turn. Văzându-l, Chacha l-a chemat la ea fermă:

— Ōno? Ce-ai făcut cu doamna Senhime?

— Lăsați totul în seama mea. Vă voi apăra cu preţul propriei mele vieți, i-a răspuns acesta, cu aceeași voce răgușită.

Chacha n-a mai spus nimic. Chiar dacă ar fi spus ceva, nu mai putea schimba nimic și parcă nu-i venea să-l pedepsească pe vasalul său credincios în aceste momente apăsătoare. Până la capătul capătului, Ōno luptase pentru a distruge soarta potrivnică ce le fusese hărăzită celor din clanul Toyotomi.

— Nu ştiu ce-ai făcut, dar cred că a fost fără rost. Tot ce-ai obţinut a fost să-l bucuri pe Ieyasu, i-a spus Chacha simplu.

Credea cu adevărat că Ōno greşise.

Pe la miezul nopţii, lumina de-afară s-a stins. Pesemne castelul arsese de tot. În întuneric, ca şi până atunci, doar Ōno şi vreo trei-patru soldaţi intrau şi ieşeau încontinuu din turn, negăsindu-şi locul. Hideyori nu scotea nici un cuvânt.

În zori, Chacha a aflat că Senhime, însoţită de o servitoare şi de doi soldaţi, Samon Nanbu şi Horiuchi Mondo, fusese dusă în tabăra lui Tokugawa, dar fără îndoială că totul fusese în zadar. Ieyasu mai degrabă ar fi consimţit să o numere printre victime pe propria lui nepoată decât să accepte vreo negociere cu clanul Toyotomi. După ce i-o predaseră pe Senhime, era ridicol să-i mai ceară acum să aibă îndurare de clanul Toyotomi.

Când s-a luminat de ziuă de tot, Kōzuke Honda din tabăra lui Tokugawa a intrat în turn, s-a uitat împrejur la cei douăzeci și opt de bărbaţi şi femei și a ieşit. O oră mai târziu, un mesager de-al lui Ieyasu a venit aducându-le tuturor porunca de a-și face *seppuku*. La auzul acestor vorbe, Ōno s-a schimbat la faţă, dar Chacha simţea că în sfârşit se împlineşte ceea ce trebuia să se întâmple.

Totul s-a petrecut fulgerător. Din tabăra lui Tokugawa, Kamon Ii și Tsushima Andō au venit ca martori. Câteva focuri de armă au fos trase în mod inexplicabil înspre turn. O furie violentă a cuprins-o pe Chacha la auzul lor, dar n-a spus nimic. Voia să-și încheie socotelile cu viața după fiul său.

— Mamă! i-a spus simplu Hideyori, întorcându-se către ea îngenuncheat de pe locul unde urma să moară.

Chacha a înclinat din cap fără să-i spună nici un cuvânt. Îşi luaseră adio.

A închis ochii o clipă. Apoi, lăsându-și în jos privirea spre tăișul orbitor, la fel cum făcuseră înainte tatăl ei, Nagamasa Azi, mama ei, O-ichinokata, tatăl său vitreg, Katsuie Shibata și unchiul ei, Nobunaga Oda, a așteptat să vină momentul în care să ia sabia scurtă ce i se pusese în față. Pe fereastra turnului, pe cer se vedea soarele strălucitor al verii. Din când în

când, un fuior subţire de fum ce se ridica din cenuşa încă nestinsă a castelului se scurgea ca un firicel de apă în cerul albastru.

După căderea Castelului Ōsaka, Doamna din Palatul de Nord a continuat să locuiască la templul Kōdai-ji, iar Ieyasu i-a acordat o dotă de 13 000 de *koku* de orez. S-a mutat mai târziu la templul Nanzen-ji, iar mai apoi la Kenni-ji, unde s-a stins din viaţă în ziua de 6 septembrie a primului an din era Kan'ei (1624) la vârsta de şaptezeci şi şase de ani.

Şi cele două surori ale lui Chacha au trăit o viaţă îndelungată. Ohatsu a trecut la cele veşnice în anul al unsprezecelea al erei Kan'ei (1634), în timp ce Kogō, soţia lui Hidetada, cel de-al doilea shōgun din clanul Tokugawa şi mama celui de-al treilea, Iemitsu, a părăsit această lume în care cunoscuse cea mai înaltă poziţie pe care o putea avea o femeie în Japonia în anul al treilea din era Kan'ei (1626). După ce Chacha şi-a luat zilele în Castelul Ōsaka, Ohatsu a mai trăit aşadar nouăsprezece ani, iar Kogō, unsprezece. Care dintre aceste trei femei a avut cea mai fericită viaţă? E greu de spus şi nimeni nu va şti vreodată decât dacă le va întreba pe fiecare dintre ele în parte.

În colecția **Raftul Denisei** au apărut

Ismail Kadare, *Cronică în piatră. Vremea nebuniei*
Jon Krakauer, *În sălbăticie*
Tash Aw, *Harta lumii nevăzute*
Nicole Krauss, *Marea casă*
Virginia Woolf, *Doamna Dalloway*
Horace McCoy, *Și caii se împușcă, nu-i așa?*
Virginia Woolf, *Valurile*
J.M. Coetzee, *Tinerețe*
Hong Ying, *Concubina din Shanghai*
Dave Eggers, *Opera sfâșietoare a unui geniu năucitor*
Giovanni Arpino, *Parfum de femeie*
Nagai Kafū, *Komayo. Povestea unei gheișe*
Ismail Kadare, *Spiritus*
Jeanne Kalogridis, *Eu, Mona Lisa*
Taichi Yamada, *N-am mai visat de mult că zbor*
Nikos Kazantzakis, *Raport către El Greco*
Stefan Zweig, *Douăzeci și patru de ore din viața unei femei*
Alessandro Baricco, *Emaus*
Paula McLain, *Soția din Paris*
Kaui Hart Hemmings, *Descendenții*
Yasunari Kawabata, *Valsul florilor*
Martin Suter, *Un prieten perfect*
Vanessa Diffenbaugh, *Limbajul florilor*
J.M. Coetzee, *Miezul verii*
Mo Yan, *Obosit de viață, obosit de moarte*

Aleksandr Soljenițîn, *O zi din viața lui Ivan Denisovici*
Michela Murgia, *Accabadora*
Jon Krakauer, *În aerul rarefiat*
Anuradha Roy, *Valurile pământului*
Virginia Woolf, *Orlando*
Yasushi Inoue, *Pușca de vânătoare*
Kate Morton, *Orele îndepărtate*
Yukio Mishima, *Templul de aur*
John Fante, *Vise de pe Bunker Hill*
Jan Koneffke, *Cele șapte vieți ale lui Felix K.*
Yasunari Kawabata, *Frumusețe și întristare*
Ludmila Ulițkaia, *Fetițele. Rude sărmane*
Kathryn Wagner, *Dansatoarea lui Degas*
Rui Zink, *Cititorul din peșteră*
Care Santos, *Încăperi ferecate*
Ismail Kadare, *Cina blestemată*
Yukio Mishima, *Sete de iubire*
Giovanni Papini, *Povestiri stranii*
Ann Patchett, *Fascinație*
Tom Rachman, *Imperfecționiștii*
Jay Parini, *Rătăcirile lui Herman Melville*
Sawako Ariyoshi, *Parfum de curtezană*
F. Scott Fitzgerald, *Marele Gatsby*
F. Scott Fitzgerald, *Blândețea nopții*
Sarah Dunant, *Sânge și splendoare*
Mo Yan, *Baladele usturoiului din Paradis*
Yōko Ogawa, *Hotel Iris*
Zelda Fitzgerald, *Acordă-mi acest vals*
Simone de Beauvoir, *Femeia sfâșiată*
Ellis Avery, *Ultimul nud*
Katherine Govier, *Fiica lui Hokusai*
J.M. Coetzee, *Copilăria lui Isus*
Thomas Mann, *Alesul*
Nick Hornby, *Adio, dar mai stau puțin*
Alessandro Baricco, *Mr Gwyn*

Yasushi Inoue, *Maestrul de ceai*
Kurt Vonnegut, *Tabachera din Bagombo*
Anthony Burgess, *Portocala mecanică*
Richard Bach, *Pescărușul Jonathan Livingston*
Mo Yan, *Broaște*
Sorj Chalandon, *Al patrulea zid*
Hélène Grémillon, *Confidentul*
Yasunari Kawabata, *Maestrul de go*
Knut Hamsun, *Pan. Victoria*
Kate Morton, *Păzitoarea tainei*
J.M. Coetzee, *Așteptându-i pe barbari*
Richard C. Morais, *Madame Mallory și micul bucătar indian*
Yasunari Kawabata, *Frumoasele adormite*
James Meek, *Invaziile inimii*
António Lobo Antunes, *Inima inimii*
Nikos Kazantzakis, *Căpitanul Mihalis*
Giuseppe Berto, *Răul ascuns*
Paolo Giordano, *Corpul uman*
Mo Yan, *Țara Vinului*
Liza Dalby, *Povestea doamnei Murasaki*
Oscar Wilde, *Portretul lui Dorian Gray*
Patrick Modiano, *Micuța Bijou*
Patrick Modiano, *Strada Dughenelor Întunecoase*
Bob Dylan, *Tarantula*
Ludmila Ulițkaia, *Medeea și copiii ei*
William Golding, *Beznă clară*
Karen Blixen, *Povestiri de iarnă*
Evgheni Vodolazkin, *Laur*
Kidō Okamoto, *Fiica negustorului de sake*
Ismail Kadare, *Podul cu trei arce*
Therese Anne Fowler, *Z. Un roman despre Zelda Fitzgerald*
Alessandro Baricco, *Mătase*
Anthony Burgess, *Ochii doamnei mele*
Hilary Mantel, *O regină pe eșafod*
Lena Andersson, *Pasiune pură*

Yasunari Kawabata, *Păpădiile*
Marguerite Yourcenar, *Memoriile lui Hadrian*
Knut Hamsun, *Foamea*
Yasunari Kawabata, *O mie de cocori*
Rui Zink, *Instalarea fricii*
Su Tong, *Lumea de orez*
Javier Cercas, *Legile frontierei*
J.M. Coetzee, *Elizabeth Costello*
Karen Blixen, *Din inima Africii*
Patrick Modiano, *Orizontul*
Michel Houellebecq, *Supunere*
Thomas Mann, *Mărturisirile escrocului Felix Krull*
Anthony Marra, *Constelaţia fenomenelor vitale*
Jennifer Cody Epstein, *Zeii pedepselor cereşti*
Hélène Grémillon, *Tangou pentru Lisandra*
Martin Page, *M-am hotărât să devin prost*
Salvador Dalí, *Chipuri ascunse*
Ann Leary, *Ora de aur*
Lydie Salvayre, *Să nu plângi*
Yōko Ogawa, *Profesorul și menajera*
Evgheni Vodolazkin, *Soloviov și Larionov*
Kyung-sook Shin, *Voi fi acolo*
Alessandro Baricco, *De trei ori în zori*
Thomas Mann, *Lotte la Weimar*
Cees Noteboom, *Pierdutul paradis*
Yukio Mishima, *După banchet*
Yasunari Kawabata, *Țara zăpezilor*
Anthony Burgess, *Moartea la Deptford*
David Mitchell, *Omul de ianuarie*
Bob Dylan, *Cronica vieții mele*
Patrick Süskind, *Porumbelul*
Ismail Kadare, *Firida Rușinii*
Alain de Botton, *Sex, shopping și un roman*
Care Santos, *Poftă de ciocolată*
Yasushi Inoue, *Nobila doamnă din Yodo*

Yasushi Inoue (1907-1991) s-a născut la Asahikawa, în Hokkaidō. A absolvit în 1936 Universitatea Imperială din Kyōto (estetică și filozofie), cu o teză despre Paul Valéry. Până la sfârșitul războiului a publicat mai mult poezie, deși a obținut și un premiu pentru roman (Premiul Chiba Takeo, în 1936). S-a impus însă ca prozator abia la vârsta de patruzeci și doi de ani, cu nuvelele *Lupta de tauri* (*Tōgyū*) și *Pușca de vânătoare* (*Ryōjū*), pentru cea dintâi primind, în anul 1949, Premiul Akutagawa. Vasta sa operă cuprinde peste patruzeci de romane, peste optzeci de nuvele, un mare număr de proze scurte, mai multe volume de poezii, zece volume de eseuri și însemnări, jurnale de călătorie, volume de estetică și critică literară, scrieri diverse. Pasionat de istoria Japoniei și a Asiei (în special a Chinei), a călătorit mult în tot acest spațiu, iar viziunea lui Inoue asupra evenimentelor trecute se reflectă în majoritatea operelor sale, un excelent exemplu pentru modul în care cultura japoneză percepe timpul. Douăzeci și opt dintre prozele sale au fost ecranizate (printre regizori: Kumai Kei și Inagaki Hiroshi), iar cinci au stat la baza unor seriale de televiziune. În 1964 a fost ales membru al Nihon Geijutsuin (Academia Japoneză de Arte), iar în 1976 a primit Bunka kunshū (Ordinul Meritul Cultural), cea mai înaltă distincție culturală japoneză. A mai primit Marele Premiu pentru Literatură al Japoniei (în 1982), Premiul Asahi (în 1985, pentru întreaga activitate literară), iar în 1986 a devenit Doctor Honoris Causa al Universității din Beijing. Din opera sa au fost traduse și publicate până acum în limba română nuvelele *Pușca de vânătoare* (Humanitas Fiction, 2013) și *Dragostea, și moartea, și valurile* (*Shi to koi to nami to*; Humanitas, 2008), romanele *Lupul albastru* (*Aoki ookami*; Humanitas, 1999) și *Maestrul de ceai* (*Honkakubō ibun*; Humanitas Fiction, 2014), precum și volumul de povestiri *Cupa de cleștar* (Humanitas Fiction, 2010).

Publicat în 1955 în foileton într-un supliment al prestigioasei reviste *Bungeishunjū*, romanul *Nobila doamnă din Yodo* (*Yodo-dono nikki*) este o capodoperă care, îmbinând realismul sever cu lirismul dramatic, surprinde cu acuitate psihologică parcursul spectaculos și totodată tragic al concubinei seniorului Hideyoshi, personaj real, intrat în legendă.

Chacha, eroina din Castelul Yodo, a ajuns, din victimă aruncată într-o mizerie lucie, a doua soție a comandantului Hideyoshi, unul dintre cei mai curajoși seniori din Japonia. În ambele ipostaze, ea și-a rămas întotdeauna fidelă sieși, respectând parcă un cod personal al samurailor. Ecranizat în 2007 în regia lui Hajime Hashimoto, romanul vorbește despre Japonia zbuciumată a secolului al XVI-lea, despre bătălii și campanii militare, castele impunătoare și incendii magnifice, dueluri și *seppuku*, banchete fastuoase, intrigi, trădări și iubiri imposibile – toate zugrăvite de Inoue cu un veritabil talent de pictor care, dincolo de amplele panorame, cu mii de figuranți, așterne pe pânză, cu delicatețe, destine.

„De la Natsume Soseki până la Haruki Murakami, incluzându-i aici și pe cei doi laureați ai Nobelului, nici un scriitor japonez nu oferă o asemenea delectare literară constantă ca Inoue.“

Damion Searls, *quarterlyconversation.com*

„La Inoue, reconstituirea istorică poartă o amprentă personală și originală.“

Donald Richie

„Un scriitor unic, care a reușit să depășească limitele impuse de subiectele predilecte ale romanului japonez.“

Japan Quarterly

ISBN 978-606-779-034-4
9 786067 790344